

Risale-i Nur Külliyyati'ndan

YİRMİ YEDİNCİ MEKTUP'TAN

**Kastamonu
Lâhikası**

Bediüzzaman

Said Nursî

İstanbul - 2014

KASTAMONU LÂHİKASI

Copyright © Şahdamar Yayınları, 2014

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'ne aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin, Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN

978-605-5119-55-3

Yayın Numarası

190

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan A.Ş.

TS EN ISO 9001:2008

Ser No: 300-01

Sarıncı Yolu Üzeri No: 7 Gazimîr / İZMİR

Tel: (0232) 274 22 15

Haziran 2014

Genel Dağıtım

Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31

Tek-Er İş Merkezi Mahmutbey/İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Şahdamar Yayınları

Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1

34696 Üsküdar / İSTANBUL

Tel: (0216) 522 11 44 Faks: (0216) 522 11 78

www.sahdamaryayinlari.com

Kastamonu
Lahikası

بِاسْمِهِ مَنْ ﴿تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
 وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ﴾¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ رَسَائِلِ التَّوَرِ
 الْمَكْتُوبَةِ وَالْمَقْرُوءَةِ وَالْمُتَمَثِّلَةِ فِي الْهَوَاءِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، آمِينَ²

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniye-
 de ihlâslı ve kuvvetli ve şanlı arkadaşlarım,

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür ve hamd ederim ki İhtiyarlar Risalesi'ndeki
 ümidimi ve Müdafaat Risalesi'ndeki iddiamı sizinle tasdik ettirdi.

Evet,³ **لِلَّهِ الْحَمْدُ بَعْدَ الذَّرَاتِ مِنَ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ**, sizinle otuz bine mukabil
 gelen otuz Abdurrahman'ı, belki yüz otuz, belki bin yüz otuz Abdurrahman'ı
 Risaletü'n-Nur'a ihsan etti. Hem unutulmayan, her vakit yanımda bulu-
 nan kardeşlerim, Risale-i Nur'a sizin gibi pek ciddî sahip ve muhafız ve vâris
 ve hakikatbîn ve kıymetşinas zâtların benim yerimde benden daha kuvvet-
 li, ihlâslı olarak vazife-i Kur'âniye ve imaniyede çalıştıklarını gördüğümde,
 kemâl-i ferah ve sürûr ve itminan ve istirahat-i kalb ile ecelimi ve mevtimi ve
 kabrimi karşıyorum, bekliyorum.

Ben, sizi yazılarınızda ve hatırımdan çıkmayan hidemâtınızda gün-
 de müteaddit defalar görüyorum. Ve size olan iştiyakımı tatmin ediyö-
 rum. Siz de bu biçâre kardeşinizi risalelerde görüp sohbet edebilirsiniz.
 Ehl-i hakikatin sohbetine zaman, mekân mâni olmaz; mânevî radyo hük-
 münde biri şarkta, biri garpta, biri dünyada, biri berzahta olsa da râbita-
 yı Kur'âniye ve imaniye onları birbiriyle konuşturur.

Mâşallah, bârekâllah “Kerâmât-ı Aleviye”nin Risaletü'n-Nur'a imzası-
 nı bu zamanda tam tasdik ettiren kerâmât-ı kalem-i Alevî (Ali) ve Kur'an'a
 çok kıymetli hizmeti ve Mu'cizat-ı Ahmediye'nin (aleyhissalâtü vesselâm) harika

¹ Öyle bir zâtın adıyla ki, “Yedi kat gök, dünya ve onların içinde olan herkes Allah'ı takdis ve tenzih eder. Hatta hiçbir şey yoktur ki O'na hamd ile tenzih etmesin.” (İsrâ sûresi, 17/42-44)

² Risale-i Nurlar'ın okunan, yazılan ve havada temessül eden harfleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun, âmin!

³ Ezelden ebede bütün zerreciler sayısınca Allah'a hamd olsun.

bir kerametini gözlere gösteren ve Kur'ân'ın altın bir anahtarı olan kalem-i Hüsrevî, değil yalnız bizleri, belki ruhânîleri ve melekleri de sevindiriyorlar.

Bu defa, elmas kalemlî mübârekler tarafından bir suâl var. Şimdilik cevap elimde değil. Eğer elime verilse, size gelir. Her gün hatırımda bulunan Rüştü, Refet, Süleyman, B. M. ve H. K. ve Abdullah ve sâir isimlerini beyan etmediğim kıymettar kardeşlerimle hususî konuşmadığımdan gücenmesinler. Çünkü hizmetinizin azameti ve ehemmiyeti ve muâzırların kuvveti ve şeytaneti nispetinde ihtiyata ve dikkate mecburuz.

Hâfız Ali ile Hüsrev'in birbirleriyle ciddî bir mahviyet içinde kardeşlik irtibatları, Risale-i İhlâs'ın tam sırrına mazhar olduğunuzu bana ihsas etti, ümitlerimi fevkalâde kuvvetlendirdi.

Ben daha ziyade yazacaktım, fakat şimdi birisi postahaneye gitmek üzere olduğu için acele ettiğinden kısa kestim.

Duanız muhtaç
Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ³

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de kuvvetli, dirâyetli arkadaşlarım,

Bu zaman cemaat zamanıdır. Ehemmiyet ve kıymet, şahs-ı mânevîye göre olur. Maddî ve ferdî ve fâni şahsın mahiyeti nazara alınmamalı. Hususan benim gibi bir bîcârenin kıymetinden bin derece ziyade ehemmiyet vermekle, bir batmanı kaldırmayan zayıf omuzuna binler batman ağırlığı yüklense, altında ezilir.

Lillâhilhamd, Risaletü'n-Nur, bu asrı, belki gelen istikbali tenvir edebilir bir mucize-i Kur'âniye olduğunu çok tecrübeler ve vâkıalar ile körlere de göstermiş. Ona ait medh ü senânız tam yerindedir; fakat bana

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Ayrılık günlerindeki dakikaların âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

verdiğinizden, binden birine de kendimi lâyük göremem. Yalnız, pek büyük bir nimete ve muvaffakiyete sizin gibi hakikatli talebelerin iştirak ve sa'y u gayretleriyle mazhariyetim noktasında, Risale-i Nur hesabına ebede kadar if-tihar ederim.

Nur iskele memuru Sabri kardeş! Sabri, Süleyman ve Hüsrev üçünüzün sohbetinde, benim de iki cihette, belki üç cihette iştirakim var.

Nur fabrikası nam sahibi Hâfız Ali kardeş! Fevkalâde mektubun, ehem-miyetsiz şahsiyetim hariç kalmak şartıyla, bana harika göründü. Senin hâ-lis ve yüksek dirâyetin terakkide olduğunu gösterdi. Bana, “İşte çok Abdur-rahman’ları taşıyan bir Ali!” dedirdi.

Mustafa’lar, Küçük Ali, mübârek ve münevver kardeşler! Mektubunuz Büyük Ali’nin mektubu gibi acıb bir hakikati ifade eder. O hakikat, Risale-i Nur hakkında haktır. Fakat benim haddim değil ki o hududa gireyim.

Evet, ¹ **عَلَمَاءُ أُمَّتِي كَأَنْبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ** fermân etmiş. Gavs-ı Âzam Şâh-ı Geylânî, İmam Gazâlî, İmam Rabbânî gibi hem şahsen, hem vazifeten bü-yük ve harika zâtlar, bu hadîsi, kıymettar irşâdatlarıyla ve eserleriyle fiilen tasdik etmişler. O zamanlar bir cihette ferdiyet zamanı olduğundan, hikmet-i rabbâniye onlar gibi feridleri ve kudsî dâhileri ümmetin imdadına göndermiş.

Şimdi ise, aynı vazifeye, fakat müşkülâtlı ve dehşetli şerâit içinde, bir şahs-ı mânevî hükmünde bulunan Risaletü’n-Nur’u ve sırr-ı tesânüd ile bir ferd-i ferid manasında olan şakirtlerini bu cemaat zamanında o mühim vazi-feye koşturmuş. Bu sırra binaen, benim gibi bir neferin ağırlaşmış müşiriyet makamında ancak bir dümdarlık vazifesi var.

Refet kardeş! Seninle hiç olmazsa her dört günde bir kere görüşmeye ih-tiyaç ve iştihakım varken, dört sene sonra hususî görüşebildik. Senin gibi hem kıymettar, tesirli diliyle ve kuvvetli, letafetli kalemikle Risaletü’n-Nur’a çok ehemmiyetli hizmet edenler her vakit hatırımda mânevî muhataplarım ve ha-yalen yanımda hazır arkadaşlarımdır. Risaletü’n-Nur’un fevkalâde tesirli intişarı nazar-ı dikkati celbetmesinden, şimdilik ziyade ihtiyat lâzımdır. İktisat Risalesi’yle Çocukların Tâziyenamesi risaleleri gönderilse münasıptır.

Umum kardeşlerime, hususan haslarına birer birer selâm ve dua ederim.

¹ “Ümmetimin alimleri, İsrailoğullarının peygamberleri gibidir.” (el-Münâvî, *Feyzu'l-kadir* 4/384; Aliy-yülkârî, *el-Masnû* s.123; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 2/83)

Ve o mübârek ve kıymettar arkadaşlarımların hatırları için hem akrabalarını, hem karyelerini kendi akrabam ve karyem içine alıp öylece dua ederek mânevî kazançlarıma teşrik ediyorum.

≈ 3 ≈

Aziz, sıddık, fedakâr vefâkâr kardeşlerim,

Sizler ile muhabere edemediğimin sebebi, fevkalâde bir dikkat ve taz-yik ve tecrid altında bulunduğumdur. Hâlîk-ı Rahîmîme hadsiz şükürler olsun ki kuvvetli bir sabır ve tahammülü ihsan ederek sû-i kasıtlarını akîm bıraktı. Burada müfarakat zamanımın her bir ayı bir sene haps-i münferid hükmünde ezici olduğu hâlde, dualarınız berakâtıyla, inâyet-i ilâhiye her günümü bir ay kadar mesûdâne bir ömre çevirdi. Benim istirahatim cihetinde merak etmeyiniz; rahmetin iltifatı devamdadır.

Sabri kardeş! Sabırlı ol; ehemmiyetsiz ve zararsız olan vehmî ve asabî hastalığına ehemmiyet verme. Şifaya dua edilmekle beraber, zararsız, hatar-sızdır. Çünkü eğer hatarat, seyyie ise, nasıl ki aynada temessül eden pislik, pis değil; ve aynadaki yılan sureti ısırılmaz ve ateşin timsali yakmaz. Öyle de kalbin ve hayalin aynalarında rızasız, ihtiyarsız gelen pis ve çirkin ve küfrî hatıralar zarar vermezler. Çünkü *ilm-i usûlde tasavvur-u küfür, küfür değil; ve tahayyül-ü şetm, şetm olmaz. Hasene ise, nuranî olduğundan, tasavvur ve tahayyülü dahi hasenedir. Çünkü aynada nuranînin timsali ziya verir, hâsiyeti var; kesifin misali ölüdür, hayatsızdır, tesiri yoktur. Eğer sâir teellümât-ı ruhaniye ise, sabra, mücahedeye alıştırmak için rabbânî bir kamçıdır. Çünkü emn ve yeisin vartasına düşmemek hikmetiyle, hafv ve reca müvazenesinde sabır ve şükürde bulunmak için kabz-bast hâletleri celâl ve cemâl tecellîsinden intibah ehline gelmesi, ehl-i hakikatçe medâr-ı terakki bir düstur-u meşhurdur.*

Şamlı Tefvik'in ihtiyatını takdir etmekle beraber, eski kıymettar hizmetlerinin onun defter-i a'mâlîne dâimî bir surette yazı yazmaları için, o dahi dâimî çalışması gerekti. Şükür yine, elmas kalemiyle vazifesine başlaması, ruhumu ümitler ve iştiyaklarla neş'elendirdi, Barla hayatını hasretle hatırlattı.

Sabri kardeş! İmamet vazifesinde Risaletü'n-Nur'a zarar yok; ruhsatla amel niyetiyle şimdilik çekilme.

Hüsrev kardeş! Beşinci Şuâ'nın kıymetini tam beyan ve takdirin beni çok mesrur etti. İkinci defa yaldızlı bir Kur'ân'ı yazdığın, beni fevkalâde müferrah

etti. Hem, benim için de yeni risaleleri mübârek kaleminle¹(Hâşiye) istinsah ettiğin, beni minnettarlık hissinden mesrûrâne ağılattı.

Rüştü ve Refet'in sıhhatleri ve kemâl-i sadâkat ve sebatları hazin endişelerimi izale etti. Isparta talebeleri hatırları için, ben Isparta'yı kendi karyem (Nurs) ile beraber duamda dâhil ediyorum. Hatta emvâtına, Nurs emvâtı gibi dua ediyorum, hakikî vatanım ve memleketim nazarıyla o vilâyete bakıyorum.

Makinesi kuvvetli Ali kardeş! Sizlerin hâlisâne ve ciddî faaliyetinizden, Risale-i Nur'a sizler gibi sarsılmaz çok talebeler zuhur ve devam ettiklerini ümit ederdim. Bildiğim Abdullah gibi ve bilmediğim umum kardeşlerime selâmımı ve bütün mânevî kazançlarıma onları teşrik ettiğimi tebliğ ediniz. Muhabberemde isimlerini yazmadığım ve hatırımda yazdığım kıymetkar kardeşlerimle çok alâkadamım.

Kardeşlerim! Çok ihtiyat ediniz, münafıklar çoktur. Mümkün oldukça risalelerin buradan irsal edildiğini söylemeyiniz; tâ Risale-i Nur hizmetine zarar gelmesin. *Maatteessüf, ben burada bütün bütün yalnız kaldığım için, çok ehemmiyetli hakikatler yazılmadan, kaydedilmeden geldiler ve gittiler.* Kuleönü'nün hâlis ve ciddî ve mübârek çalışanlarına ve İslâm köyünün sâdik ve gayretli ve kesretli talebelerine ve Barla'da vefadar ve kıymetli dostlarıma ve bilhassa Eğirdir'de fedakâr ve vefadar Hakkı ve Mehmed gibi kardeşlerime ve sâir umum ihvanıma binler selâm ve dualar.

Dualarınıza kuvvetli itimat eden ve çok muhtaç bulunan kardeşiniz
Said Nursî

≈ 4 ≈

Aziz, sıddık ve fedakâr ve vefâkâr kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede kuvvetli ve kıymetli ve çalışkan ve muktedir arkadaşlarım,

Bu dünyada benim için medâr-ı teselli sizlersiniz ve hakkınızda büyük ümitlerimi doğru çıkardınız. Cenâb-ı Hak sizden ebeden razı olsun, âmîn...

¹ (Hâşiye) Medâr-ı hayret bir lütf-u bereket: Gül fabrikasının kâtipliğiyle Risaletü'n-Nur'a intisap eden Hüseyin, iki buçuk sene evvel bir küçük şişe gülyağı göndermişti. Mütemediyen istimâl ettiğim hâlde daha bitmedi, devam eder. Kardeşiniz Emin yanımdadır. Bu berekete şehâdet eder, hem size selâm eder.

İrsâlâtınız ve bilhassa “Onuncu Söz” buraya o derece fayda verdi ki her bir sayfasına mukabil, elimden gelseydi, büyük bir hediye verirdim. Çoktan beri görmediğim için, ben hangisini okursam “En birinci budur.” derdim. Ötekine bakardım, “Bu birincidir.” Daha öbürüsüne baktıkça hayret ederek kat’î kanaatim geldi ki Risaletü’n-Nur’un kitapları birbirine tercih edilmez. Her birinin kendi makamında riyâseti var. Ve bu zamanı tenvir eden bir mucize-i mâneviye-i Kur’âniye’dir.

Evet, bu asrın ehemmiyetli ve mânevî ve ilmî bir mürşidi olan Risaletü’n-Nur’un heyet-i mecmuası, sâir şahsî büyük mürşidler gibi kendine muvâfık ve hakikat-i ilmiyeye münasip olarak, birkaç nevide ve bilhassa hakâik-i imaniyenin izharında, intişarında azîm kerametleri olduğu gibi, üç keramet-i zâhiresi bulunan “Mucizât-ı Ahmediye”, “Onuncu Söz” ve “Yirmi Dokuzuncu Söz” ve “Âyetü’l-Kübrâ” gibi çok risaleleri dahi her biri kendine mahsus kerametleri bulunduğunu çok emâreler ve vâkıalar bana kat’î bir kanaat vermiş. Hatta sekeratta bulunan talebelerine imanını kurtarmak için bir mürşid gibi yetiştiğine, müteaddit vâkıalar şüphe bırakmıyor.

“Bir saat tefekkür, bir sene ibadet-i nâfile hükmünde...”¹ Bir misali, Nurun Hizb-i Ekberî’dir diye müşâhede ettim ve kanaat getirdim.^{2(Hâşiye)}

Sizlere Risaletü’n-Nur’un Hizb-i Ekberî’ni ve Kur’ân’ın Hizb-i Âzam’ını göndermek isterdim. Fakat Hizb-i Âzam çok uzun olduğundan daha yazdıramadım. Hizb-i Ekber ise, tercüme etmek istedim, şimdilik vazgeçtim. Sizin gibi kardeşlerin tercümeyle muhtaç olmadığınızı düşünüp, yalnız Arabî suretini göndereceğim, inşaallah.

Sizlere evvelce Âyetü’l-Kübrâ’nın Birinci Makamının hülâsası namıyla gönderdiğim parça, o Hizbin esasıdır. İhtiyarsız, o esasa küçük fıkralar ve bazı kayıtlar ilâve edildiği vakit, birden başka bir şekil aldı; inkişaf ve inbisat ederek Âyetü’l-Kübrâ’nın misal-i müsağğarı gibi şehâdet-i tevhiyeyi parlattı; manaları ziyalandı, ruhuma, kalbime, fikrime büyük bir inşirah vermeye

¹ el-Gazâlî, *İhyâ ulûmi’d-dîn* 4/423; el-Kurtubî, *el-Câmi’ li ahkâmi’l-Kur’ân* 4/314; Aliyyülkârî, *el-Masnû’* s.82; el-Aclûnî, *Keşfü’l-hafâ* 1/370.

² (Hâşiye) Âyetü’l-Kübrâ’nın üçüncü menzilin başında, Ahmed-i Fârûkî Risale-i Nur hakkında demiş ki: “Mütekelliminden biri gelecek, bütün hakâik-i imaniyeyi kemâl-i vuzuh ile beyan ve isbat edecek.” Zaman isbat etti ki o adam, adam değil, belki Risale-i Nur’dur. Ehl-i keşif, Risale-i Nur’u ehemmiyetsiz olan tercümanı suretinde keşiflerinde müşâhede etmişler, “bir adam” demişler.

başladı. Ben de en yorgunluk ve usanç zamanımda onu mütefekkirâne okudum, büyük zevk ve şevk hissettim.

Bir suâle cevap olarak yazdığım bir fıkrayı, size de faydası olur ihtimaliy-le beyan ediyorum:

Evliya divanlarını ve ulemânın kitaplarını çok mütalâa eden bir kısım zât-lar taraflarından soruldu: “Risaletü’n-Nur’un verdiği zevk ve şevk ve iman ve iz’ân onlardan çok kuvvetli olmasının sebebi nedir?”

E/ccevap: Eski mübârek zâtların ekseri divanları ve ulemânın bir kısım risaleleri imanın ve mârifetin neticelerinden ve meyvelerinden ve feyizlerin-den bahsederler. Onların zamanlarında imanın esasatına ve köklerine hü-cum yoktu ve erkân-ı iman sarsılmıyordu. Şimdi ise köklerine ve erkânına şiddetli ve cemaatli bir surette taarruz var. O divanlar ve risalelerin çoğu has müminlere ve fertlere hitap ederler; bu zamanın dehşetli taarruzunu defede-miyorlar.

Risaletü’n-Nur ise, Kur’ân’ın bir mânevî mucizesi olarak imanın esasatını kurtarıyor ve mevcut imandan istifade cihetine değil, belki çok deliller ve par-lak burhanlarla imanın isbatına ve tahkikine ve muhafazasına ve şübehattan kurtarmasına hizmet ettiğinden, herkese bu zamanda ekmek gibi, ilâç gibi lü-zumu var olduğunu dikkatle bakanlar hükmediyorlar.

O divanlar derler ki: “Velî ol, gör; makamata çık, bak, nurları, feyizle-ri al.”

Risaletü’n-Nur ise der: “Her kim olursan ol; bak, gör. Yalnız gözünü aç, hakikati müşâhede et, saadet-i ebediyenin anahtarı olan imanını kurtar.”

Hem Risaletü’n-Nur, en evvel tercümanının nefsini iknaa çalışır, sonra başkalarına bakar. Elbette nefsi-i emmâresini tam ikna eden ve vesvesesini ta-mamen izale eden bir ders, gayet kuvvetli ve hâlistir ki bu zamanda cemaat şekline girmiş dehşetli bir şahs-ı mânevî-i dalâlet karşısında tek başıyla gâli-bâne mukabele eder.

Hem Risaletü’n-Nur, sâir ulemânın eserleri gibi, yalnız aklın ayağı ve naza-ryıla ders vermez; ve evliya misillü yalnız kalbin keşif ve zevkiyle hareket etmi-yor. Belki akıl ve kalbin ittihad ve imtizacı ve ruh ve sâir letâifin teâvünü aya-ğıyla hareket ederek evc-i âlâya uçar. Taarruz eden felsefenin değil ayağı, belki gözü yetişmediği yerlere çıkar, hakâik-i imaniyeyi kör gözüne de gösterir.

❧ 5 ❧

Aziz, tam sıddık kardeşlerim,

Benim, bu dünyada medâr-ı tesellim ve sürûrum sizlersiniz. Eğer sizler olmasaydınız, bu dört sene azaba dayanamazdım. Sizin sebat ve metanetiniz, bana da kuvvetli bir sabır ve tahammülü verdi. Birden hatıra gelen dört nokta:

Birincisi: Kardeşlerim, bu zelzele benim itikadımda “Şakk-ı kamer” gibi bir mucize-i Kur’ân’dır; en mütemerridi dahi tasdike mecbur eder bir vaziyete girdi.

İkincisi: Eski zamandan beri hiçbir cemaat, Risale-i Nur’un şakirtleri kadar hak ve hakikat mesleğinde pek çok iş görmekle beraber, pek az zahmetle kurtulmamışlar. Bizim hizmetimizin ondan birini yapanlar, zahmetimizin on mislini çekmişler. Demek biz, daima “Şükür ve elhamdülillâh” dedirten bir hâldeyiz.

Üçüncüsü: Ben gönderilen risaleleri mütalâa ettim. Bir kısım hakikatleri mükerrer gördüm. Makam münasebetiyle tekrar edilmiş. Benim arzu ve belki ihtiyarım olmadan niçin böyle olmuş, kuvve-i hafızama gelen nisyanandan sıkıldım. Birden, şiddetli bir ihtar ile “On Dokuzuncu Söz’ün âhiline bak!” denildi. Baktım, risalet-i Ahmediye’nin (*aleyhissalâtü vesselâm*) mucize-i Kur’âniye’inde tekrarının çok güzel hikmetleri, tam tefsiri olan Risaletü’n-Nur’da tamamıyla tezahür etmiş. O tekrar, o hikmetler için tam yerinde ve münasip ve lâzım olmuş.

Hem Lütfü, hem Abdurrahman, hem Hâfız Ali hükmünde Küçük Ali sizin namınıza da Yirmi Dokuzuncu Lem’a-yı Arabiye’nin tefsir ve tercümesini istemiş. Benim şimdi onunla meşgul olmaya ne vaktim var ve ne de hâlim müsaade eder. İnşallah ileride Risaletü’n-Nur’un başka bir şakirdi o vazifeyi yapacak.

Hem Yirminci Mektup ile Otuz İkinci Söz bir derece o Lem’a’yı izah ederler. Hazreti Ali (*radiyallâhu anhu*) iki defa ¹ **تَقَادُ سِرَاجِ الثَّوْرِ سِرًّا** sırrıyla, perde altında gizli parlamasına işareti, bizi ihtiyata sevk ve emreder.

Bir meseleye gayet kısacık bir remizle zekâvetinize, fehminize havale ediyorum:

¹ “Nurun kandili gizlice (sırlı şekilde) yakılır.” (Bkz.: el-Gümüşhânevi, *Mecmûatü’l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s. 509)

Suâl: “Yerin korkudan titremesi ve hiddeti neden Rus’a gelmiyor ve yalnız...?”

Cevap: Çünkü nesholup tahrif olmuş bir dine karşı dinsizlik ile ihanet başka. Ve hak ve ebedî bir dine karşı ihanet ise, yeri titretiyor, kızdırıyor.

Mukaddime-i haşriyenin makamâtını istiyorsunuz. Şimdiki vaziyetim hiçbir vecihle müsaade etmediği gibi, haşre dair yazılan hakikatler, burhanlar umuma nispeten ihtiyaca tam kâfi olduğundan, çabuk yazmasına mânen icbar edilmiyorum. Bir parça tehir edildi ve tâcil edilmedi. Hem ben burada kayıtlar altındayım. ¹ **الْصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ وَالسُّرُورُ**

~ 6. ~

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ² ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ³
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ⁴

Aziz, sebatkâr, fedakâr, siddik kardeşlerim,

Evvelâ: Gelecek bayramınızı tebrik ederim. ⁵ **وَالْفَجْرِ ۖ وَلَيَالٍ عَشْرٍ** kasem-i Kur’ânî ile fevkalâde kıymetleri tahakkuk eden o mübârek gecelerde ve seherlerde mübârek kardeşlerimin mübârek duaları hem bana, hem ehl-i imana çok bereketli ve nurlu olmasını rahmet-i Rahmân’dan niyaz ederim.

Sâniyen: Size bir küçük sehvin büyük bir nükte-i gaybiyesiyle, karşı sayfadaki hâşiyeyi, mevkilerinde yazmak için gönderdim.

Sâlisen: Hulûsî’nin bir gailisi var diye hissediyorum. Merak etmesin, Risale-i Nur’un şakirtlerine inâyet ve rahmet, nezaret ve himâyet ederler. Dünyanın meşakkatleri madem sevap verir, geçerler; o musibetlere karşı sabır içinde şükür ile, metanetle mukabele edilmek gerektir. Hem o, hem sizler bütün dualarımda ve kazançlarımda benimle berabersiniz.

¹ “Sabır, kurtuluşun ve sevincin anahtarıdır.” (Bkz.: el-Meydânî, *Mecmeu’l-emsâl* 1/418; el-Kalkaşendî, *Subhu’l-a’şâ* 2/289. Ayrıca bkz.: ed-Deylemî, *el-Müsneid* 2/415; es-Sehâvî, *el-Makâsîdü’l-hasene* s.260)

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.

³ “Hiçbir şey yoktur ki, O’nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Allah’ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

⁵ “(Yemin olsun) Fecre ve o on geceye!..” (Fecr sûresi, 89/1-2)

Râbian: Risaletü'n-Nur, kendi kendine Kur'ân'ın himâyeti ve hıfz-ı rabbânî altında intişar ediyor. İmam Ali (*radıyallâhu anhi*) iki defa ²..¹ سِرًّا، سِرًّا demesi işaret eder ki perde altında daha ziyade feyiz ve nur verir. Sizin gibi kardeşlerim, zamanın sarsıntılı hâdisâtına karşı –şimdiye kadar gibi– yine tam mukavemet eder ümidindeyim. ³ مَنْ أَمِنَ بِالْقَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ olmalı.

~ 7 ~

Aziz kardeşlerim,

Bilmukabele bayramınızı tebrik ederim.

Sihhatimi soruyorsunuz. Buranın çok şiddetli kışı ve odamın çok soğuğu ve üç hazin gurbetin tesiri ve üç asabî hastalığın sıkıntısı ve bütün bütün yalnızlıkla kabil-i tahammül olmayacak çok zahmetlere maruz olduğum hâlde, Hâlıkıma hadsiz şükrederim ki her derdin en kudsî dermanı olan imanı ve iman-ı bilkaderden, kazâya rıza ilâcını imdadıma gönderdi, tam sabır içinde şükrettirdi.

~ 8 ~

Aziz ve sıddık ve hâlis kardeşlerim,

Rabb-i Rahîmeme hadsiz şükür olsun ki sizin gibileri Risaletü'n-Nur'a sahip ve nâşir ve muhafız halketmiş; benim gibi âciz bir biçârenin zayıf omuzundaki ağır yükü çok hafifletmiş.

Kardeşlerim! Bu defa üç mektubunuzda birden üç Hulûsi, üç Sabri, üç Hakkı gibi kıymettar dokuz kardeşi gördüm. Hapiste, Abdurrahman'ın pederi yerinde benim elbiselerimi yamalayan Hakkı'nın, ciddî ve hakikatli uhuvvetini ve talebeliğini tahminimden daha ileri terakki ettiğini bildim, çok mesrur oldum.

Sabri kardeş! Beni saran ve bağlayan ağır kayıtlara ehemmiyet vermiyorsun. Hâlbuki buradaki evhamlı ehl-i dünya benimle pek fazla meşgul ve alâkadarlırlar. Hatta... hatta... hatta... Her neyse...

1 "Gizli olarak nurlanır." (Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.509)

2 "Gizli aynı zamanda açık" (Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.509)

3 "Kadere iman eden, gam ve hüzünden emin olur." Bkz.: el-Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb* 1/187; ed-Deylemî, *el-Müsned* 1/113; el-Münâvî, *Feyzu'l-kadir* 3/187.

Hem benim hakkımda, bin derece haddimden ziyade hüsn-ü zan ile kıymet ve makam vermek, yalnız Risale-i Nur namına ve onun hizmeti ve Kur'ân elmaslarının dellâllığı hesabına kabul olabilir. Yoksa, hiç ender hiç olan şahsım itibarıyla kabule hakkım yok. Parlak ve çalışkan kalemiyle hem Risaletü'n-Nur'un, hem bizim hatıralarımızda çok ehemmiyetli mevki tutan ve yerleşen Hâfız Tevfik'in yazdığı Âyetü'l-Kübrâ risalesini münasip gördüğünüz zamanda gönderirsiniz. Dokuz sene yazılarıyla mesrûrâne ünsiyet eden gözlerim, hasretle o yazıları görmek istiyor.

Kıymettar Hulûsi ve Hakkı gibi kardeşlerim! Hakkı'nın dediği gibi, Sabri'nin mektuplarını aynen onların yerine kabul olmuş; o cihette Hulûsi ile muhabere kesilmemiş, devam ediyor. Hadsiz şükür ve hamd ü senâ olsun ki Risaletü'n-Nur gittikçe parlak, harikane fütuhât-ı imaniye yapar. Kendi kendine, inşaallah her görenin kalbinde yerleşir, muannidleri susturur. Bir hıfz-ı gaybî altında düşmanları şaşırtmış, kör gözleri onu görmüyor. İzini bulamadığı hâlde, parlak faaliyetini müşâhede ediyorlar. Bu vakit pek ziyade ihtiyat lâzım.

9

Aziz, sıddık, kıymettar kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de metîn, ciddî, çalışkan arkadaşlarım,

Yeni bir medâr-ı keramet ve inâyet ve sürûr olan mektubunuzu aldım. Ve Risaletü'n-Nur'a ait bir ikram ve inâyet-i ilâhiyeyi gösterdi. Şöyle ki:

Bundan dört-beş gün evvel, şiddetli bir taharri ile menzirim teftiş edildi. Her tarafa baktıkları hâlde, hıfz-ı ilâhiyle, bizi mahzun edecek birşey bulamadılar. Yalnız İktisat, Hastalar, İstîâze gibi altı-yedi risaleyi zararsız buldular. Sonra da Hüsrev'in ezan meselesi gibi müsadere kaidelerine tam muhalif olarak noksansız iade ettiler. Ben o hâdiseden size endişe edip, –dağdan dönerken– Abdülmecid, Sabri, Hüsrev, Hâfız Ali ile beraber konuşmak, “Acaba siz de bir tarruz var mı?” diye sormak istedim. Ve lisanla bağırdım, geldim. Birden Emin kapıyı açtı, dördünüzün mübârek mektuplarınızı verdi. Her ikimiz bu ikram ve taharrîdeki keramet-i hıfziyeyi ve Hüsrev'in hilâf-ı me'mul öyle bir istida, öyle bir netice vermesindeki inâyet-i rabbâniyeye aynı zamanda muvâfık gördük ve “Risaletü'n-Nur her vakit inâyete mazhardır.” diye şükrettik.

Aziz kardeşlerim! Fihrist bakiyyesinin telifi size havale edilmişti. Taksimü'l-a'mâl tarzında yapsanız iyi olur.

Mâşallah, bârekâllah, kalemlerinizin mükemmel çalışmaları devam etmekle beraber tezâyüd etmeleri ve hususan Sav'da birden çoğalması...

Hacı Hâfız'a ve köyüne bin bârekâllah; bizi fevkalâde mesrûr etti. Ve Hüsrev'in tevafuklu yazıları, hususan yaldızlı Mucizât-ı Ahmediye (*aleyhissalâ-tü vesselâm*) nüshası ve Büyük ve Küçük Ali'lerin risaleleri buralarda tatlı, hem çok fütuhâtı var. İnşallah o mübârek kalemlerin daha çok fütuhâtı olacak ve göreceğiz.

❧ 10 ❧

Aziz kıymettar, sâdık ve sebatkâr kardeşlerim,

Fihristeyi, taksimü'l-a'mâl tarzında mütesânid heyetinizin şahs-ı mânevîsine tevdiiniz çok güzeldir. Tam ve daimî bir üstad buldunuz. O mânevî üstad, bu âciz kardeşinizden çok yüksektir; daha bana ihtiyaç bırakmıyor.

Sabri kardeş! Senin rüyan mübârektir ve mânidardır. İnşallah zaman onu tâbir edecek.

Kardeşlerim! Sizin hatırınız ve askerliğiniz endişesi için hâdisât-ı zamana baktım, kalbime böyle geldi:

Menfî esasata bina edilen ve Karun gibi ¹ **إِنَّمَا أُوتِيَهُ عَلَىٰ عِلْمٍ** deyip, ihsân-ı rabbânî olduğunu bilmeyip şükretmeyen ve maddiyûn fikriyle şirke düşen ve seyyiâtı hasenâtına galip gelen şu medeniyet-i Avrupaiye öyle bir semâvî tokat yedi ki yüzer senelik terakkisinin mahsulünü yaktı, tahrip edip yangına verdi.

Avrupa zâlim hükûmetleri zulümleriyle, Sevr Muahdesi'yle âlem-i İslâm'a ve merkez-i Hilâfete ettikleri ihanete mukabil öyle bir mağlûbiyet tokadını yediler ki; dünyada dahi bir cehenneme girip çıkamıyorlar, azapta çırpınıyorlar.

Evet, bu mağlûbiyet, aynen zelzele gibi, ihanetin cezasıdır. Burada çok zâtlar katiyen hükmediyorlar ki Risaletü'n-Nur'un iki merkez-i intişarı olan Isparta ve Kastamonu vilâyetleri sâir yerlere nispeten âfât-ı semâviyeden mahfuz kaldıklarının sebebi, Risaletü'n-Nur'un verdiği iman-ı tahkikî ve kuvvet-i itikadiyedir. Çünkü böyle âfâtlar, zaaf-ı imandan neşet eden hataların neticesidir. Hadisçe, sadaka belâyı defettiği gibi,² o kuvve-i imaniye dahi o âfâta karşı derecesiyle mukabele ediyor.

¹ "Ben, bilgi ve becerim sayesinde bu serveti elde ettim." (Kasas sûresi, 28/78; Zümer sûresi, 39/49)

² Bkz.: Hatîb el-Bağdâdî, *Târihu Bağdâd* 8/207; el-Münâvî, *Feyzu'l-kadir* 4/236; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 2/30.

﴿ 11 ﴾

Aziz ve sıddık ve sâdık ve fedakâr ve vefadar kardeşlerim,

Sizin bu defaki mânevî ve nurlu hediyeniz benim nazarımda Cennetü'l-Firdevs'ten bir testi âb-ı kevser hediyesi, âlem-i bekadan bize gelmiş gibi ruhum inşirahla doldu; bütün duygularım sürûrla şükrettiler. Size uzun bir mektup yazmak arzu ediyorum, fakat zaman ve hâlîm müsaade ve muvafakat etmediğinden, kısa kesmeye mecbur oldum. Yalnız, o hediyelerin hususî sahiplerine mâşallah, bârekâllah, veffakakümullah, es'adekümullah derim.

Bilhassa Yirmi Yedinci Mektub'un medresesinde mütehasirâne müştak bulunduğum kardeşlerimle maziye gidip tekrar görüştüm ve mükerreren ayrı ayrı görüşüyorum.

Otuz birinci âyetin birinci mukaddimesi olan *وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ*¹ cümlesi, bin beş yüz küsur olan makam-ı cifrîsiyle, ehl-i dalâlet tarafından açılanan mânevî hastalıkların kısm-ı âzamı, Risaletü'n-Nur'un Kur'ânî ilâçlarıyla izale edilebilir diye işaret etmekle beraber; maatteessüf iki yüz sene kadar dünyanın ömrü bâki kalmışsa, bir fırka-yı dâlle dahi devam edeceğine îmâ ediyor.

*فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا*² cümlesi, mana-yı işaretinde, ikinci emârenin birinci noktasında *س* harfi *ص* harfinin altında gizlenmesi ve *ص* görünmesinin iki sebebi var:

Birisi: Said, tam toprak gibi mahviyet ve terk-i enâniyet ve tevazu-u mutlakta bulunmak şarttır; tâ ki Risaletü'n-Nur'u bulandırmasın, tesirini kırmasın.

İkincisi: Şimdiki bataklığa ve mânevî tâuna sukutun sebebi ise, terakki fikrinden neşet ettiği cihetle, onların hatalarını gösterip, suud ve terakki, Müslüman için ancak İslâmiyet'te ve imanlı olmakta olduğuna işaret etmektir.

﴿ 12 ﴾

Kardeşlerim,

Bugünlerde biri Risaletü'n-Nur talebelerine, diğeri bana ait iki mesele ihtar edildi. Ehemmiyetine binaen yazıyorum.

¹ "Eğer hasta olup da (su kullanmak size zarar verecekse)..." (Mâide sûresi, 5/6)

² "...temiz toprağa yönelik teyemmüm edin." (Mâide sûresi, 5/6)

Birinci Mesele: *Birinci Şuâ'da iki-üç âyetin işârâtında¹, Risaletü'n-Nur'un sâdık talebeleri imanla kabre gideceklerine ve ehl-i cennet olacaklarına dair kudsi bir müjde ve kuvvetli bir beşaret bulunduğu gösterilmiştir. Fakat bu pek büyük meseleye ve çok kıymetli işarete tam kuvvet verecek bir delil ister diye beklerdim, çoktan beri muntazırdım. Lillâhilhamd, iki emâre birden kalbime geldi:*

Birinci emâre: İman-ı tahkikî, ilmelyakînden hakkalyakîne yakınlaştıkça daha selbedilmeyeceğine ehl-i keşif ve tahkik hükmetmişler ve demişler ki: "Sekerat vaktinde şeytan vesvesesiyle ancak akla şüpheler verip tereddüde düşürebilir." Bu nevi iman-ı tahkikî ise yalnız akılda durmuyor. Belki hem kalbe, hem ruha, hem sırra, hem öyle letâife sirayet ediyor, kökleşiyor ki şeytanın eli o yerlere yetişemiyor. Öylelerin imanı zevalden mahfuz kalıyor.

Bu iman-ı tahkikînin vusulüne vesile olan **bir yolu**, *velâyet-i kâmile ile keşif ve şuhûd ile hakikate yetişmektir. Bu yol ehass-ı havassa mahsusdur, iman-ı şuhûdîdir.*

İkinci yol, *iman-ı bilgayb cihetinde, sırr-ı vahyin feyziyle, burhanî ve Kur'ânî bir tarzda, akıl ve kalbin imtizacıyla, hakkalyakîn derecesinde bir kuvvetle zaruret ve bedâhet derecesine gelen bir ilmelyakînle hakâik-i imaniyeyi tasdik etmektir.*

Bu ikinci yol, Risaletü'n-Nur'un esası, mayası, temeli, ruhu, hakikati olduğunu has talebeleri görüyorlar. Başkalar dahi insafla baksa, Risaletü'n-Nur hakâik-i imaniyeye muhalif olan yolları gayr-i mümkün ve muhal ve mümteni derecesinde gösterdiğini görecekler.

İkinci emâre: Risaletü'n-Nur'un sâdık şakirtleri, hüsn-ü âkıbetlerine ve iman-ı kâmil kazanmalarına o derece kesretli ve makbul ve samimî dualar oluyor ki o duaların içinde hiçbiri kabul olmamasına akıl imkân veremiyor.

Ezcümle: *Risaletü'n-Nur'un bir hâdimi ve birtek şakirdi, yirmi dört saatte, Risaletü'n-Nur talebelerinin hüsn-ü âkıbetlerine ve saadet-i ebediyeye mazhar olmalarına yüz defa Risaletü'n-Nur talebelerine ettiği duaları içinde hiç olmazsa yirmi otuz defa selâmet-i imanlarına ve hususî hüsn-ü âkıbetlerine ve imanla kabre girmelerine, aynı duayı, en ziyade kabule medar olan şerâit içinde ediyor.*

¹ Bkz.: En'âm sûresi, 6/122; Hûd sûresi, 11/108; Bürûc sûresi, 85/10.

Hem Risaletü'n-Nur'un talebeleri bu zamanda her cihetten ziyade hücumu mâruz olan iman hususunda, birbirine selâmet-i iman hakkındaki samimî, mâsum lisanlarıyla dualarının yekûnu öyle bir kuvvettedir ki rahmet ve hikmet onun reddine müsaade etmezler. Faraza, mecmuu itibarıyla reddedilse, tek bir tane onların içinde kabul olursa, yine her biri selâmet-i imanla kabre gireceğine kâfi geliyor. Çünkü her bir dua umuma bakar.

İkinci Mesele: Yirmi sene evvel tab edilen Sünûhât Risalesi'nde, hakikatli bir rüyada, âlem-i İslâm'ın mukadderatını meşveret eden ruhanî bir meclis tarafından bu asrın hesabına Eski Said'den sordukları suâle karşı verdiği cevabın bir parçası şimdilik tezahür etmiştir. O zaman, o mânevî meclis demiş ki:

“Bu Alman mağlûbiyetiyle neticelenen bu harpte Osmanlı Devleti'nin mağlubiyetinin hikmeti nedir?”

Cevaben Eski Said demiş ki:

“Eğer galip olsaydık, medeniyet hatırı için çok mukaddesatı feda edecektik. Nasıl ki yedi sene sonra edildi. Ve medeniyet namıyla âlem-i İslâm, hususan Haremeyn-i Şerifeyn gibi mevâki-i mübârekeye, Anadolu'da tatbik edilen rejim kolaylıkla, cebren teşmil ve tatbik edilecekti. İnâyet-i ilâhiyeye onların muhafazası için kader mağlûbiyetimize fetva verdi.”

Aynen bu cevaptan yirmi sene sonra, yine gecede:

“Bîtaraf kalıp, giden mülkünü geri almakla beraber, Mısır ve Hind'i de kurtararak, bizimle ittihadı getirmek, siyaset-i âlemce en büyük muzafferiyet kazanmak varken, şüpheli, dağdağalı, faydasız bir düşmana (İngiliz) taraftarlık göstermekle muzaaf bir surette ve zararlı bir yolu tercih etmek, böyle zeki, belki dâhi insanların nazarında saklı kalmasının hikmeti nedir?” diye suâl benden oldu.

Gelen cevap, mânevî cânıpten geldi. Bana denildi ki:

“Sen, yirmi sene evvel mânevî suâle verdiğin cevap, senin bu suâline aynı cevaptır. Yani, eğer galip tarafı iltizam edilseydi, yine mimsiz medeniyet namına gâlibâne mümanaat görmeyecek bir tarzda, bu rejimi âlem-i İslâm'a, mevâki-i mübârekeye teşmil ve tatbik edilecekti. Üç yüz elli milyon İslâm'ın selâmeti için bu zâhir yanlışı görmediler, kör gibi hareket ettiler.”

﴿ 13 ﴾

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim,

Sizlerin bu bayram mânevî hediyeiniz, bayramımı öyle bir tebrik etti ki binler kederim olsaydı silerdi. Bin bârekâllah! Böyle bir zamanda böyle ihlâslı sadâkat, liveçhillâh uhuvvet ve fisebilillâh muâvenet, ancak âlî-himmet sıddîkînlere bulunur. Hâlık-ı Zülcelâl'e hadsiz hamd ve şükür olsun ki sizin gibileri, Kur'ân-ı Hakîm'e hâdim ve Risale-i Nur'a şakirt eylemiş.

Hüsrev kardeş! Senin, umum kardeşlerin namına bayram tebriki hesabına, başta Kur'ân'ın baştaki çok şirin ve güzel cüzleri olarak Mektubat'ın kısm-ı âzamını hediye etmekte olduğunuz, bin tebrik hükmünde oldu. Bin Bârekâllah!

Küçük Ali kardeşim! Senin, büyük mânevî hediye beni cidden şaşırttı, çok mütehayyir etti. O mükemmel yazılar, Büyük Ali'nin, yoksa Küçük Ali'nin mi, bilemedim. Benim için yeniden dünyaya bir Abdurrahman, bir Lütfü gelmiş gibi, Büyük Hâfız Ali'nin sisteminde bir kahraman yardımcı ve iki mübârek ve hâlis ve kıymettar Mustafa'ların elinde bir elmas kılıç, buranın fethinde benim gibi bir âcizin muâvenetine koşuyor gördüm. Mâşallah, büyük Hâfız Ali'nin nurâni ve büyük fabrikası Kuleönü'nü de içine almış gibi, aynı kalem, aynı tarz, aynı iktidar göstermişsin. Risale-i Nur'un tam kametine yakışacak nakışlar, murassâ elbise giydirmişsiniz.

﴿ 14 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bayramınızı tebrik ve hizmetinizi takdir ve muvaffakiyetinize dua ederek Hâlık-ı Rahîm'e hadsiz şükrederim ki sizler gibi sebatkâr ve fedakâr kardeşleri Risaletü'n-Nur'a sahip ve nâşir yapmış. Ben, sizleri düşündükçe ruhum inşirah ve kalbim ferahlarla dolar. Daha dünyadan gitmek benim için medâr-ı teessüf olamaz. Sizler kaldıkça ben yaşıyorum diye, mevte, dostâne bakıyorum, ecelimi telâşsız bekliyorum. Allah sizden ebeden razı olsun, âmîn, âmîn, âmîn...

Kardeşlerim,

Size latîf bir hikâye: Bir zaman, Barla'da bir zât, ağaçtan bir kutuda, cevizli bir tatlı bana göndermişti. Mukabilini verdiğim o bir buçuk kilo lokmalardan

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

her gün altışar tane ben kendim yerdim ve bazen o kadar ve daha ziyade başkalara teberrük olarak verirdim. Sıddık Süleyman bu hâdiseyi belki tahattur eder. Bir aydan ziyade devam etti. Sonra, merhum Galip Bey ile hesap ettik, onun beş-altı misli bereket içinde olduğuna kanaatimiz geldi. Ben o vakit dedim: “Bu zâtta ehemmiyetli bir bereket, bir ihlâs var.”

Şimdi tahmin ve tahattur ediyorum ki o zât Hacı Hâfız imiş. O acîb bereketin şimdi sırrı çıkmış. ¹ **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali'nin ve mübâreklerin köyleri ortasında, duada, Sav köyü mevki almış. Tam bir senedir ahyâ yüzünden emvât dahi hisse alıyorlar.

Risaletü'n-Nur'un hizmetinde ekser şakirtleri birer nevi keramet ve ikram-ı ilâhî hissettikleri gibi, bu âciz kardeşiniz çok muhtaç olduğu için, çok nevilerini ve çeşitlerini hissediyorum. Ve bu sıralarda bu havalideki şakirtleri, yeminle itiraf ediyoruz ki “Biz Nur'un hizmetinde çalıştıkça hem maişetçe, hem istirahat-i kalbce bir genişlik, bir ferah zâhir bir surette hissediyoruz.” Ben kendimce o kadar hissediyorum ki nefis ve şeytanım dahi o bedâhete karşı hayret ederek sustular.

Biliniz ki bir seneden ziyadedir, ben duada, Risaletü'n-Nur'un şakirtlerinin risalelerle alâkadar olan ezvaç ve evlât ve vâlideynlerini dahi dâhil ediyorum. Bunun bir sebebi, başta Sabri olarak, orada burada bazı zâtlar, çoluk ve çocuklarıyla daireye girmeleridir.

Adalet-i ilâhiye, İslâmiyet'e ihanet eden mimsiz medeniyete öyle bir azab-ı mânevî vermiş ki bedevîliğin ve vahşîliğin derecesinden çok aşağıya düşürmüş. Avrupa'nın ve İngilizin yüz sene ezvâk-ı medeniyesini ve terakki ve tasallut ve hâkimiyetin lezzetlerini hiçe indiren mütemâdî korku ve dehşet ve telâş ve buhran yağdıran bombaları başlarına musallat etmiş.

İşte böyle bir zamanda en lüzumlu, en ehemmiyetli, en birinci vazife imanı kurtarmak olduğundan, bu zamana ve bu seneye bakan beşâret-i Kur'âniye ve ² **فَضْلًا كَبِيرًا**, ³ **فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ** âyetlerin müjdesi en büyük bir fütuhât suretinde Risaletü'n-Nur'un mânevî fütuhât-ı imaniyesini gösteriyor.

¹ Allah'a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

² “...pek büyük bir lütf u ihsan)” (Ahzâb sûresi, 33/47)

³ “...Allah'ın öyle bir lutfudur ki, onu dilediğine verir.” (Mâide sûresi, 5/54)

Evet, bir adamın imanı, ebedî ve dünya kadar bir mülk-ü bâkinin anahtarı ve nurudur. Öyleyse, imanı tehlikeye mâruz her adama, bütün küre-i arzın saltanatından daha faydalı bir saltanat, bir fütuhât kazandıran Risaletü'n-Nur, elbette bu âyetlerin, bu asırda, bu beşaretlerinin kastî bir medâr-ı nazarlarıdır.

Nur ve gül fabrikalarının hademe ve sahipleri, insanın başında iki göz gibidir; zâhiren ikidir, fakat bir görürler. Ahvel (şaşı) gözlü, iki görür. Lillâhilhamd, bu iki cereyan-ı nuranî kemâl-i ittihaddadırlar.

≈ 15 ≈

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ دَقَائِقِ الْفِرَاقِ³

Aziz, mübârek, siddik, sâdik, ruhum, canım kardeşlerim,

Sizin beni çok mesrur eden son mektubunuza Isparta yoluyla cevap vermediğim sebebi, benim, Isparta merkeziyle olan münasebetime buraca çok dikkat edilmesidir. Hem, öteki yolda size gelinceye kadar Risaletü'n-Nur'un müteaddit merkezlerinin istifadesidir.

Hüsrev kardeş! Son mektubumda demişim: Hüsrev'lerin vâlideleri sebebiyet verdiler ki bir seneden ziyade bir vakitten beri bütün talebelerin peder ve vâlideleri duaya dâhil olmuşlar. Sakın yanlış zannetmeyiniz. Senin vâliden gibi, on seneden beri Risaletü'n-Nur'un has şakirtlerinin dairesinde bulunan orada çok âhîret hemşirelerim var. Onlar, yeniden başkalarının duaya dâhil olmalarına sebep olmuşlar demektir.

Size Risaletü'n-Nur'un kerametinin bu havalide zuhur eden çok tereşşuhatından bir-iki hâdisе beyan ediyorum.

Birisi: Hatip Mehmed (*rahmetullâhî aleyhi*) namında ciddî bir ihtiyar talebe, İhtiyarlar Risalesi'ni yazıyordu. Tâ On Birinci Rica'nın âhîrlerinde ve merhum Abdurrahman'ın vefatının tam mukabilinde kalemi, ⁴ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ yazıp

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Aynılık dakikalarının adedince Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4 "Allah, o hak Mabuddur ki kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur." (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; ...)

ve lisanı dahi لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ¹ diyerek hüsn-ü hâtimenin hâtemiyle sahife-i hayatını mühürleyip, Risaletü'n-Nur talebelerinin imanla kabre gireceklerine dair olan işarı beşaret-i Kur'âniye'yi vefatıyla imza etmiş. Rahmetullahi aleyhi rahmeten vâsiaten.

İkincisi: Sizin telifiniz olan Fihriste'nin tashihinde, bir müstensihin noksan bıraktığı bir sayfayı, Tahsin'e dedim: “Yaz!” O da yazmaya başladı. Simsiyah bir mürekkepten ve temiz kalem ile birden yazdığınız ikinci cilt fihristenin makbuliyetine hüccet olarak o siyah mürekkep güzel bir kırmızı su-retini aldı. Tâ yarım sayfa kadar bu garip hâdiseye taaccüp edip bakarken, o mürekkep simsiyaha döndü. Sayfanın öteki yarısı, aynı kalem, aynı hokka tam siyah yazıldı. Bir zaman Barla'da, bağlardaki köşkte, Şamlı, Mesûd ve Süleyman'ın müşâhedeyle aynı hâdiseyi başka şekilde gördük. Şöyle ki:

Ben, sevmediğim için siyah bir mürekkebi kısmen döktüm. Birden, mütebâkisi, çok beğendiğim güzel bir kırmızıya tahavvül etti. Risaletü'n-Nur'un kâtiplerini şevklendirdi. Gözümüze silsile-i kerametın bir ucunu ve bir tereş-suhunu gösterdi.

Âhret kardeşlerime mühim bir ihtar

İki maddedir.

Birincisi: Risale-i Nur'a intisap eden zâtin en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak ve yazdırmaktır ve intişarına yardım etmektir. Onu yazan veya yazdıran, “Risale-i Nur talebesi” unvanını alır. Ve o unvan altında, her yirmi dört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazen daha ziyade hayırlı dualarımda ve mânevî kazançlarımda hissedar olmakla beraber, benim gibi dua eden kıymettar binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi hissedar olur.

Hem, dört vecihle dört nevi ibadet-i makbule hükmünde bulunan kitabesinde, hem imanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının imanlarını tehlikeden kurtarmasına çalışmak, hem hadisin hükmüyle, bir saat tefekkür bazen bir sene kadar bir ibadet hükmüne geçen tefekkür-ü imanîyi² elde etmek ve

¹ “Allah'tan başka ilâh yoktur.” (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

² el-Gazâlî, *İhyâu ulûmi'd-dîn* 4/423; el-Kurtubî, *el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân* 4/314; Aliyyülkârî, *el-Masnâ* s.82; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 1/370.

ettirmek, hem hüsn-ü hattı olmayan ve vaziyeti çok ağır bulunan Üstadına yardım etmekle hasenâtına iştirak etmek gibi çok faydaları elde edebilir. Ben kasekle temin ederim ki bir küçük risaleyi kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye hükmüne geçer; belki her bir sayfası bir okka şeker kadar beni memnun eder.

İkinci madde: Maatteessüf, Risale-i Nur'un, imansız ve emansız cin ve ins düşmanları onun çelik gibi metin kalelerine ve elmas kılıç gibi kuvvetli hüccetlerine mukabele edemediklerinden çok gizli desiseler ve hafî vâsıtalar ile haberleri olmadan yazanların şevklerini kırmak ve fütur vermek ve yazıdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Hususan burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar çok az ve düşmanlar çok dikkatli, kısmen talebeler mukavemetsiz olduğundan, bu memleketi o Nur'lardan bir derece mahrum ediyor.

Benimle hakikat meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam hangi risaleyi açsa, benimle değil, hâdim-i Kur'ân olan Üstadıyla görüşür ve hakâik-i imaniyeden zevkle bir ders alabilir.

Mânevî bir ihtar ile bir-iki ince meseleyi size yazıyorum.

Birincisi: Geçen Ramazan-ı Şerif'te, Ehl-i Sünnet'in selâmet ve necatı için edilen pek çok duaların şimdilik âşikâre kabulleri görünmemesine hususî iki sebep ihtar edildi.

Birincisi: Bu asrın acîb bir hâssasıdır.^{1(Hâşiye)} *Bu asırdaki ehl-i İslâm'ın fevkalâde safderunluğu ve dehşetli cânileri de âlicenâbâne affetmesi; ve bir tek haseneyi, binler seyiyâtı işleyen ve binler mânevî ve maddî hukuk-u ibâdî mahveden adamdan görse, ona bir nevi taraftar çıkmasıdır. Bu suretle, ekall-i kalîl olan ehl-i dalâlet ve tuğyan, safdil taraftarla ekseriyet teşkil ederek, ekseriyetin hatasına terettüp eden musibet-i âmmenin devamına ve idamesine, belki teşdidine kader-i ilâhiyeye fetva verirler; "Biz buna müstehakız." derler.*

Evet, elması bildiği (âhîret ve iman gibi) hâlde, yalnız zaruret-i kat'îye suretinde şişeyi (dünya ve mal gibi) ona tercih etmek ruhsat-ı şer'îye var. Yoksa, küçük bir ihtiyaçla veya heves ile veya tamâh ve hafif bir korkuyla tercih edilse, eblehâne bir cehalet ve hasârettir, tokata müstehak eder.

¹ (Hâşiye) Yani, elması elmas bildiği hâlde, camı ona tercih eder.

Hem âlicenâbâne affetmek ise, yalnız kendine karşı cinayetini affedebilir. Kendi hakkından vazgeçse hakkı var; yoksa başkalarının hukukunu çiğneyen cânilere afüvkârâne bakmaya hakkı yoktur, zulme şerik olur.

İkinci sebep: Yazmaya izin olmadığından yazılmadı.

İkinci Mesele: Kardeşlerim, Eskişehir Hapishânesi'nde, Âhırzaman'ın hâdisatı hakkında gelen rivayetlerin¹ te'villeri mutabık ve doğru çıktıkları hâlde, ehl-i ilim ve ehl-i iman onları bilmemelerinin ve görmemelerinin sırrını ve hikmetini beyan etmek niyetiyle başladım. Bir-iki sayfa yazdım; perde kapandı, geri kaldı.

Bu beş senede, beş-altı defa aynı meseleye müteveccih olup muvaffak olamıyordum. Yalnız o meselenin teferruatından bana ait bir hâdiseyi beyan etmek ihtar edildi. Şöyle ki:

Hürriyetin bidayetinde, Risale-i Nur'dan çok evvel, kuvvetli bir ümit ve itikat ile ehl-i imanın me'yusiyetlerini izale için, "İstikbalde bir ışık var; bir nur görüyorum." diye müjdeler veriyordum. Hatta, Hürriyetten evvel de talebeleme beşaret ederdim. "Tarihçe-i Hayat" imda merhum Abdurrahman'ın yazdığı gibi, "Sünûhât" misillü risalelerde dahi "Ben bir ışık görüyorum" diye, dehşetli hâdisâta karşı o ümitle dayanıp mukabele ederdim. Ben de herkes gibi o ışığı siyaset âleminde ve hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye'de ve çok geniş bir dairede tasavvur ederdim. Hâlbuki, hâdisât-ı âlem beni o gaybî ihbarda ve beşarete bir derece tekzip edip ümidimi kırardı.

Birden bir ihtar-ı gaybî ile kat'î kanaat verecek bir surette kalbime geldi. Denildi ki:

"Ciddî bir alâka ile senin eskiden beri tekrar ettiğin 'Bir ışık var, bir nur göreceğiz.' diye müjdelerin te'vili ve tefsiri ve tâbiri, sizin hakkınızda belki iman cihetiyle, âlem-i İslâm hakkında dahi en ehemmiyetlisi Risale-i Nur'dur. Bu ışıktır, seni şiddetle alâkadar etmişti. Ve bu nurdur ki eskide de tahayyül ve tahminin ile geniş dairede, belki siyaset âleminde gelecek mesûdâne ve dindarâne hâletlerin ve vaziyetlerin mu-kaddimesi ve müjdecisi iken, bu muaccel ışığı o müeccel saadet tasavvur ederek eski zamanda siyaset kapısıyla onu arıyordun.

¹ Bkz.: Şuâlar, Beşinci Şuâ.

“Evet, otuz sene evvel bir hiss-i kablelvukuyla hissettin. Fakat nasıl kırmızı bir perdeyle siyah bir yere bakılsa karayı kırmızı görür. Sen da hi doğru gördün, fakat yanlış tatbik ettin. Siyaset cazibesi seni aldattı.”

﴿ 18 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ عُمرِكُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، آمِينَ³

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de muktedir, kuvvetli arkadaşlarım,

Bu defa me'mulüm fevkindeki kaleminizle mânevî hediyeiniz isbat etti ki ihtiyar, zayıf, âciz bir Said yerine genç, kavî, iktidarlı çok Said'ler sizlerde vardır. Aynı ruh, aynı ifade, aynı iman... Hadsiz şükür ve senâ olsun ki; Rabb-i Rahîm sizleri Risale-i Nur'a hâmi, nâşir, sahip, şakirt eylemiş. Bizlere pek çok ağır müşkülât içinde kudsî hizmete muvaffakiyet ihsan etmiş. Zaman ve zaman, sizlerle çok müştak olduğum uzun konuşmayı hoş görmediği için, kısa kesip ruh u canımla her birinize binler selâm. Mâşallah, bârekâllah derim.

Bu mübârek şuhûr-u selâsede duanıza çok muhtaç kardeşiniz
Said Nursî

﴿ 19 ﴾

Âhırzamandan haber veren mühim bir hadis;

لَا تَرَالُ طَائِفَةً مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ⁴

Ramazan-ı Şerif'te onuncu günün ikinci saatinde birden bu hadis-i şerif hatırıma geldi. Belki, Risale-i Nur şakirtlerinin tâifesi ne kadar devam edeceğini düşündüğüme binaen ihtar edildi.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 “Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Dünya ve âhîret hayatınızdaki dakikalann âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4 “Ümmetinden bir topluluk Allah'ın emri gelinceye kadar (yani kıyametin kopmasına kadar) hak üzerinde galip olacaktır.” Buhârî, *menâkıb* 28, *i'tisam* 10, *tevhîd* 29; Müslim, *imâre* 171; Tirmizî, *fiten* 51.

1 [لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي] : –Şedde sayılır, tenvin sayılmaz– fıkrasının makam-ı cifrîsi “bin beş yüz kırk iki” ederek nihayet devamına ima eder. لَا يَغْلَمُ

2 –الْغَيْبِ إِلَّا اللَّهُ

3 [ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ] : –Şedde sayılır– fıkrası dahi, makam-ı cifrîsi “bin beş yüz altı” edip, bu tarihe kadar zâhir ve âşikârâne, belki galibane, sonra tâ “kırk iki”ye kadar gizli ve mağlûbiyet içinde vazife-i tenviriyesine devam edeceğine remze yakın ima eder. وَالْعَلْمُ عِنْدَ اللَّهِ⁴ ، لَا يَغْلَمُ الْغَيْبِ إِلَّا اللَّهُ

5 [حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ] : –Şedde sayılır– fıkrası dahi, makam-ı cifrîsi “bin beş yüz kırk beş” olup kâfirin başında kıyamet kopmasına ima eder. لَا يَغْلَمُ –الْغَيْبِ إِلَّا اللَّهُ

Câ-yı dikkat ve hayrettir ki üç fıkra bilittifak bin beş yüz tarihini göstermeleriyle beraber, tam tamına mânidar, mâkul ve hikmetli bir surette “bin beş yüz altı” dan tâ “kırk iki”ye, tâ “kırk beş”e kadar üç inkılâb-ı azîmin ayrı ayrı zamanlarına tetabuk ve tevfuklarıdır.

Bu îmalar gerçi yalnız birer tevfuk olduğundan delil olmaz ve kuvvetli değil; fakat birden ihtar edilmesi bana kanaat verdi. Hem kıyametin vaktini kat’î tarzda kimse bilmez; fakat, böyle îmalar ile bir nevî kanaat, bir galib-i ihtimal gelebilir. Fâtiha’da sırat-ı müstakîm ashabının tâife-i kübrâsını tarif eden 6 [الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ] fıkrası, şeddesiz “bin beş yüz altı” veya “yedi” ederek, tam tamına [ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ] fıkrasının makamına tevfuku ve manasına tetabuku ve şedde sayılrsa [لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي] fıkrasına üç mânidar farkla tam muvafakatı ve mânen mutabakatı, bu hadisin îmasını teyid edip remiz derecesine çıkarıyor. Ve müteaddit âyât-ı Kur’âniye’de صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

1 “Ümmetinden bir topluluk...”

2 Hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir.

3 “...hak üzerinde galip olacaktır.”

4 Gerçek bilgi Allah katındadır.

5 “[Ümmetinden bir topluluk] Allah’ın emri gelinceye kadar (yani kıyametin kopmasına kadar) [hak üzerinde galip olacaktır.]” Buhârî, *menâkıb* 28, *i’tisam* 10, *tevhid* 29; Müslim, *imâre* 171; Tirmizî, *fiten* 51.

6 “Nimet ve lutfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilet.” (Fâtiha sûresi, 1/7)

kelimesi¹, bir mana-yı remziyle Risaletü'n-Nur'a manaca ve cifirce ima etmesi remze yakın bir îma ile, Risaletü'n-Nur şakirtlerinin tâifesi, âhîrzamanda o tâife-i kübrâ-yı âzamın âhîrlerinde bir hizb-i makbul olacağını işaret eder diye def'aten birden ihtar edildi. **وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ² ، لَا يَغْلَمُ الْعَيْبُ إِلَّا اللَّهُ³**

Aziz kardeşlerim,

Bu saatte ben Kur'ân okurken, Risale-i Nur ile ziyade alâkadar olan Sûre-i İbrahim'de bir âyet beni meşgul ederken, Emin, size göndereceği mektubu getirdi ve dar vaktimizde bu geniş âyetin denizinden ancak bir katrecik bu parçaya girebildi. Birkaç dakika zarfında yazdık, vakit bulamadık, kusura bakmayınız.

≈ 20 ≈

بِاسْمِهِ مَنْ ﴿تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ^ط
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ﴾⁴

السَّلَامَ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ⁵

Aziz, sıddık, vefadar, sebatkâr kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükür ve hamd olsun! Sizin gibi sâdık, ciddî, faal zâtları Risale-i Nur'un etrafında toplayıp bağlamış; iman ve Kur'ân hizmetinde kuvvetli ve nurlu kalemlerini çalıştırtıyor.

Kardeşlerim! Bu defa irsâlâtınız o kadar beni memnun ve minnettar etti ki her bir sayfası bir kıymet hediye ve güzel bir mektup hükmünde göründü, hüznlerimi, gamlarımı izale edip ve kalbimi sürür ve sevinçle doldurdu. Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn onların hurufları adedince size rahmet etsin ve sizden razı olsun!

¹ Fâtîha sûresi, 1/6; Bakara sûresi, 2/142, 213; Âl-i İmran sûresi, 3/51, 101; Mâide sûresi, 5/16; En'âm sûresi, 6/39, 87, 161; Yûnus sûresi, 10/25; Hûd sûresi, 11/56; ...

² Gerçek bilgi Allah katındadır.

³ Hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir.

⁴ Öyle bir zâtnın adıyla ki, "Yedi kat gök, dünya ve onların içinde olan herkes Allah'ı takdis ve tenzih eder. Hatta hiçbir şey yoktur ki O'na hamd ile tenzih etmesin." (İsrâ sûresi, 17/42-44)

⁵ Ayrılık günlerindeki dakikalardan âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Hâfız Ali kardeşim! Bir zaman Barla'da Cuma gecesinde dua ederken, senin "Âmin!" sesini iki defa sarıhan işittim. Arkama baktım, dedim: "Hâfız Ali ne vakit gelmiş?" Dediler: "O burada yoktur."

Ben şimdi o vâkıdan diyebilirim ki üç-dört saat mesafeden duama âmîn'ini işittirmesi, otuz günlük mesafeden buradaki zayıf davet ve duama kuvvetli ve tesirli bir âmîn hükmünde olan yazıların imdadıma yetişmesi çok mânidar bir tevafuktur.

Sıddık Sabri! Senin cisminde (ayağında) kardeşliğimin sikkesini gördüğüm zaman bir hiss-i kablelvukuyla kalbime geldi: Bu zât mühim bir vakitte bana çok ehemmiyetli bir kardeşlik edecek. Ve muvaffak oldun, yaptın. Allah senden ebeden razı olsun!

Abdülmeccid'e, Beşinci Şuâ'yı haber vermiştim, cevap gelmedi. Belki ihtiyaten sükût ettiler, göndermedim. Siz, evvelce muhabere ediniz, sonra gönderebilirsiniz. Eğer Hastalar Risâlesi'ni bana gönderirseniz, İhtiyarlar Risalesi de beraber olsa daha iyi olur. Mektubunuzda selâm gönderen vefadar kardeşlerime binler selâm.

Bugünlerde mânevî bir muhaverede bir suâl ve cevabı dinledim. Size bir kısa hülâsasını beyan edeyim. Biri dedi:

Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük tahşidatları ve küllî techizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derecede hararetle daha yeni tahşidat yapıyor?

Ona cevaben dediler:

Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor; belki küllî bir tahribatı ve İslâmiyet'i içine alan dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kaleyi tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsit âletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumî ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun, bâhusus avâm-ı müminînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeâirler kırılmasıyla, bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi Kur'ân'ın i'câzıyla o geniş yaralarını, Kur'ân'ın ve imanın ilâçlarıyla tedavi etmeye çalışıyor.

Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara hakkalyakîn derecesinde ve dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde mücerrep ilâçlar, hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki; bu zamanda,

Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın i'câz-ı mânevîsinden çıkan Risale-i Nur, o vâzifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medardır, diyerek uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de tamamen işittim, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum.

Bu hâdisе münasebetiyle yine bugünlerde hatırıma gelen bir vâkıayı beyan ediyorum:

Ben, namaz tesbihatının âhirinde otuz üç defa kelime-i tevhidi zikrederken, birden kalbime geldi ki: Hadis-i şerifte, “Bazen bir saat tefekkür, bir sene ibadet hükmüne geçer.”¹ Risale-i Nur'da o saat var; çalış, o saati bul, ihtar edildi. Adetâ ihtiyarsız bir surette, Kur'ân'ın âyetü'l-kübrâsının iki tefsiri olan iki “Âyet-i Kübrâ” risalelerinden mülâhhas tefekkürî bir tekellüm, tam bir saat devam etti. Baktım, size gönderdiğim “Âyetü'l-Kübrâ” risalesinin Birinci Makamın hülâsasından muntehap güzel bir sırrını hülâsayla, Yirmi Dokuzuncu Lem'a-yı Arabiye'den müstahreç nurlu, tatlı fıkralardan terekküp ediyor.

Ben, kemâl-i lezzetle, her gün tefekkürle okumaya başladım. Birkaç gün sonra hatırıma geldi ki: *Madem Risale-i Nur bu zamanın bir mürşididir, talebelerine bir vird-i ekber olabilir diye kaleme aldım. Ve bütün risalelerin hususî menbaları, madenleri olan binden ziyade âyât-ı Kur'âniye'yi, kendi Kur'ân'ımda, evvelce işaretler koyup bir Hizb-i Âzam-ı Kur'ânî yapmak niyet etmiştim. Şimdi bu Hizb-i Âzam ve bu vird-i ekber, Risale-i Nur mensuplarına bazı eyyam-ı mübâreke de okunması için bir zaman size de göndermek hakkınız var. İnşallah, bir zaman sonra size gönderilecek. Bazı kelimelerini tercüme ve bir kısım kayıtlarını tefhim için vakit bulsam, gayet kısa hâşiye gibi birşeyi yazacağım.*

Umum kardeşlerime ve hizmet-i Kur'âniye'de bütün arkadaşlarıma hasret ve iştiyakla binler selâm.

Dualarınıza muhtaç
Said Nursî

¹ el-Gazâlî, *İhyâu ulûmi'd-dîn* 4/423; el-Kurtubî, *el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân* 4/314; Aliyyülkârî, *el-Masnâ'* s.82; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 1/370.

≈ 21 ≈

Aziz kardeşlerim,

Sizlere her gün birer uzun mektup yazmak hakkınız varken, maatteessüf üç seneden beri size göndermek için yazdığım bir mektup şimdiye kadar bekliyor, eski sakomun cebinde duruyor. Demek Risale-i Nur, ehl-i dünya dinsizlerine çok dehşet vermiş ki dünyalarına karışmadığım hâlde bu tazyikatı yapıyorlar. Her neyse... Hiç unutamadığım sebatkâr, ciddî kardeşlerime, hususan ikinci vatanım Barla'daki vefadar siddıklara pek çok selâm ve dua ederim. Binler hasret ve iştiyakla sizleri düşünen ve her yirmi dört saatte belki yüz defa duayla tahattur eden ve duanıza muhtaç olan,

Said Nursî

≈ 22 ≈

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ²

Ey fedakâr kardeşlerim,

Sizinle dört-beş kelime konuşacağım.

Birincisi: Bu defaki mektubunuzun verdiği şevk ve sürûrla derim ki: Ben, hizmet-i Kur'âniye'deki tam sadâkat ve gayret ve sebat ve metanetinizi gördükten sonra tam bir istirahat-i kalble mevti ve eceli kabul eder, arkamda siz varsınız yeter diyerek dünyadan sürûrla vedaya hazırım.

İkincisi: Burada, “Âyetü'l-Kübrâ”nın birinci tebyizi, aynen bir sene sonra, oradaki birinci tebyiz gibi, “Âyetü'l-Kübrâ”nın namına tevafuku var. İki tevafukun tetabuku tesadüfe havalesi imkânsız bir keyfiyet olmakla, kalemi zül-fikar-misal zâtın kalemiyle, otuz üç kelime-i tevhidin tevafukundaki gaybî imzayı cidden tenvir ve tasdik eder.

Dördüncüsü: Ben, üç senedir burada her şeyden tecrit edildim. Tahammülsüz tazyik altında bulunduğumdan, sizinle muhabere edemedim. Burada emsalsiz bir evham hükmediyor. Mümkün olduğu kadar, “Eşrâtü's-Sâat” buradan gönderildiğini demeyiniz; belki “Onun bir eseridir, başka yerden elimize geçmiş.” deyiniz.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı üzerinize olsun.

﴿ 23 ﴾

بِاسْمِهِ مَنْ ﴿ تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ¹

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Aziz ve vefadar ve fedakâr, sâdık kardeşlerim,

Bu defa çok kıymetli ve fevkalme'mul mânevî hediyenizden küçücük üç-dört mesele hatıra geldi.

Birincisi: Üçüncü keramet-i Aleviye'de, "Risalelerde yalnız iki zeyil vardır." demesi, risale şekline girmiş olan zeyillere zeyil diyor. Sâir zeyiller ise; hâtimeler, ilâveler, hâşiyeler hükmünde görmüştür.

İkincisi: İki "Âyetü'l-Kübrâ"nın vird-i ekberinde hatırıma gelmediği hâlde, ehemmiyetli kısımlarını Yirminci Mektup'la Otuz İkinci Söz, bana ihtiyaç bırakmayacak derecede beyan ve tercüme ettiklerinden, niyet ve vaad ettiğim hâlde tercümesinde istihdam edilmedim.

Üçüncüsü: Risale-i Nur'un benden ayrılması ve ben de daire-i tenviriyesinden uzak düştüğümden, bu havali ve Eskişehir gibi sâir yerleri de onun ehemmiyetli ve lüzumlu bir kısım hakikatlerinden hissedar etmek için, inâyet-i ilâhiye, yeni yazılıyor gibi tekrarla o bir kısım hakikatlerin, fakat letâfetli başka tarzlarda izah edilmelerinde, adetâ ihtiyarım olmadan beni istimâl ettiğini bildim, çok şükrettim.

Bu defa hediyelerinize mukabil, elimden gelseydi yalnız maddî fiyatına göre her bir risaleye on lira ve Yirmi Beşinci Söz'e, yirmi beş altın, belki elmas ve Yirmi Dokuzuncu Söz'e, yirmi dokuz yakut verirdim. Öyleyse, verilmiş gibi kabul ediniz.

Evet, tevafukta muvaffakiyetli olan kalem-i Alevî, keramet-i Aleviye'ye göze görünür güzel bir delil göstermiş. Yüz bin mâşallah! Hüsrev'in çok şirin ve fevkalâde yazdığı "Hastalar Lem'ası" ile "Esmâ-yı Sitte Lem'ası", benim nazarımda elmasla yaldızlı yazılan ve onlar kadar uzun iki mektub-u sadâkat-medâr hükmünde bana göründü, Risale-i Nur'a çok ehemmiyetli hizmetlerini gözyaşıyla hatırlattı. Ve Firdevsî hediyenizdeki risalelerin harfleri

¹ Öyle bir zâtın adıyla ki, "Yedi kat gök, dünya ve onların içinde olan herkes Allah'ı takdis ve tenzih eder. Hatta hiçbir şey yoktur ki O'na hamd ile tenzih etmesin." (İsrâ sûresi, 17/42-44)

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

adedince, Cenâb-ı Erhamürâhimîn sizlere rahmet, bereket, saadet ihsan eyesin, âmîn...

Yorulmaz, usanmaz, ciddi, samimî Hafız Ali kardeş! Tevafukta, muvaffakiyetli kaleminle yazılan İ'câz-ı Kur'ân'ın âhîrinde senin hakkında **اللَّهُمَّ وَفَّقَهُ فِي خِدْمَةِ الْقُرْآنِ وَالْإِيمَانِ**¹ olan dua bu defa şüphem kalmadı ki tam kabul olmuş.

Umum kardeşlere birer birer selâm.

Said Nursî

﴿ 24 ﴾

بِسْمِهِ شُبْحَانَهُ² ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ³
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ رَسَائِلِ التَّوْرِ
وَمَعَانِيهَا الْمُمَثَّلَةِ فِي الْهَوَاءِ وَفِي الْأَفْهَامِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ⁴

Aziz, siddik ve sâdik kardeşlerim,

Bu defa pek çok alâkadâr olduğum zâtların dört adet mektupları beni o kadar mesrur etti ve Risale-i Nur hesabına o kadar memnun eyledi ki güya yeniden o kahraman arkadaşları buldum diye sürûr yaşları çok hüzünlerimi sildi.

Evet, dört mektuba dört cevap yazmak isterim ve hakkınızdır; fakat samimî ittihadınıza binaen birle iktifa edildi. Ayrı ayrı beş-altı küçük meseleleri beyan ediyorum:

Birincisi: Eskiden beri, “İman kurtarmak zamanıdır.” dediğimiz ve ihtiyarım olmadan tekrarlar erkân-ı imaniyeye dair burhanlardan taahşidat-ı azîmeyi yaptığımız çok haklı ve lüzumlu olduğunu zaman gösterdi. Size, bir ay evvel mânevî bir muhaverede Risale-i Nur'un azîm taahşidatına dair gayptan gelen bir cevabı yazmıştım. Bazı zâtlar o fıkrayı “Âyetü'l-Kübrâ” risalesinin âhîrine ilhak ettiler.

1 Allah'im, iman ve Kur'ân hizmetinde onu muvaffak eyle.

2 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

3 “Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

4 Risale-i Nur'ların harfleri ve kıyamet gününe kadar havada ve zihinlerde temessül eden mânâları adedince, Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

İkincisi: Şamlı Tevfik kardeş! Senin mektubun beni derinden derine hem müteessir, hem müferrah eyledi. Sende bir hayırlı tahavvülât bulunduğunu hissas etti.

Merhum Hâfız Ahmed'in akrabasına benim tarafımdan tâziyeyle beraber de ki: Bir-iki ay evvel birdenbire dua ederken, en has akraba ve en hâlis talebelerin dairesine Hâfız Ahmed girdi, "Benim de bu dairede hakkım var." dedi gibi hissettim. Onu o has daire içinde her vakit mânevî kazançlarıma hissedar olmak için bıraktım ve öyle de kalacak inşaallah. Ve anladım ki ikiniz bidayeten, beraber Risale-i Nur'a hizmetiniz içindir. Barla'da bütün dostlara selâm!

Üçüncüsü: Sabri kardeş! Kıymettar Hulûsi'nin mektubu, hem Hulûsi'nin, hem Beşinci Şuâ'nın ehemmiyetini ve kıymetlerini gösterdiğinden çok beğendim. Evet, Beşinci Şuâ, umumun ve bilhassa ehl-i ilmin imanlarını tashih edip kurtarıyor.

Hem sen, hem Hüsrev, Halil İbrahim'den bahsediyorsunuz. O zât, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi ve iktidarlı bir nâşiridir, hem haslardandır. Sâbık hâdisemizden tam bir ihtiyat ve ciddî bir alâkadarlık dersini aldığı kanaatindeyim. Selâmımı ona ve rûfekasına tebliğ ediniz.

Dördüncüsü: Hüsrev kardeş! Senin mektubun benim meraklarıma (Hasan, Mustafa'lar gibi) bir şifa ve arzularıma bir devâ (Mucizât-ı Ahmediye gibi) ve ümitlerime bir ziya (Refet, Konyalı Sabri gibi) hükmüne geçti.

Hem, Risale-i Nur'un muhterem bir talebesi ve has dairesinde bulunan âhiret hemşirem vâlidenizin hastalığı ve ihtiyarlığı seni Isparta'ya celbi, hayırdır. Elbette sen ona, Hastalar ve İhtiyarlar Risalelerini okumuşsun. O risaleler, benim bedelime onun keyfini sorup tesellî versinler.

Ben, oradaki talebeleri ve dostları dua ile çok tahattur ediyorum. Onları unutamıyorum.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyorum.

Said Nursî

﴿ 25 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ ضَرْبِ عَاشِرَاتِ
 دَقَائِقِ رَمَضَانَ فِي حُرُوفٍ مَا كَتَبْتُمْ مِنَ الرِّسَائِلِ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hem mübârek Ramazanınızı, hem inşaallah hakkınızda bin ay kadar meyvedar Leyle-i Kadrinizi, hem saadetli bayramınızı, hem çok kıymetli hizmetinizi bütün ruhumla tebrik ve tes'îd ederim.

Kardeşlerim! Bu defa kudsî kalemle hediyeleriniz o kadar beni minnettar ve mesrur etti ki güya dünyayı ışıklandırarak bir Nur fabrikası ve mâzi ve istikbali râyiha-yı tayyibesıyla muattar edecek bir gül fabrikası semâdan bizim imdadımıza gönderilmiş ve benim arkamda kuvvetü'z-zahr olarak duruyor ve mütemadiyen çalışıyorlar diye mesrur oluyorum. Yüz binler elhamdülillâh!

Sabri kardeş! Senin fâsılalı iki mektubun, hizmetinin makbuliyetine iki şahid-i gaybî gösterdi. Senin tâbirinle Nur fabrikasına ben de **أَلْفُ أَلْفِ مَا شَاءَ**⁴ Allah'ı derim. Sen ile Sıddık Süleyman, benim nazarımda ve fikrimde ve duamda daima beraber bulunduğunuzdan, senin ile konuştuğum vakit, omuz omuza ikinizi beraber görüyorum. Mâsum ve mübârek çocuklarınız duadan hissedardır.

Hâfız Ali kardeş! Senin mektubundaki tevazuun ve ihlâsın ve Hüsrev'e ait medhin ve Risale-i Nur talebeleri birtek vücut hükmündeki kanaatin, senin hakkında büyük bir ümidimi ve hüsn-ü zannımı tam kuvvetlendirdi. Risale-i Nur'un iki Lütfü'leri ve Mustafa'ları ve Hâfız Ali'leri, Küçük Sabri olan Nureddin ile beraber has talebeler dairesinde, Ramazan feyzine, mânevî kazançlara inşaallah hissedar kabul edildi. Her bir sayfalarını birer kıymetli hediyeye hükmünde olan nüshaların yüzünden, ben sana çok, hem pek çok borçlu kaldım.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Ramazan dakikalarındaki âşirelerin, yazmış olduğunuz Risale-i Nur'ların harfleriyle çarpımı adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

⁴ Allah ne güzel dilemiş ve yapmış.. Milyon kere mâşâallah.. Allah bereketini artırsın.. Allah seni muvafak kılsın.

Hüsrev kardeş, kasem ederim, benim elimden gelseydi, yalnız bu defa altın yıldızla yazdığın Mucizât-ı Ahmediye'ye mukabil her bir sayfasına, yalnız maddî bir ücret olarak birer altın hediye edecektim. Hakikaten ebedî bir gül fabrikasına kâtip tayin edildiğinize kanaatim kat'iyet kesbetti. Rabb-i Rahîm'e hadsiz hamd ü senâ olsun. Tasavvurumda Hüsrev, Rüştü birtek isim gibi olmuş. İkinizi, Risale-i Nur'a ait her şeyde beraber biliyorum ve buluyorum.

Size **أَوْمَنْ كَانَ مَيِّتًا¹** âyetine ait ve birden hatıra gelen ve Sabri'nin iki mektubunun daha gelmeden mânevî tesiriyle yazılan bir tetimmeyi gönderdim. Bir derece mahremdir, has ve eminelere mahsustur. Şamlı Tefvik, Âyetü'l-Kübrâ Şuâ'mı, Hâfız Ali'nin otuz üç **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ²** ile tevafuklu tarzda bana yazsa iyi olur. Kardeşlerime birer birer selâm.

Duanıza muhtaç
Said Nursî

Aziz kardeşlerim,

Temadî eden tahribat-ı mâneviye karşısında, –lillâhilhamd– gittikçe Risale-i Nur'un mucizâne mukavemeti ve satveti ve kıymeti tezayüt ediyor. Dalâletin temel taşı ve nokta-yı istinadı olan tabiat tâgûtunu dağıtıp, Kur'ân elinde bir elmas kılıç olarak her tarafta nurları saçar, zulümâtı dağıtır. Fakat dalâletlerin envâi çoktur. O nispette risalelerin dahi ayrı ayrı meziyetleri, ehemmiyetleri var. Eğer kolay ise, Tabiat Lem'ası'nı da bize gönderiniz.

Emin'le Feyzi'nin sordukları bir suâle Üstaddan aldıkları cevap:

Suâl: Bize verdiğiniz cevapta diyorsunuz: Siyasî geniş daireleri merakla takip eden, küçük daireler içindeki vazifelerinde zarar eder. Bunun izahını istiyoruz.

Cevap: Üstadımız diyor ki:

1 “(Mânen ölü iken imanla kendisini dirilttiğimiz ve kendisi için onunla insanlar arasında yolunu hiç şaşırmadan rahatça hareket ettiği bir ışık var ettiğimiz kimse), içinde bulunduğu durum itibarıyla karanlıklara gömülmüş ve artık çıkıp kurtulması mümkün bulunmayan biri gibi olur mu?” (En'âm sûresi, 6/122)

2 “Allah'tan başka ilâh yoktur.” (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

“Evet, bu zamanda merak ile radyo vâsıtasıyla ciddî alâkadarâne küre-i arzdeki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddî ve mânevî pek çok zararları vardır. Ya aklını dağıtır, mânevî bir divane olur; ya kalbini dağıtır, mânevî bir dinsiz olur; ya fikrini dağıtır, mânevî bir ecnebî olur.

Evet, ben kendim gördüm: Lüzumsuz bir merakla mütedeyyin iken âmî bir adam, beride ilme mensubiyeti varken, eskiden beri İslâm düşmanı olan bir kâfirin mağlûbiyetiyle ağlamak derecesinde bir mahzuniyet ve Âl-i Beyt'ten seyyidler cemaatinin bir kâfire karşı mağlûbiyetinden mesruriyetini gördüm. Böyle âmî bir adamın alâkası, bir geniş daire-i siyaset hatırı için böyle kâfir bir düşmanı, mücahit bir seyyide tercih etmek, acaba divaneliğin ve akli dağıtmaklığın en acib bir misali değil midir?

Evet, haricî siyaset memurları ve erkân-ı harpler ve kumandanlara bir derece vazifece münasebeti bulunan siyasetin geniş dairelerine ait mesâili, basit fikirli ve idâre-i ruhiye ve dîniyesine ve şahsiyesine ve beytiyesine ve karyesine ait lüzumlu vazifesini geri bıraktırmakla onları meraklandırıp ruhlarını serseri, akıllarını geveze ve kalblerini de hakâik-i imaniye ve İslâmiye'ye ait zevklerini, şevklerini kırıp havalandırmak ve o kalbleri serseri etmek ve mânen öldürmek ile dinsizliğe yer ihzar etmek tarzında, kemâl-i merak ile onlara göre mâlâyânî ve lüzumsuz mesâil-i siyasiyeyi radyoyla ders verip dinlettirmek, hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye'ye öyle bir zarardır ki ileride vereceği neticeleri düşündükçe tüyler ürperir.

Evet, her bir adam vatanıyla, milletiyle, hükûmetle alâkadardır. Fakat bu alâkadarlık, muvakkat cereyanlara kapılıp millet ve vatanı ve hükûmetin menfaatini bazı şahısların muvakkat siyasetlerine tâbi etmek, belki aynıni telâkki etmek çok yanlış olmakla beraber; o vatan-perverlik, millet-perverlik hissinden ve vazifesinden herkese düşen vazife bir ise, kendi kalb ve ruhundan idare-i şahsiye ve beytiye ve diniye ve hâkeza.. çok dairelerden hakikî vazifedar olduğu hizmet ve alâka ve merak on, yirmi, belki yüzdür. Bu ciddî ve lüzumlu bu kadar alâkaların zararına olarak, o birtek lüzumsuz ve ona göre mâlâyânî olan siyaset cereyanlarına feda etmek divanelik değil de nedir?”

Üstadımızın bize gayet aceleyle verdiği cevabı bu kadar. Biz de o acele ifadeyi acele kaydettik; kusura bakmayınız.

Biz de bütün kuvvetimizle bunu tasdik ediyoruz. Çünkü bunu kendimizde ve gördüğümüz dostlarımızda tecrübelerle müşâhede ettik. Hatta çokları

meraklarından, cemaati, belki de namazı terk eder derecede ifratla, tam namaz vaktinde konuşan radyoyu dinleyip, mimsiz medeniyetin sefahat ve dalâlet ve İslâm'a ettiği ihanet cezası olarak mütemadiyen başına gelen tokatlarına ve boğuşmalarına ve geniş siyaset dairelerine alâkadârâne dikkat etmekle ve nefesi zehirli ve başı sarhoş şahıslardan, radyodan ders almak, kudsî ve mühim vazifelerine de tam zarar ediyorlar.

Risale-i Nur şakirtlerinden
Feyzi, Emin (rahmetullâhî aleyhimâ)

❧ 28 ❧

(Ahmed Nazif'in bir fıkrasıdır.)

Kıymetli Üstadım,

Yüksek şahsiyetinizin aczi ve fakrı içinde inâyet-i rabbâniye ve rahmet-i ilâhiye ile Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın i'câzlarını güneşin parlak ve keskin şûaları gibi kalblerimize nüfuz ettiren ve hakâik-i diniye ve imanîyenin, dalâlete yüz tutan zayıf ve âciz müminlerin halâsı ve selâmeti ve hidayete çıkarılmasına hâdim ve kudsî Risale-i Nur'un, elbette bir hâdi ve bu zamanın muhtaç bulunduğu bir sahib-i zuhur namını taşıyacağı şüphesizdir. Binaenaleyh, hem Kur'ân'ın tercümanı ve dellâli ve hem de bu Risale-i Nur'un müellif ve hâdim-i yegânesi bulunmanız, hem de âciz ve fakir bir nefer iken mânevî hizmetinizle müşiriyet derece-i âliyesine terfi ve tefeyyüze istihkak kesbetmiş bulunmanızdadır ki Alîm-i Mutlak, Hakîm-i Mutlak, Kadîr-i Mutlak olan Zülcelâl Hazretleri, bu kudsî vazife-i âliyeyi, kıymetsiz gördüğünüz, çok kıymetli ve faziletli ve feyizli ve âli derecelerde yüksek bir dellâla tevdi ve nasip ve bilhassa memur etmiştir. ¹ **هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

Biz âciz ve âsi ve günahkâr hizmetkârlarınızı dahi lütuf ve keremiyle irşada ve hidayete siz Üstadımızı rehber ve mürşid ve vâsıta buyurmuştur ki ebedî minnet ve şükranlarımızı edadan âciz bulunuyoruz.

İşte, Üstadım, çok kıymetli arkadaşımız ve hizmet-i Kur'âniye'de kıymetli refikimiz ve şerikimiz Küçük Hüsrev ve Mehmed Feyzi'nin mektubundan, başka yerde ve mahalde mevsimsiz olduğunu idrak ederek, bu hakikî kelimeyi ve mübârek ism-i şerifi Risale-i Nur'a dahi henüz zâhîren takmak haddim değildir ve istimâlından hazer ediyorum. Çünkü Üstadımın izin ve müsaadesi

¹ "Bu, Rabbimin bir lütfudur..." (Neml sûresi, 27/40)

olmadıkça bu gibi lâkapların kıymeti olamaz. Ancak Risale-i Nur'dan aldığım ilham üzerine muhitimizde birinciliği ihraz eden bir kardeşimiz olan Feyzi'nin mektubunda bahsedilmesi, sırf hüsn-ü niyet ve fart-ı merbutiyet ve sadâkat-ten ve ihlâstan doğmuştur.

Bu izharın hatasından hâdis olan meşguliyetinize sebebiyet verdiğimden çok müteessir oldum, af buyurunuz. İkaz ve irşad edici nimet ve himmet-i ita-bınızla af buyurulmasını ve Risale-i Nur'un mânevî tokatlarından muhafaza edilmekliğimizi kemâl-i hulûsla istirham eylerim.

Aziz ve kıymetli Üstadım! Cenâb-ı Hakk'ın lütuf ve keremiyle ve hadsiz ihسانیyla intisaben hizmet-i kudsiyesinde bulunduğum Risale-i Nur'un maddî ve mânevî pek çok kerametlerini ve bereketlerini aynelyakîn görmüş ve lezzetini tatmış olan bu âciz hizmetkârınızın noksanlarını, hüsn-ü niyete ve hulûs-ü kalbine bağışlamanızı rica ederken, bu mübârek Risale-i Nur'un pek çok kerametlerinden birkaçını arz ediyorum. Şöyle ki:

Risale-i Nur tercümanı ve müellif ve sahibi bulunan zât, bin üç yüz yirmi dört (1324) ve yirmi beş (25) Rumi senelerinde, İstanbul'da iştiharla, "Bediüzzaman" namı ve lâkabı altında matbuatın sitayişle neşriyatından mütehasis olarak, o zaman on yedi yaşında bulunduğum ve çok cahil ve çocukluk devresinde iken, bu mübârek isim kalbimde yer tutmuş. Ve bu kalbî muhabbet hürmeti için olacak ki bin üç yüz yirmi altı (1326) senesinde Hazreti Üstadın, Bediüzzaman Said-i Kürdî lâkabı altında Karadeniz seyahatinde iki hizmetkârıyla İnebolu'yu ziyaret ederek, o zaman İnebolu'nun meşhur ulemâsından Hacı Ziya ve diğer ulemâ arasında vapura teşyi edildiği sırada tesadüfen çarşıda karşılaştığım ve çok derin muhabbet hissiyle bu mübârek zâta selâm durarak mütebessim ve nuranî simalarıyla ve keskin nazarlarıyla selâmlarına ve mânevî nazarlarıyla iltifatlarına mazhar olduğum günden beri artan muhabbet ve alâkamı, otuz senelik hatırımdan katiyen silinmediğini aynelyakîn görüyordum.

Tahminen ve takriben altı sene evvel bir gazete sütununda Isparta'da halkın fazla alâka göstermesinden, din ve iman telkin etmesinden ürken ehl-i dünya tarafından tevkif edildiğini teessürle okumuştum. Otuz senelik uzun bir zaman içinde bir defa böyle acı haber aldığım hâlde, âkıbetinden katiyen başka bir mâlûmat edinememiştim. On seneden beri Cenâb-ı Rabbü'l-âlemîn Hazretlerinden niyazımda, daima beş vakit dualarımda, "Yâ Rab, bana bir

mürşid-i kâmil ihsan buyur!” niyazında iken, bundan üç sene evvel, yani hicrî bin üç yüz elli yedi (1357) ve milâdî bin dokuz yüz otuz sekiz (1938) senesinde, İnebolu’da bir kahvede, Kastamonulu bir zavallı sarhoşun sitayişle bahsettiği bir zâtın Kastamonu’da mevcudiyeti ve menfî olarak bulunduğunu işittim.

Dikkat ettim ve tahkik ve tâmik ettim. Anladım ki otuz senedir kalbimde saklı olarak taşıdığım o zamanki Said-i Kürdî olduğunu hayretle öğrendim. Ve kalbimdeki sevgi günler geçtikçe ateşlendiğini hissettiğimden, her tehlikeyi göze alarak ziyaret edip mübârek ellerini öpmek lâzım ve şart olduğunu bildim. Ve ziyaretimde, Eski Said’in ism-i mübârekleri Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur’un müellifi ve sahibi olarak buldum. Kemâl-i aşk ve ihlâs ile sarıldım. Ve benim yegâne mürşidim ve rehberim ve büyük üstadım o Risale-i Nur’dur dedim. Ve bana bu hadsiz ihsanatı hidayet ve inâyet buyuran Cenâb-ı Hakk’a, Kur’ân-ı Hakîm’in harfleri adedince şükrederek,

1 **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** dedim.²(Hâşiye)

Risale-i Nur’a intisap etmezden evvel, maddî ve dünyevî her işlerimizde ve ticarethanemizin kazançlarında ve şahsî ve hususî işlerimizde Risale-i Nur’a intisaptan sonraki hârikulâde farkları ve bereketleri görmekle beraber, en büyük bir ticaret veya mesûd bir zengin, müferrah ve serbestliğinden daha fazla ferah ve sürûr ve serbest ve yaşayış tarzında sıhhat ve âfiyetle –elhamdülilâh– mesûdâne imrar-ı hayat eylemekte olduğumuzu ve Risale-i Nur’un kudsî lütuf ve kerametlerine medyun bulunduğumuzu itiraf ve tasdik ederiz.

Üstad Hazretlerinin mezuniyet-i hususiyesiyle, Risale-i Nur namına neşriyat ve hakâik-i imaniye noktasında, bilhassa ibadet ve namaz hakkında şahsımın cahil ve âciz, nâkıs, iktidarsız vaziyetimle vâki olan ve olacak bulunan telkinat-ı diniyedeki kuvvetli ikna ve müessir hitabelerin âsâr-ı fiiliyesini aynen müşâhede ettiğimi, Üstadım Risale-i Nur namına kemâl-i fahirle, birçok namazsız Müslümanları –elhamdülilâh– namaza ve camilere devama muvaffak bulunmak gibi kudsî hizmetlerin âsâr-ı fiiliyesinden, Risale-i Nur’un büyük harika kerametinden tulû ettiğini ve etmekte olduğunu tasdik ederiz.

1 Allah’a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

2 (Hâşiye) Evet, bazı ehl-i velâyetin ileride talebesi olacak zâtlar, daha dünyaya gelmeden, hiss-i kablelvukuun inkişafıyla kerametkârâne keşfettikleri gibi, Risale-i Nur’un talebelerinin mühimlerinden birkaç zât dahi, çok zaman evvel, bir hiss-i kablelvuku ile ileride Said ile alâkadar bir surette bir Nur’a hizmet edeceğini hissetmişler. İşte, onların birisi de Nazif’tir.

Bu içinde bulunduğumuz Alman ve İngiliz harbinin bidayetinden devamı müddetince hadsiz zındıka ve münafıkların hiç yoktan, sebepsiz olarak, şahsıma bir isnadat olsun için, gerek münevver fikirli âlim ve gerekse cahil mülhid, hemen hemen birkaç dostlarım müstesna, memleket halkı ve kudsî hizmetimden küstürmek için şeytan-ı aleyhi mâyestehik bütün memleket halkını iğfal ederek aleyhime tahrik etmiş olacaktır ki “Nazif, muhalif bir siyasetle ittihad-ı İslâm’a taraftar eder, siyaset propagandası yapıyor.” zihniyetini şiddetle aleyhimde, memleket halkına ve erkân-ı hükûmete kadar sirayet ettiriyorlar. Ve bütün şeytanların tecessüsleri tahrik edilmiş. Güya aleyhtarlarım benden bir intikam almak hasebiyle gıyabımda, hem müthiş cereyanı şiddetlendirmek için kendilerince menfur telâkki ettikleri “Almancı” namıyla hakaretlere maruz bırakmaktan çekinmediler. Hâlbuki ben, –lillâhilhamd– Risale-i Nur’un irşadıyla, hakâik-i imaniye ve Kur’âniye’yi bütün kâinatın fevkinde gördüğümünden ve itikad ettiğimden, değil küre-i arzdeki cereyanlara, belki bana verilse de bütün dünya saltanatına da âlet edemem. Ben, yalnız hakikatçi ve imancı ve Kur’ân’cı Risale-i Nur’un bir hâdimiyim. Kaç senedir bütün bu hücumlarıyla beraber, iki eser-i inâyet var.

Birisi: Risale-i Nur’un neşriyatındaki hizmetime zarar verilmediği gibi fevkalme’mul muvaffak olduk.

İkincisi: Her ne vakit şiddetli hücum edileceği zaman Üstadımızdan dikkat emrini alıyorduk. Hem de Risale-i Nur’un âşikâr bir kerametindedir ki bin üç yüz elli dokuz (1359) sene-i hicrî Ramazan-ı Şerîfin on veya on ikinci günlerinde –Allah rahmet etsin– vefat eden kardeşlerimizden Hatip Mehmed namındaki zât, Yirmi Altıncı Lem’a olan İhtiyarlar Risalesi’ni yazarken hasta olarak yazmaya kâdir olmadığından ¹ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ kelime-i tevhidi yazarak bıraktığı, ziyaretine gelen diğer kardeşimiz ve faal arkadaşımız, Feyzi Mehmed Efendiye ikmalini rica ederek dünyaya veda ve ebedî hayatına, inşaallah bu kelime-i tayyibe ile hayatının sonunu mühürleyerek imanlı olarak kabre girdiğini izhar ve Risale-i Nur’un talebelerine açık bir müjde ve tebşiratta bulunmuştur.

İşârât-ı Kur’âniye’nin, yirmi altıncı âyetinin ² فِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ سırıyla, “Risale-i Nur talebeleri imanla kabre gireceklerdir.” tebşiratının sıdkını gösteren

1 “Allah, o hak Mabuddur ki kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur.” (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; ...)

2 “Cennette ebedî kalacaklardır.” (Hûd sûresi, 11/108)

bu açık kerametın ve tebşirat-ı azîmenin bütün kardeşlerimize tâmim olunmasını, Risale-i Nur'un derece-i ulviyetini ve hâdimlerinin mükâfatlarının ne zaman ve ne suretle verilmekte olduğunu aynelyakîn bilinmek ve görölmek üzere şu hakikat muvâfık ise İşârât-ı Kur'âniye Risalesi'ne tahşiyeye olunmasını rica ederim, kıymetli Üstadım.

Risale-i Nur şakirtlerinden
Ahmed Nazif Çelebi (rahmetullâhi aleyhi)

﴿ 29 ﴾

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
الْسَّلَامَ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ بَعْدَ خُرُوفَاتٍ مَا أَرْسَلْتُمْ لَنَا³

Aziz kardeşlerim,

Âhırzamana işaret eden hadîsin⁴ âhirinde: ⁵مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ⁵ âyetine dair iki dakika içinde ve hadisin işaretini tashih ânında, âni olarak mücmelen hatıra gelen işaret-i gaybîyenin gayet acelelik ile tevafuk-u cifrîsinde, zararsız bir küçük sehiv vuku bulmuş idi. O vakitten beri daha ona dikkat etmemiştim.

Bu defa, cidden ve hakikaten mübârekler heyetinin cem' ve telif ettikleri Lâhika Risalesi'nin o âyete dair fıkranın kitabesinde bir kastî sehiv gördüm. O ihtardârâne kastî sehiv, benim kusurkârâne sehvim bildirdi. O çok müdakkik ve çok mübârekler heyetine beni çok minnettar ve mesrur eyledi. Şöyle ki: **كَلِمَةً طَيِّبَةً** makamı, bin iki (1002) diye sehven yazılmıştı. ط sayılmamış; doğrusu bin on birdir (1011). Risaletü'n-Nur'un makamına on üç farkla tevafuk etmekle beraber, izafeden tavsife geçse **رِسَالَةٌ نُورِيَّةٌ** olur. Bir **ي** ve **ه** ilâve olur ve şedde gider, bir **ن** noksan olur. Fakat **طَيِّبَةً** 'deki tenvin, bir derece vakıf olduğundan sayılmazsa, tam tamına bir tek fark ile medde sayılmazsa, farksız olarak tevafuk eder.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Bize gönderdiklerinizin harfleri adedince Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

4 "Ümmetinden bir topluluk Allah'ın emri gelinceye kadar (yani kıyametin kopmasına kadar) hak üzerinde galip olacaktır." Buhârî, *menâkıb* 28, *i'tisam* 10, *tevhid* 29; Müslim, *imâre* 171; Tirmizî, *fiten* 51.

5 "Güzel söz, (kökü yerin derinliklerinde sabit, dalları ise göğe doğru yükselmiş) bir ağaç gibidir." (İbrahim sûresi, 14/24)

Hem, mana cihetiyle iki âyet¹, iki cereyana işaretleri ve münasebetleri ve tetabukları çok kuvvetli bulunduğundan, nâkıs bir tevafuk ve zayıf bir emâre dahi kâfidir.

Hem böyle makamlarda, böyle büyük yekûnlarda bu gibi küçük farklar zarar vermez. Ben tahmin ederim, bu sehiv, beşinci âyetin işaretindeki sehiv gibi ehemmiyetli bir kısım işârât-ı gaybiyenin anahtarı olacak. Ve bu muazzam âyet, otuz üçüncü âyet olmasına bir işaret idi. İnşaaallah, istikbalde bir kardeşimiz o hazineyi açacak...

≈ 30 ≈

Bugünlerde, tefsirin ve Onuncu Söz'ün tevafukatına baktım. Kendi kendime dedim ki: Bu ziyade tafsilat israftır. Ehemmiyetli meseleler çoktur, vakit zayi olmasın.

- Birden ihtar edildi ki: O tevafuk altında çok ehemmiyetli bir mesele vardır. Hem madem tevafukta bir inâyet-i hâssa ve iltifat-ı rahmanî, Risale-i Nur'a karşı tezahür etmiş; o iltifata karşı hiss-i şükran ve memnuniyet ve müteşekkirâne sevinç ne kadar ifratkârâne de olsa israf olamaz. Bu ihtar mücmelini iki cihetle izah edeceğim.

Birincisi: Her şeyde –ne kadar cüz'î de olsa– bir kast ve iradenin cilvesi bulunmasıdır; tesadüf, hakikî olarak olmamasıdır. Evet, kesretin en çok dağılık ve en ziyade tesadüfe verilen kelimâtteki hurufatın vaziyetleridir. Hususan kitabette, madem hiç münasebeti olmayan ve ihtiyâr-ı beşerî karışmayan hurufatın vaziyetlerinde bir tenâsüb, bir nizam bulunuyor; elbette bir irade-i gaybiye tahtında vaziyetler veriliyor.

Hiçbir şey daire-i ilim ve kudretinden hariç olmadığı gibi, daire-i irade ve meşietinden dahi hariç değildir ki böyle cüz'î ve dağılık şeylerde dahi bir tenâsüb gözetiliyor ve tanzim ediliyor. Ve o tanzim içinde ve irade-i âmme cilvesinde, bir inâyet-i hâssa suretinde, Risale-i Nur'a bir imtiyaz nev'inde hususî bir teveccüh ve iltifat görülmüş. Ben, bu derin meseleyi görmek için İşârâtü'l-İ'câz tefsirinin tevafukatına dikkat ettim; kat'î bir kanaat ile o sırrı bildim ve hissettim.

İkinci cihet: Nasıl ki çok mübârek ve kudsî, büyük bir zât, gayet fakir ve muhtaç bir adama, ümit edilmediği bir tarzda, iltifatkârâne, bir kapta, bazı

¹ Bkz.: Hüd sûresi, 11/106; Saf sûresi, 61/8.

kâğıtlara sarılı bir hediye ihsan etse, elbette o bîçare adam, o pek büyük zâta karşı hediyenin binler mislinden fazla teşekkür etmek ister. Ve bin o hediye kadar kıymetli bulunan o hediyeyle gösterilen iltifatına karşı ne kadar teşekkürde israf ve ifrat etse de makbuldür. Ve o çok mübârek zâtın o hediyesine sardığı kâğıtları da teberrük deyip şeker gibi yese, hatta o hediye içindeki cevizlerin sert kabuklarını da teberrük diye ekmek gibi yutsa ve o hediyenin kabını mübârek bir kitap gibi öpse ve başına koysa, israf olmadığı gibi; aynen öyle de Risale-i Nur yüzünde irade-i âmme, inâyet-i hâssa, iltifatını tevafuk zarfıyla ihsan edilmiş. Elbette tevafuka dair tafsilat, tasvirat, fiilî teşekküratın bir nev'idir ve sevincin ve minnettarlığın heyecanlı tereşşuhatıdır. Kusura bakılmaz. Evet, böyle bir zâtın iltifatını gösteren maddî kırk para ihsanına karşı kırk bin teşekkür edilse israf değil.

• **İkinci mesele:** Ben hem kendimde, hem bu yakındaki Risale-i Nur talebelerinde şuhûr-u muharremeden sonra bir yorgunluk ve şevkte bir fütur görüyordum. Sebebini vâzihan bilmiyordum. Şimdi, eskide söylediğim tahminî sebep, hakikat olduğunu gördüm. Şöyle ki:

Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor; mânevî hava da bozulsa, herkesin istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhûr-u selâse ve muharremede âlem-i İslâm'ın mânevî havası, umum ehl-i imanın âhîret kazançına ve ticaretine ciddî teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı sâfileştiriyor, güzelleştiriyor, müthiş ârizalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder. Fakat o şuhûr-u mübâreke gittikten sonra, adetâ o âhîret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi, dünya sergisi açılmaya başlıyor. Ekser himmetler, bir derece vaziyeti değişiyor. Havayı tesmim eden buhârât-ı müzahrefe o mânevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zedelenir.

Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkülât ziyadeleşse, kudsî vazife itibarıyla daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirmeye sebeptir. Zira, gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmaya kendini mecbur bilir ve bilmedirler.

﴿ 31 ﴾

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
 السَّلَامَ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ تَوَافُقَاتِ الْكَلِمَاتِ
 وَحُرُوفَاتِهَا فِي كِتَابِ الْكَائِنَاتِ³

Aziz, sıddık, âlicenap kardeşlerim,

Nur ve Gül fabrikalarının vaziyetlerinden, bu acîb zamanda ne tarzda olduğunu haber vermiyorsunuz. Hâlbuki bu dünyada en ziyade alâkadar olduğum onlardır. Her neyse...⁴(Hâşiye) Bu defa hakikatlerin yemişleri nev’inde ve Risale-i Nur talebelerinin medâr-ı teşviki olan letâif-i tevafukiyeden birisini, Feysi’nin sebebiyle ve arzusuyla size gönderildi. Şöyle ki:

Bir gün tashihat işim yoktu. İşârâtü’l-İ’câz’ın ت tevafuku hakkında yanlışım ve sehvim hatırıma geldi. Bir keffaretü’z-zünub aradım. Birden, lafzullahın başı olan ا, Risale-i Nur’un bir muhtasar fihristesini ve çekirdek-i aslîsi olan İşârâtü’l-İ’câz’da ve resâil-i sâirede kerametkârâne vaziyetler gösterdiğini düşündüm. Acaba lafzullahın ل ve ه harfleri dahi ne vaziyet gösterecek diye baştan aşağıya kadar bütün İşârâtü’l-İ’câz’ı, sayfalardaki satırbaşları ve nihayetlerini saydım. ل ve ه ’nin ا gibi kerametkârâne vaziyetini gördüm. Belki inşaallah, tevafukta sehivden gelen kusurlarıma ve yanlışlarıma bu da bir küçük keffaretü’z-zünub olur.

Evvelki mektupta, İşârâtü’l-İ’câz’da, sâir hurufatın mecmuu başka bir tarzda ehemmiyetli bir vaziyet-i harikaları bulunduğu bir işaret, bir uç, bir emâre gördüğümüzü size yazmıştık. Fakat o geniş sırrı tamamen görmek çok zamana muhtaç olduğundan, çok ehemmiyetli vazifeler şimdilik onunla işti-gale müsaade etmedi.

Aziz kardeşlerim,

Bu sıkıntılı zamanda ve tazyikat altında akıl ve kalbi eğlendiren ve keyiflendiren böyle tefekkühât-ı ilmiyeyi israf saymayınız. Hüsn-ü niyet öyle bir

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.

2 “Hiçbir şey yoktur ki, O’nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Kâinat kitabındaki kelimelerin ve o kelimelerin harflerinin tevafukadı adedince Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4 (Hâşiye) Huruf-u Kur’âniye’yi tercüme ile tahrif, tebdil, tağyir etmek; mülhidlerin dehşetli cinayetlerine mukabil cihad eden Said, ifratkârâne ve müsrifâne tevafukta çok tedkikat lüzumsuz değil, manasız olmaz.

kimyadır ki şişeleri elmasa çevirir, toprağı altın yapar. İnşallah, o hüsn-ü niyetle, bu tefekkühât dahi hakikî bir gıda ambarına bir anahtar olur ve hizmet-
te zaafa düşenlere kût ve kuvvete yol açar.

Lafzullahın âhir harfi seksen beş defa o lafza-yı Celâl'in evvelki harfi oluyor. **هـ**. **اللَّهُ وَاحِدٌ** adedine mânidar bir tek farkla tevfuk lisanıyla **هـ** der. **هـ** bir adedi, seksen beş defa hemen hemen umumiyetle tevfuk eder. Yalnız, bazen bir sayfa fâsıla olur. **هـ** iki adedi, kırk iki defa ekseriyet-i mutlaka ile tevfuk eder. **هـ** üç adedi, yirmi beş defadır, ekseri tevfuktedir. Hecede ikinci ve Kur'ân'da ve Bismillâh'ta birinci harf olan **ب** yine seksen beş defa bir oluyor. **اللَّهُ وَاحِدٌ** der. **ب** iki adedi kırk üç olup, bir farkla **هـ** 'nin ikisine tevfuk eder. **ب** üç adedi yirmi yedi olup, **هـ** 'nin üçüne iki farkla tevfuk eder. **ب** beş adedi yirmi üç defa **هـ** 'nin üç adedine iki farkla tevfuk eder. **ت** altı adedi on beş defa **و** 'ın dört adedine tevfuk eder. **و** altı adedi yirmi altı veya yirmi yedi defadır. **و** 'ın beş adedi yirmi beş defa olup, altı adedine bir veya iki farkla tevfuk eder. **ا** altı adedi, sekiz defa ve **ا** beş adedi sekiz defa birbiriyle tam tevfuk eder.

Elhâsıl: Beş **هـ** ile altı **هُوَ** ism-i mukaddesi oldukları için kerametkârâne vaziyetler gösteriyorlar. Lafzullahın ortadaki harfi olan **ل** yetmiş beş defa evvelki harfi olan **ا** oluyor. Hemen hemen umumiyetle tevfuk ile **هُوَ اللَّهُ** adedine üç farkla tevfuk lisanıyla **هُوَ اللَّهُ** okuyor. **ل** 'ın iki adedi altmış beş defa olup, ekseriyet-i mutlaka ile tevfuk ederek, farksız veya iki farkla **اللَّهُ** adedine tevfuk lisanıyla **اللَّهُ** der, zikreder. Ve **ل** 'ın üç adedi ekseri birbirine tevfuk ile otuz üç defa olarak, otuz üç aded-i mübârekine tevfukla ve **ل** 'ın makam-ı cifrîsine üç farkla tevfuk etmekle beraber yalnız mânidar bir farkla **وَاحِدٌ أَحَدٌ** adedine tevfuk lisanıyla **وَاحِدٌ أَحَدٌ** der, hükmeder. **ل** 'ın dört adedi on sekiz olup, **وَاحِدٌ** adedi olan on dokuzuna yalnız bir mânidar farkla, tevfuk lisanıyla **وَاحِدٌ** der, tevhide ilân eder. Bu dört adedi, iki adet ile beraber, yalnız iki farkla, tevfuk diliyle **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ**² okurlar.

¹ Allah, birdir (Vâhid-i Ehad'dir).

² "Allah, o hak Mabuddur ki kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur." (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; ...)

İşte seksen beş, yetmiş beş, altmış beş olması ve bir adedi seksen beş ve iki adedi onun yarısı olan kırka ve üçü onun nısfı^{1(Hâşiye)} yirmiye inmesi ve birbiriyle tevafukları ve lafza-yı Celâl'in ve kelime-i tevhidin lem'alarını ifade etmeleri gibi, muntazam niseb-i adediye ve mânidar münasebât-ı tevafukiye bize kanaat veriyor ki tesadüfi değil, belki alâmet-i kabul bir tevfihtir; bir tanzimdir.

Kardeşiniz
Said Nursî

﴿ 32 ﴾

(Risale-i Nur'a işaret eden Otuz Üçüncü Âyetin istihracına dair Hâfız Ali'nin bir fıkrasıdır.)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ² ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ³
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ⁴

Aziz Üstadım Hazretleri,

Dün akşam namazını kılarken ikinci rekâtta Fâtîha-yı Şerîfe'den sonra

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ⁵
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ⁵

âyetini okurken, hiç düşünmediğim, akıl ve kalbimde birşey, taharrîye bir sebep yokken, birden bire ruhun penceresine şu azîm âyet-i kerîmenin Risale-i Nur'a ve müellifine bir münasebet-i mâneviye ile işareti gösterildi. Namazdan sonra düşündüm. Hakikaten kuvvetli bir münasebet-i mâneviyesi var. Şöyle ki:

Bu kâinatta, vahdâniyet-i ilâhiyeyi cin ve ins ve ruhaniyata karşı kat'î bir surette gösterip isbat eden; birinci, Kur'ân-ı Azîmüşşân olduğu gibi, bu asırda ikinci, üçüncü derecede kemâl-i adaletle ve sâdık ve musaddak hüccetlerle vahdâniyeti vâzih ve bâhir bir surette kâinat safahatında ins ve cinnin

1 (Hâşiye) Seksen dördüncü sayfanın ikinci hâşiyesinde حَفَرَهُ ahiri "ة" dir. (Arabî İşâretü'l-İcâz'ın ilk tab'ının seksen dördüncü sayfası.)

2 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

3 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

4 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

5 "Allah'tan başka tanrı bulunmadığına şahit bizzat Allah'tır. Bütün melekler, hak ve adaletten ayrılmayan ilim adamları da bu gerçeğe, aziz ve hakîm (mutlak galip, tam hüküm ve hikmet sahibi) Allah'tan başka tanrı olmadığına şahittirler." (Âl-i İmran sûresi, 3/18).

enzarına arzedip isbat eden Risale-i Nur, bütün tabakat-ı beşere hem medrese, hem mektep, hem kışla, hem hakîm, hem hâkim olarak en âmî avâmdan en ehass-ı havassa kadar ders verip tâlim ve terbiye etmesi bizce meşhud olmasıyla, bu âyet-i kerîmenin bir mevzuu, bir mâsadakı da Risale-i Nur olmasına şüphesiz bir kanaat veriliyor.

İkinci kelime-i tevhidden sonra **الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ**¹ isimleriyle Cenâb-ı Hak (*cellé celâliüh*) zâtını tavsif buyurup, ikinci derecede aynı isimlerin mazharı olan Risaletü'n-Nur şahs-ı mânevîsine işaret etmesi, Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın şe'nine yakışır bir keyfiyettir. Çünkü belki bütün dünyaya muhalif olarak fakr-ı hâliyle beraber izzet-i ilâhiye ve izzet-i ilmiyeyi muhafaza için ölümden beter musibetlere karşı göğüs geren, tahammül eden Risale-i Nur tercümanı olduğu gibi, zeminde ve semâvâtta hikmetle tasarrufatın muammasını açan yine Risale-i Nur olduğu sâdik ve musaddaktır. Bu kuvvetli münasebet-i mâneviyeyi teyid eden bir emâresi de şudur ki: **أَوَّلُو الْعِلْمِ**² makam-ı cifrîsi iki yüz on dört olup, Risale-i Nur'un bir ismi olan **بَدِيعَ الزَّمَانِ**³ 'ın (şeddeli ز, lâm-ı aslî sayılır) makamı olan iki yüz on dörde tam tamına tevafuku ve müellifinin hakikî ve daimî ismi olan Molla Said'in makamı olan iki yüz on beşe bir tek farkla tevafuku, elbette bu kelime-i kudsiyenin her asra baktığı gibi, bu asra da medar-ı nazar bir ferdi Resailü'n-Nur olduğuna bir emâre olduğu gibi, **وَأَوَّلُو الْعِلْمِ قَائِمًا**⁴ (okunmayan ikinci vav ve hemze sayılmaz) makamı olan altı yüz bir adediyle, Risale-i Nur'un beş yüz doksan dokuz makamına; ve Resailü'n-Nur makamına yalnız iki farkla, iki ismine tevafuku dahi bir emâre olduğu ve **شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَكُوتُ وَأَوَّلُو الْعِلْمِ**⁵ cümle-i tevhidiye-i kudsiyesinin makam-ı cifrîsi ve ebcedîsi olan bin üç yüz altmış adediyle,⁶(Hâşiye) tam tamına bu acîb isyan, tuğyan, temerrüd asrının ve garip, küfran ve galeyan ve ilhad zamanının bu senesine ve bulunduğumuz bu tarihe tevafuku ve tetabuku elbette kuvvetli bir emâredir ki bu pek büyük ve geniş ve âmm olan tevhid ve şehâdetin medâr-ı nazar ehemmiyetli efradı ve mâsadaıkları her zamandan ziyade bu

1 Aziz (izzet ve ululuk sahibi, her işte üstün ve mutlak galip), Hakîm (her hüküm ve işinde pek çok hikmetler bulunan)

2 Kendilerine ilim verilmiş olanlar...

3 Asrın harikası.

4 Kendilerine ilim verilmiş olanlar tam bir doğruluk, adalet ve hakkaniyet içinde...

5 Allah şahittir ki, başka ilâh yok, ancak O vardır; bütün melekler ve kendilerine ilim verilmiş olanlar da, (aynı gerçeğe şahittirler.)

6 (Hâşiye) Okunmayan iki hemze sayılmaz.

şehâdete muhtaç bu asrın bu vaktinde bulunacaktır. Ve şimdilik o şehâdeti tesirli bir surette isbat eden Resailü'n-Nur o efraddan birisi ve hususî medar-ı nazar olduğuna pek çok emâreler ve işaretler ve beşaretler vardır.

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ¹ ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ²
 سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ³

Hâfız Ali (rahmetullâhî aleyhî)

≈ 33 ≈

Birden ihtar edilen bir mesele:

Âhırzamanda bir şahsın hatiât ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide, “Acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi? Ve o âhırzamanda bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harap olmasına sebebiyet verir?” diye düşüncüydüm. Şimdi bu zamanda müteaddit esbabını gördük.

Ezcümle: Müteaddit o vücuhundan radyom ile anlaşıldı ki o birtek adam, birtek kelimeyle bir milyon kebâiri birden işler. Ve milyonlarla insanı dinlettirmekle günahlara sokar.

Evet, küre-i havanın yüz binler kelimeleri birden söyleyen ve bir dili olan radyo unsuru, nev-i beşere öyle bir nimet-i ilâhiyedir ki küre-i havayı bütün zerrâtıyla şükür ve hamd ü senâyla doldurmak lâzım gelirken, dalâletten tevellüd eden sefahet-i beşeriye o azîm nimeti şükürün aksine istimâl ettiğinden, elbette tokat yiyecek.

Nasıl ki havârık-ı medeniyet namı altındaki ihsanat-ı ilâhiyyeyi bu mimsiz, gaddar medeniyet hüsn-ü istimâl ile şükürünü eda edemeyerek tahribata sarfedip küfran-ı nimet ettiği için öyle bir tokat yedi ki bütün bütün saadet-i hayatiyyeyi kaybetti. Ve en medenî tasavvur ettiği insanları, en bedevî ve vahşî derekesinden daha aşağıya indirdi. Cehenneme gitmeden evvel, cehennem azabını tattırıyor.

¹ Gerçek bilgi Allah katındadır.

² Allah Teâlâ, her şeyin en doğrusunu en mükemmel şekilde bilir.

³ “Sübhansın yâ Rab! Senin bize bildirdiğinden başka ne bilebiliriz ki? Her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin.” (Bakara sûresi, 2/32)

Evet, radyonun küllî nimetiyet ciheti küllî bir şükür iktiza eder; ve o küllî şükür de Hâlık-ı arz ve semâvâtın kelâm-ı ezelisinin şimdiki bütün muhataplarına birden yetiştirmek için, küllî yüz bin dilli semâvî bir hâfız hükmünde, her vakit kâinatta Kur'ân'ı okumalıdır, tâ o nimetin küllî şükürünü edâ ve o nimeti idame etsin.

Said Nursî

≈ 34 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin, yani Nur fabrikasının sahibi ve mübârek cemaatin imamının Atabey'den gelen mektupları bizi çok mesrur eyledi. Üç-dört ay zarfında, üç-dört köyde ümmîlerden elli adet kalem Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olmaları, elbette Ali'lerin ve Mustafa'ların şüphesiz harika bir keramet-i sadâkatleridir. Kerametkârâne bu vâkıa, bu havalide Risale-i Nur şakirtlerini çok kuvvetle ümitlendirdi, ziyade şevk verdi. Size de ve o ümmî kâtiplere de yüz bin bârekâllah!

Nur fabrikasının, Gül fabrikasının Risale-i Nur'a derece-i hizmetlerini merak edip sormuştum. Ümit ve tahminimin pek fevkinde olarak Hüsrev'in mektubundan bin kalemlerle Risale-i Nur'a hizmet haberini ve bilhassa sizin de yalnız ümmîlerden birkaç köyde elli kalemin imdada yetişmesi, bâki bir hazinenin müjdesi kadar bizi memnun etti. Allah sizlerden ebedî razı olsun, âmîn.. ve sizi, hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'de muvaffak eylesin, âmîn.. Büyük Hâfız Ali'nin Nazif'le tevafuku ve tetabuku, yalnız bir-iki cihetle değil, çok cihetlerle mâbeynlerinde tevafuk var.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederim.

≈ 35 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizlerin ümidimin pek fevkinde gayret ve faaliyetiniz beni, âhir hayatıma kadar mesrur ve müteşekkik edecek bir mahiyettedir. Bu defa mektubunuzda, "Hıfz-ı Kur'ân'a çalışmak ve Risale-i Nur'u yazmak, bu zamanda hangisi takdim edilse daha iyidir?" diye suâlinizin cevabı bedihîdir. Çünkü bu kâinatta ve her asırda en büyük makam Kur'ân'ındır. Ve her harfinde, ondan tâ binler sevap bulunan Kur'ân'ın hıfzı ve kıraati her hizmete mukaddem ve müreccaktır. Fakat, Risale-i Nur dahi o Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın hakâik-i

imaniyesinin burhanları, hüccetleri olduğundan ve Kur'ân'ın hıfz ve kıraatine vâsıta ve vesile ve hakâikini tefsir ve izah olduğu cihetle, Kur'ân hıfzıyla beraber ona çalışmak da elzendir.

Nur fabrikası ve Gül fabrikası devâirinde, mübârekler heyetinde, Lütfü'ler numûnelerinde, Hacı Hâfız'lar cemaatinde, Sıddık Süleyman, Hakki'nın makamlarında bulunan her bir kardeşlerimize, hususan elli ümmîden çıkan Risale-i Nur talebelerine birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarınızı istiyoruz.

Said Nursî

~ 36 ~

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Sevgili ve kıymetli Üstadım, faziletmeâb Efendim Hazretleri,

Ebedî minnetarı ve hâdimi bulunduğum Risale-i Nur'un feyzinden lâyık olmadığım pek çok eltâf-ı rabbâniyeye mazhariyetimi, gözlerimden sevinç yaşları akıtarak görmekte ve ne suretle şükranlarımla mukabele edeceğimden âciz bulunmaktayım. Dünün menfur-u umumîsi Nazif, bugünün parlak bir vatan-perveri veya hakikatçisi bulunmaktadır. ⁴ **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

Senelerden beri müştâkı bulunduğum Nur ve Gül fabrikaları mübârekler heyetinin ve o mukaddes fabrikanın makina ve çarklarının nurlu sadalarını kulaklarımla işitmek ve şu âciz ve kâsır ve cahil vaziyetimle o yüksek ve aşere-i mübeşşere-i Kur'âniye'den olan, Ashab-ı Güzîn (rdvânullâhi aleyhim ecmaîn) Efendilerimizin bugün şahsiyet-i mânevîyelerini küçük bir mikyasta temsil eden sıddıklar, mücâhidler, fedakâr kahramanlar cemaatinin iki mühim uzvu bulunan aziz kardeşlerimizden mübârek Sabri ve Büyük Hâfız Ali'nin hakkımda gösterdikleri âlicenâbâne muhabbet ve merbutiyet-i kalbiye ve hâdiselerin aynen tevafuku, bu yüksek ve muktedir Nur deryasının nurlu rüzgârlarından hasıl olan dalgaların hışırtılarından sızan bir keramet-i gaybiye bulunduğundan, bizce pek kıymetli olan bu mühim tevafukatin, günahkâr ve bütün geçmiş ömrü isyanla dolu bu âdi şahsımın o öyle yüksek ve mukaddes bir

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4 Allah'a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

heyetin mübârek iki uzvu tarafından hüsn-ü kabul görülerek iltifatlarına mazhar ve kıymetli mesâî ve hizmet-i kudsiyelerine tevafukla, pek cüz'î ve değersiz hizmetimize iştirak ederek benimsemek ve kabul etmek yüksekliğinde bulunmaları, Risale-i Nur'un kudsî kerametiyle Cenâb-ı Rabb-i İzzet'in nihayetsiz eltâf-ı sübhâniyesinden büyük bir lütf-u rabbânî bulunduğunu şükranla arzeder ve bu kıymetli kardeşlerimizin hizmet-i kudsiyelerinin denizden bir katre mesabesindeki ve çok hatalı ve kıymetsiz ve cüz'î olan hizmetimizin âsâr-ı fiiliyesi olarak bugün bendenizi lâıykı bulunmadığım hâlde âciz ve cahil ve günahkâr şahsiyetim böyle yüksek ve erişilmesi muhal olan ashab-ı Resûlillâh (*rdvânullâhi aleyhim ecmaîn*) hazerâtının şahsiyet-i mâneviyesinin küçük bir cilvesinin gölgesini temsil eden mübârekler heyetinin iki âzâsının yüksek iltifatlarına mazhar etmiştir ki bendenizi bu kudsî mazhariyete eriştiren Risale-i Nur delâletiyle Kadîr-i Mutlak ve Hâlık-ı Zülcelâl'e, Risale-i Nur'un hurufatı ve mevcudâtın miktarınca hamd ü senâ eder ve bu güzide ve kıymetli mübârekler heyetinin her bir âzâlarına ve bütün kardeşlerimize ayrı ayrı ihtiramla minnet ve şükranlarımı arzederim.

Talebeniz ve hizmetkârınız
Ahmed Nazif

Şefkat yüzünden esasat-ı İslâmiye'nin haricindeki bid'at ve dalâlet yollarına sapanları çeviren bir hakikattir.

Şefkat-i insaniye, merhamet-i rabbâniyenin bir cilvesi olduğundan, elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmeten li'l-âlemîn Zât'ın (*aleyhihsalâtü vesselâm*) mertebe-i şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa, o şefkat, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalâlete ve ilhada sirayet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sakam-ı kalbidir.

Mesela, kâfir ve münafıkların cehennemde yanmalarını ve azap ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve teville sapsamak, Kur'ân'ın ve edyân-ı semâviyenin bir kısm-ı azîmini inkâr ve tekzip olduğu gibi, bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir.

Çünkü mâsum hayvanları parçalayan canavarlara himâyetskârâne şefkat etmek, o biçâre hayvanlara şedit bir gadr ve vahşi bir vicdansızlıktır. Ve binler Müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i imanın su-i âkibetine ve müthiş günahlara sevkeden adamlara şefkatkârâne taraftar olmak ve merhametkârâne cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şeni bir gadirdir.

Risale-i Nur'da kat'iyetle isbat edilmiş ki küfür ve dalâlet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudâta bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzûlüne vesiledir. Hatta, deniz dibinde balıklar, cânilerden şekvâ ederler ki "İstirahatimizin selbine sebep oldular." diye rivayet-i sahiha vardır.¹

O hâlde kâfirin azap çekmesine acıyıp şefkat eden adam, şefkate lââyık hadsiz mâsumlara acımıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir. Yalnız bu var ki müstehaklara âfât geldiği zaman mâsumlar da yanarlar; onlara acımamak olmuyor. Fakat, cânilerin cezalarından zarar gören mazlumların hakkında gizli bir merhamet var.

Bir zaman, eski Harb-i Umumi'de, düşmanların ehl-i İslâm'a ve bilhassa çoluk ve çocuklara ettikleri katl ve zulümlerinden pek çok müteelîm oluyordum. Fitratımda şefkat ve rikkat ziyade olduğundan, tahammülüm haricinde azap çekerdim.

Birden kalbime geldi ki o maktul masumlar şehîd olup veli olurlar; fâni hayatları, bâki bir hayata tebdil ediliyor. Ve zâyî olan malları sadaka hükümünde olup bâki bir mal ile mübâdele olur. Hatta o mazlumlar kâfir de olsa, âhirette kendilerine göre o dünyevî âfâttan çektikleri belâlara mukabil rahmet-i ilâhiyenin hazinesinden öyle mükâfatları var ki eğer perde-i gayb açılrsa, o mazlumlar haklarında büyük bir tezahür-ü rahmet görüp, "Yâ Rabbi, şükür elhamdülillâh!" diyeceklerini bildim ve kat'î bir surette kanaat getirdim. Ve ifrat-ı şefkatten gelen şiddetli teessür ve elemden kurtuldum.

38

بِسْمِ شَيْخَانَهُ²

Telifinden otuz dört sene sonra, Münâzarat namındaki esere baktım. Gördüm ki Eski Said'in o zamandaki inkılâptan ve o muhitten ve tesiratı hariciyeden neşet eden bir hâlet-i ruhiye ile yazdığı bu gibi eserlerinde hatîât var. O kusurat ve hatîâtımdan bütün kuvvetimle istiğfar ediyorum ve o hatîâtımdan nedâmet ediyorum. Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinden niyazım odur ki ehl-i imanın me'yusiyetlerini izale niyetiyle ettiği hatîât hüsn-ü niyetine bağışlansın, affedilsin!

¹ Bkz.: et-Taberî, Câmiu'l-beyân 2/55; el-Beğavî, Meâlimü't-tenzil 1/134.

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Eski Said'in bu gibi eserlerinde iki esas-ı mühim hükmediyor. O iki esasın hakikatleri vardır. Fakat ehl-i velâyetin keşfiyâtı tevîlâtâ; ve rüya-yı sâdıkânın tevile muhtaç oldukları gibi, o hiss-i kablelvukuun dahi, daha ince tâbirlere lüzumu varken, Eski Said'in o hiss-i kablelvuku ile hissettiği o iki hakikatin tevilsiz, tâbirsiz bir surette beyanı, kısmen kusurlu ve kısmen hilâf görünüyor.

Birinci esas: Ehl-i imanın me'yusiyetine karşı, "İstikbalde bir nur var." diye müjde verdiğiidir. Bir hiss-i kablelvuku ile Risale-i Nur'un istikbalde, dehşetli bir zamanda çok ehl-i imanın imanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip o adese ile Hürriyet inkılâbındaki siyaset dairelerine bakmış. Tâbirsiz, tevilsiz tatbike çalışmış; siyaset ve kuvvet ve kemiyet noktasında zannetmiş. Doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

İkinci esas: Eski Said, bazı dâhi siyasî insanlar ve harika ediplerin hissettikleri gibi, çok dehşetli bir istibdadı hissedip ona karşı cephe almışlardı. O hiss-i kablelvuku tâbir ve tevile muhtaç iken, bilmeyerek resmî, zayıf ve ismî bir istibdat görüp ona karşı hücum gösteriyorlardı. Hâlbuki onlara dehşet veren, bir zaman sonra gelecek olan istibdatların zayıf bir gölgesini asıl zannederek öyle davranmışlar, öyle beyan etmişler. Maksat doğru, fakat hedef hata.

İşte Eski Said de eski zamanda böyle acîb bir istibdadı hissetmiş. Bazı âsârında, ona hücum ile beyanatı var. O müthiş istibdâdât-ı acîbeye karşı meşruta-yı meşruayı bir vâsita-yı necat görüyordu. Ve hürriyet-i şer'îye, Kur'ân'ın ahkâmı dairesindeki meşveretle o müthiş musibeti defeder diye düşünüp öylece çalışmış.

Evet, zaman gösterdi ki hürriyet-perver namını alan bir devletin, o istikbalde gelen istibdadın bir numûnesi olarak, üç yüz müstebit memurlarıyla, üç yüz milyon Hindistan'ı, üç yüz seneden beri, üç yüz adam gibi kolay bağlayıp deprenmeyecek derecede istibdat altına alarak, eşedd-i zulmü âzamî bir derecede, yani birisinin hatasıyla binler adamı tecziye etmek olan kanun-u müs-tebidâneye, inzibat ve adalet namını vermiş; dünyayı aldatmış, ateşe vermiş.

Münâzarat namındaki eserde, bazı latîfe suretinde bazı kayıtlar, hâşiyecikler bulunur. O eski zaman telifinde zarifü't-tab' talebelerine bir mülâtafe nev'indedir. Çünkü onlar, o dağlarda beraberindeydiler. Onlara ders suretinde beyan ediyormuş. Hem bu Münâzarat risalesinin ruhu ve esası

hükümünde olan hâtimesindeki Medresetü'z-Zehrâ hakikati ise, istikbalde çıkacak olan Risale-i Nur'a bir beşik, bir zemin ihzar etmek idi ki bilmediği, ihtiyarsız olarak ona sevkolunuyordu. Bir hiss-i kablelvuku ile o nuranî hakikati bir maddî surette arıyordu. Sonra o hakikatin maddî ciheti dahi vücuda gelmeye başladı.

Sultan Reşad, 19 bin altın lirayı Van'da temeli atılan o Medresetü'z-Zehrâ'ya verdi, temel atıldı. Fakat sâbık Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı.

Beş-altı sene sonra Ankara'ya gittim, yine o hakikate çalıştım. İki yüz meb'ustan 163 meb'usun imzalarıyla, o medresemize 150 bin banknot iblâğ ederek o tahsisat kabul edildi. Fakat binler teessüf, medreseler kapandı, onlar ile uyuşamadım, yine geri kaldı. Fakat Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn, o medresenin mânevî hüviyetini Isparta vilâyetinde tesis etti. Risale-i Nur'u tecessüm ettirdi. *İnşallah, istikbalde Risale-i Nur şakirtleri o âli hakikatin maddî suretini de tesis etmeye muvaffak olacaklar.*

Eski Said'in İttihad-ı Terakki Komitesi'ne şiddet-i muhalefetiyle beraber, onların hükûmetine ve bilhassa orduya karşı tarafgirâne yüksek takdiratı ve iltizamları ise, bir hiss-i kablelvuku ile, yağî içinde bulunan o cemaat-i askeriye de ve o cemiyet-i milliyede bir milyona yakın ve evliya mertebesinde olan şühedayı altı-yedi sene sonra tezahür edeceğini hissetmiş, ihtiyarsız olarak, meşrebine muhalif, onlara dört sene tarafgir bulunmuş. Sâbık Harb-i Umumî çalkamasıyla o mübârek yağî alındı, yağî alınmış bir ayrına döndü. Yeni Said dahi Eski Said'e muhalefet edip mücahedesine döndü.

≈ 39 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size bu defa iki parçayı gönderiyorum.

Birisi: Evvelce bir kısmını size göndermiştim. Şimdi bir ihtar-ı mânevî ile o parça hem tekml edildi, hem ehemmiyetli olduğu bildirildi. Eski Said'in siyasetle münasebettar, eski eserlerini görenlere faydası var; fakat bir parça mahremcedir. Lâhikaya girmeli.

İkinci parça: Mânevî bir ihtar binaen Risale-i Nur'un hizmetine bilme-yerek zarar verebilen bazı yeni eserleri alan bir kardeşimizi bir ikaz, bir ihtar-dır ki sâir Risale-i Nur talebeleri vazifelerine hâlel vermemek için bir tenbihtir. Bu da Lâhikaya girsin.

Hulûsi-i Sâlis imzasıyla ehemmiyetli ve beni çok mesrur eden ve Küçük Lütfü'nün bir vârisi olan bir zâtın Risale-i Nur'a kıymettar hizmeti ve tesahubunu beyan eden bir mektubunu aldım. O zât kimdir? Ben çok selâm ve duayla onu tebrik ediyorum.

Gül ve Nur fabrikaları ve mübârekler başta olarak umum kardeşlerime birer birer selâm ediyorum. Bu memleketi tenvir eden ve cennet kokularıyla rayihalandıran o fabrikaları Cenâb-ı Hak muvaffak ve dâim eylesin, âmîn... Biz burada onların parlak nurlarıyla ve şirin güzel kokularıyla âlem-i bekanın rayihasını istişmam ediyoruz.

﴿ 40 ﴾

بِسْمِهِ سُبحَانَهُ¹

Risale-i Nur talebelerinin hasları olan sahip ve vârisleri ve haslarının hasları olan erkân ve esasları olan kardeşlerime bugünlerde vuku bulan bir hâdise münasebetiyle beyan ediyorum ki Risaletü'n-Nur hakâik-i İslâmiye'ye dair ihtiyaçlara kâfi geliyor, başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor. Kat'î ve çok tecrübelerle anlaşılmış ki imanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek ve tahkikî yapmanın en kısa ve en kolay yolu Risaletü'n-Nur'dadır. Evet, on beş sene yerine on beş haftada Risaletü'n-Nur o yolu kestirir, iman-ı hakikîye îsâl eder.

Bu fakir kardeşiniz yirmi seneden evvel kesret-i mütalâayla bazen bir günde bir cilt kitabı anlayarak mütalâa ederken, yirmi seneye yakındır ki Kur'ân ve Kur'ân'dan gelen Resailü'n-Nur bana kâfi geliyorlardı. Birtek kitaba muhtaç olmadım, başka kitapları yanımda bulundurmam. Risaletü'n-Nur çok mütenevvi hakâike dair olduğu hâlde, telifi zamanında, yirmi seneden beri ben muhtaç olmadım. Elbette siz, yirmi derece daha ziyade muhtaç olmak lâzım gelir.

Hem madem ben sizlere kanaat ettim ve ediyorum, başkalara bakmıyorum, meşgul olmuyorum; siz dahi Risaletü'n-Nur'a kanaat etmeniz lâzımdır, belki bu zamanda elzemdir.

Hem şimdilik bazı ulemânın yeni eserlerinde meslek ve meşrep ayrı ve bid'atlara müsait gittiği için, Risaletü'n-Nur zındıkaya karşı hakâik-i imaniyeyi muhafazaya çalışması gibi, bid'ata karşı da huruf ve hatt-ı Kur'ân'ı muhafaza

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

etmek bir vazifesi iken, has talebelerden birisi bilfiil huruf ve hatt-ı Kur'âniye'yi ders verdiği hâlde, sırrı bilinmez bir hevesle, huruf ve hatt-ı Kur'âniye'ye, ilm-i din perdesinde tesirli bir surette darbe vuran bazı hocaların darbede istimâl ettikleri eserleri almışlar. Haberim olmadan, dağda, şiddetli bir tarzda o has talebelere karşı bir gerginlik hissettim, sonra ikaz ettim. Elhamdülillâh, ayıldılar. İnşallah, tamamen kurtuldular.

Ey kardeşlerim! Mesleğimiz, tecavüz değil tedâfüdür. Hem tahrip değil, tamirdir. Hem hâkim değiliz, mahkûmuz. Bize tecavüz eden hadsizdirler. Mesleklerinde, elbette çok mühim ve bizim de malımız hakikatler var. O hakikatlerin intişarına bize ihtiyaçları yoktur. Binler o şeyleri okur, neşreder adamları var. Biz onların yardımlarına koşmamızla, omuzumuzdaki çok ehemmiyetli vazife zedelenir ve muhafazası lâzım olan ve birer tâifeye mahsus bir kısım esaslar ve âli hakikatler kaybolmasına vesile olur.

Mesela, hâdisât-ı zamaniye bahanesiyle Vehhâbîlik ve Melâmîliğin bir nev'ine zemin ihzar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer'iyeyi perde yapıp eserler yazılmış. Risaletü'n-Nur, gerçi umuma teşmil suretiyle değil, fakat herhalde hakikat-i İslâmiye'nin içinde cereyan edip gelen esas-ı velâyet ve esas-ı takvâ ve esas-ı azîmet ve esâsât-ı sünnet-i seniyye gibi ince, fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek bir vazife-i asliyesidir. Sevki zaruretle, hâdisâtın fetvalarıyla onlar terk edilmez.

≈ 41 ≈

Âhîrzamanda Hazreti İsa (*aleyhisselâm*) nüzülüne¹ ve Deccal'ı öldürmesine ait ehâdis-i sahihanın² mana-yı hakikîleri anlaşılmadığından, bir kısım zâhir ulemâlar, o rivayet ve hadislerin zahirine bakıp şüpheye düşmüşler; veya sıhatini inkâr edip, veya hurafevârî bir mana verip, adetâ muhal bir sureti bekler bir tarzda avâm-ı müslimîne zarar verirler. Mülhidler ise, bu gibi zâhirce akıldan çok uzak hadisleri serrişte ederek hakâik-i İslâmiye'ye tezyifkârâne bakıp taarruz ediyorlar. Risale-i Nur, bu gibi ehâdis-i müteşâbihenin hakiki tevillerini Kur'ân feyziyle göstermiş. Şimdilik numûne olarak birtek misal beyan ederiz. Şöyle ki:

“Hazreti İsa (*aleyhisselâm*) Deccal ile mücadelesi zamanında, Hazreti İsa (*aleyhisselâm*) onu öldüreceği vakitte, on arşın yukarıya atlayıp sonra kılıcı onun

¹ Bkz.: Buhârî, büyü 102, mezâlim 31, enbiyâ 49; Müslim, imân 242, 243.

² Bkz.: Müslim, fiten 110; Tirmizî, fiten 59; Ebû Dâvûd, melâhim 14; İbni Mâce, fiten 33.

dizine yetiştirebilir derecesinde, vücutça o derece Deccal'ın heykeli Hazreti İsa'dan büyüktür.”¹ meâlinde rivayet var. Demek Deccal, Hazreti İsa'dan (*aleyhisselâm*) on, belki yirmi misli yüksek kametli olmak lâzım gelir.

Bu rivayetin zâhirî ifadesi sırr-ı teklife ve sırr-ı imtihana münafi olduğu gibi, nev-i beşerde câri olan âdetullaha muvâfık düşmüyor.

Hâlbuki bu rivayeti, bu hadisi, –hâşâ!– muhal ve hurafe zanneden zındıkları iskât.. ve o zâhiri, ayn-ı hakikat itikad eden ve o hadisin bir kısım hakikatlerini gözleri gördükleri hâlde, daha intizar eden zâhirî hocaları dahi ikaz etmek için, o hadisin, bu zamanda da aynı hakikat ve tam muvâfık ve mahz-ı hak müteaddit manalarından bir manası çıkmıştır. Şöyle ki:

İsevîlik dini ve o dinden gelen âdât-ı müstemirresini muhafaza hesabına çalışan bir hükûmet ile, resmî ilânıyla, zulmetli pis menfaati için dinsizliğe ve bolşevizme yardım edip terviç eden diğer bir hükûmet ki yine hasis, pis, menfaati için İslâmlar'da ve Asya'da dinsizliğin intişarına taraftar olan fitnekâr ve cebbâr hükûmetlerle muharebe eden evvelki hükûmetin şahs-ı mânevîsi temessül etse ve dinsizlik cereyanının bütün taraftarları da bir şahs-ı mânevîsi tecessüm eylese, üç cihetle bu müteaddit manaları bulunan hadisin bu zaman aynen bir manasını gösteriyor. Eğer o galip hükûmet netice-i harbi kazansa, bu işârî mana dahi bir mana-yı sarîh derecesine çıkar. Eğer tam kazanmasa da yine muvâfık bir mana-yı işârîdir.

Birinci cihet: Din-i İsevî'nin hakikîsini esas tutan İsevî ruhanîlerin cemaati ve onlara karşı dinsizliği tervice başlayan cemaat tecessüm etseler, bir minare yüksekliğinde bir insanın yanında, bir çocuk kadar da olamaz.

İkinci cihet: Resmî ilânıyla, “Allah'a istinad edip dinsizliği kaldıracam, İslâmiyet'i ve İslâmlar'ı himâye edeceğim.” diyen bir hükûmet yüz milyon küsur iken, dört yüz milyona yakın nüfusa hükmeden bir diğer devlete ve dört yüz milyon nüfusa yakın ve onun müttefiki olan Çin'e ve Amerika'ya ve onlar ise zahîr ve müttefik oldukları olan bolşeviklere gâlibâne, öldürücü darbe vuran o hükûmetteki muharip cemaatin şahs-ı mânevîsi ile, mücadele ettiği dinsizlerin ve taraftarların şahs-ı mânevîleri tecessüm etse, yine minare boyunda bir insana nispeten küçük bir insanın nispeti gibi olur.

¹ Bkz.: İbni Ebî Şeybe, *el-Musannef* 7/496; et-Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir* 11/313; ed-Deylemî, *el-Müsned* 2/237; Nuaym İbni Hammâd, *el-Fiten* 2/543.

Bir rivayette, “Deccal dünyayı zapteder.”¹ manası, “ekseriyet-i mutla-ka ona taraftar olur.” demektir. Şimdi de öyle oldu.

Üçüncü cihet: Eğer, küre-i arzın dört kıtaları içinde²(Hâşiye) en küçü-ğü olan Avrupa'nın ve bu kıtanın da dörtte biri olmayan bir hükûmetin memleketi, ekser Asya, Afrika, Amerika, Avustralya'ya karşı gâlibâne harp ederek, Hazreti İsa'nın vekâletini dâvâ eden bir devletle beraber di-ne istinat edip çok müstebidâne olan dinsizlik cereyanlarına karşı semâvî paraşütlerle muharebe ve mücadele eden o hükûmet ile, ötekilerin şahs-ı mânevîleri insan suretine girse, cerîdelerin eskiden beri yaptıkları gibi, devletlerin kuvvetlerini ve hükûmetlerin derecelerini göstermek nev'inden o mânevî şahıslar dahi rûy-u zemin ceridesinde, bu asır sayfa-sında birer insan suretinde tersim ve tasvirleri gibi temessül etseler, ay-nen ve tam tamına hadis-i şerifin mucizâne ihbar-ı gaybi nev'inden beyan ettiği hâdise-i âhîrzamanın müteaddit manalarından bir manası çıkıyor.

Hatta, şahs-ı İsa'nın (aleyhisselâm) semâvâtta nüzûlü³ işaretiyle bir ma-na-yı işârisi olarak Hazreti İsa'yı (aleyhisselâm) temsil ederek ve namına hare-ket eden bir tâife dahi, şimdiye kadar işitilmemiş ve görülmemiş bir tarz-da tayyarelerle, paraşütlerle semâdan bir belâ-yı semâvî gibi nüzûl etti-riyor, düşmanların arkasına indiriyor. Hazreti İsa'nın nüzûlünün madde-ten bir misalini gösteriyor.

Evet, hadis-i şerifin ifadesiyle Hazreti İsa'nın semâvî nüzûlü kat'î ol-makla beraber; mana-yı işârisiyle başka hakikatleri ifade ettiği gibi, bu hakikate de mucizâne işaret ediyor.

Küçük Hüsrev olan Feyzi ve Emin'in suâli ve ilhahlarıyla bazı biçârelerin imanlarını şübehattan muhafaza niyetiyle bu meseleye dair yalnız bir, iki, üç satır yazmak niyet edip başlarken, ihtiyarım haricinde olarak uzun yaz-dırıldı. Hikmetini de anlamadık, belki bir hikmeti var diye öylece bıraktık, kusura bakmayınız. Bu fıkrada tashihe ve dikkate vakit bulamadık, müşev-veş kaldı.

¹ Bkz.: Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned* 5/434, 435; Abdullah b. Ahmed b. Hanbel, *es-Sünne* 2/452; İbn Ebi Şeybe, *el-Musannef* 7/495.

² (Hâşiye) Avustralya nazara alınmamış.

³ Bkz.: Buhârî, *büyük* 102, *mezâlim* 31, *enbiyâ* 49; Müslim, *îmân* 242, 243.

﴿ 42 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حُرُوفَاتِ الْقُرْآنِ³

Aziz kardeşlerim ve sıddık arkadaşlarım,

Var olunuz, bahtiyar olunuz. Sizin pek ciddî sa'y u gayretiniz hem burada, hem başka yerlerde şevk ve gayreti uyandırıyor. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki gittikçe Risale-i Nur'un fütuhâtı ziyadeleşiyor. Ehl-i iman yaralarını hissedip ilâçlarını ondan buluyorlar.

Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı iki âyetin işaretine dikkat ettik. Bizler dahi Nur fabrikasının sahibi gibi çok mesrur ve müferrah olduk. Fakat Risale-i Nur'a bir işaret-i gaybiyle haber veren otuz üç adet âyet, شَهِدَ اللَّهُ⁴ âyetiyle⁴ hitam bulduğundan, bu yeni iki âyetin müstakil bir surette işaretlerine kapı açılmadı. Hem, otuz üç âyetten hangisinin tetimmesi olacak şimdilik bilinmedi. Yalnız bu kadar anlaşıldı ki كِرَامٍ بَرَرَةٍ⁵ سَفَرَةٍ بَائِدِي⁶ fıkrası Risale-i Nur'un nâşir ve kâtiplerine mana-yı işârî ile bakıyor. Hem, يَتْلُوا ضُحْفًا مَطَهَّرَةً⁷ فِيهَا⁸ fıkrası dahi, Risale-i Nur'un eczalarına ve suhuflarına ve kitaplarına mana-yı işârî ile bakıyor. Fakat cifir hesabı ile bin üç yüz altmış küsurdan sonra bu parlak vaziyeti gösterecekler diye icmâlen fehmettik.

Gül fabrikasının bizlere, parlak bir gül-ü Muhammedî (aleyhissalâtü vesselâm) bahçesini hediye edecekti. Onu bütün ruh u canımızla bekliyoruz.

Bu zamanda, -lillâhilhamd- sünnet-i seniyye dairesinde kemâl-i imanı kazanan Risale-i Nur şakirtleri; evliyaların, mürşidlerin nazar-ı dikkatini celbedecek vaziyeti aldığından, her zamanda bulunan hakikî mürşidler, her hâlde bu zamanda Risale-i Nur şakirtlerine müşteri olurlar. Birisini elde etse, yirmi mürid kadar kıymet verirler.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Kur'ân harflerinin adedince, Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

4 "Allah şahittir ki..." (Âl-i İmran sûresi, 3/18)

5 "(O âyetler)... iyilik timsali çok değerli kâtiplerin elleriyle yazılıdır." (Abese sûresi, 80/15-16)

6 "(Maddî-manevî kirlerden temizlenmiş olanlardan başkasının dokunamayacağı ve her türlü bâtıldan uzak) tertemiz sayfeleri okuyup tebliğde bulunan ve Allah tarafından gönderilmiş bir rasûl (geldikten sonra). O sahifelerde (iman ve hayatla ilgili) her bakımdan mükemmel öğretiler ve hükümler vardır." (Beyyine sûresi, 98/2-3)

Hem, zevkli ve cazibedar velâyet tereşşuhatı karşısında Risale-i Nur'un hizmetindeki meşakkat, mücadele, külfet bulunduğundan, Feyzi'ye hitaben beyan edilen hakikat o tarafa da faydası olur diye leffen size gönderildi.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ediyorum.

﴿ 43 ﴾

Feyzi kardeşim,

Sen Isparta vilâyetindeki kahramanlara benzemek istiyorsan, tam onlar gibi olmalısın. Hapishanede –Allah rahmet eylesin– mühim bir şeyh ve mürşid ve cazibedar bir Nakşî evliyasından bir zât, dört ay mütemadiyen Risale-i Nur'un elli-altmış şakirtleri içinde celbkârâne sohbet ettiği hâlde, yalnız birtek şakirdi muvakkaten kendine çekebildi. Mütebâkisi, o cazibedar şeyhe karşı müstağni kaldılar. Risale-i Nur'un yüksek, kıymetli hizmet-i imaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu.

O şakirtlerin gayet keskin kalb ve basireti şöyle bir hakikati anlamış ki: Risale-i Nur'a hizmet ise, imanı kurtarıyor; tarîkat ve şeyhlik ise, velâyet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın imanını kurtarmak ise, on mümini velâyet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha sevaplıdır. Çünkü iman, saadet-i ebediyeyi kazandırdığı için, bir mümine, küre-i arz kadar bir saltanat-ı bâkiyeyi temin eder. Velâyet ise, müminin cennetini genişlettirir, parlattırır. Bir adamı sultan yapmak, on neferi paşa yapmaktan ne kadar yüksek ise, bir adamın imanını kurtarmak, on adamı velî yapmaktan daha sevaplı bir hizmettir.

İşte bu dakik sırrı, senin Ispartalı kardeşlerin bir kısmının akılları görmese de umumunun keskin kalbleri görmüş ki benim gibi biçâre günahkâr bir adamın arkadaşlığını evliyalara, belki de eğer bulunsaydı müctehidlere dahi tercih ettiler.

Bu hakikate binaen, bu şehre bir kutup, bir gaus-ı âzam gelse, “Seni on günde velâyet derecesine çıkaracağım.” dese, sen Risale-i Nur'u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta kahramanlarına arkadaş olamazsın.

﴿ 44 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ ضَرْبِ حُرُوفِ مَا أَرْسَلْتُمْ لَنَا
مِنَ الرَّسَائِلِ فِي عَاشِرَاتِ دَفَائِقِ هَذِهِ اللَّيْلَةِ الرَّعَائِبِ وَلَيْلَةِ الْمِعْرَاجِ وَلَيْلَةِ الْبِرَاءَةِ
وَلَيْلَةِ الْقَدْرِ وَأَعْطَاكُمْ اللَّهُ بِعَدَدِهَا ثَوَابًا وَحَسَنَاتٍ، أَمِينَ³

Aziz ve sıddık kardeşlerim ve fedakâr ve sâdik arkadaşlarım,

Evelâ: Sizin, bu mübârek şuhûr-u selâse ve içindeki kıymettar leyâlî-i mübârekeleri tebrik ediyoruz. Cenâb-ı Hak, her bir geceyi sizin hakkınızda birer leyle-i Regâib ve leyle-i Kadir kıymetinde size sevap versin, âmîn...

Sâniyen: Sizin bu defa nurlu hediyelerinizin her harfine mukabil Cenâb-ı Erhamürrahimin defter-i a'mâlinize bin hasene yazsın ve Âsım'ın ruhuna bin rahmet versin, âmîn...

Sâlisen: Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın ve Risale-i Nur'un hazinelerinin ke-
râmetli ve yaldızlı bir anahtarı olan kalem-i Hüsrevî, elhak, Mu'cizât-ı Ahme-
diye'nin (*aleyhissalâtü vesselâm*) gizli güzelliğini her göze gayet parlak ve güzel gös-
teriyor. Cenâb-ı Hak bu kalemi, bu hizmette muvaffak ve dâim eylesin, âmîn...

Mübârek heyetinin büyük bir kahramanı Büyük Ali'nin sisteminde Küçük Ali'nin Mu'cizât-ı Kur'âniye'si, Mu'cizât-ı Ahmediye'nin tam mutabık bir bâki pırlanta tarzında mevki aldı. Erhamû'r-râhimîn, her harfine mukabil, yazana on sevap ihsan eylesin, âmîn...

Mehmed Tahirî; Küçük Lütfî'nin hayrû'l-halefi ve Atabey'in kahrama-
nı, bu havaliye nurlu ve güzel hediyeleri çok kıymettardır. Rahmânür-Rahîm,
hazine-i rahmetinden ona ve pederine her hurufuna ve her kelimeye muka-
bil rahmet etsin, âmîn...

Aydınlı Hasan Ulvi'nin kuvvetli kalemi, inşaallah, merhum Âsım'ın nok-
san bıraktığı vazife-i nuriyeyi tekmil edecek ve o güzel kalemle Âsım'ın ve
Lütfî'nin ruhlarını şâd edecek. Onun küçük hediyesi, ilerideki kıymettar hiz-
metlerini ihsan ederek büyük bir mevki aldı. Allah ondan razı olsun, âmîn...

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Bize gönderdiğiniz Risale-i Nur'lardaki harflerin –çok kazandıran Regâib, Mîraç, Berât ve Kadir gece-
lerindeki her bir en küçük zaman diliminde– çarpımı adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi
üzerinize olsun, Cenâb-ı Hak size bir o kadar da sevap ve hasene ihsan etsin, âmîn...

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden ve resâil içinde suâlleriyile ehemmiyetli bir mevki tutan ve onunla beraber mânen yaşayan kardeşimiz Refet Bey'in mektubuyla ve Gül fabrikasının gül-ü Muhammedî (*aleyhissalâtü vesselâm*) bahçesini yetiştiren Hüsrev'in mektubuna ayrı birer mektupla cevap yazmak isterdim. Fakat şimdilik vakit müsaade etmedi.

﴿ 45 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin mektuplarınızdan o kadar mesrur oldum ki tarif edemem. Hususan Hüsrev'in çok kıymetli iki mektubunda, Hacı Hâfız'ın köyünde Risale-i Nur'un pek fevkalâde bir surette tevessüü, o iki mektubu nüsha gibi ve bir hüccet-i kâtıa gibi saklayıp, bu havalideki talebelere bir tâziyâne-i teşvik olarak gösteriliyor.

Risale-i Nur, Kur'ân'ın bir mucize-i mânevîsi olduğu gibi, Hüsrev'in kalemi de Risale-i Nur'un pek kuvvetli bir kerameti olduğunu buraca her gün tasdik ediyoruz. Hüsrev'in mektubuna karşı uzun mektup yazmak istiyorduk, arzumuz muvaffak olmadık.

Mübârekler kahramanlarından Küçük Ali'nin mektubu da bana büyük bir ümit verdi. Merhum Abdurrahman'ın elhak tam bir halefi olan kıymetli ve mübârek büyük kardeşi olan Mustafa Hulûsi'nin, Hâfız Ahmed isminde mübârek bir mahdumu, peder ve amcaları sisteminde Risale-i Nur'a hizmet etmesi, yeniden Abdurrahman dünyaya gelmiş kadar beni müferrah etti.

Aras Atabey'de, eskide, Lütfi, Zekâi gibi iki kıymetli şakirtlerin yerlerini boş bırakmayan, Aras kahramanları olan Tahir ve Abdullah Çavuş'un Risale-i Nur'a hizmetleri, Aras hakkında endişelerimi tamamen izale etti.

İsmail oğlu Hüseyin'in hastalığı beni müteessir etti. İnşallah, tam bir Lütfi olacak, çok da hizmet edecek.

Sizlerin buraya gelen mektuplarınız, kısmen tensikle Lâhikaya dercediliyor. Size bu defa mahrem sır-ı ¹ ﴿إِنَّا أَعْطَيْنَا﴾'da, istihrac-ı gaybîdeki mücmel hakikate dair birden kalbe ihtar edilen bir fıkrayla Tesettür Risalesi'ne hâşiye gönderiyoruz. Bu şuhûr-u selâse, seksen küsur sene bir ömrü kazandırıyor. Elbette sizler gibi mücâhidler onu kazanmaya çalışacaksınız. Cenâb-ı Hak her

¹ "Hiç şüphesiz (sana bol ve kesilmez hayır) verdik." (Kevser sûresi, 108/1)

bir gecesini sizin hakkınızda leyle-i Miraç ve leyle-i Berat ve leyle-i Kadir kadar kıymettar eylesin, âmîn...

Ehemmiyetli, fakat bir derece mahremdir.

Aziz kardeşlerim,

Mahrem sırr-ı ۱ ﴿إِنَّا أَعْطَيْنَا﴾¹’da, cifirle istihracım aynen Münâzarat Risalesi’nde, “Bir nur çıkacak ve göreceğiz?” diye gaybî müjdeler gibi, ilhamî ve hak bir hakikati fikrimle olan tatbikatımda bir kusur vardı. O kusur beni düşündürüyordu. Münâzarat ve Sünûhât gibi risalelerdeki müjde-i nuriyeyle Risale-i Nur’u tam halletti. Geniş daire-i siyasiye yerine, yüksek bir daire-i nuriye ile o kusuru izale ettiği gibi, ﴿إِنَّا أَعْطَيْنَا﴾ sırr-ı mahreminde, on iki, on üç sene sonra “İslâmiyet’e darbe vuranların başlarında öyle müthiş bir patlayış olacak ki kıyamete kadar unutulmayacak.” meâlindeki istihrac-ı cifrî çok geniş bir dairede olduğu hâlde, nur müjdesi sırrının aksine olarak, dar bir dairede ve hususî bir hükûmette tatbik etmek suretiyle, fikrim o geniş daireyi ihata edemeyerek o hakikatin suretini değiştirmiş. Hâlbuki o istihracın gösterdiği aynı tarihte, o rejimin müessisi ve başı dünyadan göçtü, darbesini yedi. Ve aynı senede, perde altında bilinmeyen ve küre-i arzın ekserini ve nev-i beşerin kısm-ı âzamını istibdadı altına alan bir müthiş cereyanın düğümü ve düşmesi ve mânen binler başından bir başı ve en müthişi olan o göçüp giden adam tokat yediği aynı zamanda, daha sene tamam olmadan, o müthiş cereyanın bütün başları ve taraftarları öyle semâvî müthiş tokatlara ve şiddetli fırtınalı musibetlere tutulmaya başladılar; kıyamete kadar azabını çekecekler ve çekiyorlar. Ve edyân-ı semâviyeye ve İslâmiyet’e ettikleri cinayetlerin cezasını çok geniş bir dairede gördüler ve görüyorlar. Mimsiz medeniyetin pisliğiyle dünyayı mülevves ettikleri için, aynı istihracın gösterdiği tarihte, o mimsiz medeniyetin başına da öyle bir semâvî tokat indi ki en karanlık vahşetten daha aşağı indirdi.

Elhâsıl: Sırr-ı ۱ ﴿إِنَّا أَعْطَيْنَا﴾’da çok geniş bir daire, dar bir dairede tatbik edilmiş. Nur müjdesi ise, dar ve mânevî, fakat yüksek bir daireyi geniş ve maddî bir daire suretinde tasvir edilmişti. Cenâb-ı Hakk’a yüz bin

¹ “Hiç şüphesiz (sana bol ve kesilmez hayır) verdik.” (Kevser sûresi, 108/1)

şükür ediyorum ki bu iki kusurumu kuvvetli bir ihtar-ı mânevî ile ıslah etti;

¹ **يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ** sırrına mazhar eyledi.

الْحَمْدُ لِلَّهِ بِعَدَدِ ذُرَّاتِ الْكَائِنَاتِ²

Aziz kardeşlerim,

Sakin bu fikranın vâsıtasıyla o sırr-ı mahremi fâş etmeyin ve o risaleyi de araştırmayın. Yalnız bu fıkrayı zararsız görseniz haslara gösterebilirsiniz.

﴿ 47 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defaki mektuplarınız gelmeden evvel, bir ihtar ile kendi cevabını kerametkârâne yazdırmış. Demek, mektup sahiplerinin fevkalâde sadâkatleri keramet derecesine çıkmış.

Kardeşlerim! Mektuplarınızda çok yüksek düşünce ve takdirat binden bir hisse de benim olsa, hadsiz şükrederim. Belki Risale-i Nur'un mânevî şahsiyeti ve çok kesretli talebeleri içinde, bilmediğimiz gayet yüksek bir makam sahibi bir zâtın tesirâtı ve kumandası hissediliyor, benim gibi bin derece uzak bir biçâre tasavvur ediliyor. Hakkım olmadan bana verilen ziyade ehemmiyetiniz, inşaallah, size zararı olmaz; fakat Risale-i Nur'un hüsn-ü cereyanına zarar ihtimali var. Siz bir hakikati hissediyorsunuz. Ve fevkalâde sadâkat ve ihlâsınız, inşaallah, hak görür, fakat surette bazen aldanılır. Biz hizmetle mükellefiz. Neticeleri ve muvaffakiyet, Cenâb-ı Hakk'a aittir.

﴿ 48 ﴾

(Ehemmiyetlidir.)

Risale-i Nur talebelerinden bir kısım kardeşlerimin, benim haddimin çok fevkinde hüsn-ü zanlarını ve ifratlarını tâdil etmek için ihtar edilen bir muhaveredir.

Bundan kırk-elli sene evvel, büyük kardeşim Molla Abdullah (*rahmetullâhi aleyhi*) ile bir muhaveremi hikâye ediyorum:

¹ "Allah onların kötülüklerini iyiliklere, günahlarını sevaplara çevirir." (Furkan sûresi, 25/70).

² Kâinatın zerrelere adedince, Allah'a hamd olsun.

O merhum kardeşim, evliya-yı azîmeden olan Hazreti Ziyaeddin'nin (*kud-dise sirruhi*) has müridi idi. Ehl-i tarikatça, mürşidinin hakkında müfritane muhabbet ve hüsn-ü zan etse de makbul gördükleri için, o merhum kardeşim dedi ki: "Hazreti Ziyaeddin bütün ulûmu biliyor. Kâinatta, kutb-u âzam gibi her şeye ittîlâi var." Beni onunla raptetmek için çok harika makamlarını beyan etti.

Ben de o kardeşime dedim ki: "Sen mübalâğa ediyorsun. Ben onu görsem, çok meselelerde ilzam edebilirim. Hem sen benim kadar onu hakikî sevmiyorsun. Çünkü kâinattaki ulûmları bilir bir kutb-u âzam suretinde tahayyül ettiğin bir Ziyaeddin'i seversin. Yani o unvanla bağlısın, muhabbet edersin. Eğer perde-i gayb açılrsa, hakikati görünse, senin muhabbetin ya zâil olur ve yahut dörtten birisine iner. Fakat ben, o zât-ı mübâreki senin gibi pek ciddî severim, takdir ederim. Çünkü sünnet-i seniyye dairesinde, hakikat mesleğinde, ehl-i imana hâlis ve tesirli ve ehemmiyetli bir rehberdir. Şahsî makamı ne olursa olsun, bu hizmeti için ruhumu ona feda ederim. Perde açılrsa ve hakikî makamı görünse, değil geri çekilmek, vazgeçmek, muhabbet noksan olmak, bilâkis daha ziyade hürmet ve takdirle bağlanacağım. Demek ben hakikî bir Ziyaeddin'i, sen de hayalî bir Ziyaeddin'i seversin."¹(Hâşiye)

Benim o kardeşim insafî ve müdakkik bir âlim olduğu için, benim noktayı nazarımı kabul edip takdir etti.

Ey Risale-i Nur'un kıymettar talebeleri ve benden daha bahtiyar ve fedakâr kardeşlerim!

Şahsiyetim itibarıyla sizin ziyade hüsn-ü zannınız belki size zarar vermez; fakat sizin gibi hakikatbîn zâtlar vazifeye, hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusuratla âlûde mahiyetim görünse, bana acıyacaksınız. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için şahsiyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz makamlara irtibatınızı bağlamayınız.

Ben size nispeten kardeşim; mürşidlik haddim değil. Üstad da değilim, belki ders arkadaşım. Ben sizin, kusurata karşı şefkatkârâne dua ve himmetlerinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenâb-ı Hakk'ın ihsan ve keremiyle sizlerle gayet kudsî ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymettar ve her ehl-i imana menfaatli

¹ (Hâşiye) Çünkü sen, muhabbetini ona pek pahalı satıyorsun. Verdiğin fiyatın yüz defa ziyade bir mukabil düşünüyorsun. Hâlbuki onun hakikî makamının fiyatına en büyük muhabbet de ucuzdur.

bir hizmette taksimü'l-mesâi kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesânüdümüzden hâsil olan bir şahs-ı mânevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Hem madem bu zamanda her şeyin fevkinde hizmet-i imaniye en ehemmiyetli bir vazifedir. Hem kemiyet ise, keyfiyete nispeten ehemmiyeti azdır. Hem muvakkat ve mütehavvil siyaset âlemleri ebedî, daimî, sabit hidemât-ı imaniyeye nispeten ehemmiyetsizdir, mikyasa olamaz, medar da olamaz. Risale-i Nur'un talimatı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritane âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadâkat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlâs lâzımdır. Onda terakki etmeliyiz.

أَبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz
Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un kahramanı olan Hüsrev'in bu defaki iki hediye-i kudsiyesi ve kerametkârâne o iki semâvî hediyeinin mânevî i'câzını gözlere de gösterir bir tarzda bu şuhûr-u selâsede bizlere ve bu muhite hediye etmesi, Risale-i Nur nokta-yı nazarında mucizâne bir hizmettir. İnşallah, o Gül fabrikasının kalemi, buraları da bir gülistana çevirecek. Cenâb-ı Hak, o kalem sahibine, yazdığı her harf-i Kur'ân'a mukabil, leyle-i Kadir'deki gibi otuz bin sevap ve rahmet ve hasene versin, âmîn, âmîn, âmîn...

Aziz kardeşlerim! Sadâkatinizden tereşşuh eden ve haddimin pek çok fevkinde hüsn-ü zannınıza karşı bundan evvel verdiğim cevabın bir tetimmesi olarak, bu gelecek fıkrayı iki gün evvel yazmıştık. Sizin fevkalâde sadâkat ve ulüv-ü himmetinizden tereşşuh eden bir hafta evvelki mektubunuza karşı hüsn-ü zannınızı bir derece cerheden benim cevabımın hikmeti şudur ki:

Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki her şeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakikî beklenen ve bir asır sonra gelecek o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten ferâgat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

¹ Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Hem üç mesele var: Biri hayat, biri şeriat, biri imandır. Hakikat noktasında en mühimmi ve en âzâmî, iman meselesidir.

Fakat, şimdiki umumun nazarında ve hâl-i âlem ilcaatında en mühim mesele hayat ve şeriat görüldüğünden, o zât şimdi olsa da üç meseleyi birden umum rûy-u zeminde vaziyetlerini değiştirmek, nev-i beşerdeki câri olan âdetullaha muvâfık gelmediğinden, her hâlde en âzam meseleyi esas yapıp, öteki meseleleri esas yapmayacak; tâ ki iman hizmeti safvetini umumun nazarında bozmasın ve avâmın çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksatlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem, yirmi seneden beri tahripkârâne eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve metanet ve sadâkat kaybolmuş ki ondan, belki de yirmi-den birisine itimat edilmez. Bu acîb hâlâta karşı çok fevkalâde sebat ve metanet ve sadâkat ve hamiyet-i İslâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır, zarar verir.

Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli hizmet Risale-i Nur şakirtlerinin daireleri içindeki kudsî hizmettir. Her neyse... Bu mesele şimdilik bu kadar yeter.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bu eyyam-ı mübârekede dua ederiz ve makbul dualarını, gelecek eyyam ve leyâlî-i mübârekede istiyoruz.

Elhak, Tâhirî'nin de Lemeât hediyesini pek çok kıymettar gördük. İnşallah, bu havalide ona çok sevap kazandıracak. Tam bir Lütfî'dir; Allah muvaffak eylesin.

﴿ 50 ﴾

Aziz, sâdık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizin leyle-i Berâtınızı ve gelecek Ramazanınızı tebrik eder ve bu gelecek leyle-i Kadri hakkınızda ve hakkımızda bin aydan daha hayırlı olmasını ve defter-i a'mâlimize böyle geçmesini Cenâb-ı Hak'tan niyaz ediyoruz. Ve böylece, bayrama kadar

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لَيْلَةَ قَدْرِنَا فِي هَذَا الرَّمْضَانَ خَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ لَنَا
وَلِطَلْبَةِ الرَّسَائِلِ النُّورِ الصَّادِقِينَ¹

duasını etmeye niyet ettik.

¹ Allah'ım! Bu Ramazan'da Leyle-i Kadrimizi bize ve sâdık Risale-i Nur talebelerine bin aydan daha hayırlı kıl.

Hem sizin iki mucizeli Kur'ân'ı bizlere bu mübârek aylarda göndermeniz, inşaallah, o derece medar-ı bereket ve sevap ve hasenât ve fütuhât olacak ki hakkımızda bu Ramazan'ın her bir günü bir leyle-i Kadir hükmüne geçeceğini rahmet-i ilâhiyeden ümit ederiz.

Şimdiden biz tedbir ettik ki iki Kur'ân'ı, Risale-i Nur'un buradaki has talebeleri, Ramazan-ı Şerif'te, her biri, her günde bir cüzünü sizinle beraber okumakla, Ramazan'ın her gününde bir hatme-i Kur'âniye olarak, mânevî ve çok geniş bir mecliste, Isparta ve Kastamonu'yu ihata eden bir dairede halka tutan Risale-i Nur talebelerinin ve o dairenin merkezinde sizler bulunmak cihetiyle Risale-i Nur şakirtlerinin etrafınızda olarak, Nakşî'de, "hatme-i hâcegân" tarzında, fakat çok büyük bir miyasta Risale-i Nur'un bütün şakirtleri mânen hazır ve o dairede bulunuyor niyetiyle tasavvuruyla okunmak, o kudsî hatmeyi yapmak Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinden tevfik niyaz ederiz.

Sâniyen: Hacı Hâfız'ın Sav köyünün kahraman talebelerinin fevkalâde hizmetleri, oralarda sebab-i teşvik ve medar-ı gayret ve numûne-i imtisal olduğu gibi, bu havalide dahi onların o harikulâde sa'y u gayretleri, fevkalâde hüsn-ü misal ve numûne-i gayret olarak ehemmiyetli bir intibah ve iştiyaka sebebiyet vermiş. Kahraman Hüsrev'in onlara dair mektupları, mübârek nüshalar gibi, tembellik, lâkaytlık hastalıklarına müptelâ olanlara şifa olur, ellerde gezer.

Salisen: Sizin buraya gelen kıymetli mektuplarınızı Lâhikaya yazmışız; fakat bazı kelimeleri tayyettik. Müfritane hüsn-ü zandan gelen cümleleri tâdil ettik, gücenmeyiniz.

Râbian: İslâmköyü, Kuleönü ortasında olan ve Sıddık Sabri ve Lütfi gibi talebeleri yetiştiren Atabey, Aras karyesi, çok defa hatırıma geliyordu, "Acaba bu köy neden geri kaldı, söndü?" diye düşünüp müteessir oluyordum. Fakat Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki Tâhir ve Abdullah Çavuş o endişemi tamamıyla izale ettiler, büyük bir tesellî bana verdiler. Hatta Tahir'in bu defa bize hediye ettiği Lem'alar ve Yedinci Şuâ'yı bir cilt içinde cilt ettikten sonra mütalâa ettim. O Tâhirî'de, bir Hüsrev, bir Lütfi, bir Âsım gördüm. Cenâb-ı Hak ondan ve sizlerden ebediyen razı olsun. Onun o nüshası, burada çok iş görecektir inşaallah.

Kur'ân-ı Azîmüştân ve Mu'cizü'l-Beyan'ın, Hizbü'l-Ekberi'l-Âzam namında, Resâilü'n-Nuriye'nin menbaları ve esasları olan beş yüzden fazla âyâtları yazdık, bu Ramazan'da size göndermeye muvaffak olmadık. İnşallah, bir vakit size gönderilecek.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz. Ve bu mübârek eyyamda ve leyâlîde dualarını isteriz.

≈ 51 ≈

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Gavs-ı Âzam'ın⁴ **فَإِنَّكَ مَحْزُورٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ** teminkârâne fıkrası, şimdiye kadar Risale-i Nur'un şakirtleri hakkında tamamen mutabık çıktı. İnşallah, Hüsrev, Rüştü, Refet gibi kardeşlerimizin, bilhassa Hüsrev gibi çok metin bir rûknün müfarakati sureten elim ve zararlı görüldüğü hâlde, gayet hayırlı bir suret almasını rahmet-i ilâhiyeden ümitvâız.

Hatta hapsimiz musibeti, gerçi zâhirî bir azap idi, fakat hakikat noktasında hizmetimiz hakkında büyük bir inâyet ve rahmete çevrildi. Lillâhilhamd, sizlerin gayretinizle o havalide çok Hüsrev'ler var; meydana çıkmaya başlamışlar. Belki çok zamandan beri mütemadiyen çalışmaktan Hüsrev'e bir istirahat verildi. Ve kıymettar kalemi yerinde mübârek lisanı ve hâlisâne ahvâli yine kudsi hizmetini idame etmesini inâyet-i ilâhiyeden ümitvâız. Nasıl ki Feyzi ve Selâhaddin'in askerliği de öyle mübârek oldu.

Kardeşlerim! Bu hâdisе münasebetiyle Risale-i Nur'un tam mutabık çıkan bir ihbar-ı gaybîsini beyan ediyorum.

Hüsrev ve Hulûsi ve Rüştü ve Refet gibi Risale-i Nur'un çok şakirtleri, meslek-i askeriye ve bu İkinci Harb-i Umumiye'ye münasebettar bir surette girmelerini ve ikinci bir harb-i umumî olacağını ve iştirakimizi, yani talebelerin iştirakini altı-yedi sene evvel haber vermiş. Çünkü Yirmi Sekizinci Lem'a olan İkinci keramet-i Aleviye'nin İkinci Emâre'de,⁵ **فَيَا حَامِلَ الْإِسْمِ** bahsinde⁶ **فَقَاتِلْ وَلَا تَحْشَسْ** beraber olsa, bin dokuz yüz kırk küsur oluyor. –Allahu a'lem– o tarihte bir harb-i umumîye iştirakimizi, yani eski müttefikle değil, belki taraf tarane onun hasmıyla iştirake işaret ediyor diye haber vermiş. İşte, şimdi aynı tarihtir ki Risale-i Nur'un erkân-ı mühimesi iştirak ediyor.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4 Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın. Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.562.

5 "Ey (kadri yüce) ismi taşıyan!" (Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.527)

6 "Savaş, korkma..!" (Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.527)

Kardeşlerimize birer birer selâm ederiz. Hilmi, Feyzi, Nazif, Emin sizlere selâm ve arz-ı hürmet ederler.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Said Nursî

﴿ 52 ﴾

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ² ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ³

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ ضَرْبِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ
لَيْلَةِ الْقَدْرِ فِي حُرُوفِ الْقُرْآنِ⁴

Aziz, siddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımla mübârek Ramazanınızı tebrik ederim... Ve o mübârek şehirde ettiğiniz duaların, Cenâb-ı Hak yanında makbul olmasını Erhamû'r-râhimîn'den niyaz ederim.

Sâniyen: Bu seneki Ramazan-ı Şerif hem âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur şakirtleri için gayet ehemmiyetli, pek çok kıymetlidir.

Risale-i Nur şakirtlerinin iştirâk-i a'mâl-i uhreviye düstur-u esasiyele-ri sırınca, her birisinin kazandığı miktar, her bir kardeşlerine aynı miktar defter-i a'mâlîne geçmesi, o düsturun ve rahmet-i ilâhiyenin muktezası olmak haysiyetiyle, Risale-i Nur dairesine sıdk ve ihlâsla girenlerin kazançları pek azîm ve küllîdir. Her biri, binler hisse alır. İnşaallah, emval-i dünyeviye'nin iştirâki gibi inkısam ve tecezzî etmeden, her birisine, aynı amel defterine geçmesi, bir adamın getirdiği bir lâmba, binler aynaların her birisine aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir.

Demek, Risale-i Nur'un sâdik şakirtlerinden birisi leyle-i Kadrin hakikatini ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî sâdik şakirtler sahip ve hissedar olmak, vüs'at-i rahmet-i ilâhiyeden çok kuvvetli ümitvâriz.

1 Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

2 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

3 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

4 Kadir gecesindeki dakikaların âşirelerinin, Kur'ân harfleriyle çarpımı adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

≈ 53 ≈

Aziz, sıddık, mübârek, kahraman kardeşlerim,

Evelâ: Bu mübârek Ramazan'da, iştirâk-i a'mâl düstur-u esasî ile, her bir has kardeşimizin kırk bin dili bulunan bir melâike¹ hükmünde, kırk bin dillerle, yani kardeşlerin adedince mânevî dilleriyle ettikleri ve edecekleri dualar, rahmet-i ilâhiye nezdinde makbul olmasını, o lisanlar adedince, Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn'den niyaz ediyoruz. Bu mahiyetteki Ramazanınızı tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Bu defaki müteaddit tesirli ve sürûrlü ve müjdeli mektuplarınızı za karşı, bir kitap kadar cevap vermek lâyük iken, vaktin müsaadesizliğiyle en kısa cevabımdan gücenmeyiniz. En başta, kahramanlar yatağı olan Sav köyünün ehemmiyetli bir talebesi olan Ahmed'in mektubunda öyle bir mesele gördüm ki beni sürûr yaşlarıyla ağlattırdı. Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükür olsun. Risale-i Nur'un tamam kıymetini, o köyün mübârek vâlideleri, hanımları tamam anlamışlar. O mübârek hanımların, kıymettar ve hâlis âhiret hemşirelerimin, Risale-i Nur'un intişarına gösterdikleri fedakârlık, beni ve bizi kemâl-i sürûrdan ağlattırdı.

Zaten Risale-i Nur'un mesleğindeki en mühim bir esası şefkat olduğundan ve şefkat madenleri de hanımlar olduğundan, çoktan beri beklerdim ki kadınlar âleminde Risale-i Nur'un mahiyeti anlaşılınsın.

Lillâhilhamd, bu havalide de bu yakında erkeklerden ziyade bir iştiyak ve faaliyetle buradaki hanımlar tam çalışıyorlar, Savlı mübâreklerin hemşireleri olduklarını gösteriyorlar. Bu iki tezahür bu zamanda bir fâl-i hayırdır ki o şefkat madenlerinde Risale-i Nur parlayacak, fütuhât yapacak.

Hem Sav köyünün bahadır çobanları torbalarında Risale-i Nur'u yazmak için taşımaları, aynı oradaki hanımların fedakârlıkları gibi, bu havalide gayet tesirli bir medar-ı teşvik olacak. O hanımların ve o çobanların hususî isimlerini bilmek arzu ediyoruz; tâ hususî isimleriyle has talebeler içine girsinler.

Kâtip Osman'ın hakikatli rüyası, elhak, büyük bir hakikate işaret veriyor; çok mübârek ve müjdelidir. Rüşdü'nün rüyasında, Peygamberimiz'in (*aleyhissalâtü vesselâm*) emriyle Hazreti Sıddık (*radıyallâhu anhi*) minberde Yirmi Dokuzuncu Söz'ü hutbesinde göstermesi gibi, o gökten inen hûriye de lâhikayı hutbe olarak okuması, Risale-i Nur'un makbuliyetine güzel bir işarettir.

¹ Bkz.: et-Taberî, *Câmiu'l-beyân* 15/156; Ebu's-Şeyh, *el-Azame* 2/547, 740, 742, 747, 3/868; İbnî Kesîr, *Tefsîru'l-Kur'an* 3/62.

﴿ 54 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Latîf ve mânidar ve beşaretli iki hâdiseyi beyan ediyorum:

Birincisi: Me'yusâne bir hâtıradan müjdeli bir ihtar:

Bugünlerde hatırıma geldi ki hayat-ı içtimaiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara mâruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sarıyorlar. “Bu kadar günahlara karşı insanın hususî ibadet ve takvâsı nasıl mukabele edebilir?” diye me'yusâne düşündüm.

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirtleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur'âniye'yi ve beşaret-i Aleviye'yi ve Gavsiye'yi düşündüm. Kalben dedim ki: “Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dille nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?” diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki:

Risale-i Nur'un hakikî ve sâdık şakirtlerinin mâbeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a'mâl-i uhreviye kanunuyla ve samimî ve hâlis tesânüd sırrıyla her bir hâlis, hakikî şakirt, bir dille değil, belki kardeşleri adedince dillerle ibadet edip istiğfar eder. Bin taraftan hücum eden günahlara, binler dille mukabele eder. Bazı melâikenin kırk bin dil ile zikrettikleri gibi, hâlis, hakikî, müttakî bir şakirt dahi kırk bin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşaallah ehl-i saadet olur.

Risale-i Nur dairesinde sadâkat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı kebâir derecesiyle o ulvî ve küllî ubûdiyete sahip olur. Elbette, bu büyük kazancı kaçırmamak için, takvâda, ihlâsta, sadâkatte çalışmak gerekir.

İkincisi: Eski zamanda, on dört yaşında iken icâzet almanın alâmeti olan üstad tarafından sarık sardırma, bir cübbe bana giydirmek vaziyetine mâniler bulundu. Yaşımın küçüklüğüyle, memleketimizde büyük hocalara mahsus kisve giymek yakışmadığı...

Sâniyen: O zamanda büyük âlimler, bana karşı üstadlık vaziyeti değil, ya rakip veyahut teslimiyet derecesine girdikleri için bana cübbe giydirecek ve üstadlık vaziyetini alacak kendilerine güvenenler bulunmadı. Ve evliya-yı azîmeden dört-beş zâtın vefat etmeleri cihetiyle, elli altı senedir icazetin zâhir alâmeti olan cübbeyi giymek ve bir üstadın elini öpmek, üstadlığını kabul etmek hakkımı bugünlerde, yüz senelik bir mesafede

Hazreti Mevlânâ Zülcenâheyn Hâlid Ziyâeddin kendi cübbesini, o cübbe-ye sarılan bir sarık ile, pek garip bir tarzda bana giydirmek için gönderdiğini bazı emârelerle bana kanaat geldi. Ben de o mübârek ve yüz yaşında cübbeyi giyiyorum. Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükrediyorum.^{1(Hâşiye)}

≈ 55 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size gönderdiğimiz Hizbü'l-Ekberi'l-Kur'ânî'nin başında yazılan unvan içinde bir cümle noksan kalmış. Şöyle ki:

“Mu'cizâtlı bir vird okumak isteyen bunu okusun.” yerinde, “Mu'cizâtlı ve her bir harfi on ve yüz ve beş yüz ve bin ve binler kadar sevap ve meyve veren bir virdi okumak isteyen, bu semâvî virdi okusun.” yazılacak.

Sâniyen: Bundan evvel müjdeli hâtırada, “Herbir hâlis ve hakiki muttaki şakirt, kardeşleri adedince dillerle ibadet edip istiğfar eder.” fıkrasına, yine bir ihtarla bu gelen cümle ilâve edilsin. Cümle de budur:

“Risale-i Nur dairesine, sadâkat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı kebâir derecesiyle, o ulvî ve küllî ubûdiyete sahip olur. Elbette bu büyük kazancı kaçırmamak için takvâda, ihlâsta, sadâkatta çalışmak gerektir.”

Sâlisen: Leyle-i Kadrinizi, hem bu gelen bayramınızı bütün ruh u canımızla tebrik ve tes'id ediyoruz.

≈ 56 ≈

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim, dünyada medâr-ı tesellilerim ve berzah yolunda nuranî yoldaşlarım ve mahşerde inşaallah şefaathçilerim,

Sizin, hem leyle-i Kadrinizi, hem bayramınızı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum, tes'id ediyorum.

Sâniyen: Şimdiye kadar hiç görmediğim bir surette, dehşetli bir hastalıktan fevkalme'mul bir tarzda, Risale-i Nur'un hâlis talebelerinin şifa duasının neticesi olarak, mucize gibi birden harika bir kerametle şifa bulmamı size haber veriyorum. Bu vâkıayı müşâhede eden Emin ile Feyzi'nin o harika hastalığa ait bu gelecek fıkrasını medâr-ı ibret için size gönderiyorum.

¹ (Hâşiye) Bu mübârek emaneti Risale-i Nur talebelerinden ve âhret hemşirelerimizden Âsiye namında bir muhterem hanımın eliyle aldım.

Bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyorum, Hüsrev'i de merak ediyorum.

الْباقِي هُوَ الْباقِي¹

Said Nursî

≈ 57 ≈

Isparta'daki aziz kardeşlerimize,

Üstadımızın hastalığı hakkındaki meşhudâtımızı arz ve Üstadımızın kesb-i âfiyetini sizlere müjde etmek istiyoruz.

Ramazan-ı Şerif'te beş gün savm-ı visâl içinde, gıda olarak, ekmezsiz muhallebi üç kaşık ve beş-altı kaşık da soğuk yoğurttan.. üçüncü gece, yarım kaşık muhallebi ve dördüncü gecesinde iftarda sulu şehriyeden beş kaşık ve beş kaşık sahurda, yine o şehriyeden ve yoğurttan üç-dört kaşık su sayılmamak şartıyla şehriyeden beş dirhem, yoğurt süzülse on dirhem, muhallebi susuz altı-yedi dirhem, beşinci gecede, tanesiz gibi gayet hafif şehriye beş-altı kaşık, sahurda altı-yedi kaşık pirinç çorbası, mecmuu otuz dirhem (96 gram) gıda ile beş gün savm-ı visâli, teravih noksan olarak sâir vazifelerin yapılması, Risale-i Nur şakirtlerini ihata eden inâyetin harikalarından bir kerametini gördük.

Üstadımızdan hiç görmediğimiz, ikimiz yani Emin, Feyzi; Barla ve Isparta Süleyman'ları gibi inceden inceye hastalık²(Hâşiye) hiddetlerini tahrik etmemek için ihtiyat edemediğimizden, şiddetli hiddetini gördük. *Bu hastalıkta yine eser-i rahmettir ki hiç hatır ve hayâle gelmeyen aşr-ı âhirin gayet mühim gecelerinde, Üstadımızın tam îfâ edemediği vazifesi yerinde, bu havalide her bir şakirt, kendi hususî çalışmasından başka, bir saati Üstadı hesabına Risale-i Nur'un şakirtlerinin mücahede-i mânevîyelerine iştirak ve onları hedef edip, onların defter-i a'mâline geçmeye, aynı üstad gibi çalışmaya başladılar.*

Demek üstad yerinde, onun birkaç saat çalışmasına bedel, pek çok saatler aynı vazifeyi görmeye başladılar. Hatta Üstadımız diyordu: "Ehemmiyetsizliğimle beraber Isparta havalisinde kardeşlerimizin a'mâl-i uhrevîyesine bir medar, bir müheyyiç hükmünde benim kusurlu çalışmam kâfi gelmiyordu. Cenâb-ı Hak, rahmetiyle, bu hastalık vesilesiyle bir şahs-ı mânevî ve kuvvetli bir medar olacak bu tedbiri ihsan etti, cüz'iyetten küliyete çıkardı."

1 Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

2 (Hâşiye) Hastalık o kadar şiddetli idi ki dört gecede hemen bir saat kadar uyku geldi.

Yine bu hastalığın letâifindedir ki Üstadımızın hiç sesi çıkmıyordu, konuşamıyordu. Hiç beklenilmeden, bir iftar vaktinde bir doktor geldi, elini tuttu. Üstadımız dedi ki: “Ben, hastalığımı muayene ettirmem, ben hekimlere muhtaç değilim; hekim, Cenâb-ı Hak’tır.” Birden canlandı, sesi çıkmaya başladı. Güya kendisi bir doktor şeklini aldı. Doktor ise, hasta vaziyetine girdi. Doktora ehemmiyetli bir mektup okudu. Doktorun derdine devâ olacak bir ilâç oldu. Sonra top atıldı.

Doktora dedi ki: “Burada iftar et.” Doktor dedi ki: “Bugün kusur etmişim, oruç tutamadım.” demesiyle, çok hayret ettiğimiz Üstadımızın vaziyeti, orucunu bozmuş bir doktorun tıp noktasında hâkimane vaziyetini kabul etmediği için o vaziyet ona verildiğini bildik.

Evet, Risale-i Nur’un şahs-ı mânevîsinden gelen şifa duası, öyle yüz bin doktora mukabil gelir diye biz de tasdik ettik. Bu hastalığın leyle-i Kadir’de Risale-i Nur’un talebeleri, hususan mâsumların ettikleri şifa duaları öyle bir derece harika bir surette tesirini gösterdi ki Üstadımıza sıhhat hâlinde daha ileri bir surette birden bir vaziyet verildi, leyle-i Kadir’e lâyük bir tarzda çalışmaya başladı. Risale-i Nur şakirtlerinden gelen bu dua-yı şifa, harika bir mucize gibi, bir keramet olduğunu biz gözümüzle gördük.

Orada bulunan kardeşlerimize birer birer selâm ve arz-ı hürmet eder dualarını isteriz.

Bura Risale-i Nur şakirtlerinden kardeşiniz

Emin, Mehmed Feyzi

~ 58 ~

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim ve hizmet-i Kur’âniye’de çalışkan ve kuvvetli arkadaşlarım ve tarik-i hakta ve berzah seyahatinde ve âhîret yolunda nuranî yoldaşlarım,

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.

2 “Hiçbir şey yoktur ki, O’nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah’ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Sizin bayramınızı, leyle-i Kadrinizi, Ramazan-ı Şerif'te makbul dualarınızı bütün ruh u canımla tebrik ve tes'id ediyorum. Cenâb-ı Hak, bu bayramın sürûrunu, hakikî ve geniş ve umumî sürûra mukaddime ve vesile eylesin, âmîn...

Sâniyen: Sizin bu mübârek bayramın hediyesi olarak gönderdiğiniz nurlu kalem hediyelerinizi o kadar kıymettar görüyorum ki tarif edemem. Cennetü'l-Firdevs'te âb-ı kevser testileri gibi, kemâl-i iştîyâk ve şükranla ve sürûrlü gözyaşıyla kabul edip başıma koydum. Böyle elmas kılıç gibi kalemleri ve hakikat kahramanlarını Risale-i Nur'a ihsan eden Cenâb-ı Hakk'a hadsiz hamd ü şükrederim.

Sizlere de o mübârek kitapların, yazıların her bir harfine mukabil Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn on hasene ihsan eylesin diye niyaz ediyorum.

Hakikaten Hüsrev'in infikâki beni çok müteessir etmişti. Fakat Tâhirî o parlak kalemiyle benim o teessüratımı izale eyledi. O, bütün efrad-ı ailesiyle, peder ve vâlidisiyle Risale-i Nur'un has talebeleri içinde her vakit hissedar olacaklardır.

Hem bu Tahir'in yüzünden bugünden itibaren Atabey de, İslâmköyü, Sav köyü, Kuleönü karyeleri gibi Nurs karyesine arkadaş olup umum mânevî kazancımıza hissedar oldu.

Isparta'nın Hâfız Ali'si Kâtip Osman'ın, elhak, ikinci bir Hüsrev olduğuna benim de kanaatim geldi. Cenâb-ı Hak, onu ve Mehmed Zühdü gibi çok fedakârları ve Risale-i Nur'un hakiki sahiplerini Isparta'ya ihsan eylesin, âmîn...

Mübâreklerin kahramanlarından Büyük Abdurrahman'ın, Küçük Ali'nin, Hâfız Mustafa'nın faaliyet ve gayretleri ve Hâfız Mustafa'nın bu defaki mektubundaki bazı noktaları beni sürûr yaşıyla ağılattırdı. Yalnız bu kadar var ki bir zarf içinde gönderilen yirmi beş banknot bulundu, kimin zarfından olduğunu bilemedik.

Bilirsiniz ki bütün ömrümde kimseden hediyeleri kabul edemiyorum. Hatta Rüşdü'nün bu defaki hediyesini reddedip hatırını kırdım, geri çevirdim. Cenâb-ı Hak beni muhtaç bırakmıyor. İnsanlara da muhtaç etmiyor. Beni merak etmeyiniz. Fakat, mübârekler heyetinde öyle bir şahs-ı mânevî hissediyorum ki kaidemi ona karşı muhafaza edemiyorum. O şahs-ı mânevîyi kızdırmamak ve rencide etmemek için, yalnız o paradan borç olarak beş lira-yı bu bayram umûr-u hayriyesine sarfetmek için kabul ettim. Yirmisini Sabri

vâsıtasıyla ve namıyla geri gönderip iade ediyorum, gücenmeyiniz. Ve bilhassa (حسن.ع.م.) gayet müstesna kalemiyle dört güzel hediyeleri pek çok kıymettar göründü. İnşallah, bu havalide çokları şevkle kitabete sevkedecek. Böyle kuvvetli kalemleri Risale-i Nur'a ihsan eden Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükür.

Mübârekler heyetinde Mehmed'in mektubu beni çok sevindirdi. Şimdi yazdığım vakitte yanımda bulunan memleketin eşrafına okudum. O eşraflar da mâşallah, bârekâllah dediler, hayretle alkışladılar. O mektubun ve ötekilerin birer kısmını Lâhikaya kaydedeceğiz.

Abdurrahman'ın birinci vârisi ve Risale-i Nur'un birinci şakirdi, Büyük Mustafa'nın kapı istikbalinde arkadaşı olan Hacı Osman'ın mektubu ve o mektuptaki rüyaları mânidar ve ettiği tâbir de doğrudur.

Aziz kardeşlerim! Sizinle konuştuğum bu dakika iftar vaktine yarım saat kalmış, bayram gecesidir, hastalık şiddetlidir. Onun için fazla konuşamıyorum. Bende büyük ve tehlikeli hastalıktan, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin mucize gibi şifa duası kerametiyle o tehlike geçti. Fakat öyle şiddetli bir öksürük, bir heyecan var ki sizin gibi canımdan ziyade sevdiğim kardeşlerimle konuşmayı kısa kesiyorum.

Yalnız bu kadar var ki Isparta havalisinde yüzer genç Said'ler ve Hüsrev'ler yetişmişler. Bu ihtiyar ve zayıf Said dünyadan kemâl-i istirahat-i kalble veda etmeye hazırdır. Ve bilhassa mühim bir medrese-i nuriye olan Sav köyünün başta Hacı Hâfız, Mustafa Gül olarak Ahmed'leri, Mehmed'leri, hatta muhterem hanımları (Tâhirî'nin refikası ve kerîmeleri gibi) ve mâsum çocukları, Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada cennet hayatının mânevî bir nev'ini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmed'lerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip öpüp başıma koydum.

≈ 59 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki gayet şiddetli, dehşetli hastalığımı, gayet merhametli ve çok sevaplı olarak âfiyete yerini bırakıp gitti. Çok büyük bir nimet içinde bulunduğunu ben ve buradaki arkadaşlarım tasdik ettik.

Hem Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür ve hamd ediyorum ki sizlerin bu defaki hediye-i Ramazaniyeniz olan çok güzel nüshalarınız bu bayramımı çok

bayramları birden toplayan bir küllî bayram hükmüne geçti. Ve bilhassa ikinci Hüsrev olan Birinci Tâhir'in gayet dikkat ve tevafuklu yazdığı risaleler, beni o derece minnettar ve mesrur ediyor ki elimden gelseydi her bir nüshasına on altın lira verecektim. Bu derece kuvvetli bir şakirt Risale-i Nur'a sahip çıkması ümitlerimizi çok kuvvetlendirdi.

Sav kahramanlarının ve mübâreklerin karyelerine kendi karyesini, onların safına getirdi. Atabey (Aras) onunla ve onun gibilerle iftihar etmeli. Onun nüshalarında yanlışlar çok azdır. Yalnız, oralardaki nüshalarda manası anlaşılmayan bazı kelimeler varmış ki istinsahta öylece kaydedilmiş. Benim tashihimden geçen nüshalarla mukabele edilse iyi olur. O kuvvetli ve fedakâr kardeşimizin mâsum çocuklarının ve refikasının yazdıkları risaleleri güzelce bir cilt yaptık. Görenlere, hususan buradaki Risale-i Nur'un kadınlar dairesindeki kızlar ve hanımlara gayet tesirli ve cazibedar bir numûne-i teşvik oldu.

Aydınli Hasan'ın hakikaten gayet müstesna bir kalemi var ve yazılarında tam bir ihlâs görünür. Bu zât ne vakitten beri Risale-i Nur'a girdiğini ve ne hâlde olduğunu merak ediyorum.

Bu defa Hulûsi'den uzun bir mektup, Abdülmecid vâsıtasıyla aldım. Elhak, o kardeşimiz sebat ve metanet ve ihlâsta birinciliği muhafaza ediyor. Ben de Abdülmecid vâsıtasıyla ona yazdım ki: "İsparta'daki kardeşlerimize yazdığım mektuplarda sen dahi bir muhababımsın; seninle muhabere kesilmemiş." diye yazdım...

Hüsrev, Refet, Rüşdü'nün vaziyetlerini de merak ediyorum. Ve bilhassa Hüsrev ne hâldedir? Ve Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali rahat mıdır? Umum kardeşlerimize birer birer selâm ediyoruz...

Bugünlerde iki ince mesele kalbe geldi, vaktinde kaleme alamadım. O vakit geçtikten sonra o ehemmiyetli hakikatlere birer işaret ederiz.

Birincisi: *Kardeşlerimizden birisinin namaz tesbihatında tekâsül göstermesine binaen dedim:*

Namazdan sonraki tesbihatlar tarîkat-ı Muhammediye'dir (aleyhissalâtü vesselâm) ve Velâyet-i Ahmediye'nin (aleyhissalâtü vesselâm) bir evrâdıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu kelimenin hakikati böyle inkişaf etti:

Nasıl ki risalete inkılâp eden velâyet-i Ahmediye (*aleyhissalâtü vesselâm*) bütün velâyetlerin fevkindedir. Öyle de o velâyetin tarikatı ve o velâyet-i kübrânın evrâd-ı mahsusası olan namazın akabindeki tesbihat, o derece sâir tarikatların ve evrâdların fevkindedir. Bu sır dahi şöyle inkişaf etti ki:

Nasıl zikir dairesinde bir mecliste veyahut hatme-i Nakşiye'de bir mes-cidde birbiriyle alâkadar heyet-i mecmuada nuranî bir vaziyet hissediliyor. Kalbi hüşyar bir zât namazdan sonra ¹سُبْحَانَ اللَّهِ.. سُبْحَانَ اللَّهِ deyip tesbihi çekerken, o daire-i zikrin reisi olan Zât-ı Ahmediye (*aleyhissalâtü vesselâm*)'ın müvacehesinde yüz milyon tesbih edenler, tesbih elinde çektiklerini mânen hissediler. O azamet ve ulviyetle ²سُبْحَانَ اللَّهِ.. سُبْحَانَ اللَّهِ der. Sonra o serzâkirin emri mânevîsiyle, ona ittibaen ²الْحَمْدُ لِلَّهِ.. الْحَمْدُ لِلَّهِ dediği vakit, o halka-yı zikrin ve o çok geniş dairesi bulunan hatme-i Ahmediye'nin (*aleyhissalâtü vesselâm*) dairesinde yüz milyon müridlerin ³الْحَمْدُ لِلَّهِ.. الْحَمْدُ لِلَّهِ'larından tezahür eden azametli bir hamdi düşünüp içinde ³الْحَمْدُ لِلَّهِ ile iştirak eder ve hâkeza ³اللَّهُ أَكْبَرُ.. اللَّهُ أَكْبَرُ ve duadan sonra ⁴لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ otuz üç defa o tarikat-ı Ahmediye'nin (*aleyhissalâtü vesselâm*) halka-yı zikrinde ve hatme-i kübrâsında o sâbık mana ile o ihvan-ı tarikatı nazara alıp o halkanın serzâkiri olan Zât-ı Ahmediye'ye (*aleyhissalâtü vesselâm*) müteveccih olup

⁵أَلْفَ صَلَاةٍ وَأَلْفَ أَلْفِ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

der, diye anladım ve hissettim ve hayalen gördüm. Demek tesbihat-ı salâtiyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci mesele: Otuz birinci âyetin işaretinin beyanında, ⁶يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ bahsinde denilmiştir ki: Bu asrın bir hâssası şudur ki hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani, kırılabilecek bir cam parçasını bâki elmaslara bildiği hâlde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş.

1 Allah'ı bütün eksikliklerden tenzih ederim.

2 Bütün hamdler, övgüler Allah'adır.

3 Sadece büyüklükte değil hiçbir konuda eşi ve benzeri olmayan, başka bir şey Kendisiyle kıyas bile edilemeyecek yegâne büyük, Allah'tır.

4 "Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

5 Sana milyonlar salât ve milyonlar selâm olsun Yâ Resûlallah.

6 "(Vay onlara ki, âhirete inanmalarına rağmen, bile bile) dünyayı âhirete tercih ederler." (İbrahim sûresi, 14/3)

Ben bundan çok hayret ediyordum. Bugünlerde ihtar edildi ki nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa, sâir âzâ vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar. Öyle de hırs-ı hayat ve hıfzı; ve zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fitrat-ı insaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbap ile yaralanmış, sâir letâifi kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmaya çalışıyor.

Hem nasıl ki bir cazibedar sefihâne ve sarhoşane şâaali bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi, büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini ta'til ederek iştiyak ediyorlar. Öyle de bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli, fakat cazibeli ve elîm, fakat meraklı bir vaziyet almış ki insanın ulvî latîfelerini ve kalb ve aklını nefis-i emmâresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

Evet, hayat-ı dünyeviye için, zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umûr-u uhreviye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'îye var. Fakat, yalnız bir ihtiyaca binaen helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Hâlbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki; küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u diniyeyi terk eder.

Evet, insanîyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisatsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerâit-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; ednâ bir hâcât-ı hayatiyeyi büyük bir mesele-i diniyeye tercih ediyor.

Bu acîb asrın bu acîb hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın tiryak misâl ilâçlarının nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metîn, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sâdık, fedakâr şakirtleri mukavemet edebilir. Öyleyse, her şeyden evvel onun dairesine girmeli, sadâkatle, tam metanet ve ciddî ihlâs ve tam itimadla ona yapışmak lâzım ki o acîb hastalığın tesirinden kurtulsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

≈ 61 ≈

Aziz, sıddık, sebatkâr, metîn kardeşlerim,

Sizin faaliyetiniz ve sebatkârâne çalışmanız, Risale-i Nur dairesinin zembereği hükmünde bizleri ve çok yerleri harekete getiriyorsunuz. Allah sizden ebeden razı olsun. Bin âmîn, âmîn...

Size, Hizbü'l-Kur'ânî'den evvel gönderilen Risale-i Nur'un virdü'l-âzamına ilhak etmek için bir parçayı yazdık; bir parçayı da, Yirmi Dokuzuncu Lem'a'da yerini gösterdik. Benim hususî tefekküratım o neviden olduğu cihetle bana ihtar edildi, ben de yazdım.

Sâniyen: Birkaç gün evvel, size gönderdiğim son mektuptaki hayat-ı dünyeviyenin hayat-ı diniyeye galebe etmesine dair ikinci meselesi münasebetiyle gayet ince ve kaleme alınmaz bir mana kalbe zâhir oldu. Yalnız gayet kısa o manaya bir işaret edeceğim. Şöyle ki:

Bu acîb asrın hayat-perest ehl-i dalâleti aldatan, sarhoş eden, fânilerden, surî aldıkları zevki, gayet acı ve elîm olduğunu ve ehl-i imanın ve hidayetin aynı yerde ve o fâniyatta bâkiyâne ve ulvî bir zevk bulunduğunu gördüm ve hissettim; fakat ifade edemiyorum.

Risale-i Nur'un müteaddit yerinde nasıl ispat etmiş ki ehl-i dalâlet için, zaman-ı hazırda mâadâ her şey mâdum ve firakların elemleriyle doludur. Ehl-i hidayet için, mâzi, müstakbel müştemilâtıyla mevcuttur, nurludur. Aynen öyle de fâniyatta, yani geçmiş muvakkat vaziyetler, ehl-i dünya için, fenâ-yı mutlak karanlıklarında mâdumdur; ehl-i hidayet için mevcuttur diye gördüm. Çünkü eski zamanda çok alâkadar olduğum zevkli veya kıymetli ve şerefli muvakkat vaziyetleri mütehassirane hatırladım, müştâkane arzuladım. "Neden bu mübârek vaziyetler mâzide kalıp fâni olsun?" düşünürken, iman-ı billâh nuru ihtar etti ki o vaziyetler gerçik sureten fânidirler, birkaç cihette mevcuttur. Çünkü Cenâb-ı Hakk'ın bâki isimlerinin cilveleri olan o vaziyetler, daire-i ilimde ve elvâh-ı mahfuzada ve elvâh-ı misaliyede bâki oldukları gibi; nur-u imanın verdiği bâkiyâne münasebet noktasında fevkez zaman bir vaziyette mevcuttur. Sen, o vaziyetleri çok cihetle ve çok mânevî sinemalarla görebilir ve girebilirsin diye anladım ve dedim: "Madem Allah var, her şey var." cümlesi, bu büyük hakikati de ifade eder. "Kimin için Allah varsa, yani Allah'ı bilse, her şey mevcuttur; kim Allah'ı bilmezse, ona her şey mâdumdur." diye delâlet eder. Demek, "Elemli, karanlıklı, tahassürlü bir dirhem zevki, aynı

verde yüz derece ziyade daimî, elemsiz bir zevke, sefahetle tercih edenler, aks-i maksutlarıyla aynı zevkte elîm elemleri alır.”

﴿ 62 ﴾

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ ثَوَابَاتِ قِرَاءَةِ حُرُوفَاتِ الْقُرْآنِ
الَّتِي قَرَأْتُمُوهَا بَيْنَنَا فِي رَمَضَانَ³

Aziz, siddik, mübârek kardeşlerim,

Hâfız Ali'nin bu defaki mektubunda çok mübârek duaları beni ve bizi en derin ruhumuzdan mesrur edip şükre sevketti. Ve her musibetzedeye ve hü-zün ve kederlere düşenlere, mana-yı işârîsiyle medet-res ve halaskâr ve şifa ve medar-ı sürûr olan⁴ **أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ** ve **إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا**⁵ her musibet-zedeye baktığı gibi, bu geçen hastalık cihetiyle bize de baktığını yazıyor.

Evet, Hâfız Ali o noktayı tam görmüş. Ben de tasdikten derim ki: Eğer o hastalık yirmi derece tezâuf etseydi, bizlere kazandırdığı neticeye nispeten yine ucuz düşerdi ve rahmet olurdu. Fakat Hâfız Ali'nin kendi üstadı hakkında, benim haddimden pek çok ziyade isnad ettiği meziyet ve mâsumiyeti, onun mâsum lisanıyla hakkımda medih olarak değil, belki bir nevi dua olarak tasavvur ediyoruz.

Hem Hâfız Ali'nin, Sav gibi yerler, karyeler ve Isparta birer medrese-i nurîye hükmüne geçmesi ve Risale-i Nur'un sâdık şakirtleri harikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri, bizleri, belki Anadolu'yu, belki âlem-i İslâm'ı mesrur ve müferrah eden bir hakikatli haber telâkki ediyoruz.

Âhir fıkrasında Muhbir-i Sâdık'ın haber verdiği gibi “Mânevî fütuhât yapmak ve zulümâtı dağıtmak zaman ve zemini hemen hemen gelmektedir...” diyen fıkrasına, bütün ruh u canımızla rahmet-i ilâhiyeden dua ile

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 “Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Ramazan'da okumayı niyet ettiğimiz şekilde okuduğunuz Kur'an harflerinin kiraatinin sevapları adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4 “Biz, sana bir rahmet ve nimet olarak göğsünü açıp genişletmedik mi?” (İnşirâh sûresi, 94/1)

5 “Gerçekte, her güçlkle beraber bir kolaylık vardır.” (İnşirâh sûresi, 94/6)

niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. Fakat biz Risale-i Nur şakirtleri ise, vazifemiz hizmettir; vazife-i ilâhiyeye karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber, kemiyete değil, keyfiyete bakmak, hem çoktan beri sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviyeyi her cihetle hayat-ı uhreviyeye tercih ettirmeye sevkeden deşetli esbap altında Risale-i Nur'un şimdiye kadar fütuhâtı ve zındıkların ve dalâletlerin savletlerini kırması ve yüz binler bîcârelerin imanlarını kurtarması ve her biri yüze ve bine mukabil yüzer ve binler hakikî mümin talebeleri yetiştirmesi, Muhbir-i Sâdık'ın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vukuat ile ispat etmiş ve ediyor, inşaallah daha edecek. Ve öyle kökleşmiş ki inşaallah hiçbir kuvvet Anadolu'nun sinesinden onu çıkaramaz. Tâ Âhîrzaman'da, hayatın geniş dairesinde, asıl sahipleri, yani Mehdî ve şakirtleri Cenâb-ı Hak'ın izniyle gelir, o daireyi genişlettirir ve o tohumlar sümbüllenir. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.

Hâfız Ali'nin kıymettar bir kardeşimiz olan Aydınlı Hasan Âtîf hakkında medhi ve tafsili bizi minnettâr etti. O kardeşimiz haslar içinde her sabah yarımızdadır.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizi tebrik ediyoruz; hakikaten müdakkik hâfızlarsınız. Hüsrev'in yazdığı Kur'ân'da incecik sehivlerini bulmanız, hıfzınızın kuvvetine tam delâlet ediyor. Bizler size minnettâr olduk ve teşekkür ediyoruz. Cenâb-ı Hak sizlerden ebeden razı olsun. Bu münasebetle, Risale-i Nur'un bir kahramanı olan Hüsrev, Risale-i Nur'un hizmetinde gösterdiği harikaları numûne olmak için bir kısmını beyan edeceğiz. Şöyle ki:

Bu zât, dokuz-on sene zarfında dört yüz risale kadar dikkatli ve tevafuklu olarak Risale-i Nur'dan yazdığı gibi, hâfız olmadığı hâlde yazdığı iki mükemmel Kur'ân ile ve üçüncüsünü müteferrik surette, gözle görünür bir nevi i'câz-ı Kur'ân'ı gösterir bir tarzda üç Kur'ân'ı yazmış, tam mukabele edilmeden bize gelmiş, biz de mukabele etmeden size göndermiştik. Sizler de kemâl-i dikkatle, hareke ve harflerde gördüğünüz kırk-elli sehiv, Hüsrev'in kaleminin ne derece harika olduğunu gösterir. Çünkü her Kur'ân'ın 300 bin 620 harfinde o kadar hareke ve sükûnlarında yalnız kırk elli sehiv bulunması, o kalemin isabette harika olduğunu gösterir.

Latiftir ki Hüsrev'in sehvinin bulan bir zât, iki harfte bir sehiv etmiş, Hüsrev yüz bin harfte bir sehiv etmiş. Tashih eden, iki harfte noktayı bırakıp sehiv etmiş. Demek o dikkatli hâfızın o sehvi, Hüsrev'in o sehvinin affettiriyor.

Hem bu Hüsrev'in kalemi gibi fikri, kalbi de o nisbette harika diyebiliriz. Risale-i Nur'a karşı irtibatı ve iştiyaki ve kanaati gittikçe terakki ve inkişaf ediyor. Hiçbir hâdise onu sarsmıyor, fütür vermiyor.

Hem onun bir harikası odur ki: Risale-i Nur'a beş sene yabani kaldığı hâlde, birden intisap edip bir ay zarfında on dört risaleyi Risale-i Nur'dan yazmış.

Hem Kur'ân'ın gözle görünen bir nevi lem'a-yı i'câziyeyi, beş-altı hafta işaretler yaptım, hatt-ı Arabî-i Kur'ânî'leri mükemmel olan kardeşlerime taksim ettim. Bunların içinde hatt-ı Arabî-i Kur'ân'da Hüsrev onlara yetişemediği hâlde, birden umum o kâtiplere ve hatt-ı Arabî muallimine tefevvuk eyledi. Ve hatt-ı Arabî'de, en mümtaz kardeşlerimizden on derece geçti. Umumen onlar tasdik edip, "Evet, bizden geçti; biz ona yetişemiyoruz." dediler. Demek Hüsrev'in kalemi, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın ve Risale-i Nur'un mucizevâri kerametleri ve harikalarıdır.

Kardeşiniz
Said Nursî

Evvelce, hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye tercih etmeye dair yazılan iki parçaya tetimmedir.

Bu acîb asrın hayat-ı dünyeviyeyi ağırlaştırması ve yaşamak şerâitini ağırlatması ve çok etmesi ve hâcât-ı gayr-i zaruriyeyi görenekle, tiryaki ve müptelâ etmekle hâcât-ı zaruriye derecesine getirmesiyle hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksat ve gayesi yapmıştır. Onunla hayat-ı diniye ve ebediye ve uhreviyeye karşı ya set çeker, veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatasının cezası olarak öyle dehşetli bir tokat yedi ki dünyayı başına cehennem eyledi.

İşte bu dehşetli musibette, ehl-i diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar. Ezcümle:

Ben gördüm ki ehl-i diyanet, belki de ehl-i takvâ bir kısım zâtlar bizimle gayet ciddî alâkadarlık peyda ettiler. O bir-iki zâtta gördüm ki diyaneti

ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rast gelsin. Hatta tarikatı, keşif ve keramet için ister. Demek âhiret arzusunu ve dinî vezâifin uhrevî meyvelerini dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviye dahi medar olan hakâik-i diniyenin fevâid-i dünyeviyesi, yalnız müreccih (tercih edici) ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebep o fayda olsa, o ameli iptal eder; lâakal ihlâsı kırılır, sevabı kaçar.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın belâ ve vebasından ve zulüm ve zulmetinden en mücerreb bir kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve muvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğuna kırk bin şahit vardır. Demek Risale-i Nur'un dairesine yakın bulunanlar içine girmezse, tehlike ihtimali kavîdir.

Evet ¹ عَلَى الْآخِرَةِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَيْهِ الْإِسْلَامُ işaretleriyle, bu asır hayat-ı dünyeviye hayatiyetini, ehl-i İslâm'a da bilerek, severek tercih ettirdi.

Hem 1334 tarihinden başlayıp, öyle bir rejim ehl-i İslâm içine de sokuldu. Evet ² عَلَى الْآخِرَةِ cifer ve ebced hesabıyla (1333) veya dört ederek, aynı vakitte, eski Harb-i Umumî'de İslâmiyet düşmanları galebe çalmakla, muahe- de şartlarını, dünyayı dine tercih rejimi mebdeline tevafuk ediyor. İki üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

﴿ 65 ﴾

Aziz, siddik kardeşlerim,

Bu şiddet-i soğukta sizden haber almadığım için merak eyliyorum. Size, bu soğuşun bana verdiği şefkatli bir endişeden çıkan arkadaki meseleyi gönderiyorum. Belki size de faydası olur.

Hem buraca faydası görülen haşre dair parçaları Onuncu Söz'ün âhîrinde toplayıp, bir lâhikası hükmüne gelmiştir. Birinci parça, Dokuzuncu Şuâ olan mukaddime-i haşriye, Onuncu Söz'ün arkasında yazılacak ve bunun arkasında, o mukaddime-i haşriyenin birinci makamının yerinde ve bedeline "Otuzuncu Lem'a'nın ism-i Hayy'a dair Dördüncü Remzi" yazılacak. Bunun arkasında, İkinci Şuâ olan Tevhid Risalesi'nin haşri ispatına dair hâtimesinin başından tâ

¹ "Bile bile dünyayı (âhirete) tercih ederler." (İbrahim sûresi, 14/3).

² "Âhirete (tercih ederler)"

“Bu haşrin dört meselesi şimdilik yeter. Yine sadedimize dönüyoruz” cümlesine kadar yazılacak. Sonra bunun arkasından İhtiyarlar Lem’ası’nın Beşinci Ricası’nın ortasından başlayan, “Evet, nass-ı hadis ile, nev-i beşerin en mümtaz şahsiyetleri olan yüz yirmi dört bin enbiyanın¹, ilâ âhir...” tâ Altıncı Rica’ya kadar yazılacak. Eğer haşre ait sâir risalelerde bunlar gibi parçalar varsa, münasip görerseniz ilâve edersiniz. Bunların heyet-i mecmuasının tesiri büyüktür.

≈ 66 ≈

(Gayet ehemmiyetlidir.)

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ² ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ³

Şiddet-i şefkat ve rikkatten, bu kışın şiddetli soğuğuyla beraber mânevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden biçârelere gelen felâketler, helâketler, sefaletler, açıklıklar şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki:

Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki o musibet ona nispeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semâviye mâsumlar hakkında bir nevi şehâdet hükmüne geçiyor.

Üç-dört aydır ki dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiçbir haberim yokken, Avrupa’da, Rusya’daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O mânevî ihtarın beyan ettiği taksimat bu elîm şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki:

O musibet-i semâviyeden ve beşerin zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer on beş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehid hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı mânevîyeleri, o musibeti hiçe indirir.

On beşinden yukarı olanlar, eğer mâsum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür, belki onu cehennemden kurtarır. Çünkü âhîrzamanda madem fetret derecesinde din ve din-i Muhammedî’ye (*aleyhissalâtü vesselâm*) bir lâkaytlık perdesi gelmiş. Ve madem âhîrzamanda Hazreti İsmâ’nın (*aleyhisselâm*) din-i hakikîsi hükmedecek, İslâmiyet’le omuz omuza gelecek. Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hazreti İsmâ’ya (*aleyhisselâm*) mensup Hıristiyanların mazlumları, çektikleri felâketler onlar hakkında bir nevi şehâdet denilebilir. Hususan ihtiyarlar

¹ 124 bin Nebî, 315 (veya 313) rasûl olduğuna dair bkz.: Ahmed İbni Hanbel, *el-Müsned* 5/265; İbni Hibbân, *es-Sahih* 2/77; et-Taberânî, *el-Mu’cemü’l-kebir* 8/217.

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.

³ “Hiçbir şey yoktur ki, O’nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

ve musibetzedeler, fakir ve zayıflar, müstebit büyük zâlimlerin cebir ve şiddetleri altında musibet çekiyorlar. Elbette o musibet onlar hakkında medeniyetin sefahetinden ve küfranından ve felsefenin dalâletinden ve küfründen gelen günahlara keffaret olmakla beraber, yüz derece onlara kârdır diye hakikatten haber aldım, Cenâb-ı Erhamürrâhîmin'e hadsiz şükrettim. Ve o elîm elem ve şefkatten tesellî buldum.

Eğer o felâketi gören zâlimler ise ve beşerin perişanîyetini ihzar eden gad-darlar ve kendi menfaati için insan âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam adalet-i rabbâniyedir.

Eğer o felâketi çekenler mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-i beşeriye için ve esasat-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semâviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise, elbette o fedakârlığın mânevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür ki o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirebilir.

≈ 67 ≈

Kardeşlerim,

Bugünlerde Rumûzât-ı Semâniye'ye ait iki risaleyi ehemmiyetli talebelere, bir yere, gönderdim; yol kapandı, gitmedi. O iki risaleyi tekrar dikkatle mütalâa ettim. Fikren dedim ki: "Bu zevkli, güzel, meraklı, şirin bir maksada giden bu tevafuklu yolda ne için sevk edilmeden perde indi, başka yolda sevk edildik, çalıştık?"

Birden ihtar edildi ki: O gaybî esrarı açacak olan meslekten yüz derece daha ehemmiyetli ve kıymetli ve umumî ihtiyaca medar ve herkes bu zamanda ona şiddetle muhtaç ve İslâmiyet'in temel taşları olan hakâik-i imaniye hazinesine hizmet etmeye ve istifadeye zarar gelecekti. En büyük ve en yüksek maksat olan hakâik-i imaniyeyi, ikinci derecede bırakacaktı. Onun için idi.

Sûre-i ¹﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ remzinde, esrar-ı gaybiye gösterildi, birden kapandı, perde indi.

Hem bu sır içindir ki o yolda fazla istihdam edilmedik. Yalnız o meslek-i tevafukiyenin tereşşuhatından Risale-i Nur'un hakkaniyetine bir imza ve cezaletine bir zînet ve huruf-u Kur'âniye'nin intizamından ve vaziyetlerinden tezahür eden bir nevi i'câz çıktı. Daha o yolda çalıştırılmadık.

¹ "Allah'ın yardımı geldiği zaman.." (Nasr sûresi, 110/1)

Umum kardeşlerimize ve Risale-i Nur'da ders arkadaşlarıma birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını rica ederiz.

≈ 68 ≈

Aziz, sıddık, mübârek, mâsum kardeşlerim,

Sizin çok mübârek ve nazarımızda çok kıymetli ve benim nazarımda cennetin ¹ **وَأَذَانٌ مَّحَلَّدُونَ** tarafından ebedî ve Firdevsî bir hediye-i kudsiye gibi geçen ve gelen iki bayramı cennetin şekerlemeleri ve tatlıları gibi tatlılaştıran ve zînetlerin ve nakışların yetmiş tarzlarını giyen hurilerin hulleleri ve libasları gibi, mânevî meclisimizi zînetlendiren kalem hediyenizi aldık. Bu hediye, Risale-i Nur hizmeti noktasından ne derece ehemmiyetli olduğunu bugünlerde başıma gelen ve rüyama giren bir hâdiseye anlayınız. Şöyle ki:

Bu çok kıymetli mânevî hediye almazdan üç gün evvel, aynen hediyeiniz Kastamonu'ya geleceği anında rüyada görüyorum ki; terfi-i makam ve rütbe için bizlere bir ferman-ı şâhâne mânevî bir cânıpten geliyor, kemâl-i hürmetle ellerinden tutup bize getiriyorlardı. Biz baktık ki o ferman-ı âli, Kur'ân-ı Azîmüştân olarak çıktı. O hâlde bu mana kalbe geldi: Demek Kur'ân yüzünden Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve biz şakirtleri, bir terfi ve terakki fermanını âlem-i gayptan alacağız.

Şimdi tâbiri ise, o fermanı temsil eden mâsumların kalemiyle mânevî tefsiri Kur'ân'ı aldığımızdır. Bu rüyanın şimdiki tâbiri çıkmadan bir-iki saat evvel Feyzi ile Emin'in gösterdikleri tâbir dahi haktır ve ehemmiyetlidir.

Hem bu medâr-ı sürûr ve ferah olan hediye-i nuraniyeyi bir hiss-i kablevuku ile benim ruhum tam hissetmiş, akla haber vermemiş idi ki o gelmeden iki gün evvel, Feyzi ve Emin'in fıkrasında beyan edilen, rüyayı gördüğüm gecenin gününde, sabahtan akşama kadar ve ikinci günü de kısmen hiç görmediğim bir tarzda bir sevinç, bir sürûr hissedip mütemadiyen bir bahaneyle ferahımı izhar edip, otuz-kırk defa tebessümle güldüm.

Hem ben ve hem Feyzi, taaccüp ve hayret ettik. Otuz günde²(Hâşiye) bir defa gülmeyen, bir günde otuz defa gülmek bizleri hayrette bıraktı. Şimdi anlaşıldı ki o sürûr, o sevinç mezkûr mânevî fermanı temsil eden mâsumların

¹ "Ebediliğe ermiş çocuklar" (Vâkıa sûresi, 56/17; Dehr sûresi, 76/19)

² (Hâşiye) Evet, hiçbir vakit Üstadımızı bu kadar neş'eli görmemiştik. Sebebini bilmediğimizden hayret ediyorduk.

ve ümmîlerin kalemlerinin yazıları, nesl-i âtînin sahâif-i hayatlarına, âlem-i İslâm'ın sahife-i mukadderatına ve ehl-i iman istikbalinin defterlerine neşri envâr edeceklerinin ve o mâsumların hâlis ve sâfi amelleri ve hizmetleriyle sahife-i a'mâlimizde hasenâtlarını yazıp kaydetmesinin ve Risale-i Nur şakirtlerinin mukadderatını mesûdâne idamesinin haberini veren, o daha gelmeyen hediye den geliyor. Benim, o azîm yekûndan hisseme düşen binden bir cüzü ruhen hissedilmiş, beni mesurâne heyecana getirmiş idi.

Evet, böyle yüzer mâsumların makbul amelleri ve reddedilmez duaları sâir kardeşlerimin defterlerine geçmesi misillü, benim gibi bir günahkârın sahife-i a'mâline dahi girmesi, binler sürûr ve sevinç verir. Böyle karanlık bir zamanda, bu ağır şerâit altında böyle mâsumâne ve kahramanâne çalışmak için, biz, hem o mâsumları ve o ümmîleri ve muallimlerini tebrik, hem peder ve vâlidelerini tebrik, hem köylerini tebrik, hem memleketlerini, hem milletlerini, hem Anadolu'yu tebrik ederiz.

Mübârek mâsumların ve ümmîlerin her birisine birer hususî teşekkürnâme ve tebriknâme yazmak elimden gelseydi yazacaktım. Öyleyse bu arzumu bilfiil yazılmış gibi kabul etsinler. Ben onların isimlerini bir daire suretinde yazacağım, dua vaktinde bakacağım. Hem onları Risale-i Nur'un has şakirtleri dairesine dâhil edip, bütün mânevî kazançlarıma hissedar edeceğim.

Benim tarafımdan onların peder ve vâlidelerine veya akrabalarına ve üstadlarına selâmlarımızı tebliğ ediniz. Cenâb-ı Hak, onları ve evlâtlarını dünyada ve âhirette mesut eylesin, âmîn...

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını Kur'ân'ın medh ü senâsına mazhar olan bu leyâli-i aşr olan on gecelerde rica ediyoruz. Emin'in ve Feyzi'nin rüyaya dair fıkralarını da leffen gönderiyorum.

Isparta'daki kardeşlerimize,

Latîf bir rüyanın kadere ait bir meseleyi, şuhûd derecesinde bize kanaat verdiği gibi, o latîf rüyanın ciddi ikinci parçası bizlere mânevî bir müjde ve beşaret verdiği cihetle, siz kardeşlerimize beyan ediyoruz. Şöyle ki:

İki gün evvel Üstadımız rüyada görüyor ki: Ben, yani Feyzi ile beraber gezmeye çıkıyoruz. Giderken, birden ben Üstadıma söylüyorum ki: "Buradan ben ayının tesbihini toplayacağım." Üstadım da bakıyor ki beyaz ipler gibi

dolaşmış birşey görüyor. Bu acîb güldürecek sözümden ve ayıya tesbih isnad etmek vaziyetinden çok şiddetli gülerek uyanmış. Uyandıktan sonra da gülmüş. Akşama kadar hiç görülmemiş bir tarzda, yirmi otuz defa o hâdise-i nev-miyeyi gülerek benimle mülâtefe etti. Münasebet olmayan bazı şeyler ile tâbire çalıştıksa da tâbire münasebet tutmadı.

Sonra ikinci gün âdet-i müstemirrede, kendi tecrübesiyle rüya-yı sâdıkânın kısmen aynı günde, kısmen ikinci günün aynı saatinde, bana benzeyen bir dost –ki rüyada Üstadıma benim suretimde görünmüş– Üstadımızın yanına geldi. Dedi ki: “Ayının yağını toplayanlardan alıp; ve müezzin ve tesbih yapan bir adamın tavsiyesiyle mühim bir adama, her sabah hastalık için yutmasını nasıl görüyorsun?”

Üstadımız da rüyada güldüğü gibi aynen öyle gülmüş. Birden rüya hatırına gelip bu acîb ve aynı aynına tâbiri kemâl-i taaccüp ve hayretle karşılayıp ona demiş: “Sakin istimâl etmesin.”

Yirmi Sekizinci Mektub’un rüyaya ait Birinci Risalesinin Altıncı Nüktesinde rüya-yı sâdika, kader-i ilâhının her şeyi ihata ettiğine bir hüccet-i kâta hükmünde Üstadımız binler tecrübeyle gördüğü gibi; aynen bu vâkıa dahi bizlere şuhûd derecesinde kat’î ispat etti ki hâdisat, vücuda gelmeden evvel mukadderdir, mâlûmdur, muayyendir, kader-i ilâhının mizanıyla geliyor diye, bu rûkn-ü imaniye bize gayet latîf ve kat’î bir numûne oldu.

Hem aynı rüyanın ikinci tabakasında Üstadımız görüyor ki; Risale-i Nur’un heyetine bir ferman geliyor. Birden geldi, o kudsî ferman Kur’ân çıktı. Bunun tâbiri, aynı günün aynı tecrübe saatinde, Kur’ân’ın Hizbü’l-Ekber’i ümit edilmediği bir vakitte, mâlûm Âsiye Hanım’ın hanesinde etrafı tezyin edilen Hizbü’l-Ekber’i yüz senelik bir güzel kap içinde, o kabın, üstünde sırmayla padişahların mühim fermanlarında tuğra-yı şâhâne işlenmiş olduğunu gördük.

Üstadımız dedi ki: Ferman geldi diye Kur’ân çıktı. Şimdi de Kur’ân’ın Hizbü’l-Ekber’i geldi. Üstünde ferman tuğrası bulunduğundan, Risale-i Nur’un heyetine beşaretli ve medâr-ı feyiz ve terakki bir ferman-ı rabbânî hükmüne geçeceğini rahmet-i ilâhiyeden bekliyoruz. Bu tâbirden sonra ikinci günü, sizin çok kıymettar hediyeniz hakikî tâbirini güneş gibi meydana çıkardı.

Risale-i Nur talebelerinden ve daimî hizmetçilerinden

Emin ve Küçük Hüsrev olan Feyzi

≈ 70 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bütün ruh u canımla bayramınızı tebrik ederim. Ve bu bayramımı çok mübârekleştiren mübârek mâsumların ve muhterem ümmî ihtiyarların ve üstadlarının bu defa gönderdikleri kıymetli risaleleri beş cilt olarak güzelce ciltlettirdik, tanzim ettik. İnşallah, onlardan çok istifade edilecek. O mübârek mâsumların ve muhterem ümmîlerin mâsumane ve hâlisane yazdıkları risaleler, Risale-i Nur'un kerametine, yazıları da bir keramet ilâve ettiğini ve en güzel yazılardan ziyade tesirli olduğunu hissediyoruz.

Hatta Feyzi'nin güzelce ciltlediği çocukların tevafuklu mecmuasını getirdiği vakit kuluncum ziyade ağrıyordu. Dedim: "Aman kardeşim, benim kuluncumu tut, pek ağrıyor." Birden o mecmuayı açtık; baktım, birden öyle bir şifa oldu ki kuluncumu unuttuk. Sonra tahattur ettik, hayret ettik.

Hem o risaleleri yazanların isimlerini, hem yaşlarını, o beş mecmuanın başlarında medâr-ı ibret ve onlara dua ettirmek için dercedeceğiz. Onları ve hususan üstadlarını ve peder ve vâlidelerini benim tarafımdan birer birer, hem bu hizmetlerini hem bayramlarını tebrik ediniz.

Hem Isparta hakkında benim büyük ümidimi fiilen ispat ettikleri için, bana büyük bir teselli verdikleri için, ölünceye kadar minnettarlığımı onlara ve mübârekler heyetine ve medrese-i nuriye ve Nur ve Gül fabrikası sahiplerine tebliğ ediniz.

Namaz tesbihatının sırrına göre, nasıl ki namazdan sonra tesbih ve zikir ve tehlil ile bir hatme-i muazzama-yı Muhammediye (*aleyhissalâtü vesselâm*) ve zikir ve tesbih eden ve rûy-u zemin kadar geniş bir halka-yı tahmidat-ı Ahmediye (*aleyhissalâtü vesselâm*) dairesine tasavvuran ve niyeten girmek medâr-ı füyuzat olduğu gibi, ben ve biz de Risale-i Nur'un geniş daire-i dersinde ve halka-yı envârında ders alan ve dua eden ve çalışan binler mâsum lisanların ve mübârek ihtiyarların dualarına ve a'mâl-i salihalarına hissedar olmak ve dualarına âmîn demek hükmünde olarak, onlarla tayy-ı mekân ederek, hayalen omuz omuza, diz dize bulunmak hayaliyle ve niyetiyle ve tasavvuruyla kendimizi fevkalhad bahtiyar biliyoruz. Hususan âhir ömrümde böyle kıymetli, mâsum mânevî evlâtları ve yüzer küçük Abdurrahman'ları bulmak, benim için dünyada bir cennet hayatı hükmüne geçiyor.

Geçen Ramazan-ı Şerif'te, hastalığım münasebetiyle, her bir kardeşim benim hesabıma birer saat çalışmalarının pek büyük neticesini aynelyakîn

ve hakkalyakîn gördüğümden, böyle duaları reddedilmez mâsumların ve mübârek ihtiyarların ve bahtiyar üstadlarının, benim hesabıma arasına lisanen ve kalben duaları ve çalışmaları, kalemleriyle yardımları, benim Risale-i Nur'a hizmetimin uhrevî bir netice-i bâkiyesini dünyada dahi bana gösterdi.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي¹

≈ 71 ≈

(Çok ehemmiyetlidir.)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, gayet sâdik ve dikkatli bir kardeşimizin ihtiyatsızlığından küçük bir tokat yemesi münasebetiyle, hem bu dört ay müddetçe, binler adam kadar alâkadar olduğum hâlde ahvâl-i âlemden, siyaset ve harpten katiyen bir haber almayıp ve istemeyip ve merak etmez bir tarzda bulunmamdan, Feyzi ve Emin gibi has kardeşlerimin hayretleri ve istifsarları sebebiyle bir hakikatten, çok defa beyan ettiğim gibi yine bir parça ondan bahsetmek lüzum oldu. Şöyle ki:

Hakâik-i imaniye, her şeyden evvel bu zamanda en birinci maksat olmak ve sâir şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife ve medâr-ı merak ve maksud-u bizzat olmak lâzım iken, şimdiki hâl-i âlem hayat-ı dünyeviye-yi, hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalâletine ceza olarak gelen gadab-ı ilâhinin bir cilvesi olan Harb-i Umumî'nin tarafgirâne, damarları ve âsâbları tehiç edip bân-ı kalbe kadar, hatta hakâik-i imaniyenin elmasları derecesine o zararlı, fâni arzuları yerleştirecek derecesinde bu meş'um asır öyle şırınga etmiş ve ediyor ve öyle aşılımış ve aşıyor ki Risale-i Nur dairesi haricinde bulunan ulemâlar, belki de veliler o siyâsî ve içtimâî hayatın râbitaları sebebiyle, hakâik-i imaniyenin hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbi olarak, hemfikri olan münafıkları sever. Kendine muhalif olan ehl-i hakikati, belki ehl-i velâyeti tenkit ve adâvet eder, hatta hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbi yaparlar.

İşte bu asrın bu acib tehlikesine karşı, Risale-i Nur'un hizmet ve meş-galesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan ıskat etmiş ki bu Harb-i Umumî'yi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.

¹ Allah'a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

Hem Risale-i Nur'un has talebeleri, bâki elmaslar hükmünde olan hakâik-i imaniyenin vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini onlarla buluşturmamak gerektir.

Cenâb-ı Hak, bize, nur ve nuranî vazifeyi vermiş, onlara da zulümlü zulümâtli oyunları vermiş. Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsi nurlara müşteri olmadıkları hâlde, biz onların karanlıklılı oyunlarına vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek hatadır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki ezvak-ı mâneviye ve envâr-ı imaniye kâfi ve vâfidir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

أَبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz Said Nursî

≈ 72 ≈

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ² ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ³

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ قَطْرَاتِ التَّلْجِ⁴

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Tekrar bayramlarınızı bu havalideki kardeşlerimiz ile beraber tebrik ediyoruz. Sizin beş-altı mektubunuza mukabil beş-altı mektup yazmak hakkınızdır; fakat benim ümmiliğim için kusura bakmazsınız. Bir kısa mektupla iktifa ediyorum.

Evvelâ: Hüsrev'in mektubu, Risale-i Nur'a hizmet edemediği için teessüfüne mukabil ona yazınız ki: Hüsrev'in cazibedar yazıları ve nüshaları onun yerinde pek parlak bir surette hizmet ediyorlar ve Hûlusi'nin Yirmi Yedinci Mektub'a giren mektupları dahi onun bedeline çalışıyorlar, vazifesini kısmen görüyorlar. Ve merhume vâlidesine mahsus dua edilecek.

Ve Aydınli Hasan Atf'ın, Hâfız Ali'nin mektubunun hâşiyesinde yazdığı misli görülmemiş şu dua, "Yâ Rab, güldür Said'i, tâ gülmesinden güller açılsın"

1 Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

2 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

3 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

4 Karın taneleri adedince, Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

diye pek garip fıkrası, Risale-i Nur'a onun sadâkat ve ihlâsının acîb bir kerametidir ki otuz günde bir defa gülmeyen o bîçâre Said, bir günde otuz defa güldüğünün yazılması ve size o mektubun gönderilmesi zamanına tam tamına tevafuk ediyor.

Marangoz Ahmed'in cidden beni sürûrla ağılattıran ve çok meraklarımı izale eden Risale-i Nur'un mübârek şakirtlerinin kerametkârâne, bir gecede oraya gelen mektupları lâzım gelen yerlere göndermek için yazmaları, beni fevkalâde mesrur ve müteşekkîr eden mektubu, bir kitap kadar ve on mektup yerinde kabul ettik.

Merhum ve kıymettar ve çok vefakâr ve fedakâr ve sekiz sene bana hizmet eden bir kardeşimiz Marangoz Mustafa Çavuş yerine, Cenâb-ı Hak, rahmetiyle, kahraman Marangoz Ahmed'i verdi.

Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali'nin mektupları, çok ince ve çok yüksek hissiyatını ve kerametkârâne ihlâsının derecelerini gösterdiğinden, pek uzun bir mukabele ister. Fakat şimdilik bu kadar deriz: O, umumun hesabına bizlerin bayramını tebrik ettiğine, biz de onu tevkil edip, umumumuz namına her bir kardeşimize tebriki tekrar ediyoruz.

Mübârekler, Tâhir ile beraber, Tâhiri'nin bize o kıymettar kalemiyle cennet taamları gibi çok tatlı ve huri libası gibi çok güzel yazıları, burada herkesi lezzetle mütalâaya sevk ediyor. Ve onun mâsume iki mübârek kızlarının yazdıkları nüshalar, burada kadınlar, kızlar âleminde geziyor, görenleri Risale-i Nur'a cezb ediyor. Çok çalışkan ve fedakâr Tâhiri'nin kesretli hediyeleri, bizleri çok borç altında bıraktı.

Risale-i Nur'un postacısı mübârek Abdullah ne hâlde olduğunu soracaktım. Hâfız Ali'nin mektubunda, sormadan cevabımı aldım. Allah, ikisinden razı olsun. O mektubun âhirinde, mâzi ve müstakbel ve semâvât ehlini dahi mesrur eden mâsumların ve mübârek ümmî ihtiyarların hediye-i mâsumâne-leri beyanındaki fıkrası gayet güzel düşmüş.

Hâfız Ali'nin mektubunda Tâhiri'nin yazdığı ve göndereceği sözleri daha alamadık. Nur iskelesinin nâzır-ı bînazîri Sabri, basîret-i basîrin hususî mektubunda yazdığı mübârek bir hemşiremin Cevşenü'l-Kebîr'i ezber etmesi, eskiden beri o hemşire, Risale-i Nur talebeleri içinde bulunduğu istihkakını gösteriyor. Onun namıyla beraber duada namı zikredilen ve Hazreti Mevlânâ Hâlid'in cübbesini tam muhafaza edip bize yetiştiren Âsiye Hanım'ın birden lisanına gelen bir fıkra size gönderilecek.

O Kozca Hatibi, Risale-i Nur'la tam alâkadarsa, Sabri benim bedelime ona selâm etsin. Bize gelen mâsum ve ümmîlerin ve üstadlarının risalelerini yedi cilt olarak güzelce tasnif ettik. Mâsumların tevafuklu güzel parçaları bir cilt ve ihtiyarların güzel parçaları için de kahraman Şükrü'nün, Mu'cizât-ı Ahmediye güzel nüshası içinde olarak ikinci cilt, yedi cildin her birinin başında, üçüncü sayfada gelen fıkra, medar-ı ibret olarak yazılmıştır. Umuma selâm.

Risale-i Nur'un küçük ve mâsum şakirtlerinin elli-altmış talebesinin ve kırk-elli ümmî mübârek ihtiyarların ve kıymettar üstadlarının yazdıkları tevafuklu ve şirin nüshaları bize göndermişler. O parçaları yedi cilt içinde cemmettik.

Bu mübârek ümmî ihtiyarların kırk sene sonra Risale-i Nur hatırı için her işe tercihen yazıya başlamaları ve mâsum çocukların, Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıkları risalelerin bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki Risale-i Nur'da öyle mânevî zevk ve cazibedar bir nur var ki mekteplerde çocukları okumaya şevkle sevk etmek için icat ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürür, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki çocuklar ve ümmî ihtiyarlar böyle hareket ediyorlar.

Hem bu hâl gösteriyor ki Risale-i Nur kökleşiyor. İnşallah, onu hiçbir şey koparamayacak, ensâl-i âtiyede de devam edip gidecek.

Aynen bu mâsum küçük şakirtler gibi, Risale-i Nur'un cazibedar dairesine giren bu ümmî ihtiyarların, kısmen çobanların ve yörük ve efelerin bu zamanda, bu acıb şerâit içinde her şeye tercihen Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki çiftçiler, çobanlar, yörük efeler,¹(Hâşiye) hâcât-ı zaruriyeden ziyade bir hâcât-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakâikini görüyorlar.

73

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu tarafta yol kapandı, posta gelmiyordu. Sizlerden gelecek bir mektup veya bir risaleyi bekliyordum. Şimdi, ruhuma bir ihtarla, daha beklemeyecek, burada hüsn-ü tesirini gösteren üç parçayı gönderiyorum. Mâsumların ve ümmî mübâreklerin ve ihtiyarların ve kahraman Tâhirî'nin nüshaları daimî bir

¹ (Hâşiye) Bilhassa Risale-i Nur kahramanlarından Şükrü Efe ve bilhassa dağ kumandanı Çoban Veli'nin ve yörük aşiretlerinden Bahadır Süleyman'ın ve emsalinin gayretlerine işarettir.

tarzda fütühat yapıyorlar. Yalnız cüz'î bir kaç parçayı tashih ederken zahmet çektim. Fakat o zahmet, bana tatlı geliyordu. Hem aynı rahmet oldu. Beni de o mâsum ve mübârekların kafilesine dâhil ederek, benim hattıma benzedikleri için, kendim o parçaları yazmışım gibi tam sahip oldum. Eğer ben yazsaydım, aynen onlar gibi olurdu.

**Kastamonu'daki kardeşlerimize hitaben yazılan bir hakikattir.
Belki size de faydası olur diye gönderdim.**

Risale-i Nur, kendi sâdik ve sebatkâr şakirtlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymetli neticeye mukabil fiyat olarak, o şakirtlerden tam ve hâlis bir sadâkat ve dâimî ve sarsılmaz bir sebat ister. *Evet, Risale-i Nur on beş senede kazanılan kuvvetli iman-ı tahkikîyi on beş haftada ve bazılara on beş günde kazandırdığını, yirmi senede, yirmi bin zât tecrübeleriyle şehâdet ederler.*

Hem, iştirak-i a'mâl-i uhreviye düsturuyla, her bir şakirdine, her bir günde binler hâlis lisanlarla edilen makbul duaları.. ve binler ehl-i salâhatin işledikleri a'mâl-i salihanın misil sevaplarını kazandırıp, her bir hakikî sâdik ve sebatkâr şakirdini amelce binler adam hükmüne getirdiğini.. kerametkârâne ve takdirkârâne İmam Ali'nin (*radıyallâhu anhi*) üç ihbarı ve keramet-i gaybiye ve Gavs-ı Âzam'daki (*kıddise sirruhi*) tahsînkârâne ve teşvikkârâne beşareti.. ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın kuvvetli işaretiyle o hâlis şakirtler, ehl-i saadet ve ashab-ı cennet olacaklarına müjdesi pek kat'î ispat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle bir fiyat ister.

Madem hakikat budur, Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarikat ve sofî meşrep zâtlar onun cereyanına girmek ve ilim ve tarikattan gelen eski sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şakirtlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enâniyetini, tam bir havuzu kazanmak için o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa, Risale-i Nur'a karşı rakibâne başka bir çığır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'âniye'ye bilmeyerek zarar verir, zındıkaya bir nevi yardım olur.

Sakın sakın, dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihad

etmiş dalâlet fırkalarına karşı sizi perişan etmesin, **الْحُبُّ فِي اللَّهِ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ** ¹ **الْحُبُّ فِي السِّيَاسَةِ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ!** *düstur-u rahmânî yerine (el-iyâzü billâh!)* ² **لِلْسِّيَاسَةِ** *düstur-u şeytanî hükmederek, melek gibi bir hakikat kardeşine adâvet; ve el-hannâs gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve taraftarlıkla zulmüne rıza gösterip cinayetine mânen şerik eylemesin.*

Evet, bu zamanda siyaset, kalbleri ifsad eder ve asabî ruhları azap içinde bırakır. Selâmet-i kalb ve istirahat-i ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı.

Evet, şimdi küre-i arzda herkes ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenlen gelen musibetten hissedardır, azap çekiyor, perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet, merhamet-i umumiye-i ilâhiyeden ve hikmet-i tâmmе-i sübhâniyeden habersiz olduğundan, rikkat-i cinsiye sebebiyle nev-i beşerle alâkadar olduğundan kendi eleminden başka, nev-i beşerin şimdiki elîm ve dehşetli elemleriyle dahi müteallim olup azap çekiyor. Çünkü lüzumsuz ve mâlâyânî bir surette vazife-i hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp âfâkî ve siyasî boğuşmalara ve kâinatın hâdisâtına merakla dinleyerek, karışarak ruhlarını sersem ve akıllarını geveze etmişler ve bilerek kendi zararına fiilen rıza göstermek cihetinde, “Zarara razı olana şefkat edilmez.” manasındaki ³ **الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ** kaide-i esasiyesiyle şefkat hakkını ve merhamet liyakatını kendilerinden selbetmişler. Onlara acınmayacak ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz başlarına belâ getirirler.

Ben tahmin ediyorum ki bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-i ruhunu muhafaza eden ve kurtaran yalnız hakikî ehl-i iman ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur’un dairesine sadâkat ile girenlerdir.

Çünkü bunlar, Risale-i Nur’dan aldıkları iman-ı tahkikî derslerinin nuruyla ve gözüyle, her şeyde rahmet-i ilâhiyenin izini, özünü, yüzünü görüp her

¹ “İçte duyulacak sevgi ve nefret Allah için olmalıdır.” ‘Allah için sevmek ve nefret etme’ bazı hadislerde amellerin en faziletlisi sayılmış; ^{*} bazı hadislerde de imanın en güçlü bir bağı olduğuna dikkat çekilmiştir. ^{*}2

^{*}1 Ebû Dâvûd, *sünnet* 2; Ahmed İbni Hanbel, *el-Müsned* 5/146; el-Bezzâr, *el-Müsned* 9/461.

^{*}2 et-Tayâlîsi, *el-Müsned* s.101; İbni Ebi Şeybe, *el-Musannef* 6/170, 172, 7/80.

² Siyaset için sevmek, siyaset için buğz etmek.

³ Bkz.: İmam Rabbânî, *el-Mektûbât* 2/83 (49. Mektup).

şeyde kemâl-i hikmetini, cemâl-i adaletini müşâhede ettiklerinden, kemâl-i teslimiyet ve rıza ile rubûbiyet-i ilâhiyenin icraatından olan musibetlere karşı teslimiyetle, gülerек karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i ilâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki elem ve azap çeksinler.

İşte buna binaen, değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler –hadsiz tecrübeleriyle– Risale-i Nur’un imanî ve Kur’ânî derslerinde bulabilirler ve buluyorlar.

Bugünlerde iki hatıradan iki ihtar:

Birincisi: Bu şehirde Risale-i Nur’a intisap eden ihtiyar hanımlar sebat ettiklerini ve başkalar gibi sarsılmadıklarını düşündüm. Birden bu hadis-i şerif ihtar edildi: ¹ عَلَيْنَكُم بِدِينِ الْعَجَائِزِ yani, “Âhırzamanda, kadınların samimî dinlerine ve kuvvetli itikadlarına tâbi olunuz.”

Evet, ihtiyar kadınlar fitraten zaife ve hassas ve şefkatli olmalarından, herkesten ziyade dindeki tesellî ve nura muhtaç olduğu gibi, herkesten ziyade fitratlarında fedakârâne şefkat cihetiyle, dinde bulunduğu nihayetsiz şefkat-perverâne bir nur-u tesellî ve iltifat-ı merhamet-i Rahmân ve nokta-yı istinat ve nokta-yı istimdada ihtiyacı var. Tam sebat etmek, fitratlarının muktezasıdır. Onun için, bu zamanda o hâcâtı tam yerine getiren Risale-i Nur, her şeyden ziyade onların ruhlarına hoş geliyor ve kalblerine yapıyor.

İkincisi: Bugünlerde benim yanıma müteaddit ayrı ayrı zâtlar geldiler. Ben onları âhıret için zannettim. Hâlbuki ya ticaret veya işlerinde bir kesat ve muvaffakiyetsizlik olduğundan, bize ve Risale-i Nur’a, muvaffakiyet için ve zarardan kurtulmak niyetiyle müracaat edip, dua ve istişare istediklerini anladım.

“Ben, bunlara ne edeyim ve ne diyeyim?” diye tahattur ettim. Birden ihtar edildi: “Ne sen divane ol ve ne de onları divanelikte bırakıp divanece konuşma. Çünkü yılanlar zehirine karşı tiryak tedarikiyle ve onları kaçırmamasıyla meşgul ve vazifedar birtek adam, yılanlar içinde duran ve sineklerin ısırmasına mâruz olan ve sinekleri kaçırmak için çok yardımcıları bulunan diğer bir adama, yılanların ısırmasını bırakıp, ona, sinekler ısırmasına yardım için koşan divanedir ve onu çağırın dahi divanedir. O sohbet dahi divanece bir konuşmaktır.”

¹ el-Gazâlî, *İhyâu ulûmi'd-dîn* 3/78; es-Sehâvî, *el-Makâsîdû'l-hasene* s.290; es-Suyûtî, *ed-Dürreru'l-müntesira* s.14; Aliyyükkârî, *el-Esrâru'l-merfûa* s.124; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 2/92.

Evet, hadsiz hayat-ı uhreviyeye nispeten muvakkat ve fâni kısacık hayat-ı dünyeviye'nin zararları, sineklerin ısırması gibidir. Hayat-ı ebediye'nin zararları, ona nispeten yılanların ısırmasıdır.

﴿ 75 ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Çok muhterem Üstadımız Efendimiz,

Bin üç yüz yirmi bir tarihinde, Mu'cizât-ı Ahmediye'yi (*aleyhissalâtü vesselâm*) ve Keramet-i Gavsıye risalelerini âlem-i menamda görmüştüm. Bunun hikmetini şimdiye kadar anlayamamıştım. Gördüğüm rüya aynen şöyle idi:

Tarih-i mezkûrda, Ceziretî'l-Arab'ın Necid kıtasının bilâd-ı Kasım'de, bir gece rüyamda, üç güneşin tulû etmiş olduğunu gördüm. Yanımda tanıyamadığım bir zâta sordum: “Bu üç güneş nasıl olur?” dedim.

Yanımdaki zât: “Bu güneşin birisi Hazreti Peygamber'in (*aleyhissalâtü vesselâm*) güneşi, diğeri Gavs-ı Geylânî'nin; üçüncüsü de diğer bir güneştir.”

Üçüncü güneşin Risale-i Nur olduğunu şimdi bildim.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكُوتٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ
الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ
زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ¹

âyet-i Kur'âniye, o rüya hakikatine işaret etmiş. Bu nuranî rüya, mezkûr âyet-i nûrun² on işaretle, on parmakla gösterdiği hakikati aynen gösteriyor, otuz sekiz sene evvel haber veriyor.

Evet, üç nur-u âzam olan güneşlerin –Allahu âlem– tâbiri şu olmak gerektir.

Güneşlerin birincisi: Bu asırda Risale-i Nur'dur ve en parlak bir nuru da Mu'cizât-ı Ahmediye (*aleyhissalâtü vesselâm*) namındaki Risale-i harikadır.

¹ “Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali, tıpkı içinde lâmba bulunan bir kandillik gibidir. Lâmba bir sırça (cam) içinde, o sırça da sanki parlayan incimsi bir yıldız! Bu lâmba, doğuya veya batıya mensup olmayan kutlu, pek bereketli bir zeytin ağacından tutuşturulur. Bu öyle bereketli bir ağaç ki, neredeyse ateş değmeden de yağ ışık verir. Işığı pırıl pırıldır. Allah dilediği kimseyi nuruna iletir.” (Nûr sûresi, 24/35).

² Nûr sûresi, 24/35.

İkincisi: Hazreti İsmâ'nın din-i hakikîsinden çıkan nur-u semâvî güneşidir.

Üçüncüsü: Tarikatlar ruhunda ve tasavvuf menbaından çıkacak bir güneştir ki şimdi Şeyh-i Geylânî timsaliyle o mana gösterilmiş. Risale-i Nur'a işaret eden otuz üç âyet-i Kur'âniye'nin en birinci âyeti olan âyetü'n-nur¹ on vecihle Risale-i Nur'a işaret ettiği Birinci Şuâ risalesinde gözümle gördüm, is-teyen görebilir.

Sizi nefsinden ziyade seven âciz şakirdiniz
Binbaşı Muhyiddin

Aziz, sıddık, metin, sebatkâr kardeşlerimize,

Biz, bu havalideki Risale-i Nur talebeleri namına sizlere pek çok selâm ile beraber arz-ı şükran ediyoruz. Ve sizlere ebeden minnettarız ki muktedir ve parlak kalemlerinize bizleri hem uyandırdınız, hem yardım ettiniz. Bu vilâyeti, nurânî kalemlerinize, inşaallah, Isparta'ya benzettireceksiniz. Ve bil-hassa çok ehemmiyetli kardeşimiz kahraman Tahirî'nin parlak ve muvaffakiyetli ve tevafuklu kalemi, kerametkârâne fütuhât yapıyor. Ve onun iki mâsumeleri ve mâsumların ve ümmî ihtiyarların rengârenk çeşit çeşit meziyetlerini gösteren yazıları bizleri teshir ediyor, herkesi şevkle okumaya sevk ediyor. Cenâb-ı Hak, sizlerden ebeden razı olsun ve sizi muvaffak etsin, âmin...

Çok mühim ve mübârek kardeşimiz Hâfız Mustafa'nın bize verdikleri ehemmiyetli hâdise-i taarruziye haberi bizi hayrete düşürdü. Ve Üstadımızın o zamanda endişelerinin ve heyecanının hikmetini anladık. Bir hiss-i kablelvuku ile mütemadiyen bizlere der idi: "Dikkat ediniz, sebat ediniz! Münafıklar, taarruz plânı çeviriyorlar." diye bizi ihtiyata sevk ediyor, "Hem bir halt edemezler." diyordu.

Evet, Ispartalı kardeşlerimizin bize haber verdikleri gibi, bu ehemmiyetli hâdise-i taarruziye teşebbüs vukuu zamanında muhaberemiz kesildiği hâlde, mütemadiyen, her vakit Üstadımız, aynı taarruza mâruz bulunuyoruz gibi bizi, yani Emin ve Feyzi'yi ikaz ediyor, "Dikkat ediniz, dört cihetle bize taarruz var. Demir gibi sebat ediniz. Bir halt edemezler." Biz de bakıyorduk ki bizde birşey yok, hissetmiyorduk.

¹ Nûr sûresi, 24/35

Hem, o gaybî hâdiseyi bertaraf etmek için, tam mutabık bir mektup bize yazdırıp size göndermiştik.

Risale-i Nur talebelerinden
Nazif, Selâhaddin, Tevfik, Hilmi, Emin, Feyzi

≈ 77 ≈

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de kahraman arkadaşlarım,

Bundan evvel üç mektup, emaneti aldıktan sonra göndermiştim. Bu defaki Hâfız Ali'nin mektubunda onlardan bahsetmemiş, merak ettim. Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin hastalığı beni müteessir etti, bizi duaya sevketti. Cenâb-ı Hak kuvvet ve şifa ihsan eylesin, âmîn...

Hâfız Ali'nin mektubuyla Risale-i Nur'un ehemmiyetli rükünlerinden olan Halil İbrahim'in sisteminde Ahmed Feyzi'nin mektupları, şahsıma ait haddimden yüz derece fazla hüsn-ü zanları bir tarafta kalsa –ondan kat-ı nazar– o havalide Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsine karşı Halil İbrahim'le, Ahmed Feyzi'nin sarsılmaz, gayet kuvvetli irtibatlarını gösterdiğinden, bizi cidden mesrur eyledi.

Evet, onların o şiddetli alâkadarlıkları, o havalide Risale-i Nur'u yerleştiriyor, idame ettiriyor. O ikisinin mektupları, suret-i zâhiriyyede benim şahsıma atf-ı ehemmiyet etmeleri gerçî muvâfık değil, mübalâğadır; fakat o yanlış suretin altındaki hakikat, Risale-i Nur şakirtlerinin samimî tesânüdlerinden süzülen bir şahs-ı mâneviye, Risale-i Nur'un Kur'ân'dan gelen hakikatine karşı tam mutabık ve hak olarak sarfedilecek. O mektuplardaki tâbirât, benim gibi, bir cüz'î bir ferde karşı sarfedilmiş. Benim haddimden bin derece fazla olmakla beraber, o şahs-ı mânevî namına ve Risale-i Nur'un hakikati hesabına ve o ehemmiyetli ve çok muhtaç memlekette fevkalâde bir alâka ve faaliyete alâmet olmak cihetiyle kabul ettim.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Ahmed Feysi'nin de inşaallah Kastamonu Feysi'si gibi, bütün kuvvetiyle Risale-i Nur'a çalışacak bir azim ve karar suretinde mektubunu telâkki ediyoruz. Fakat, mahviyeti ve tevazuu pek fazla ve istedikleri de pek fazla ve mektubundaki duaları da güzel olduğundan, daimî duamızda buranın Feysi'siyle omuz omuza girdi.

Halil İbrahim'in mektubu, belki her mektubu hem onun, hem İnce Mehmed'in namına kabul ediyorum. İkisine, Hüsrev'le Rüşdü gibi bir ruh, iki ceset nazarıyla bakıyorum. Cenâb-ı Hak onları muvaffak etsin ve emsali oralarda çoğaltsın. Ve o mektupta, Risale-i Nur'un talebelerinden Hâfız Mehmed Emin ve Mustafa Çavuş ile beraber Siirtli Ahmed ve Salâhaddin ve İzzeddin gibi zâtlar da Risale-i Nur'la alâkadar olduklarını bildiriyor. Biz de onlara birer birer hem selâm, hem onları da Risale-i Nur talebeleri içinde duada teşrik edeceğiz.

Hâfız Ali'nin mektubunda, eline geçen mektubumuzu güzelce takdir ve hülâsa etmiş. Risale-i Nur, saadet-i ebediye dükkânı ve bâki elmasları sattığından, "Fâni, kırık cam parçaları ondan istenilmemeli..." tâbiri çok güzel düşmüş.

Hem Isparta, hem Manisa'daki bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarını istiyoruz. Hapishanede, Risale-i Nur'un son kâtibi kahraman Şefik acaba sağ mıdır? Nerededir? Merak ediyorum. Halil İbrahim'den sorunuz.

≈ 78 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şuhûr-u muharremeden sonra, hususan bahara yakın, hayat-ı dünyeviye gafleti bir derece fütur vermekle beraber, bazı sarsıntılar ve hastalıklar ve askerliğe gitmek cihetinde Risale-i Nur'un hizmetine bir derece zaaf gelmiş diye endişe ediyordum. Cenâb-ı Hakk'a şükür ki mektuplarınız ve Âtîf Hasan'ın gelmesiyle o endişe zâil oldu. O mektubunuzda, çok ehemmiyetli bir hâdise-i nuriyeden bahis var ki Hizbü'l-Ekberî'l-Kur'ân'ı tab etmek teşebbüsüdür.

Evet, o Hizbü'l-Ekber'deki âyât, bütün Risale-i Nuriye'nin ruhu, esası, mâdeni, üstadı ve güneşidir. Onun tab'ından sonra, mümkünse, Risale-i Nur'un Hizbü'l-Ekberî namında Arabiyyü'l-ibare ve iki Âyetü'l-Kübrâ ve münâcâtın hülâsası olan risaleyi dahi tab etmek lâzımdır. Fakat elinizdeki nüsha, benim nüsham gibi mükemmel değil. Biz burada yazıp, isterseniz size

gönderelim; isterseniz, İstanbul'da matbaada olan vekilimize gönderelim. Adresini bildiriniz.

Kardeşimiz Hasan Âtîf, hakikaten Risale-i Nur'un hizmetine pek çok lâıyk ve müstaittir. Müstesna hattıyla beraber ihlâsı, irtibatı, alâkadarlığı, ciddiyeti, sadâkati dahi mükemmeldir. Cenâb-ı Hak onun emsalini çoğaltsın. Bu kardeşimizi yirmi mektup yerinde, size canlı bir mektup olarak gönderdik.

Hâfız Ali'nin buradaki kardeşlerine çok yüksek, çok tesirli yazdığı mektuba karşı başta Feyzi, Emin olarak umum namına Feyzi diyor ki: "Biz bu memleket talebeleri, Isparta kahramanlarının küçük kardeşleri, belki onların talebeleriyiz. Dersi, hizmeti ve ciddiyeti onlardan alıyoruz. Her birisi, bizim için birer üstadır. Onların elinden öper, arz-ı hürmet ederiz. Cenâb-ı Hak, o kahramanlardan ebeden razı olsun, âmîn..." diyorlar.

Risale-i Nur'un iskele nâzırı Sabri'nin birinci talebesi ve Risale-i Nur'un ehemmiyetli küçük bir talebesinin küçücük mektubundaki güzel yazı bizi mesrur etti. Cenâb-ı Hak, onu ve onun gibi Risale-i Nur'a çalışan mâsumlara tevfik ve selâmet ve saadet ihsan eylesin, âmîn...

Hâfız Mustafa'nın bizce pek çok ehemmiyetli olan mektubu, çoktan beri beklediğim bir hakikati gösterdi ki Risale-i Nur dairesindeki şakirtler, istişare suretinde, tab etmek gibi çok ehemmiyetli işleri görmeye başlamalarıdır.

Aziz, sıddık, sâdık, hâlis ve muhlis kardeşlerim,

Dört-beş kardeşlerime ait birer kısacık konuşacağım.

Birincisi: Medrese-i nuriyenin müşşidi, müessisi ve müdebbiri Hacı Hâfız kardeşimizin bu defa üçüncü olarak bir teberrükünü gördük. Tâ Barla'da iken tatlı lokmaların kerametli, acib bereketi ve Isparta'da İktisat Risalesi'ni tatlılaştıran iki buçuk okka balın harika bir hâdiseye sebebiyet vermesi,^{1(Hâşiye)} bu üçüncü defa da, bin mübârek ve mâsum hatırlarını ve iltifatlarını temsil eden ve parçalanmayan bir hediyeyi göndermiş. Altmış senelik bir kaide-i hayatiyemi o bin hatırın hatırı için kırdım.

İkincisi: Âtîf Hasan'ın hakikaten fevkalâde yazdığı tevafuklu Mu'cizât-ı Kur'âniye'yi o gittikten sonra temâşâ ettim. Elimden gelseydi, her bir yaprağına mukabil bir lira verecektim. İnşallah, o nüshayla binler adam istifade edip,

¹ (Hâşiye) Şimdi ben tahmin ediyorum, o bal da onun imiş. Fakat tam tahattur edemiyorum.

onun hayat-ı bâkiyesine bir çeşme hükmünde varidat verecek. Hüsrev'in ve kahraman Tâhirî'nin bir üçüncüsü oluyor.

Üçüncüsü: Risale-i Nur'un eski ve ehemmiyetli ve çalışkan bir şakirdi olan Kâtip Osman'ın sâdık ve hikmetli rüyası ve mutabık tâbiri onları müferah ettiği gibi, bizleri de mesrur eyledi. Ve o mektubuyla merak ettiğim şeyleri ve Hüsrev ve Rüşdü, Hâfız Ali, Zühdü, Bedevî Nuri ve Nur fabrikası sahibi, Tâhir'ler, mübârekler heyeti, medrese-i nuriye ve ümmî ihtiyarlar ve mâsum çocuklar, umumlarının selâmlarını yazıyor. Biz de onlara birer birer selâm ediyoruz, muvaffakiyetlerine ve selâmetlerine dua ediyoruz.

Bu havalide dahi, belki çok yerlerde, sizin faaliyetinizden şevke gelip Risale-i Nur ziyade tevessü ettiğinden, ehl-i dünyayı düşündürüyor, nazar-ı dikkati celbettiriyor. Bazı ufak tefek ilişmek de ondan ileri geliyor. *İhtiyat her vakit olduğu gibi yine lâzımdır. Hazreti İmam Ali (radîyallâhu anhi) iki defa سِرًّا تَنْوَرْتُ¹ demesi, Risale-i Nur perde altında tenevvür ve tenvir eder diye işaret ediyor. Mümkün olduğu kadar geçici rüzgârlara ehemmiyet vermeyiniz, bakmayınız. Zaten mâbeyninizde samimî tesânüd ve meşveret-i şer'îye, sizi öyle şeylerden muhafaza eder. İçinizdeki şahs-ı mânevînin fikrini, o meşveretle bildirir.*

Kardeşiniz ve sizinle dünyada, berzahta, âhirette müteşekkîrâne
iftihar eden ve edecek hizmet-i Kur'âniye'de arkadaşınız
Said Nursî

≈ 80 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu yeni hâdise-i tarruziyeden müteessir olmayınız. Çünkü mükerrer tecrübelerle Risale-i Nur inâyet altındadır. Hiçbir tâife, şimdiye kadar böyle ehemmiyetli hizmette bizler kadar az meşakkatle kurtulan olmamış.

Hem geçen Ramazan'daki hastalığım ve Eskişehir'deki musibetimiz gibi çok vâkılarla, zâhirî sıkıntılı, meşakkatli hâlât altında Risale-i Nur'un faydasına olarak inkişâfâtı ve daha tesirli fütuhâtı görülmüş. İnşallah, bu sıkıntılı hâdise dahi, münafıkların aks-i maksuduyla, Risale-i Nur'un fütuhatını başka bir mecrâda teshile vesile olur.

¹ "Gizli olarak nurlanır." (Bkz.: el-Gümüshânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli) s.509)

Beşinci Şuâ, yirmi beş sene evvel mesâili yazılan, yalnız bir-iki sayfa tatbikat ilâve edilip Şuâlar'a giren Beşinci Şuâ ellerine geçmesi ehemmiyetlidir. Fakat bunda da bir hikmet var. Belki onlara, kendi mesleklerini bildirmek ve cehenneme gidenin mahiyetini bilmek için fevkalâde iktidar haricinde bir kazâ-yı ilâhidir, diye Cenâb-ı Hakk'ın hikmetine ve inâyetine ve hıfzına itimad edip merak etmeyiniz.

Hem siz, hem onlar bilsinler ki sadaka belâyı defettiği gibi¹, Risale-i Nur Anadolu'dan, hususan Isparta, Kastamonu'dan âfât-ı semâviye ve arzîyenin def ve ref'ine vesiledir. Evet, Sabri'nin

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ وَبَا سَمَاءِ أَفْلَحِي وَغَبِضِ الْمَاءَ وَفُضِيَ الْأَمْرُ
وَاشْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ²

âyetinden istihraç ettiği mana, hakıtır ve mutabıktır.

Evet, Risale-i Nur, sefine-i Nuh gibi Anadolu'yu Cebel-i Cûdî hükmüne getirip, küre-i arzın yangınından ve tufanından kurtulmasına bir sebep tir. Çünkü zaaf-ı imandan gelen tuğyan, ekseri musibet-i âmmeyi celbettiği gibi, imanı fevkalâde kuvvetlendiren Risale-i Nur, o musibet-i âmmeyi dairesinin haricine bırakmaya rahmet-i ilâhiye tarafından vesile oldu.

Bu ehl-i dünya, bu Anadolu halkı Risale-i Nur'a girmeseler de ilişsinler. Eğer ilişmeler, yakında bekleyen yangınlar, tufanlar, zelzeleler ve tâunların istilâsına uğrayacaklarını düşünsünler, akıllarını başlarına alsınlar. Madem biz onların dünyalarına karışmıyoruz, onların da lüzumsuz bir hâlde bu derece âhiretimize karışmalarında onlara felâket getirmek ihtimali kavîdir.

İşte bu sekiz aydır, hususan ve heyecan veren bu hâdisenizle beraber; şimdi yanımdaki Feyzi ile Emin ve bütün bana temas eden dostlar şahittirler ki bu sekiz ay zarfında bir tek defa ne Harb-i Umumîyi, ne siyaseti sormamışım. Ve odamdan işitilen radyoyu da üç senedir dinlemedim. Hâlbuki benim, binler adam kadar dünyaya bakmak münasebet var. Demek bize işşen, doğrudan doğruya imana tecavüz eder. Onları Cenâb-ı Hakk'a havale ediyoruz.

¹ Bkz.: Hatîb el-Bağdâdî, *Târîhu Bağdâd* 8/207; el-Münâvî, *Feyzu'l-kadir* 4/236; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 2/30.

² "(Kâfirler boğulduktan sonra yerle göğe:) 'Ey yeryüzü! Vazifeni bitti; suyunu yut. Ey semâ! İhtiyaç kalmadı; yağmurunu kes' diye emir buyuruldu. Su çekildi, iş bitirildi ve gemi Cudi üzerinde yerleşti ve 'Kahrolsun o zâlimler!' denildi." (Hûd sûresi, 11/44).

Hem ehl-i siyasete hiç münasebetimiz olmadığı hâlde, kat'î bilsinler ki; bu memlekette, bu asırda, milleti anarşilikten, tereddî ve tedennî-i mutlaka-dan kurtaracak yegâne çaresi, Risale-i Nur'un esasatıdır. Bu hâdisede sıkıntı çeken mâsumlar ve üstadları bilsinler ki ağır şerâit altında bir saat nöbet, bir sene ibadet ve hakikî tefekkür-ü imaniye ile bir saati, bir sene tâat hükmüne geçtiği gibi, inşaallah onların sıkıntıları da öyle sevaba medar olur. Onlar da, merak ve teessürle değil, ferah ve sürûrla karşılamalı. Fakat Hazreti Ali'nin (*radiyallahü anhu*) iki defa ² **سِرًّا تَنَوَّرْتُ** ¹ ، **سِرًّا بَيَّانَةً** demesine binaen, biz her vakit tam ihtiyat ve tam sakinmek vaziyetini muhafaza etmekle mükellefiz.

Risale-i Nur'un mensupları, şuur ve ihtiyarları haricinde birbiriyle münasebetlar, birbirinin hâdiseleriyle alâkadar olduğuna bir delil de bugünlerde oldu. Şöyle ki:

Oradaki hâdisenin vukuundan bugüne kadar, buradaki muhtelif tabakalardaki talebelerin vaziyetleri ehemmiyetli bir hâdiseye yüzünden değişmiş gibi çekinmek ve münafıkların nazarını kendilerine ve bizlere celbetmemek için bir tevakkuf devresi geçti. Ben de hayret ediyordum.

Hem, Nazif gibi bir kaç zâtın rüyalarının tâbirleri, sizin hâdiseniz olduğunu anladık.

Umum kardeşlerimize birer birer ve bilhassa musibetzedelere selâm ve dua ediyoruz. Cenâb-ı Hak onları çabuk kurtarıp vazifelerinin başına gönder-sin, âmîn...

≈ 81 ≈

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ³ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ⁴

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ كَلِمَاتِ الْقُرْآنِ وَخُرُوفَاتِهَا⁵

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de kuvvetli, faal, sebatkâr arkadaşlarım,

Bugünlerde benimle altı adam, başta Marangoz Ahmed, âhirinde ben, mânevî ihtara binaen birer meseleye medar olmuşuz.

1 "Gizli aynı zamanda açık" (Bkz.: el-Gümüştânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.509)

2 "Gizli olarak nurlanır." (Bkz.: el-Gümüştânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.509)

3 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

4 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

5 Kur'an'ın kelimeleri ve harfleri adedince Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Birincisi: Faal, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve medrese-i nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir mâsum çocuğun köyünü, malını terk edip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı hâlde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, medrese-i nuriyenin de harika bir çiçeğidir deniliyor.

Evet, *biz de deriz ki:* Maddî bir kışta, güzel çiçeklerin açılmasıyla bir harika kudret olduğu gibi, bu asrın mânevî ve dehşetli kışında, Sava karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel çiçekler ve cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (*aleyhissalâtu vesselâm*) çiçekleri açması,^{1(Hâşiye)} elbette harika bir mucize-i rahmet ve bu memlekete harika bir keramet-i inâyet-i râbbaniye ve Risale-i Nur talebelerine hârikulâde bir ikram-ı ilâhidir diye itikad edip, Cenâb-ı Hak'a hadsiz şükür ederiz.

Marangoz Ahmed'in mektubunda Dâriviran köyünün eski zamanın çalışkan talebelerini andıran fedakâr talebeler, bizi ve eski zaman talebelerini tahassürle yâd eden medreseden yetişme Risale-i Nur talebelerine derin bir sürûr verdi. Medrese-i nuriyenin hanımlar talebeleri, evrâd-ı Kur'âniye'yle dualarıyla, evrâdlarıyla çalışkan kalemlere mânevî yardımları çok güzeldir. Bu havalideki hanımlara da tam bir ders olur. Cenâb-ı Hak, onlardan ve o medresenin umum talebelerinden ve üstadlarından ebeden razı olsun.

Ahmed'in rüyası çok mübârek ve güzeldir. Hazreti İsbânın (*aleyhisselâm*) kuvvetli sadasını işitmek, İsevîlerden kuvvetli bir imdat Hizbü'l-Kur'ân'a iltihak etmeye işaret olabilir.

İkinci adam ve meselesi: Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: "Bende unutkanlık hastalığı tezayüt ediyor, ne yapayım?"

Ben de dedim: Mümkün oldukça nâmahreme nazar etme. Çünkü rivayet var: İmam Şâfiî'nin (*radıyallâhu anı*) dediği gibi, haram-ı nazar, nisyan verir.

Evet, ehl-i İslâm'da, nazar-ı haram ziyadeleştikçe, hevesât-ı nefsanîye heyecana gelip, vücudunda su-i istimâlâtla israfa girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tıbben kuvve-i hâfızasına zaaf gelir.

1 (Hâşiye) Ve her biri "sadberk", olarak, yani her bir çiçekte yüz parça yaprak.

Evet, bu asırda açık saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o su-i nazardan su-i istimâlât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeye başlıyor. Herkes, cüz'î, küllî o şekvâdadır. İşte, bu umumî hastalığın tezâyüdüyle, hadis-i şerifin verdiği müthiş bir haberin tevili ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: “Âhirzaman'da, hâfızların göğsünden Kur'ân nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor.”¹

Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'ân'a bu sû-i nazarla bazılarda set çekilecek; o hadis-in tevilini gösterecek. — لَا يَغْلَمُ الْعَيْبُ إِلَّا اللَّهَ² —

Üçüncü adam ve meselesi: Bizlerle pek çok alâkadar bir zât, çok defa dehşetli şekvâ ediyor ki: “Ben adam olamıyorum, gittikçe fenalaşıyorum, mânevî hizmetlerimin neticelerini göremiyorum” diye medet istiyor.

Ona yazıyoruz ki: Bu dünya darü'l-hizmettir; ücret almak yeri değildir. A'mâl-i salihanın ücretleri, meyveleri, nurları berzahta, âhirettedir. O bâki meyveleri bu dünyaya çekmek ve bu dünyada onları istemek, âhireti dünyaya tâbi etmek demektir. O amel-i salihin ihlâsı kırılır, nuru gider. Evet, o meyveler istenilmez, niyet edilmez. Verilse, teşvik için verildiğini düşünüp şükreder.

Evet, bu asırda, bir-iki mekupta beyan edildiği gibi, o derece hayat-ı dünyeviye damarına dokunmuş ve yaralamış ve heyecana getirmiş ki mübârek ve ihtiyar ve hoca ve ehl-i salâhat olan bir zât dahi, dünyada bir nevi hayat-ı uhreviye ezvâkını istiyor; birinci derecede, zevk-i hayat onda hükmediyor.

Dördüncüsü: Bizimle alâkadar bir zât, pek çokların şekvâ ettikleri gibi, eskiden şiddetli bir tarikatta okuduğu evrâdındaki zevk ve şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini müteessifâne şekvâ etti.

Ona dedik: Maddî hava bozulduğu vakit nasıl ki sıkıntı veriyor; asabî sinelerde inkıbaz hâli başlıyor. Öyle de bazen mânevî hava bozuluyor. Hususan mâneviyattan yabanîleşmiş bu asırda ve bilhassa hevesât ve müştehiyat-ı nefsanîyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhûr-u muharreme ve şuhûr-u mübârekede mânevî havayı tasfiye eden âlem-i İslâm'ın intibah ve teveccüh-ü umumîsi, o mübârek şuhurun

¹ Bkz.: Abdurrezak, *el-Musannef* 3/362; et-Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir* 9/141; ed-Deylemî, *el-Müsned* 5/488; el-Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl* 12/403.

² Hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir.

gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup, havayı bozan dalâletlerin te-sirleri zamanında ve bilhassa kış tazyikatı altında, bir derece hayat-ı dünyeviye ve hevesât-ı nefsanîyenin tasallutlarının noksanîyetinden, ehl-i İslâm ve ehl-i imanda, hayat-ı uhrevîyeye çalışmak iştîyakı, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyeviye ve hevesât-ı nefsanîyenin inkişafıyla o iştîyak-ı uhrevîyeyi gizlemesi ânında elbette böyle kudsî evrâdlarla zevk, şevk yerinde, esnemek ve fütur gelir.

Fakat, madem *خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا*¹ sırrıyla, meşakkatli, külfetli, zevksiz, sıkıntılı a'mâl-i salîha ve umûr-u hayriye daha kıymetli, daha sevaplıdır. O sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevabı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesrurâne şükretmek gerektir.

Beşincisi: Risale-i Nur'un bir talebesi, Risale-i Nur'a çalışmadığının bir sebebi, derd-i mâişetin ziyadeleşmesi olduğunu söyledi.

Biz de ona dedik: Risale-i Nur'a çalışmadığın için derd-i mâişet sana şiddetlendi. Çünkü bu havalide her talebe itiraf ediyor ve ben de ediyorum ki Risale-i Nur'a çalıştıkça, yaşamakta kolaylık ve kalbde ferahlık ve mâişette sühûlet görüyoruz.

Altıncısı: Bu bîçâre Said'dir. Herkesin arzu ettiği ve istediği ve ferahla kabul ettiği şahsına karşı hürmet ve muhabbet ve sohbet, fakat Risale-i Nur'a taallûk eden noktalar haricinde bana ağır geliyor, beni sıkıyor, müteessir ediyor.

Tahmin ediyorum ki Risale-i Nur'un yüksek hâsiyetleri ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsinin pek büyük meziyetleri, şahsım gibi meslek-i aczde fazla ile ri giden bir âciz ve bîçârenin zayıf omuzuna o dağ gibi manalar yüklense altında ezilir, sıkılır diye anladım. Bu âhirki iki meselede pek kısa kesmeye kâğıt mecbur etti. Nur, Gül, Lütü'nün kahraman vârisleri mübârekler yüksek heyeti ve medrese-i nuriye ve mâsumlar ve ümmî ihtiyarların her birisine binler selâm ediyoruz.

Duanıza muhtaç, size müştak kardeşiniz

Said Nursî

¹ "İşlerin en hayırlısı, zorlu olanıdır." Bkz.: Aliyyülkârî, *el-Masnâ'* 1/57; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 1/175.

Aziz, sıddık, sarsılmaz, yılmaz, sebatkâr, fedakâr kardeşlerim,

Böyle şiddetli taarruzlara karşı sizi teşciye lüzum görmüyorum. Sizin kuvvetli metanetiniz ve Risale-i Nur'a gelen her hâdise-i elimenin altında bir inâyet ve rahmet bulunduğuna itikadınız, teşciinize kâfidir, biliyoruz. Yalnız bir noktayı merak ediyorum: Elde edilen bütün Risale-i Nur, yalnız bir takım mıdır, ve kimin imiş, anlamak istiyorum. Her kim ise merak etmesin. Daha ehemmiyetli makamlarda onun hesabına fütuhat yaparlar, sevap kazandırır. Ona, bir takım Risale-i Nur tedarik edilebilir. Hem tevkif altında kimse var mı? Hem ona havale edilen hoca kimdir?

Sâniyen: Sabri ile Hâfız Ali'nin reyi ile teshil-i muhabere için verdiği kararlar bazen, Atabey yoluyla muhabereyi onlar gibi biz de kabul ettik. Lütfi'nin bir vârisi Abdullah Çavuş namıyla, adresiyle gönderilecek.

Sâlisen: Sabri'nin mektubunda, tevafuklu yazdığı Mu'cizât-ı Kur'âniye ve Risale-i Nur hakkındaki istihracı bizi fevkalâde mesrur eyledi. Hasan Âtîf'in bize yazdığı şâşaalı ve cazibedar Mu'cizât-ı Kur'ân'ı esas yapıp, sâir risalelerde, i'câz-ı Kur'ân'ın nüktelerine dair mebâhisi ona zeyiller şeklinde ilhak ettik; güzel bir surete geldi.

Ezcümle: Âyetü'l-Kübrâ'nın Kur'ân'a dair On Yedinci Mertebesi, Yirminci Söz ve Sûre-i Feth'in âhirki âyetin mucize olduğuna dair Yedinci Lem'a ve Fihriste'nin Rumûzât-ı Semaniye'ye dair mühim parçaları ve Kenzü'l-Arş'ın iki nüktesi gibi parçalar o zeyillere girmiş. Aynen, Mu'cizât-ı Ahmediye'nin zeyilleri gibi parlamış. Nur'lar santralı Sabri, o yazdığı güzel Mu'cizât-ı Kur'âniye'yi inşaallah onlarla tam güzelleştirir.

Râbian: Merhum Lütfi'nin hakikî ve pek ciddî bir vârisi olan Abdullah Çavuş'un mektubu, onun derece-i sadâkat ve ihlâsını ve irtibatını gösterdi. Her vakit İslâmköylü Abdullah ile o Abdullah Çavuş'u duada beraber yâd ediyordum. Elhak, o makama lâyık olduğunu gösteriyor. İsteddiği Fihriste'nin musahhah son kısmı inşaallah ona gönderilecek. Fakat zannettiği gibi çok tasahhat edilmemiş. Çünkü taksîmü'l-a'mâl suretiyle, o mübârek kardeşlerimin yazılarını mübârek yadigâr gördüm ve değiştirmeye kıyamadım.

Hâmisen: Bugünlerde, o hâdisede, Risale-i Nur'un bir derece tevakkufuna ve dünyaya bakmaya ve yirmi senedir konuşmadığım adamlarla konuşmaya ve hizmet-i Kur'âniye noktasında memnû olduğumuz siyasete temas etmeye mecbur olacağım diye endişeden gelen şiddetli bir teessürden,

zâhiren görülmez, mânen tehlikeli bir hastalık bana taarruz etti. Müstemir âdetimi bitamam yerine getiremediğimden, yine Ramazan hastalığı gibi, ben kardeşlerimden, yine mânevî muâvenetlerini çok rica ediyorum. Fakat merak etmeyiniz, yatakta değilim. Yalnız fazla yazılan nüshaları tashih edemiyorum.

Sâdisen: *Risale-i Nur bir cephede tevakkuf etse de başka cephelerde fütuhâtı o tevakkufun yerini tutar.* Hatta bu hâdise münasebetiyle burada bir derece ihtiyata binaen tevakkufa niyet edip terviç ettiğimiz hâlde, bilâkis Isparta tevakkufuna karşı, buralarda inkişafat ile tezahür etti. **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا**۔

–مِنْ فَضْلِ رَبِّي¹

En ziyade bize nezaretle, bizimle ve siyasetle alâkadar mühim bir memur yanıma geldi. Ona dedim ki:

Bu on sekiz senedir sizlere müracaat etmedim ve hiçbir gazete okumadım; bu sekiz aydır, bir defa cihanda ne oluyor, diye sormadım; üç senedir burada işitilen radyoyu dinlemedim tâ ki kudsî hizmetimize mânevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki:

İman hizmeti, iman hakâiki, bu kâinatta her şeyin fevkindedir, hiçbir şeye tâbi ve âlet olamaz. Fakat, bu zamanda, ehl-i gaflet ve dalâlet ve dinini dünyaya satan ve bâki elmasları şişeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o hizmet-i imaniyeyi hariçteki kuvvetli cereyanlara tâbi veya âlet telâkki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'ân-ı Hakîm'in hizmeti, bize kat'î bir surette siyaseti yasak etmiş.

Sizler, ey ehl-i siyaset ve hükûmet, evham edip bizlerle uğraşmayınız. Bilâkis teshilât göstermeniz lâzım. Çünkü hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesis ile hem âsâyîşi, hem inzibatı, hem hayat-ı içtimaiyeyi anarşilikten kurtarmaya çalışıp, sizin hakikî vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor, takviye ve teyid ediyor.

Sâbian: Hâfız Ali'nin mektubunda bazılara hitaben yazdığımız bir mektup ile ve hâdise-i hazıra dair, hafif geçeceğine ait son mektup, bugünden bir hafta evvel postaya verilmiş. Hâfız Ali, yoldaki o iki mektubu okumuş gibi mektubunu yazması, sadâkatinin bir lem'a-yı kerameti olduğu gibi, aynı günde –hiç vukubulmamış– yanıma ehemmiyetli büyük bir memur-u siyasî gelmesini, Nazif'in arkadaşlarından Koroğlu Ahmed rüyada aynen görüp, o me-murdan üç saat evvel rüyayı bize hikâye edip tâbir istedi; tâbiri, tevilsiz çıktı.

¹ Allah'a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

Umum kardeşlerimize birer birer, hususan musibetzedelere selâm ve dua ederiz.

≈ 83 ≈

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede sebatkâr, sarsılmaz, yılmaz arkadaşlarım ve bu misafirhane-i dünyada şefkatkâr ve fedakâr ve vefâdar yoldaşlarım,

Bu defa Nur fabrikasının sahibiyle ve tam bir muâvini ve tam bir Hüsrev olan kahraman Tâhir'in beşaretli mektupları ve medrese-i nuriyenin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in ikinci rüyası ve üçüncü rüyanın âhirinde, mâlûm musibetin akabinde sarsılmayan faal Hâfız Mehmed'in, çocuklara hatim duasını yapması ve Risale-i Nur'u okutması, üstümüzden dağ gibi mânevî ağırlıkları kaldırdılar. Cenâb-ı Hak, sizleri ve onları âfât-ı mâneviye ve maddiyeden muhafaza etsin, âmîn...

Marangoz Ahmed'in ikinci rüyası, Peygamberimiz (*aleyhissalâtü vesselâm*) ile alâkadarlık ve sürürlü olduğu cihetinden rüya-yı sâdika olduğuna, o medrese-i nuriyenin civarlarındaki kardeşlerin ve hemşirelerin maddî hizmetleri canlı ve ruhlu bir suret alıp, Peygamber (*aleyhissalâtü vesselâm*)'ın sünnet-i seniyyesinin ihyasına medar olacağına işaret verdiği münasebetiyle, mektubunuzu almadan, iki gün evvel gördüğüm bir rüyayı beyan ediyorum. Şöyle ki:

Gördüm: Şimdiki reis veya şimdiki reisler, tanıdığım ehemmiyetli bir-iki hocaya, hilâfet rütbesini ve meselelerini tatbik etmeye ve hilâfet, o hocalara veya reislere hangisine verileceğini rüyada anladım. Ve o netice-i kararları bana göstermek için, bana karşı geldiklerini gördüm. Sonra uyandım. Sabahleyin kardeşlerime söyledim. Dedim: Allahu âlem, Isparta havalesinde, Risale-i Nur'un maddî mağlûbiyeti içinde mânevî bir galibiyeti olmuş ki büyük makamât-ı resmîyede en mühim mesâil-i İslâmiye medar-ı bahis olacak. Biz Isparta'da, o musibetin ne derece ileri gittiğini bilemediğimizden ve çoktan beri de ne hâl-i âlemden ve ne de resmî hâlden anlamayıp dinlemediğimiz hâlde, bu rüyanın, rüya-yı sâdika olduğuna bir emâre olan, beni bir gün baktırdı. O emâre şudur ki:

Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi Ankara'dan gelip, ben sormadan dedi: "Reis Kur'ân'a yeni bir tefsir yazmayı emretmiş; o da yazıyormuş."

Hem söylemiş ki: Dâhiliye Vekili, yirmi senelik bir âdete muhalif olarak, "Dinsiz bir millet yaşayamaz..." diye din lehinde beyanatta bulunduğunu ve

Maârif Nazırı da, âdâb-ı İslâmiye lehinde, eski prensiplerine muhalif olarak beyanatta bulunduğu gibi, ehemmiyetli bir değişikliği ihsas ettiğinden, kuşağıma kapadığım sekiz aydan sonra, bu rüya hatırı için, bu haberleri aldım. Bunun sebebini anlamak cidden arzu ettim. Birden ihtar edildi ki:

Ehl-i dalâlet, memur-u siyasiyeyi aldatıp, Risale-i Nur aleyhinde genişçe, buradan oraya kadar bir daire içinde taarruz edip, derece-i kuvveti anlamak istediler. Gördüler ki sökülmeyecek, mağlûp edilmeyecek bir kuvvette gördüklerinden, ehemmiyetli, büyük makamat-ı resmiyede, mahiyetini medar-ı bahis ve dikkat ettiklerinden, bilmecburiye, bir nevi musalâhaya yol hazırlamak ve şimdiye kadar hakikat ve hikmete muhalif olarak, iyilikleri ölen reise; ve fenalıkları millete, orduya vermek yerinde, o hata-yı azîmeye bedel, bütün fenalıkları ölene verip, kendilerini bir derece o dehşetli hatîfâttan kurtarmak çaresini aramaya, bir zemin teşkil etmeye çalışmış ki hem rüya, hem bu haberler haber veriyor. Birinci, ikinci Hulûsî'lerin müşterek mektupları, bu iki rûkn-ü mühimmenin gayretleri, sadâkatleri çelikten daha metin olduğu her hâdiseyle gösteriliyor.

Said Nursî

≈ 84 ≈

Aziz, sıddık, sebatkâr kardeşlerim ve hakikî vârislerim,

Bugünlerde, Risale-i Nur'a sû-i kast edenlerin ve sizlere sıkıntı verenlerin haklarında, bana verdiği bir hiddet neticesinde bedduaya teşebbüs ettim. Birden Isparta'ya kıyamadım. Kaç defadır niyet ettim, Isparta'daki iyilerin yüzünden sû-i kastçılar kurtuldular. Kıyamadım, beddua yerine "Yâ Rab, madem Isparta, Risale-i Nur'un bir Medresetü'z-Zehrâ'sıdır, sen oradaki fena memurları dahi islah eyle ve hüsn-ü âkıbet ver" diye dua eyledim ve ediyorum.

Sâniyen: Bugünlerde Salâhaddin'in İstanbul'dan getirdiği Habbe, Katre, Şemme, Hubab gibi Arabî risalelere baktım, gördüm ki: Yeni Said'in doğrudan doğruya harekât-ı kalbiyesinde müşâhede ettiği hakikatler, Risale-i Nur'un çekirdekleri hükmündedir. Zaten bunlar hem Şule ve Zühre, Risale-i Nur'un Arabî parçalarıdır. Onlar, doğrudan doğruya benim nefsimin dersi olduğu için Arabî ve kısa ibarelerle ifade edilmiş; başka adamlar nazara alınmamış.

O zaman, başta Şeyhülislâm ve Dârü'l-Hikmet âzâları ve İstanbul'un büyük âlimleri, tahsin ve takdirle karşıladılar. Bunlar Yeni Said'in eserleri olduğundan, Risale-i Nur'un eczalarıdır. Eski Said'in ise, Arabî risalelerinden yalnız İşârâtü'l-İcâz, Risale-i Nur'da en mühim bir mevki almış.

Hem her iki Said'in iştirakiyle, birtek Ramazan'da iki hilâl ortasında telif edilen ve kendi kendine ihtiyarım haricinde bir derece manzum şeklini alan ve İşârâtü'l-İcâz kıtasında ve elli-altmış sayfa bulunan Türkçe olarak Lemeât namındaki risale dahi Risale-i Nur'a girebilir. Maatteessüf bir nüsha elde edemedim. Herkesin hoşuna gittiği için, matbu nüshaları kalmamış.

Hem Eski Said'in ilm-i mantık noktasında bir şaheser hükmünde bulunan gayr-i matbu Ta'likat'tan süzülen i'câzî bir îcâz-ı harikada müdakkik ulemâları hayret ve tahsinle dikkate sevkeden matbu "Kızıl Îcâz" namındaki Risale-i mantikiye Risale-i Nur'la bağlanmasına ve şakirtlerinin, âlimler kısmının nazarına göstermek lâyük gördüm; fakat çok derindir. Bugünlerde, Feyzi'ye bir parça ders verdim. Belki bir zaman Feyzi kendisi, başkasının da anlaması için dersini Türkçe kaleme alacak.

≈ 85 ≈

Aziz, siddık kardeşlerim, sebatkâr ve hakikî vârislerim,

Bugünlerde, Risale-i Nur talebeleri hesabına gayet ehemmiyetli, endişeli bir suâl-i mânevî kalbime ihtar edildi. Sonra anladım ki ekser Risale-i Nur talebelerinin lisan-ı hâlleri bu suali soruyor ve soracaklar. Birden bir cevap hatıra geldi. Feyzi'ye söyledim. Dedi: "Hiç olmazsa icmâlen kaydedilsin."

Endişeli suâl: Bu âhîrzaman fitnesinde açlık ehemmiyetli bir rol oynayacak. Onunla ehl-i dalâlet, bîçâre aç ehl-i iman, derd-i maişet içinde boğdurup, hissiyat-ı diniyeyi ya unutturup ya ikinci, üçüncü derecede bırakmaya çalışacak diye, rivayetlerden anlaşılıyor. Acaba, her şeyde hatta kaht azabında ehl-i iman ve mâsumlar için bir veçh-i rahmet ve kader-i ilâhî cihetinde adalet olduğu, bunda ne tarzda olur? Ve ehl-i iman, hususan Risale-i Nur talebeleri bu musibete karşı iman ve âhîret hesabına ne cihetle istifade edip nasıl davranacaklar ve mukavemet edecekler?

İlcevap: Şu musibetin en ehemmiyetli sebebi, küfran-ı nimet ve şükürsüzlük ve nimet-i ilâhiyenin kıymetini takdir etmemeklikten gelen bir isyan olduğundan, Âdil-i Hakîm, nimetinin, hususan gıda kısmının, hususan hayat noktasında en büyük nimet olan ekmeğin hakikî lezzetini ve çok ehemmiyetli kıymetini ve nimetiyet noktasında fevkalâde derecesini göstermekle, hakikî şükre sevk etmek hikmetiyle, Ramazan gibi riyâzet-i diniyeye riayet etmeyen şükürsüz insanlara bu musibeti verip, aynı hikmet için adalet etmiş.

Ehl-i iman, ehl-i hakikat, hususan Risale-i Nur talebelerinin vazifesi, bu musibetli açlığı, Ramazan riyâzet-i diniyesinin tarzındaki açlık gibi vesile-i iltica ve nedâmet ve teslimiyet yapmaya çalışmaktır. Ve zaruret bahanesiyle dilencilige ve hırsızlığa ve anarşiliğe yol açmasına meydan vermemektir. Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburî açlık hissiyle açlara merhamete gelip, zekâtla yardımlarına koşmaktır. Ve nefsinin güzel yemeklerle şımartan, serkeş eden ve hevesât-ı rezile ve tuğyanlara sevedip sarhoş eden gençler dahi, Risale-i Nur'un irşadıyla, bu hâdiseden merdane istifade ederek, fuhşiyât ve günahlardan ellerini bir derece çektiği ve nefislerinin zevklerini ve pisliklere karşı galeyanlarını kırdığı vesilesiyle taate ve hayrata girip, o hâdiseyi kendi aleyhlerinden çıkarıp lehlerinde istimâl etmektir.

Ve ehl-i ibadet ve salâhat dahi, ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok karışmış ve haram ve helâl fark edilmeyecek bir tarzda gelmiş ve şüpheli mal hükmünde ve mânen müşterek olan erzak-ı umumiyyeden helâl olmak için miktar-ı zaruret derecesine kanaat ediyorum diye bu mecburî belâyaya bir riyâzet-i şer'îye nazarıyla bakmaktır. Kader-i ilâhiye karşı şekvayla değil, rızayla karşılamaktır.

Umum kardeşlerime, hususan musibetzedelere çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum.

Sabri kardeşim, seni tevkil edip selâm gönderenlere, ben de seni tevkil ediyorum. Onlara birer birer selâm ediyorum. Senin bu defaki mektubun gerçi geç geldi, fakat birkaç noktada beni çok memnun etti. Sabri'nin, elmas ve çelik gibi metanetini ve isabet-i fikrini gösterdi. Madem Hâfız Ali ile siz Atabey yoluyla muhabere etmeyi münasip görmüşsünüz; Atabey'de Abdullah Çavuş'un veya münasip gördüğünüz birisinin adresini bildiriniz. Abdullah Çavuş'un, sizin namınıza istediği Onuncu Şuâ namındaki Fihriste'nin ikinci cildini yazdırdık ve Hizbü'l-Ekber-i Nuriye'yi Feyzi yazdı. Yakında inşaallah göndereceğiz.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa Sabri ve Hâfız Ali'nin mektupları, Risale-i Nur'un fevkalâde bir kerametini ve harika kuvvetini gösteriyor. Medrese-i nuriyenin çalışkan ve gayûr talebeleri birkaç gün zarfında, Hâfız Mehmed'in zâyî olan kitaplarına mukabil umumunun yazılmasını ve ona verilmesini taahhüt edinmelerine, bu

havalideki şakirtleri fevkalâde mesrur eyledi. Hâfız Ali'nin tahkikatına gelenlerin, "Mağazalarda kâğıt kalmadı. Risale-i Nur şakirtleri kâğıdı bitirdiler." diye demeleri ve Mehmed Zühdü'nün kitapları kendine iade edilmeleri, Risale-i Nur şakirtlerini müftehirane teşci ve teşvik eden bir hâdisedir.

Sabri mektubunda, "İki üç senedir Risale-i Nur, telif cihetinde tevakkuf devresini geçiriyor." diye hikmetini soruyor. Bunun cevabı uzundur. Hem telif, ihtiyarımız dairesinde değil. Hem, Risale-i Nur şakirtlerinin teliften hisseleri kalmak için, bazı ehemmiyetli esbab ve ârızalar mâni oldu.

Burada başta Âsiye olarak Ulviye, Lütfiye gibi çok çalışkan hanım şakirtler, medrese-i nuriyedeki hemşirelerine ve selâm gönderen Sabri'nin refikasına, hem kardeşlerine arz-ı hürmet ve selâm ve dua ederler.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Kahraman Tâhirî'nin ve Kâtip Osman'ın mektupları hakikaten benim için bir ilâç hükmüne geçti. Yarım maddî, yarım mânevî endişe hastalığına bir tiryak hükmüne geçti. Cenâb-ı Hak, onlardan ve sizlerden ebeden razı olsun. Evet, azim ve sebatınız ve ihlâs ve ciddiyetiniz, ehl-i dünyayı mağlûp etmiş ve ediyor. Yoksa, birtek Tesettür Risalesi'yle yüz yirmi adamı tevkif edenleri, yüz otuz risaleyle birtek adamı tevkif edemediklerinin sebebi, ihlâsınız ve metanetinizdir, hükmediyor.

Tâhirî'nin, Hizbü'l-Ekber ve Virdü'l-Âzam'ı tab için İstanbul'a gitmesini bütün ruhumuzla onu tebrik ve muvaffakiyetine dua ediyoruz. İstanbul'da, Şefik'ten başka Risale-i Nur'la ciddî alâkadarlar çoktur; fakat adreslerini bilmiyorum. Yalnız, Barla'lı Hacı Bekir ve İnebolu'lu, icra dairesinde bulunan Hâfız Emin ve Gönen'li Mehmed Efendi de Şefik vâsıtasıyla bulabilir. İstanbul dostları münasebetiyle, meşhur bir vâiz benimle görüşmek için gelmiş, görüşmeden gitmiş. Bir zâta yazılan bir mektubun sureti size gönderiliyor; belki oradaki bazı adamlar, bu adam gibi o hitaba muhtaçtırlar:

İstanbul'a uğrayan Risale-i Nur şakirtleri senin gayret ve ciddiyetini ve tesirli vaazını bize haber verdiler. Senin gibi metin ve hâlis bir zâtı, Risale-i Nur dairesinde görmek arzu ediyorlar. Ben de onlar gibi cidden seni Risale-i Nur dairesinde görmek istiyorum.

Bilirsin ki iki “elif” ayrı ayrı olsa iki kıymeti var; bir çizgi üstünde omuz omuza verse, on bir kıymet aldığı gibi; senin tesirli nasihatınla ihzar ettiğin hizmet-i imaniye tek başıyla kalsa, şimdiki tehâcumat-ı müttehideye karşı dayanması çok müşkül. Eğer Risale-i Nur’un hizmetine iltihak etse, o iki “elif” gibi, on bir, belki yüz on bir kıymetinde ve kuvvetinde olacak ve karşıdaki ittifak etmiş dalâletlere karşı dayanacak.

Bu zaman, ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enâniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır; cemaatten çıkan bir şahs-ı mânevî hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahip olmak için, bir buz parçası hükümündeki enâniyet ve şahsiyetini o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa, o buz parçası erir, zayı olur; o havuzdan da istifade edilmez.

Hem mûcib-i taaccüp, hem medâr-ı teessüftür ki ehl-i hak ve hakikat ittifaktaki fevkalâde kuvveti ihtilâfla zayı ettikleri hâlde; ehl-i nifak ve ehl-i dalâlet, meşreplerine zıt olduğu hâlde, ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde etmek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikati mağlûp ediyorlar.

≈ 89 ≈

Aziz kardeşlerim,

Bu dakikada Hüsrev, Rüştü, Refet, Isparta’nın Hâfız Ali’si askerlikten ne vakit geleceğini merak ediyorum. Hususan Hüsrev’in kalemi, ne vakit Risale-i Nur’un fâtihâne intişarına kavuşacak diye bilmek istiyorum. Onlara da selâmımı tebliğ ediniz.

Şimdi, bundan on dakika evvel, cesurca, fakat kalemsiz iki adam, Risale-i Nur dairesine biri birisini getirdi. Onlara dedim ki: “Bu dairenin verdiği büyük neticelere mukabil, sarsılmaz bir sadâkat ve kırılmaz bir metanet ister. Isparta kahramanlarının gösterdikleri harikalar ve cihan-pesendâne hidemât-ı nuriyenin esası, harika sadâkatleri ve fevkalâde metanetleridir. Bu metanetin birinci sebebi, kuvvet-i imaniye ve ihlâs hasletidir. İkinci sebebi, cesaret-i fitriyedir.”

Onlara “Sizler cesaretle ve efelikle tanınmışsınız ve dünyaya ait ehemmiyetsiz şeyler için fedakârlık gösterirsiniz. Elbette Risale-i Nur’un kudsi hizmetinde ve cihana değer uhrevî neticelerine mukabil, merdâne ve fedakârâne cesaret ve metanet gösterip sadâkatinizi muhafaza edersiniz.” dedim. Onlar da tam kabul ettiler.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de kuvvetli arkadaşlarım,

Bu defa kahraman Tâhir'i umumunuz namına gördüm ve onda, bir Lütü, bir Hâfız Ali, bir Hüsrev ve bir Said (fakat genç Said) müşâhede ettim. Cenâb-ı Hakk'a çok şükrettim. Bu defa onun kokusunu alıp, o daha gelmeden benim yanıma gelen komiser ve taharri adamları münasebetiyle, benden, talebeler tarafından sual edilen bir mesele, belki size de bir faydası var diye gönderildi.

Daimî hizmetinde bulunan Risale-i Nur şakirtleri tarafından edilen bir suale cevaptır.

Suâl: Bu kadar zaman hizmetinizde bulunuyoruz. Dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete dair bir alâkanızı, merakınızı görmedik. Daima iman ve âhiret dersinden başka bir meşgalenizi görmüyoruz. Öyle anlamışız ki bu on sekiz senedir vaziyetiniz böyle imiş. Nedendir ki Isparta'da hiçbir şey yokken memleketi heyecana getirip sizi mahkemeye verdiler? Ve yüz arkadaşınızı, dört ay mahkeme tahkikatı neticesinde dünyayla, siyaset ile alâkaya dair hiçbir şey bulamadılar. Yalnız kendilerini ve mahkemelerini ebedî mahcup edecek bir bahane buldular ve yüzden, yalnız beş-on adama beş-altı ay ceza verdiler.

Hem burada altı seneden ziyade karakolun nezareti ve nazarı altında oturduğun odanın pencereleriyle daima senin her vaziyetin karakolca görüldüğü hâlde, bundan iki-üç ay evvele kadar her vakit gizli, âşikâre seni tarassut, kaç defa taharri etmeleri, dostları senden kaçırmak için tahkikatlarla sana en mühim ve karışık bir siyasetçi gibi bakmaları nedendir? Biz bundan hem müteessir, hem mütehayyiriz. Ancak iki-üç aydır yanınıza serbest gelebiliyoruz. Evvel de korkarak, gizli gelebilirdik. Bu meseleyi bize izah et.

İncevap: Ben de sizin gibi, belki sizden çok ziyade bu vaziyetten hem hayret, hem taaccüp ediyordum. Bu sualinizin izahlı cevabı, Yirmi Yedinci Lem'a olan mahkemeye karşı müdafaat lem'asıyla, On Altıncı Mektup risalesidir. Şimdilik kısaca bir-iki esas beyan ediyorum:

Birincisi: Âsâyışı temin ve idare memurları, inzibat polisleri ve komiserleri bize ve mesleğimize karşı değil tevehhüm-kârâne taarruz ve evhama düşmek,

belki himâyetkârâne teşvik ve teşci etmek, vazifelerinin muktezasıdır. Çünkü onların vazifelerinin temel taşı hürmet, merhamet, helâl-haramı bilmekle itaat düsturuyla hayat-ı içtimaiye emniyet dairesinde cereyan edebilir.

Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu esasları temin ediyor. Neticesi de bilfiil görülmüş. Risale-i Nur'un en mühim merkezi Isparta ve Kastamonu olduğundan sâir memlekete nispeten, zabıta memurları insafla dikkat etseler, Risale-i Nur'un onlara parlak yardımını görecekler.

Hem talebelerinde bu kadar kesret ve kuvvet ve hak ellerinde bulunduğu hâlde, âsâyîşe hiçbir zararı dokunmadığını ve talebelerden bin adam, on adam kadar hayat-ı içtimaiyeye zarar vermediklerini, kalbi bozuk olmayan görür. Bu meselenin sırr-ı hikmeti budur ki:

Âlem-i insaniyette ve İslâmiyet'te üç muazzam mesele olan, iman ve şeriat ve hayattır. İçlerinde en muazzamı iman hakikatleri olduğundan, bu hakâik-i imaniye-i Kur'âniye başka cereyanlara, başka kuvvetlere tâbi ve âlet edilmemek.. ve elmas gibi o Kur'ân'ın hakikatleri, dini dünyaya satan veya âlet eden adamların nazarında cam parçalarına indirmemek.. ve en kudsî ve en büyük vazife olan imanı kurtarmak hizmetini tam yerine getirmek için, Risale-i Nur'un has ve sâdik talebeleri, gayet şiddet-i nefretle siyasetten kaçıyorlar.

Hatta sizin bu kardeşiniz –siz de bilirsiniz– bu on sekiz senedir, o kadar muhtaç olduğum hâlde siyasete, hayat-ı içtimaiyeye temas etmemek için hükûmete karşı birtek müracaatım olmadığını.. ve bu sekiz-dokuz aydır, küre-i arzın bu herc ü mercinde birtek defa ne sual ve ne de merak etmek ve ne de anlamak ve ne de medâr-ı sohbet etmediğimi.. hatta şimdi sulh olmuş mu, harp bitmiş mi, İngiliz ve Alman'dan başka kimler harp ediyor, bilmediğimi biliyorsunuz.

Hem herkesi geveze ve sersem eden ve üç seneden beri odamdan işitilen radyoyu, iki defadan başka ne dinlediğimi ve ne de sorduğumu, benimle beraber olan sizler biliyorsunuz. Bu derece bu vaziyetlere karşı alâkasız ve lâkayt bir adamın tâkip ettiği mesleğe taarruz eden ve evhama düşüp tarassutla sıkıntı veren, ne derece insaftan uzak düştüğünü en insafsız da tasdik eder.

İkinci esas: *Ey kardeşlerim, sizler biliyorsunuz ki bizim mesleğimizde benlik, enâniyet, şan u şeref perdesi altında makam sahibi olmaktan, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz. Onu ihsas eden hâlâttan şiddetle ictinap ediyoruz. Elbette, burada, altı-yedi sene gözünüzle ve yirmi sene-den beri tahkikatınızla anlamışsınız ki ben şahsıma karşı hürmet ve makam*

vermek istemiyorum. Sizleri o noktada şiddetle takdir etmişim. “Benim had-dimden fazla mevki vermeyiniz.” diye sizden darılıyorum. Yalnız, Kur’ân-ı Hakîm’in bu zamanda bir mucize-i mâneviyesi olan Risale-i Nur hesabına, ben de onun bir şakirdi olmak haysiyetiyle, ona tasdikkârâne teslimi ve irtibatı, şâkirâne kabul ediyorum. İşte bu derece enâniyetten ve benlikten, şan u şeref namı altındaki riyâkârlıktan kaçmayı düstur-u hareket ittihaz eden adamlara karşı ehl-i hükûmetin, ehl-i idare ve zabitanın evhama düşmeleri ne kadar manasız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

Said Nursî

≈ 91 ≈

Aziz, sıddık, sebatkâr kardeşlerim,

Musibetzedelerin mânevî galebesi, beraati; değil yalnız sizleri ve bizleri, belki bu memleketteki bütün ehl-i imanı sevindirir bir mahiyettir. Çünkü Risale-i Nur’un hürriyetine meydan açtı. Şimdiye kadar, müsadere tevehhümüyle pek çok ihtiyata mecbur olmuştuk. Bu on sekiz senede ve bilhassa bu-radaki altı senede, risaleleri gizlemek hususunda pek çok zahmet çektim ve daima endişe ederek azap çekiyorduk.

Cenâb-ı Hakk’a, Risale-i Nur’un hurufatı adedince hamd ü senâ ve şükür olsun ki bu defa mânevî galebesiyle o zâlimâne ve zulmetkârâne perdeyi parçaladı; az bir zahmetle büyük bir ücret ve geniş bir fütuhata zemin hazırladı. Ve bu iki ay tevakkuf müddeti, aynen hapsimiz hâdisesi gibi, başka bir tarzda, daha geniş bir dairede Risale-i Nur’un intişarına vesile oldu. Sizleri ve bilhassa musibetzedeleri ve hususan Hâfız Mehmed’i tebrik ediyoruz ve geçmiş olsun deriz.

Bir Tesettür Risalesi ile yüz adamı yüz gün tevkif eden ve onun gibi yüzer risalelerle birtek adamı, bir gün tevkif edemeyen bir mahkemeye hükmedip galebe çalan, sizlerin harika sadâkatınız ve fevkalâde ihlâsınız ve sarsılmaz metanetiniz ve kuvvetli tesânüdünüz olduğunu bizde ka’iyet kesbetti, şüphemiz kalmadı. Cenâb-ı Hak sizden ebeden razı olsun, âmîn...

≈ 92 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evelâ: Seksen küsur sene bir ömr-ü mânevîyi sizlere kazandıracak olan suhûr-u selâse-i mübârekeyi ve bilhassa bu geceki leyle-i Regaib’i tebrik ediyoruz. Sizin beraatiniz ve mânen galebeniz zâlimleri şaşırttı. Cepheyi burada

değiştirdiler. Düşmanâne taarruzdan vazgeçip, dostâne hulûl edip, has talebeleri Risale-i Nur'un hizmetinden geri bırakmak için memuriyet gibi bir meşgale buluyorlar, veya terfian işi çok diğer bir memuriyete veya diğer bir meşgaleyi buluyorlar. Burada, o neviden çok vakıalar var. Bu taarruz, bir cihette daha zararlı görünüyor.

Sâniyen: Burada, lise mektebine tesirli bir nur girdi. O da Otuz İkinci Söz'ün Birinci Mevkıfı, Otuzuncu Lem'a'nın ism-i Adl ve Hakem Nükteleleri, Tabiat Lem'ası hâtimesine kadar, Âyetü'l-Kübrâ'nın, "Evet, bu dünya memleketine ve misafirhanesine giren her bir misafir..." diye başlayan Birinci Makamın başından ilham, vahiy mertebeleri hariç kalıp, tâ On Sekizinci Mertebe olan kâinatın hudûs hakikati, tâ imkâna kadar, yeni hurufla, bir ihtar-ı mânevî ile izin verdik. Daktilo (el makinası) ile kendilerine yazdılar. Siz de bu dört parçayı birden cilt yapıp yeni hurufla ehl-i inkâra on ikilik top güllesi gibi atabilirsiniz.

Ben, bu sene çok zayıf ve ihtiyar ve âciz bir hâlde bulunduğumdan, genç kardeşlerimden mânevî muâvenetlerini bu mübârek şuhûr-u selâsede rica ediyorum. Her birisine birer birer selâm ve dâreynde selâmetlerine dua ediyoruz.

Said Nursî

(Bu mektup gayet ehemmiyetlidir.)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, Kur'ân-ı Hakîm'in nazarında, imandan sonra en ziyade esas tutulan takvâ ve amel-i salih esaslarını düşündüm. Takvâ, menhiyyattan ve günahlardan içtinab etmek; ve amel-i salih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def-i şer, celb-i nef'a râcih olmakla beraber, bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesât zamanında bu takvâ olan def-i mefasid ve terk-i kebâir üssü'l-esas olup büyük bir rüçhaniyet kesbetmiş. Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takvâ bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan, kebîreleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebâiri azîme içinde amel-i salihin ihlâsla muvaffakiyeti pek azdır.

Hem, az bir amel-i salih, bu ağır şerâit içinde çok hükmündedir. Hem, takvâ içinde bir nevi amel-i salih var. Çünkü bir haramın terki vaciptir. Bir vacibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takvâ, böyle

zamanlarda, binler günahın tehâcümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vacip işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta, niyet ile, takvâ namıyla ve gûnahtan kaçınmak kastıyla menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mâl-i salihadır.

Risale-i Nur şakirtlerinin, bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvâyı esas tutup davranmak gerektir. Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takvâ ile ve niyet-i içtinab ile yüzer amel-i salih işlenmiş hükmündedir. Mâlûmdur ki bir adamın bir günde harap ettiği bir sarayı, yirmi adam, yirmi günde yapamaz ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken; şimdi, binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve tesirâtı pek harikadır. Eğer bu iki mütekabil kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde mucizevârî muvaffakiyet ve fütuhat görülecekti.

Ezcümle: Hayat-ı içtimaiyeyi idâre eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet gayet sarsılmış. Bazı yerlerde, gayet elîm ve bîçâre ihtiyarlar, peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor.

Cenâb-ı Hakk'a şükür ki Risale-i Nur, bu müthiş tahribata karşı girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle Ye'cüc ve Me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi, şeriat-ı Muhammediye (aleyhissalâtü vesselâm) olan sedd-i Kur'ânî'nin tezelsülûyle ve Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müthiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor.

Risale-i Nur'un şakirtleri, böyle bir hâdisede mânevî mücahedeleri, inşaallah, zaman-ı sahâbedeki gibi, az amelle, pek büyük sevap ve a'mâl-i salihaya medar olur.

Aziz kardeşlerim! İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisâta karşı, ihlâs kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz, iştirâk-i a'mâl-i uhrevî düsturuyla birbirimize kalemlerle, her birinin a'mâl-i salih defterine hasenât yazdırdıkları gibi; lisanlarıyla, her birinin takvâ kalesine ve siperine kuvvet ve imdat göndermektir. Ve bilhassa fırtınalı tehâcûme hedef olan bu fakir ve âciz kardeşinize, bu mübârek şuhûr-u selâsede ve eyyâm-ı meşhurede yardıma koşmak, sizin gibi kahraman ve vefadar ve şefkatkârların şe'nidir. Bütün ruhumla bu imdad-ı mânevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi, iman ve sadâkat şartıyla, Risale-i Nur talebelerini bütün dualarıma

ve mânevî kazançlarıma, yirmi dört saatte, iştirak-i a'mâl-i uhreviye düsturuyla, bazen yüz defadan ziyade "Risale-i Nur talebeleri" unvanıyla hissedar ediyorum.

Said Nursî

≈ 94 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Dün, Emin, bu havaliye gelen bir kolordu münasebetiyle, istemediğim ve Rus'un harbe devamını bilmediğim hâlde, Rusya'nın Kafkas'la ittisali keşilmesini söyledi. Ben, onun sözünü kesip susturduğum hâlde, kalbim ehemmiyetle bir alâka gösterdi.

Sonra, bugün namazda ve tesbihatında iken, mânevî tarzda denildi ki:

Küre-i arzda çarpışan, mücadele eden cereyanlardan her hâlde birisi İslâmiyet'e ve Kur'ân'a ve Risale-i Nur'a ve mesleğimize taraftar olacak; bu noktadan ona karşı bakmak gerektir. Bakmamak için bir-iki mektupta yazdığım sebepler çendan kalbe, akla kâfidir; fakat meraklı ve hevesli olan nefse kâfi gelmiyor diye kalbime geldi. Aynen tesbihatta ihtar edildi ki:

Ehemmiyetli sebebi ise: Bakmakta bir tarafa tarafgirlik hissi uyanır; tarafgir nazarı, taraftar olduğu taraf cereyanın kusurunu görmez, zulmüne rıza gösterir, belki alkışlar. *Hâlbuki küfre rıza, küfür olduğu gibi, zulme razı olmak dahi zulümdür.*

Elbette zemin yüzünde bu dehşetli düelloda semâvâtı ağılatacak zulümler ve tahribat oluyor. Çok mâsum ve mazlumların hukukları kayboluyor, mahvoluyor. Mimsiz, gaddar medeniyetin zâlimâne düsturu olan, "Cemaat için fert feda edilir; milletin selâmeti için cüz'î hukuklara bakılmaz." diye, öyle dehşetli bir zulüm meydanı açmış ki kurân-u ulâ vahşetlerinde de emsali uuku bulmamış. Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın adalet-i hakikiyesi, bir ferdin hakkını cemaate feda etmez; "Hak haktır; küçüğe, büyüğe, aza, çoğa bakılmaz." diye kanun-u semâvî ve hakikî adalet noktasında Risale-i Nur şakirtleri gibi hakikat-i Kur'âniye ile meşgul adamlar, zaruret olmadan, lüzumsuz, yalnız hevesli bir merak için, netice itibarıyla faydası bulunan ve netice daha gelmeden evvel lüzumsuz bakmak ve zâlimâne tahribatlarını alkışlamak suretiyle İslâmiyet ve Kur'ân lehine hizmet edeceği o cereyanın harekâtını fikren takip etmekle meşgul olmak münasip olmadığı için, nefis de akıl ve kalbe tâbi olup merakını bırakmış diye anladım.

İkinci mesele: *Risale-i Nur'un Isparta'da kat'î galebesi, zındıkları şaşırttı. Fakat bazı mütemerrid ve muannid ve ölen herifin ruh-u habîsi hükmünde bazı zındıklar, o mağlûbiyete karşı gelmek fikriyle, baştan aşağı kadar Kur'an ve Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm) aleyhinde, fakat perde altında, aynen münâzara-yı şeytaniye bahsinde, hizbü's-şeytanın Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm) ve Kur'an hakkında mesleklerince söyledikleri tâbirâtı başka bir tarzda o zındık herif istimâl etmiş. Onun gibi Yahudi, mütemerrid ve dinsiz filozoflarından ve Avrupanın zındıklarının eskiden beri Kur'an ve Peygamber'in (aleyhissalâtü vesselâm) hâlâtından medar-ı tenkit buldukları noktaları, bu İslâm ismi altındaki zındık, kurnazcasına, safdil Müslümanlara ve Risale-i Nur'u görmeyenlere dinlettirmek ve göstermek için öyle bir tarzda gitmiş ve küfrünü gizlemeye çalışmış ki şeytanette, şeytandan ileri gitmiş; beni çok müteessir etti.*

Kardeşimiz Sabri'nin mektubunda, muannid mülhidlerin, Risale-i Nur'un cereyanına karşı kurdukları çürük ve vâhi hud'aları, "örümcek ağı ve yuvası gibi kuvvetsiz; ve o şeytanet perdeleri, kıymetsiz ve mukavemetsizdir. Risale-i Nur'a karşı yırtılır ve yırtılacak." dediği gibi, bu zındık ve muannid ve mütemerrid ve ölen herifin ruh-u habîsi olan zındığın yazdığı ve zâhiren Müslümanlara Türkçülük lehinde, fakat hakikatte Kur'an ve Peygamber'in (aleyhissalâtü vesselâm) azamet ve haşmet-i mânevîyelerini kırmak ve hiçe indirmek ve âdileştirmek niyetiyle yazılan bu matbu eserde, Mu'cizât-ı Kur'âniye ve Mu'cizât-ı Ahmediye'ye (aleyhissalâtü vesselâm) karşı, örümcek ağı da olamaz, parçalanır. Fakat binler teessüf ki Risale-i Nur'u görmeyenlere kat'î zarar verdiği gibi, Risale-i Nur'u görenler de merak edip, "Acaba ne var?" demekle, sâfi kalblerini bulandırır. Lâakal, vesvese ve evham verir.

Risale-i Nur'un kahraman şakirtleri böyle şeylere karşı müteyakkız davranmak ve faaliyetlerini ziyadeleştirmek lâzım geliyor. Fena şeyle zihnen meşgul olmak da fena olduğu için kısa kesiyorum. Sakın ona ehemmiyet vermekle halkları meraklandırıp baktırılmasın. Belki ehemmiyetsiz, dinsizcesine, yalnız esmâ-yı mübâreke ve âyât-ı mübârekenin bazı meâli içinden hariç kalmak itibarıyla, ehemmiyetsiz bir paçavradır bilinsin. Bu herifin ne derece haddinden tecavüz ettiğini bu temsilden anlayınız: Mesela, çok uzak bir mecliste, mütehasıs ve müdakkik âlimlerin okudukları ve tetkik ettikleri bir kitaba ve ders aldıkları bir zâta, pek uzak bir mesafede bakmak isteyen ve görmeyen bir ebleh, o âlimlerin aksine hüküm verip onları tenkit eden, divanece hezeyan eder.

Cenâb-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirtlerini böylelerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn...

Said Nursî

﴿ 95 ﴾

Aziz kardeşlerim,

Sizin fevkalâde sebat ve ihlâsınızın galebesi ve o musibeti def'inden sonra, ehl-i dünya cepheyi değiştirdi. Zındıkanın desiseleriyle, bu havalide bizlere karşı perde altında maddî ve mânevî tahşidatı başlamış; gayet dikkatle ve şeytancasına, şakirtlerin hakikî kuvvetleri olan tesânüdü bozmaya çalışıyorlar. Sizlere risaleleri iade ettikleri hâlde, kurnazcasına dolaplar çevriyor. Biz, sizin bir şubeniz hükmünde olduğumuz hâlde, bizi asıl ve merkez telâkki ettiklerinden, daha ziyade desiseleri bize karşı istimâl ediyorlar. Hâfız-ı Hakikî Cenâb-ı Hak'tır. İnşallah hiçbir zarar edemeyecekler. Fakat bu şuhûr-u mübârekenin eyyam ve leyâlî-i mübârekesinde hâlis dualarınız ile bize yardım ediniz. Birşey yok; fakat mümkün oldukça ihtiyatlı ve dikkatli olunuz. Hazreti Ali (*radîyallâhu anhu*) ve Gavs-ı Geylânî (*Ḳuddise sirruhu*) gibi kahramanların mânevî teminatı ¹ **فَقُلُّهُ وَلَا تَخَفْ** ve ² **وَلَا تَحْشَ وَلَا** hitapları, bize her vakit cesaret ve kuvve-i mânevî veriyor.

Kâtip Osman'ın mektubunda, kahraman Rüştü'nün bahadır biraderi Burhan'ın, risalelerin kurtulmasına çok hizmet ettiğini yazıyor. Zaten o cesur kardeşimizin eskiden de bu çeşit hizmetleri vardı. Hem ona, hem Risale-i Nur'un kurtulmasına çalışanlara ve medhali bulunanlara, hatta mahkeme reisine ve insafî âzâlarına hem dua, hem teşekkür ediyoruz. Münasip görülse, mahkeme reisine hususî teşekkürümüzü beyan edersiniz.

﴿ 96 ﴾

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ³ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ⁴

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ هَذِهِ الشُّهُورِ الثَّلَاثَةِ⁵

¹ "Korkma, sözlerini söyle..!" el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb* (Evrâd-ı Şâzeli) s.562

² ".korkma..!" (Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb* (Evrâd-ı Şâzeli) s.527)

³ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

⁴ "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

⁵ Kutlu zaman dilimi üç aylardaki dakikaların âşireleri sayısınca, Allah'ın selâm, rahmet ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizin geçmiş leyle-i Miraç ve gelecek leyle-i Berat'ınızı tebrik ediyoruz ve makbul dualarınızı rica ediyoruz.

Sâniyen: Yirmi Beşinci Söz olan Mu'cizât-ı Kur'âniye'nin nisf-ı âhiri, acelelik belâsıyla gayet mücmel kalmasına bedel, size evvelce yazdığım gibi, bazı lâhikaları onun âhîrinde ilhak etmiştik. Şimdi en mühim bir parça, yirmi sene evvel tab edilen Lemeât'ta gördük. Onun da Mu'cizât-ı Kur'âniye zeyilleri içine derci pek münasip görüldü. Kahraman Tâhirî'nin bana getirdiği bir nüsha Lemeât'ı çok kıymetli gördüm. Eğer bir nüsha daha o havalide varsa, siz de o parçayı nüshalarınızın âhîrine yazarsınız. Zaten Lemeât, kendisi de harikadır. Ramazan-ı Şerif'te, yirmi gün zarfında, nesir bir surette, tekellüf-süz, birden yazılmış. Sonra baktık, sehl-i mümteni gibi bir nesr-i manzum ve bir nazm-ı mensur suretini almış. İçinde bu parça daha harikadır. Lemeât'ta o parçanın serlevhası: "İcaz İle Beyan İ'câz-ı Kur'ân."

"Bir zaman rüyada gördüm ki: Ağrı Dağı altındayım. Birden dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı."

Bundan tâ, "Tarz-ı nazar ikidir. Biri zulmettar, diğeri ziyadar." serlevhasına kadar.

Eğer Lemeât sizin elinize geçmemişse, o parçayı buradan size göndereceğiz.

Sâlisen: Hem latîf, hem güzel, zarif bir hâdiseyi söyleyeceğim. Bu memlekette Risale-i Nur'a, erkeklerden ziyade fedakârâne yapışan ihtiyar hanımlar ve ihtiyare hükmünde mâsume genç hanımlar, eski zaman sırmalı ve yaldızlı gelinlik cihâzâtının içinde kıymetli parçaları Risale-i Nur'un eczalarının ciltleri üstüne çekip, bütün risaleler altın yaldızıyla ciltlenmiş gibi bir tarza girdi. Risale-i Nur'un mânen güzelliğine ve Hüsrev ve Tâhirî ve Alilerin ve Hasan Âtîf ve Âsım gibi kardeşlerimizin yaldızlı yazılarının cemâline, cildi üstünde de şirin bir güzellik daha ilâve ettiler. Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şâhîde değerinde burada Risale-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz var. Mesela: Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Âliye gibi Risale-i Nur'un şakirtleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar.

﴿ 97 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ
دَقَائِقِ الشَّهْرِ شَعْبَانَ وَرَمَضَانَ³

Aziz, sıddık, mübârek, metin kardeşlerim,

Sizin leyle-i Beratınızı ve gelen leyâli-i Ramazan-ı Mübârekinizi tebrik ederiz. Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükür olsun ki Risale-i Nur kendi kendine tevessü ediyor. Her tarafta fütuhâtı var. Ehl-i dalâletin hileleri onu durdurmu-yor; bilâkis çok dinsizler teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi, korkuları pek ziyadedir. Şimdi, dinsizlik taassubuyla değil, korku cihetiyle ilişiyor-lar. O korku, Risale-i Nur lehine dönecek inşaallah.

Nur fabrikasının sahibi, bu defaki mektubundaki harika ve yüksek duası, onun fevkalâde ihlâs ve sadâkatinin bir tereşşuhâtı nazarıyla baktığımızdan, bin derece haddimden ziyade hüsn-ü zannını Risale-i Nur hesabına kabul edip, duasına âmîn deriz. O Nur fabrikasının mektubu Hasan Âtîf'in mektu-buyla leyle-i Berat akşamında elimize geçti. O gecemize, bereketli ve mübâ-rek bir tebrik nev'inde telâkki eyledik.

Aziz kardeşlerim,

Bu mübârek Ramazan'da dahi, geçen Ramazan gibi, bu âciz ve zayıf kar-deşinize, mânevî ve uhrevî sa'y ve çalışmanızdan zekât miktarınca vermenizi ve onun hesabına bir miktar çalışmanızı ve ziyade hüsn-ü zannınızla ona tah-mil ettiğiniz ağır yüke o cihette yardımınızı pek çok rica ederim.

Derd-i maişet sersemliğiyle, ekser halk âhîret işlerine ikinci derecede bakmalarından, ehl-i dalâlet istifade edip onları avlıyorlar. Risale-i Nur şakirtleri kanaat ve iktisat düsturlarıyla bu mânevî hastalığa da mukabe-le ederler inşaallah.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Şâban ve Ramazan aylarının dakikalarının âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Said Nursî

﴿ 98 ﴾

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin mübârek Ramazan-ı Şerif'inizi tebrik ediyoruz. Cenâb-ı Erhamû'r-râhimîn bu Ramazan-ı Mübâreke'nin hürmetine, Rahmeten lil-âlemîn olan Resûl-i Ekrem (*aleyhissalâtü vesselâm*)'ın ümmetine rahmetiyle imdat eylesin, âmîn... Âsâr-ı gadab-ı ilâhî olan âfât ve dalâletlerden muhafaza eylesin, âmîn... Ve Risale-i Nur şakirtlerini neşr-i envâr-ı Kur'âniye'de muvaffak eylesin, âmîn...

Hizbül'l-Âzam-ı Kur'ânî'nin gelmesini iştıyakla bekliyoruz.

Sâniyen: Hâfız Ali'nin mektubunda, kahraman Süleyman Rüştü'nün gelmesini tebşir ediyoruz. Biz de ona, “Binler safalarla geldin” deyip ve üç cihetle onu ve mâsumlarını tebrik ediyoruz. Ve Hasan Âtîf'in, Demirci Mehmet namını verdiği bedevî kardeşimize yazdığı uzun mektubu buradaki kardeşlerimize ihlâs noktasında ehemmiyetli tesiri var. İhlâs Risalesi'nin sırrını ve düsturlarını yerleştirmeye çalışması, bizi çok mesrur eyledi. Cenâb-ı Hak, onun gibi hâlis kardeşleri çoğaltsın. Ve Âtîf'in o mektubunda medrese-i nuriyedeki kahramanlarından kıymetli bir-iki yüksek ihtiyarın Risale-i Nur'a parlak irtibatları bizi sürûr yaşıyla ağlattırdı.

Bu defa, evvelce size gönderilen “Gençler ikaznâmesinin bir tetimme-
si” olarak bu havalideki tehlikeli vaziyette bulunan gençlere bir ihtarnâme namında bir fıkra gönderiyoruz; tâ ki Risale-i Nur'un genç şakirtlerinin gittikleri istikâmet ve iffet ve ittiba-ı sünnet-i seniyye, gençlik noktasında ne kadar kıymetli bulunduğunu ve hakikî ve zevkli gençlik ise o tarzdaki bahtiyarların gençlikleri olduğunu bir kat daha ispat edip, hakikî genç Türkler kimler olduğunu göstereyim.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 “Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz. Ve mübârek dualarını bu mübârek Ramazan-ı Şerif'te ve bire bin kazancı kazandıran eyyam ve leyâli-i mübârekece rica ediyoruz.

أَبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz
Said Nursî

(Bu defadan evvelce size gönderilen gençler ikaznamesinin bir tetimmesi.)

Birkaç Bîğâre Gençlere Verilen Bir Tenbih, Bir Ders, Bir İhtarnâmedir.

Bir gün yanıma parlak birkaç genç geldiler. Hayat ve gençlik ve hevesât cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için tesirli bir ihtar almak istediler. Ben de eskiden Risale-i Nur'dan medet isteyen gençlere dediğim gibi, onlara dedim ki:

Sizdeki gençlik katiyen gidecek. Eğer siz daire-i meşruada kalmazsanız, o gençlik zayi olup, başınıza hem dünyada, hem kabirde, hem âhirette, kendi lezzetinden çok ziyade belâlar ve elemeler getirecek. Eğer terbiye-i İslâmiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffet ve namusluluk ve taatte sarfetseniz, o gençlik mânen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmasına sebep olacak.

Hayat ise, eğer iman olmazsa veyahut isyan ile o iman tesir etmezse, hayat, zâhirî ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber, binler derece o zevk ve lezzetten ziyade elemeler, hüznler, kederler verir. Çünkü insanda akıl ve fikir olduğu için, hayvanın aksine olarak, hazır zamanla beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fitraten alâkadardır. O zamanlardan dahi hem elem, hem lezzet alabilir.

Hayvan ise, fikri olmadığı için, hazır lezzetini, geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen korkular, endişeler bozmuyor.

İnsan ise, eğer dalâlet ve gafflete düşmüşse, hazır lezzetine, geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen endişeler, o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor. Hususan gayr-i meşru ise, bütün bütün zehirli bir bal hükümündedir.

¹ Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Demek hayvandan yüz derece lezzet-i hayat noktasında aşağı düşer. Belki ehl-i dalâletin ve gafletin hayatı, belki vücudu, belki kâinatı; bulunduğu gündür. Bütün geçmiş zaman ve kâinatlar, onun dalâleti noktasında mâdumdur, ölmüştür. Akıl alâkadarlığıyla ona zulümâtlar, karanlıklar veriyor. Gelecek zamanlar ise, itikadsızlığı cihetiyle yine mâdumdur. Ve ademle hasıl olan ebedî firaklar, mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulümâtlar veriyor. *Eğer iman hayata hayat olsa, o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar imanın nuruyla ışıklanır ve vücut bulur; zaman-ı hazır gibi, ruh ve kalbine iman noktasında ulvî ve mânevî ezvâkı ve envâr-ı vücudiyeyi veriyor.* Bu hakikatin, İhtiyar Risalesi'nde, Yedinci Rica'da izahı var; ona bakmalısınız.

İşte hayat böyledir. Hayatın lezzetini, zevkini isterseniz, hayatınızı imanla hayatlandırınız ve ferâizle zînetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza ediniz. Her gün ve her yerde ve her vakit vefiyatların gösterdikleri dehşetli hakikat-i mevt ise, size –başka gençlere söylediğim gibi– bir temsil ile beyan ediyorum:

Mesela, burada, gözünüz önünde bir darağacı dikilmiş. Onun yanında bir piyango fakat pek büyük bir ikramiye biletlere veren dairesi var. Biz, buradaki on kişi, alâküllihâl, ister istemez, hiç başka çare yok, oraya davet edileceğiz, bizi çağıracaklar. Ve çağırma zamanı gizli olmasından, her dakika ya “Gel, idam biletini al, darağacına çık!” veyahut “Gel, milyonlar altın kazandıran bir ikramiye bileti sana çıkmış. Gel, al!” demelerini beklerken, birden kapağı iki adam geldi. Biri yarı çıplak, güzel ve aldatıcı bir kadın, elinde zâhiren gayet tatlı, fakat zehirli bir helva getirip yedirmek istiyor.

Diğer biri de aldatmaz ve aldanmaz, ciddî bir adam, o kadının arkasından girdi. Dedi ki: “Size bir tılsım, bir ders getirdim. Bunu okursanız, o helvayı yemezseniz, siz o darağacından kurtulursunuz. Bu tılsımla o emsalsiz ikramiye biletini alırsınız. İşte, bakınız bu darağacını da, zaten gözünüzle görüyorsunuz ki bal yiyenler oraya giriyorlar ve oraya girinceye kadar da o helvanın zehirinden dehşetli karın sancısı çekiyorlar. Ve o büyük ikramiye biletini alanlar çendan görünmüyorlar ve zâhiren onlar da o darağacına çıkıyorlar; fakat onlar asılmadıklarını, belki oradan kolayca ikramiye dairesine girmek için basamak yaptıklarını, milyonlar, milyarlar şahitler var, haber veriyorlar. İşte, pencerelerden bakınız. En büyük memurlar ve bu işle alâkadar büyük zâtlar yüksek sesle ilân ediyorlar, haber veriyorlar ki o darağacına gidenleri aynelyakin gözünüzle gördüğünüz gibi, bu ikramiye biletini tılsımcılar aldıklarını hiç şek ve şüphe getirmez, görür gibi, gündüz gibi kat'î biliniz.” dedi.

İşte, bu temsil gibi, zehirli bir bal hükmünde olan gayr-i meşru dairedeki gençliğin sefahetkârâne zevkleri, hazine-i ebediyenin ve saadet-i sermediyenin bileti ve vesikası olan imanı kaybettiği için, darağacı hükmünde olan ölüm ve ebedî zulümât kapısı olan kabrin musibetine, aynen zâhiren görüldüğü gibi düşer. Ve ecel gizli olduğu için, genç ihtiyar fark etmeyerek, her vakit ecel cellâdı başını kesmek için gelebilir.

Eğer o zehirli bal hükmünde olan hevesât-ı gayr-i meşruayı terk edip, tılsım-ı Kur'ânî olan iman ve ferâizi elde etmekle ve fevkalâde mukadderat-ı beşer piyangosundan çıkan saadet-i ebediye hazinesi bileti alacağına, yüz yirmi dört bin enbiya¹ (aleyhimüsselâm) ile beraber had ve hesaba gelmeyen ehl-i velâyet ve ehl-i hakikat ve ehl-i tahkik müttefikan haber veriyorlar ve âsârını gösteriyorlar.

Elhâsıl: Gençlik gidecek. Sefahette gitmişse, hem dünyada, hem âhirette binler belâ ve elemeler netice verdiğini ve öyle gençler ekseriyetle sû-i istimâl ile, israfat ile gelen evhamlı hastalıkla hastahanelere; veya taşkınlıklarıyla hapishanelere veya sefaletanelere; veya mânevî elemelerden gelen sıkıntılarla meyhanelere düşeceklerini anlamak isterseniz, hastahanelerden ve hapishanelerden ve kabristanlardan sorunuz.

Elbette hastahanelerin ekseriyetle lisan-ı hâlınden, gençlik sâikasıyla israfat ve sû-i istimâlden gelen hastalıktan “eninler”, “eyvahlar” cevabını işittiğiniz gibi, hapishanelerden dahi, ekseriyetle gençlik sâikasıyla gayr-i meşru dairedeki harekâtın tokatlarını yiyen bedbaht gençlerin teessüfâtını işiteceksiniz. Ve kabristanda ve mütemadiyen oraya girenler için kapıları açılıp kapanan o âlem-i berzahta, ehl-i keşfü'l-kuburun müşâhedesıyla ve bütün ehl-i hakikat tasdikiyle ve şehâdetleriyle, ekser azaplar, gençlik sû-i istimalatının neticesi olduğunu bileceksiniz.

Hem nev-i insanın ekseriyetini teşkil eden ihtiyarlardan ve hastalardan sorunuz. Elbette, ekseriyet-i mutlaka ile esefler, hasretlerle “Eyvah, gençliği-mizi bâd-i hevâ, belki zararlı zayi ettik. Sakın bizim gibi yapmayınız!” diyecekler. Çünkü beş-on senelik gençliğin gayr-i meşru zevki için, dünyada çok seneler gam ve keder ve berzahta azap ve zarar ve âhirette cehennem ve sakar²

¹ 124 bin nebî, 315 (veya 313) rasûl olduğuna dair bkz.: Ahmed İbni Hanbel, *el-Müsned* 5/265; İbni Hibbân, *es-Sahih* 2/77; et-Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir* 8/217.

² Bkz.: Kamer sûresi, 54/48; Müddessir sûresi, 74/26, 27, 42.

belâsını çeken adam, en acınacak bir hâlde olduğu hâlde, **الرَّاضِي بِالضَّرِّ لَا** **يُنْظَرُ لَهُ¹** sırıyla, hiç acınmaya müstehak olamaz. Çünkü zarara rızasıyla girene merhamet edilmez ve lâyıık değildir.

Cenâb-ı Hak bizi ve sizi bu zamanın cazibedar fitnesinden kurtarsın ve muhafaza eylesin, âmîn...

≈ 100 ≈

Aziz, sıddık Risale-i Nur şakirtleri kardeşlerim,

Risale-i Nur şakirtlerinin zayıf kısımlarına zarar veren, hatıra gelmeyen, ihtiyar bir zât tarafından bir itiraz münasebetiyle ve o gibi itirazların esasını ke-secek bir hakikati beyan etmeye mecbur oldum. Evvelce birisine dediğim gi-bi bunu tekrar ediyorum.

Hem mucib-i taaccüb, hem medar-ı teessüftür ki; ehl-i hakikat, ittifaktaki fevkalâde kuvveti zayı ettikleri ve ziya' ile mağlûp oldukları hâlde, ehl-i nifak ve dalâlet, meşrebine zıt olduğu hâlde ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde et-mek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikati mağlûp ediyor-lar. Ve en ziyade medar-ı taaccüb ve medar-ı hayret şudur ki:

En ziyade muâvenet ve teşvik beklediğimiz ve onlar da, o yardıma İslâmiyet'çe ve meslekçe ve vazifeten mükellef oldukları bize yardımı yapma-yıp, bilâkis, yanlış anlamasına binaen, Risale-i Nur'un hizmetine fütur verecek, mevki-i içtimaiyelerinin ehemmiyetine istinaden itiraz etmişler. Bir haki-kate dair beyanata itiraz etmişler.

Ben bilmiyorum, hangi meseledir, hangi âyete dairdir. Olsa olsa, gayet mahrem kısmından olan Birinci Şuâ namında, İşârât-ı Kur'âniye'den bir me-seleye dair olacaktır.

Bu âciz kardeşiniz, hem o eski dost zâta, hem ehl-i dikkate ve sizlere be-yan ediyorum ki:

Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın feyziyle, Yeni Said, hakâik-i imaniye-ye dair o derece mantıkça ve hakikatçe burhanlar zikrediyor ki; değil Müslüman ulemâsı, belki en muannid Avrupa filozoflarını da teslim mecbur ediyor ve etmektedir.

¹ Bkz.: İmam Rabbânî, *el-Mektûbât* 2/83 (49. Mektup).

Amma, Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işârî ve remzî bir tarzda, Hazreti Ali (radıyallâhu anhu) ve Gavs-ı Âzam'ın (kuddise sirruhi) ihbârâtı nev'inden, Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın dahi bu zamanda bir mucize-i mânevîsi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celbetmesine mana-yı işârî tabakasından rumûz ve imaları, i'câzının şe'nindedir ve o lisan-ı gaybın, belâgat-ı mucizekârânesinin muktezasıdır.

Evet, Eskişehir Hapishanesinde, dehşetli bir zamanda ve kudsî bir tesselliye pek çok muhtaç olduğumuz hengâmda, mânevî bir ihtarla, “Risale-i Nur'un makbuliyetine dair eski evliyalardan şahit getiriyorsun. Hâlbuki ¹ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ sırıyla en ziyade bu meselede söz sahibi Kur'ândır. Acaba, Risale-i Nur'u, Kur'an kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?” denildi. O acib suâl karşısında bulundum.

Ben de Kur'an'dan istimdat eyledim. Birden, otuz üç âyetin mana-yı sarîhinin teferruatı nev'indeki tabakattan mana-yı işârî tabakasından ve o mana-yı işârî külliyyetinde dâhil bir ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhulüne, medâr-ı imtiyazına bir kuvvetli karîne bulunmasını, bir saat zarfında hissettim ve bir kısmı bir derece izah ve bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatimde hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı. Ben de *ehl-i imanın imanını, Risale-i Nur'la muhafaza niyetiyle o kat'î kanaatimi yazdım ve has kardeşlerime mahrem tutulmak şartıyla verdim.*

Ve o risalede, biz demiyoruz ki “âyetin mana-yı sarîhi budur;” tâ hocalar ² فِيهِ نَظَرٌ desin. Hem dememişiz ki “Mânâ-yı işârînin külliyyeti budur.”

Belki diyoruz ki mana-yı sarîhinin tahtında müteaddit tabakalar var; bir tabakası da, mana-yı işârî ve remzîdir. Ve o mana-yı işârî de bir küllidir; her asırda cüz'iyatları var. Risale-i Nur dahi bu asırda o mana-yı işârî tabakasından külliyyetinden bir ferttir. Ve o ferdin kasten bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskiden beri ulemâ beyninde câri bir düstur-u cifrî ve riyâzî ile karîneler, belki hüccetler gösterilmişken, Kur'an'ın âyetine veya sarahatine değil incitmek, belki i'câz ve belâgatına hizmet ediyor. *Bu nevi işârât-ı gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i hakikatin, nihayetsiz işârât-ı Kur'âniye'den had ve hesaba gelmeyen istihracâtlarını inkâr edemeyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez...*

¹ “Yaş ve kuru hiçbir şey yoktur ki açık, net bir kitapta bulunmasın.” (En'âm sûresi, 6/59)

² Mülâhaza dairesi açık (Herkesin kabul ettiği bir görüş değil; tartışılır..)

Amma, benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir eserin zuhur etmesini istiğrab ve istib'ad edip itiraz eden zât, eğer buğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını halk eylemek azamet ve kudret-i ilâhiyeye delil olduğunu düşünse, elbette bizim gibi acz-i mutlak, fakr-ı mutlakta ve böyle ihtiyac-ı şedit zamanında böyle bir eserin zuhuru, "vüs'at-i rahmet-i ilâhiyeye delildir" demeye mecbur olur.

Ben, sizi ve muterizleri Risale-i Nur'un şeref ve haysiyetiyle temin ediyorum ki; bu işaretler ve evliyanın imalı haberleri, remizleri beni da-ima şükre ve hamde ve kusurlarımdan istiğfara sevketmiş. Hiçbir vakitte, hiçbir dakika, nefs-i emmâreme medar-ı fahir ve gurur olacak bir enâniyet ve benlik vermediğini, size bu yirmi sene hayatımın göz önünde tereşsuhatıyla ispat ediyorum.

Evet, bu hakikatle beraber, insan kusurlardan, nisyandan, sehivden hâli değil. Benim bilmediğim çok kusurlarım var. Belki de fikrim karışmış, risalelerde hatalar da olmuş. Fakat, Kur'ân'ın hurufât-ı kudsiyesinin yerine, beşerin tercümesini ikâme perdesi altında, noksan huruflarla, yeni hat altında, tahrifkârâne, ehl-i dalâletin te'vilât-ı fâsidederi âyâtın sarâhatini incitmelerine bakmıyor gibi; biçâre, mazlum bir adamın, kardeşlerinin imanını kuvvetleştirmek için, bir nükte-i i'câziyeyi beyan ettiği için, hizmet-i imaniyesine fütur verecek derecede itiraz, elbette değil öyle zâtlar, belki zerre miktarı insafı bulunan itiraz edemez.

Benim şahsım için mucib-i hayrettir ki o itiraz eden zât, benim silsile-i ilimde en mühim üstadım olan Şeyh Fehim'in (*kuddise sirruhi*) bir tilmizi ve en ziyade merbut olduğum İmam Rabbânî'nin (*radîyallâhu anhi*) bir talebesi olduğu hâlde, herkesten ziyade kusurlarıma, eski karışık hayatlarıma, taşkınlıklarına bakmayarak bütün kuvvetiyle imdadıma koşmak lâzım iken, maatteessüf, ondan tereşsuh eden bir itiraz, bazı zayıf arkadaşlarımıza fütur ve ehl-i dalâlete bir senet hükmüne geçtiğini çok teessüfle işittik. O ihtiyar zâttan, çabuk bu sû-i tefhümü izale etmek için tamire çalışmasını, hem duasıyla, hem tesirli nasihatiyle yardımını bekleriz.

Bunu da ilâveten beyan ediyorum: Bu zamanda, gayet kuvvetli ve hakikatli milyonlar fedakârları bulunan meşrepler, meslekler bu dehşetli dalâlet hücumuna karşı zâhiren mağlûbiyete düştükleri hâlde, benim gibi yarım ümmî ve kimsesiz, mütemediyen tarassut altında, karakol karşısında ve müthiş, müteaddit cihetlerle aleyhimde propagandalar ve herkesi benden tenfir

etmek vaziyetinde bulunan bir adam, elbette dalâlete karşı galibane mukave-
met eden ve milyonlar efradı bulunan mesleklerden daha ileri, daha kuvvetli
dayanan Risale-i Nur'a sahip değildir. O eser, onun hüneri olamaz ve onunla
iftihar edemez. *Belki, doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakîm'in bu zamanda*
bir mucize-i maneviyesi, rahmet-i ilâhiye tarafından ihsan edilmiştir. O
adam, binler arkadaşıyla beraber o hediye-i Kur'âniye'ye el atmışlar. Her na-
sılsa birinci tercümanlık vazifesi ona düşmüş. Onun fikri ve ilmi ve zekâsının
eseri olmadığına delil, Risale-i Nur'un öyle parçaları var ki bazı altı saatte, ba-
zı iki saatte, bazı bir saatte, bazı on dakikada yazılan risaleler var. Ben yeminle
temin ediyorum ki: Eski Said'in (*radiyallâhu anhi*)¹(Hâşiye) kuvve-i hafızası beraber
olmak şartıyla, o on dakikalık işi, on saatte fikrimle yapamıyorum. O bir saat-
lik risaleyi, iki gün istidadımla, zihnimle yapamıyorum. Ve o altı saatlik risale
olan Otuzuncu Söz'ü, ne ben, ne de en müdakkik dindar filozoflar, altı günde
o tahkikatı yapamaz. Ve hâkeza...

Demek, biz müflis olduğumuz hâlde, gayet zengin bir mücevherat
dükkânının dellâli ve birer hizmetçisi olmuşuz. Cenâb-ı Hak, fazl ve ke-
remiyle, bu hizmette hâlisâne, muhlisâne bizi ve umum Risale-i Nur şa-
kirtlerini daim muvaffak eylesin, âmîn...

Said Nursî

¹ (Hâşiye) Bazı müstensihler, bu biçare Said hakkında "radiyallâhü anh" kelimesini bir dua niyetiyle yazmışlar. Ben bozmak istedim, hatıra geldi ki: "Allah razı olsun" manasında bir duadır, ilişme. Ben de bozmadım.

Fâtiha'nın Âhîrinde İşaret Olunan Üç Yolun Beyanı¹

Ey birader-i pür emel! Hayalini ele al, benimle beraber gel. İşte bir zemindeyiz, etrafına bakarız; kimse de görmez bizi.

Çadır direkleri hükmünde yüksek dağlar üstünde karanlıklı bir bulut tabakası atılmış, hem o dahi kaplatmış zeminimizin yüzü.

Müncemit bir sakf olmuş, fakat altı yüzü açılmış, o yüz güneş görmüş. İşte bulut altındayız, sıkıyor zulmet bizi.

Sıkıntı da boğuyor; havasızlık öldürür. Şimdi bize üç yol var: Bir âlem-i ziyadâr, bir kerre seyrettimdi bu zemin-i mecazî.

Evet bir kere buraya da gelmişim, üçünde ayrı ayrı gitmişim. •**Birinci yolu budur:** Ekseri burdan gider; o da devr-i âlemdir, seyahate çeker bizi.

İşte biz de yoldayız, böyle yayan gideriz. Bak şu sahranın kum deryalarına, nasıl hiddet saçıyor, tehdit ediyor bizi!

Bak şu deryanın dağ-varî emvâcına! O da bize kızıyor. İşte elhamdülillâh, öteki yüze çıktık; görürüz güneş yüzü.

Fakat çektiğimiz zahmeti ancak da biz biliriz. Of! tekrar buraya döndük şu zemin-i vahşet-zâr, bulut damı zulmettar. Bize lâzım; revnakdâr eder kalbdeki gözü

Bir âlem-i ziyadâr. Fevkalâde eğer bir cesâretin var; gireriz de beraber, bu yol-u pür-hatarkâr. •**İkinci yolumuzu:**

Tabiat-ı arzı deleriz, o tarafa geçeriz. Ya fitrî bir tünelden titreyerek gideriz. Bir vakitte bu yolda seyrettim de geçtim bî-nâz ve pür-niyazî.

Fakat o zaman tabiatın zemini eritecek, yırtacak bir madde var idi elimde. Üçüncü yolun, o delil-i mu'cizi

Kur'ân onu bana vermişti. Kardeşim, arkamı da bırakma, hiç de korkma! Bak hâ şurada tünel-vârî mağaralar, tahte'l-arz akıntılar beklerler ikimizi.

¹ Bkz.: "Bizi doğru yola, Sana doğru varan yola ilet. Nimet ve lutfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilet. Gazaba uğrayanların ve sapkınlarınkine değil. (Fâtiha sûresi, 1/6-7)

Bizi geçirecekler. Tabiat da şu müdhiş cümudiyeleri de seni hiç korkutmasın. Zira bu abus çehresi altında merhametli sahibinin tebessümlü yüzü.

Radyum-vârî o madde-i Kur'ânî ışığıyla sezmiştim. İşte, gözüne aydın! Ziyadâr âleme çıktık, bak şu zemin-i pür-nâzî

Bu fezâ-yı latîf, şirin. Yahu başını kaldır! Bak semâvâta ser çekmiş, bulutları da yırtmış, aşağıda bırakmış. Davet ediyor bizi.

Şu şecere-i tûbâ, meğer o Kur'ân imiş. Dalları her tarafa uzanmış. Tedelli eden bu dala biz de asılmamız, oraya alsın bizi.

O şecere-i semâvî; bir timsali zeminde olmuş şer'-i enveri. Demek zahmet çekmeden o yol ile çıkardık bu âlem-i ziyaya, sıkmadan zahmet bizi.

Madem yanlış etmişiz; eski yere döneriz, doğru yolu buluruz. Bak, **•üçüncü yolumuz**; şu dağlar üstünde durmuş olan şebhazi

Hem de bütün cihana okuyor bir ezanı. Bak müezzin-i âzama, Muhammedü'l-Hâşimî (*aleyhissalâtu vesselâm*) davet eder insanı âlem-i nur-u envere. İlam eder niyaz ile namazı.

Bulutları da yırtmış, bak bu hüdâ dağlarına. Semâvâta ser çekmiş, bak şeriat cibaline. Nasıl müzeyyen etmiş zeminimizin yüzü-gözü.

İşte çıkmamız buradan himmet tayyaresiyle. Ziya, nesim orada, nur u cemâl orada. İşte buradadır Uhud-u Tevhid, o cebel-i azizi.

İşte şuradadır Cûdi-i İslâmiyet, o cebel-i selâmet. İşte Cebelü'l-kamer olan Kur'ân-ı Ezher, zülâl-i Nîl akıyor o muhteşem menbadan. İç o âb-ı lezizi!..

فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ¹

وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ²

Ey arkadaşı! Şimdi hayali baştan çıkar, akli kafaya geçir! Evvelki iki yolun mağdûb ve dâllîn yolu; hatarları pek çoktur, kıstır daim güz, yazı...

Yüzde biri kurtulur; Eflâtun, Sokrat gibi. Üçüncü yol; sehildir, hem karîb-i müstakîmdir. Zayıf, kavî müsavi. Herkes o yoldan gider. En rahatı budur ki: Şehid olmak ya gazi.

¹ "İşte bak da Allah'ın ne mükemmel Yaratan olduğunu bir düşün!" (Mü'minün sûresi, 23/14)

² "Onların duaları 'Hamd âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.' diye sona erer." (Yûnus sûresi, 10/10)

İşte neticeye gireriz. Evet dehâ-yı fennî; evvelki iki yoldur ona meslek ve mezhep. Fakat hüdâ-yı Kur'ânî; üçüncü yoldur, onun sırat-ı müstakîmi îsâl eder o bizi.

اللَّهُمَّ ﴿اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ ﴿١﴾ آمِينَ

(Lemeât'tan)

Hakikî Bütün Elem Dalâlette, Bütün Lezzet İmandadır Hayal Libasını Giymiş Muazzam Bir Hakikat

Ey yoldaş-ı hüşdar! Sırat-ı müstakîmin o meslek-i nuranî, mağdûb ve dâllînin o tarîk-i zulmanî, tam farklarını görmek eğer istersen ey aziz!

Gel vehmini ele al, hayal üstüne de bin, şimdi seninle gideriz zulümât-ı ademe. O mezar-ı ekberi, o şehri-pür-emvâtı bir ziyaret ederiz.

Bir Kadîr-i Ezelî, kendi dest-i kudretle bu zulümât-ı kıtadan bizi tuttu çıkardı, bu vücuda bindirdi, gönderdi şu dünyaya; şu şehri-bî-lezâiz.

İşte şimdi biz geldik şu âlem-i vücuda, o sahra-yı hâile. Gözümüz de açıldı, şeş cihette biz baktık; evvel istîtafkârâne önümüze bakarız.

Lâkin beliyeler, elemeler önümüzde düşmanlar gibi tehacüm eder. Ondandır korktuk, çekindik. Sağa sola, anâsır-ı tabâyia bakarız, ondan medet bekleriz.

Lâkin biz görüyoruz ki onların kalbleri kâsiye, merhametsiz. Dişlerini birerler, hiddetli de bakarlar; ne nâz dinler, ne niyaz!

Muztar adamlar gibi me'yusâne nazarı yukarıya kaldırdık. Hem istimdad-kârâne ecrâm-ı ulviyeye bakarız; pek dehşetli tehdidkâr da görürüz.

Güya birer gülle bomba olmuşlar, yuvalardan çıkmışlar, hem etraf-ı fezâda pek sür'atli geçerler, her nasılsa ki onlar birbirine dokunmaz.

Ger birisi yolunu kazara bir şaşırsa, –el-iyâzü billâh!– şu âlem-i şehâdet ödü de patlayacak. Tesadüfe bağlıdır; bundan dahi hayır gelmez.

¹ Allahım! “Bizi doğru yola, Sana doğru varan yola ilet. Nimet ve lütfuna nail ettiklerinin yoluna ilet. Gazaba uğrayanların ve sapkınlarınkine değil. (Fâtıha sûresi, 1/6-7)” âmin!

Me'yusâne nazarı o cihetten çevirdik, elîm hayrete düştük. Başımız da eğildi, sinemizde saklandık, nefsimize bakarız. Mütalâa ederiz.

İşte işitiyoruz: Zavallı nefsimizden binlerle hâcetlerin sayhaları geliyor. Binlerle fâkatlerin enînleri çıkıyor. Teselliyi beklerken tevahhuş ediyoruz.

Ondan da hayır gelmedi. Pek ilticakârâne vicdanımıza girdik; içine bakıyoruz, bir çareyi bekleriz. Eyvah! Yine bulmayız; biz medet vermeliyiz.

Zira onda görünür binlerle emelleri, galeyanlı arzular, heyecanlı hissiyat, kâinata uzanmış. Her birinden titreriz, hiç yardım edemeyiz.

O âmâl sıkışmışlar vücûd-u adem içinde; bir tarafı ezele, bir tarafı ebede uzanıp gidiyorlar. Öyle vüs'atları var; ger dünyayı yutarsa o vicdan da tok olmaz.

İşte bu elîm yolda nereye bir baş vurduk, onda bir belâ bulduk. Zira mağdûb ve dâllîn yolları böyle olur. Tesadûf ve dalâlet, o yolda nazar-endaz.

O nazarı biz taktık, bu hâle böyle düştük. Şimdi dahi hâlimiz ki mebde ve meâdi, hem Sâni' ve hem haşri muvakkat unutmuşuz.

Cehennemden beterdir, ondan daha muhriktir, ruhumuzu eziyor. Zira o şeş cihetten ki onlara başvurduk. Öyle hâlet almışız.

Ki yapılmış o hâlet, hem havf ile dehşetten, hem acz ile ra'şetten, hem kalak ve vahşetten, hem yütm ve hem yeisten mürekkep vicdan-sûz.

Şimdi her cihete mukabil bir cepheyi alırız, def'ine çalışırız. •**Evvel**, kudretimize müracaat ederiz, vâesefâ görürüz.

Ki âcize zaîfe. •**Sâniyen**: Nefiste olan hâcâtın susmasına teveccüh ediyoruz. Vâesefâ durmayıp bağırlar görürüz.

• **Sâlisen**: İstimdadkârâne, bir halaskârı için bağırrı, çağırırız, ne kimse işitiyor, ne cevabı veriyor. Biz de zannediyoruz:

Her bir şey bize düşman, her bir şey bizden garib. Hiçbir şey kalbimize bir teselli vermiyor; hiç emniyet bahşetmez, hakikî zevki vermez.

• **Râbian**: Biz ecrâm-ı ulviyeye baktıkça, onlar nazara verir bir havf ile dehşeti. Hem vicdanın müz'ici bir tevahhuş geliyor: Akıl-sûz, evham-sâz!

İşte ey birâder! Bu dalâletin yolu, mahiyeti şöyledir. Küfürdeki zulmeti, bu yolda tamam gördük. Şimdi de gel kardeşim, o ademe döneriz.

Tekrar yine geliriz. Bu kere tarîkımız sırat-ı müstakîmdir, hem imanın yoludur. Delil ve imamımız, inâyet ve Kur'ân'dır, şebbaz-ı edvâr-pervaz.

İşte Sultan-ı Ezel'in rahmet ve inâyeti, vaktâ bizi istedi, kudret bizi çıkardı, lutfen bizi bindirdi kanun-u meşiete: Etvar üstünde perdez.

Şimdi bizi getirdi, şefkat ile giydirdi şu hil'at-i vücudu, emanet rütbesini bize tevcih eyledi. Nişanı niyaz ve namaz.

Şu edvâr ve etvarın, bu uzun yolumuzda birer menzil-i nazdır. Yolumuzda teshilât içindir ki kaderden bir emirnâme vermiş, sayfada cephemiz.

Her nereye geliriz, herhangi tâîfeye misafir oluyoruz, pek uhuvvetkârâne istikbal görüyoruz. Malımızdan veririz, mallarından alırız.

Ticaret muhabbeti, onlar bizi beslerler, hediyelerle süslerler, hem de teşyî ederler. Gele gele işte geldik, dünya kapısındanız işitiyoruz âvâz.

Bak girdik şu zemine; ayağımızı bastık şehâdet âlemine: Şehr-âyîne-i Rahmân, gürültühâne-i insan. Hiçbir şey bilmeyiz, delil ve imamımız,

Meşiet-i Rahmân'dır. Vekil-i delilimiz, nâzenin gözlerimiz. Gözlerimizi açtık, dünya içine saldık. Hatırına gelir mi evvelki gelişimiz?

Garib, yetim olmuştuk; düşmanlarımız çoktu, bilmezdik hâmimizi. Şimdi nur-u imanla o düşmanlara karşı bir rükn-ü metînimiz

İstinadî noktamız, hem himayetkârımız defeder düşmanları. O iman-ı bilâhtır ki ziyâ-yı ruhumuz, hem nur-u hayatımız, hem de ruh-u ruhumuz.

İşte kalbimiz rahat, düşmanları aldırılmaz, belki düşman tanımaz. Evvelki yolumuzda, vakte vicdana girdik; işittik ondan binlerle feryad u fizar ve âvâz.

Ondan belâya düştük. Zira âmâl, arzular, istîdad ve hissiyat; daim ebedi ister. Onun yolunu bilmezdik, bizden yol bilmemezlik, onda fizar ve niyaz.

Fakat elhamdülillâh, şimdi gelişimizde bulduk nokta-yı istîmâd, ki daim hayat verir o istîdad, âmâle; tâ ebedü'l-âbâda onları eder pervaz.

Onlara yol gösterir, o noktadan istîdad hem istîmâd ediyor, hem âb-ı hayatı içer, hem kemâline koşuyor; o nokta-yı istîmâd, o şevk-engiz remz ü nâz.

İkinci kutb-u iman ki: Tasdik-i haşirdir, saadet-i ebedî; o sadefin cevheri iman, burhanı Kur'ân. Vicdan, insanî bir râz.

Şimdi başını kaldır, şu kâinata bir bak, onun ile bir konuş. Evvelki yolumuzda pek müdhîş görünürdü. Şimdi de mütebessim her tarafa gülüyor, nâzenînâne niyaz ve âvâz.

Görmez misin: Gözümüz arı-misâl olmuştur; her tarafa uçuyor. Kâinat bostanıdır, her tarafta çiçekler, her çiçek de veriyor ona bir âb-ı leziz.

Hem ünsiyet, teselli, tahabbübü veriyor. O da alır getirir; şehd-i şehâdet yapar. Balda bir bal akıtır, o esrâr-engiz şehbaz.

Harekât-ı ecrâma, ya nücûm, ya şümûsa nazarımız kondukça, ellerine verirler Hâlık'ın hikmetini. Hem mâye-i ibreti, hem cilve-i rahmeti alır ediyor pervaz.

Güya şu güneş bizlerle konuşuyor: Der: "Ey kardeşlerimiz! Tevahhuşla sıkılmayınız, ehlen sehlen merhaba, hoş teşrif ettiniz. Menzil sizin; ben bir mumdâr-ı şehnaz.

Ben de sizin gibiyim; fakat sâfi isyansız, mutî bir hizmetkârım. O Zât-ı Ehad-i Samed ki mahz-ı rahmetiyle hizmetinize beni müsahhar-ı pür-nur etmiş. Benden hararet, ziya; sizden namaz ve niyaz."

Yahu, bakın kamere! Yıldızlarla denizler her biri de kendine mahsus birer lisanla: "Ehlen sehlen merhaba!" derler. "Hoş geldiniz, bizi tanımaz mısınız?"

Sırr-ı teâvünle bak, remz-i nizamla dinle. Her birisi söylüyor: "Biz de birer hizmetkâr, rahmet-i Zülcelâl'in birer aynadarıyız; hiç de üzölmeyiniz, bizden sıkılmayınız."

Zelzele nâraları, hâdisat sayhaları sizi hiç korkutmasın, vesvese de vermesin. Zira onlar içinde bir zezeme-i ezkâr, bir demdeme-i tesbih, velvele-i nâz u niyaz.

Sizi bize gönderen o Zât-ı Zülcelâl, ellerinde tutmuştur bunların dizginlerini. İman gözü okuyor yüzlerinde âyet-i rahmet, her biri birer âvâz.

Ey mümin-i kalbi hüşyâr! Şimdi gözlerimiz bir parça dinlensinler, onların bedeline hassas kulağımızı imanın mübârek eline teslim ederiz, dünyaya göndeririz. Dinlesin leziz bir sâz.

Evvelki yolumuzda bir matem-i umumî, hem vaveylâ-yı mevî zannolunan o sesler, şimdi yolumuzda birer nevaz u namaz, birer âvâz u niyaz, birer tesbihe âğâz.

Dinle, havadaki demdeme.. kuşlardaki civcive.. yağmurdaki zezeme.. denizdeki gangama.. ra'dlardaki rakraka.. taşlardaki tıktıka.. birer mânidâr ne vaz...

Terennümat-ı hava, naarat-ı ra'diye, nağamât-ı emvâc, birer zıkr-i azamet. Yağmurun hezecatı, kuşların seceâtı birer tesbih-i rahmet, hakikate bir mecâz.

Eşyada olan asvat, birer savt-ı vücûddur: Ben de varım derler. O kâinat-ı sâkit, birden söze başlıyor: “Bizi câmid zannetme, ey insan-ı boşboğaz!”

Tuyûrları söylettirir ya bir lezzet-i nimet, ya bir nüzûl-ü rahmet. Ayı ayrı seslerle, küçük âğâzlarıyla rahmeti alkışlarlar, nimet üstünde iner, şükür ile eder pervaz.

Remzen onlar derler: “Ey kâinat kardeşler! Ne güzeldir hâlimiz: Şefkatle perverdeyiz, Hâlimizden memnunuz. Sivri dimdikleriyle fezâya saçıyorlar birer âvâz-ı pür-nâz.

Güya bütün kâinat ulvî bir musikîdir, iman nuru işitir ezkâr ve tesbihleri. Zira hikmet reddeder tesadüf vücûdunu, nizam ise tardeder ittifak-ı evham-sâz.

Ey yoldaş! Şimdi şu âlem-i misâlîden çıkarız, hayalî vehimden ineriz, akıl meydanında dururuz, mizana çekeriz, ederiz yolları ber-endaz.

Evvelki elîm yolumuz mağdûb ve dâllîn yolu, o yol verir vicdana, tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi. Şuûr onu gösterir. Şuûra zıd olmuşuz.

Hem kurtulmak için de muztar ve hem muhtacı; ya o teskin edilsin, ya ihsas da olmasın; yoksa dayanamayız, feryad u fizar dinlenmez.

Hüdâ ise şifadır; hevâ, ibtal-i histir. Bu da teselli ister, bu da tegâfûl ister, bu da meşgale ister, bu da eğlence ister. Hevesât-ı sihirbaz.

Tâ vicdanı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, vicdanı ihrak eder; fizara dayanılmaz, elem-i yeis çekilmez.

Demek sırat-ı müstakîmden ne kadar uzak düşse, o derece nisbeten şu hâlet tesir eder, vicdanı bağırtırır. Her lezzetin içinde elemi var, birer iz.

Demek heves, hevâ, eğlence, sefâhetten memzuç olan şâşaa-yı medenî, bu dalâletten gelen şu müdhiş sıkıntıya bir yalancı merhem, uyutucu zehirbaz.

Ey aziz arkadaşım! İkinci yolumuzda, o nuranî tarîkte bir hâleti hissettik; o hâletle oluyor hayat, maden-i lezzet. Âlâm, olur lezâiz.

Onunla bunu bildik ki mütefavit derecede, kuvvet-i iman nispetinde ruha bir hâlet verir. Ceset ruhla mültezdir, ruh vicdanla mütelezziz.

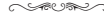
Bir saadet-i âcile, vicdanda münderiçtir; bir firdevs-i mânevî, kalbinde mündemiçtir. Düşünmekse deşmekdir; şuûr ise, şîâr-ı râz.

Şimdi ne kadar kalb ikaz edilirse, vicdan tahrik edilse, ruha ihsas verilse; lezzet ziyade olur, hem de döner ateşi nur, şitası yaz.

Vicdanda firdevslerin kapıları açılır, dünya olur bir cennet. İçinde ruhlarmız, eder pervaz u perdaz, olur şehbaz u şehnaz, yelpez namaz u niyaz.

Ey aziz yoldaşım! Şimdi Allah'a ismarladık. Gel, beraber bir dua ederiz, sonra da buluşmak üzere ayrılırız...

اللَّهُمَّ ﴿اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ آمِينَ¹

(Lemeât'tan)

Îcâz ile Beyan İ'câz-ı Kur'ân

Bir zaman rüyada gördüm ki: Ağrı dağı altındayım. Birden o dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı.

Füc'eten bir adam yanımda peyda oldu. Dedi ki: "Îcâz ile beyan et, icmâl ile îcâz et, bildiğin envâ-ı i'câz-ı Kur'ân'ı!"

Daha rüyada iken tâbirini düşündüm, dedim: Şuradaki infilâk, beşerde bir inkılâba misal. İnkılâbda ise elbet hüdâ-yı Furkanî,

Her tarafta yükselip hem de hâkim olacak. İ'câzının beyanı, zamanı da gelecek! O sâile cevaben dedim: İ'câz-ı Kur'ânî,

Yedi menâbi-i külliyyeden tecelli, hem yedi anâsırdan tereküp eder:
•**Birinci Menba:** Lafzın fesâhatından selâset-i lisanı;

Nazmın cezâletinden, mânâ belâgatından, mefhumların bedâatından, mazmunların berâatından, üslûpların garabetinden birden tevellüd eden bârika-yı beyanı.

¹ Allahım! "Bizi doğru yola, Sana doğru varan yola ilet." (Fâtıha sûresi, 1/6) âmin!

Onlarla oldu mümteziç, mizac-ı i'câzında acîb bir nakş-ı beyan, garib bir sanat-ı lisânî. Tekrarı hiçbir zaman usandırmaz insanı.

• **İkinci Unsur ise:** Umûr-u kevnîyede gaybî olan esâsât, ilâhî hakâikten gaybî olan esrardan, gaybî-yi âsumânî.

Mâzide kaybolan gaybî olan umûrdan, müstakbelde müstetir kalmış olan ahvâlden birden tazammun eden bir ilmü'l-guyub hızânı,

Âlemü'l-guyub lisanı, şehâdet âlemiyle konuşuyor erkânı, rumûz ile beyanı, hedef nev-i insanî, i'câzın bir lem'a-yı nuranî...

• **Üçüncü Menba ise:** Beş cihetle hârîka bir câmîiyet vardır. Lafzında, manasında, ahkâmında, hem ilminde, makâsıdın mîzânı.

Lafzı tazammun eder: Pek vâsi' ihtimalât; hem vücuh-u kesîre ki her biri nazar-ı belâgatta müstahsen, Arabiyece sahih, sırr-ı teşrîî lâyıq görüyor âni.

Manasında: Meşârib-i evliya, ezvak-ı ârifini, mezahib-i sâlikîn, turuk-u mütekellimîn, menahic-i hükemâ, o i'câz-ı beyanı

Birden ihata etmiş, hem de tazammun etmiş. Delâletinde vüs'at, mânâsında genişlik. Bu pencere ile baksan, görürsün ne geniştir meydanı!

Ahkâmdaki istiab: Şu hârîka şeriat ondan olmuş istinbat, saadet-i dârey-nin bütün desâtirini, bütün esbab-ı emni.

İçtimâî hayatın bütün revâbitını, vesail-i terbiye, hakâik-i ahvâli birden tazammun etmiş onun tarz-ı beyanı...

İlmindeki istiğrak: Hem ulûm-u kevnîye, hem ulûm-u ilâhî, onda merâtib-i delâlât, rumûz ile işârât, sûreler surlarında cemetmiştir cinânı.

Makâsıd ve gayâtta: Müvâzenet, ıttırad, fıtrat desâtirine mutabakat, itti-had; tamam mürâat etmiş, hıfzylemiş mizanı.

İşte lafzın ihatasında, mananın vüs'atında, hükmün istiabında, ilmin istiğ-rakında, müvâzene-i gayâtta câmîiyet-i pür-şânî!..

• **Dördüncü Unsur ise:** Her asrın derece-i fehmine, edebî rütbesine, hem her asırdaki tabakata, derece-i istîdad, rütbe-i kabiliyet nisbetinde ediyor bir ifâza-yı nuranî.

Her asra, her asırdaki her tabakaya kapısı küşâde. Güya her demde, her yerde taze nâzil oluyor o Kelâm-ı Rahmânî.

İhtiyarlandıkça zaman, Kur'ân da gençleşiyor. Rumûzu hem tavazzuh eder, tabiat ve esbabın perdesini de yırtar o hitâb-ı Yezdânî.

Nur-u tevhidi, her dem her âyetten fıskırır. Şehâdet perdesini gayb üstünden kaldırır. Ulviyet-i hitâbı dikkate dâvet eder, o nazar-ı insanı.

Ki o lisan-ı gayptır; şehâdet âlemiyle bizzât odur konuşur. Şu unsurdan bu çıkar hârîka tazeliği bir ihata-yı ummanî!

Te'nis-i ezhân için akl-ı beşere karşı ilâhî tenezzülât. Tenzil'in üslûbunda tenevvüü, mûnisliğidir mahbub-u ins ü cânı.

• **Beşinci Menba ise:** Nakil ve hikâyatında, ihbar-ı sâdıkkada esasî noktalardan hazır müşahid gibi bir üslûb-u bedi-i pür-maânî

Naklederek, beşeri onunla ikaz eder. Menkulâtı şunlardır: İhbar-ı evvelîni, ahvâl-i âhirîni, esrar-ı cehennem ve cinânı.

Hakâik-i gaybiye, hem esrar-ı şehâdet, serâir-i ilâhî, revâbıt-ı kevnîye dair hikâyatıdır hikâyet-i ayânî

Ki ne vâkî' reddeylemiş, ne mantık tekzip etmiş. Mantık kabul etmezse red de bile edemez. Semâvî kitapların ki matmah-ı cihanî.

İttifakî noktalarda musaddıkâne nakleder. İhtilâfî yerlerinde musahhihâne bahseder. Böyle naklî umûrlar bir "Ümmî"den sudûru hârîka-yı zamanî.

• **Altıncı Ünsür ise:** Mutazammın ve müessis olmuş Din-i İslâm'a. İslâmiyet misline ne mâzî muktedirdir, ne müstakbel muktedir; araştırsan zaman ile mekânı!..

Azımızı senevî, yevmî dairesinde şu hayt-ı semâvîdir; tutmuş da döndürüyor. Küreye ağır basmış, hem dahi ona binmiş. Bırakmıyor isyanı.

• **Yedinci Menba ise:** Şu altı menbadan çıkan envâr-ı sitte, birden eder imtizac. Ondandır bir hüsün, bundandır gelir bir hads, vâsıtâ-yı nuranî.

Şundan çıkar bir zevktir; zevk-i i'câz bilinir, tâbirine lisanımız yetişmez. Fikir dahi kâsırdır, görünür de tutulmaz o nücûm-u âsumânî.

On üç asır müddette meylü't-tahaddî varmış Kur'ân'ın âdâsında, şevk-i taklid uyanmış Kur'ân'ın ahbabında. İşte i'câzın bir bürhânı...

Şu iki meyl-i şedidle yazılmıştır meydanda, milyonlarla kütüb-ü Arabiye, gelmiştir kütüphâne-i vücûda. Onlar ile tenzili düşerse bir mîzânı

Müvâzene edilse, değil dâna-yı bî-müdânî, hatta en âmî adam, göz kulakla diyecek: Bunlar ise insanî, şu ise âsumânî!

Hem de hükmedecek: Şu bunlara benzemez, rütbesinde olamaz. Öyle ise ya umumdan aşağı; bu ise, bilbedâhe mâlûm olmuş butlanı.

Öyle ise umumun fevkindedir. Mazmunları o kadar zamanda, kapı açık, beşere vakfedilmiş; kendine davet etmiş ervâhiyla ezhânî!

Beşer onda tasarruf, kendine de maletmiş. Onun mazmunları ile yine Kur'ân'a karşı çıkmamış, hiçbir zaman çıkamaz; geçti zaman-ı imtihanı.

Sâir kitaplara benzemez, onlara makîs olmaz; zira yirmi sene zarfında müneccemen hâcetlere nispeten nüzûlü; müteferrik mütekatı', bir hikmet-i rabbânî.

Esab-ı nüzûlü muhtelif, mütebayin. Bir maddede es'ile mütekerrir, mütefavit. Hâdisat-ı ahkâmı müteaddid, mütegayir. Muhtelif, mütefarik nüzûlünün ezmanı.

Hâlât-ı telâkkisi mütenevvi', mütehalif. Aksam-ı muhatabı müteaddid, mütebaid. Gayât-ı irşâdında mütederric, mütefavit. Şu esaslara müstenid binâî, hem beyânî,

Cevabî, hem hitabî. Bununla da beraber selâset ve selâmet, tenasüb ve tesanüd, kemâlini göstermiş; işte onun şâhidi: Fenn-i Beyan Maânî.

Kur'ân'da bir hâssa var; başka kelâmda yoktur. Bir kelâmı işitsen, asıl sahib-i kelâmı arkasında görürsün, ya içinde bulursun. Üslûb: Âyine-i insanî.

Ey sâil-i misal! Sen ki icâz istedin, ben de işaret ettim. Eğer tafsil istersen, haddimin haricinde!.. Sinek seyretmez âsumânî.

Zira o kırk envâ-ı i'câzından yalnız bir tekini ki cezâlet-i nazmıdır; İşârâtü'l-İ'câz'da sıkışmadı tıbyanı.

Yüz sayfa tefsirim ona kâfi gelmedi. Senin gibi ruhânî ilhamları ziyade. Ben istiyorum senden tafsil ile beyanı!

أَلَا سَمَرُ دَسْتِ غَرْبِ أَدَبِ هَوَسِ بَارِ هَوَاكَارِ دَهَادَا

دَابِّ أَدَبِ أَبَدٍ مُدَّتْ قُرْآنِ ضِيَادَارِ شِفَاكَارِ هُدَادَا¹

¹ Batının hevâ ve hevese dayalı dehasından kaynaklanan edebiyatı, Kur'ân'ın sonsuza ışık ve şifa saçan hidayet edici edeb kurallarına ulaşmaz.

Kâmilîn insanların zevk-i maâlîsini hoşnut eden bir hâlet, çocukça bir hevese, sefihçe bir tabiat sahibine hoş gelmez,

Onları eğlendirmez. Bu hikmete binaen, bir zevk-i süflî, sefih, hem nefsî ve şehvanî içinde tam beslenmiş, zevk-i ruhîyi bilmez.

Avrupa'dan tereşşuh etmiş şu hazır edebiyat roman-vârî nazarla, Kur'ân'da olan letâif-i ulviyet, mezâyâ-yı haşmeti göremez, hem tadamaz.

Kendindeki miheki ona ayar edemez. Edebiyatta vardır üç meydan-ı celvân; onlar içinde gezer, haricine çıkamaz:

Ya aşkla hüsündür, ya hamaset ve şehamet, ya tasvir-i hakikat. İşte yabani edepse hamaset noktasında hakperestliği etmez.

Belki zâlim nev-i beşerin gaddarlıklarını alkışlamakla kuvvet-perestlik hissinin telkin eder. Hüsün ve aşk noktasında, aşk-ı hakikî bilmez.

Şehvet-engiz bir zevki nefislere de zerkerder. Tasvir-i hakikat maddesinde, kâinata sanat-ı ilâhî suretinde bakmaz,

Bir sıbğa-yı rahmanî suretinde göremez. Belki tabiat noktasında tutar, tasvir ediyor, hem ondan da çıkamaz.

Onun için telkini aşk-ı tabiat olur. Madde-perestlik hissi, kalbe de yerleştirir, ondan ucuzca kendini kurtaramaz.

Yine ondan gelen, dalâletten neşet eden ruhun ızdırabatına o edepsizlenmiş edep (müsekkin hem münevvim); hakikî fayda vermez.

Tek bir ilâcı bulmuş, o da romanlarıymış. Kitap gibi bir hayy-ı meyyit, sinema gibi bir müteharrik emvât! Meyyit hayat veremez.

Hem tiyatro gibi tenasüh-vârî, mâzi denilen geniş kabrin hortlakları gibi şu üç nevi romanlarıyla hiç de utanmaz.

Beşerin ağızına yalancı bir dil koymuş, hem insanın yüzüne fâsık bir göz takmış, dünyaya bir âlûfte fistanını giydirmiş, hüsn-ü mücerret tanımaz.

Güneşi gösterirse, sarı saçlı güzel bir aktrisi karie ihtar eder. Zâhiren der: "Sefahet fenadır, insanlara yakışmaz."

Netice-i muzırrayı gösterir. Hâlbuki sefahete öyle müşevvikâne bir tasviri yapar ki ağız suyu akıtır, akıl hâkim kalamaz.

İştihayı kabartır, hevesi tehyiç eder, his daha söz dinlemez. Kur'ân'daki edepse hevâyı karıştırmaz.

Hakperestlik hissi, hüsn-ü mücerret aşkı, cemâl-perestlik zevki, hakikat-perestlik şevki verir; hem de aldatmaz.

Kâinata tabiat cihetinde bakmıyor; belki bir sanat-ı ilâhî, bir sığa-yı rah-manî noktasında bahseder, akılları şaşırtmaz.

Mârifet-i Sâni'in nurunu telkin eder. Her şeyde âyetini gösterir. Her ikisi rikkatli birer hüznü de veriyor, fakat birbirine benzemez.

Avrupazâde edepse fakkü'l-ahbaptan, sahipsizlikten neşet eden gamlı bir hüznü veriyor, ulvî hüznü veremez.

Zira sağır tabiat, hem de bir kör kuvvetten mülhemâne aldığı bir hiss-i hüznü-gamdâr. Âlemi bir vahşet-zâr tanır, başka çeşit göstermez.

O surette gösterir, hem de mahzunu tutar, sahipsiz de olarak yabancıler içinde koyar, hiçbir ümit bırakmaz.

Kendine verdiği şu hissî heyecanla git gide ilhada kadar gider, ta'tile kadar yol verir, dönmesi müşkül olur, belki daha dönemez.

Kur'ân'ın edebi ise: Öyle bir hüznü verir ki âşikâne hüzdür, yetimâne değildir. Firaku'l-ahbaptan gelir, fakkü'l-ahbaptan gelmez.

Kâinata nazarı, kör tabiat yerine şuûrlu, hem rahmetli bir sanat-ı ilâhî onun medâr-ı bahsi, tabiattan bahsetmez.

Kör kuvvetin yerine inâyetli, hikmetli bir kudret-i ilâhî ona medâr-ı beyan. Onun için kâinat, vahşet-zâr suret giyemez.

Belki muhatab-ı mahzunun nazarında oluyor bir cemiyet-i ahbap. Her tarafta tecâvüb, her canipte tahabbüp; ona sıkıntı vermez.

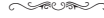
Her köşede istînas, o cemiyet içinde mahzunu vaz'ediyor bir hüzn-i müş-takâne, bir hiss-i ulvî verir, gamlı bir hüznü vermez.

İkisi birer şevki de verir: O yabancı edebin verdiği bir şevk ile nefis düşer heyecana, heves olur münbasit; ruha ferah veremez.

Kur'ân'ın şevki ise: Ruh düşer heyecana, şevk-i maâlî verir. İşte bu sırta binaen, Şeriat-ı Ahmediye (*aleyhissalâtü vesselâm*) lehviyatı istemez.

Bâzı âlât-ı lehvi tahrim edip, bir kısmı helâl diye izin verip... Demek hüzn-ü Kur'ânî veya şevk-i tenzilî veren âlet, zarar vermez...

Eğer hüzn-ü yetimî veya şevk-i nefsanî verse, âlet haramdır. Değişir eşhasa göre, herkes birbirine benzemez...

(Lemeât'tan)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ
 الْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ¹

Tevhidin İki Burhan-ı Muazzamı ve Sûre-i İhlâsın Bir Nükte-i İ'câziyesi

Şu kâinat tamamıyla bir burhan-ı muazzamdır. Lisan-ı gayb, şehâdetle müsebbihtir, muvahhiddir. Evet tevhid-i Rahmân'la, büyük bir sesle zâkirdir ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...²

Bütün zerrât hüceyrâtı, bütün erkân ve âzâsı birer lisan-ı zâkirdir; o büyük sesle beraber der ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

O dillerde tenevvü var, o seslerde merâtib var. Fakat bir noktada toplar, onun zikri, onun savtı ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Bu bir insan-ı ekberdir, büyük sesle eder zikri; bütün eczası, zerrâtı, küçücük sesleriyle, o bülennd sesle beraber der ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

¹ Âlemlerin Rabbi, Rahman ve Rahîm Allah'a, üzerimizdeki hadd ü hesaba gelmez lütufları adedince hamd ü senâ.. bütün insanlığa rahmet ve kurtuluş vesilesi olarak gönderdiği habibi Hazreti Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm)a, nezih aile fertlerine ve seçkin ashabına salât ü selam olsun.

² "O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur." (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; En'âm sûresi, 6/102, 106; A'râf sûresi, 7/158 Tevbe sûresi, 9/31...)

Şu âlem halka-yı zikri içinde okuyor aşrı, şu Kur'ân maşrik-ı nuru. Bütün zîruh eder fikri ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Bu Furkan-ı Celilü'ş-Şân, o tevhide nâtık bürhân, bütün âyât sâdık lisan. Şuâât-ı bârika-yı iman. Beraber der ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Kulağı ger yapıştırsan, şu Furkan'ın sînesine, derinden tâ derine, sarîhan işitirsin semâvî bir sadâ der ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

O sestir gayeten ulvî, nihayet derece ciddî, hakikî pek samimî, hem nihayet mûnis ve muknî ve bürhânla mücehhezdir. Mükerrer der ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Şu bürhân-ı münevverde, cihât-ı sîttesi şeffaf ki üstünde münakkaştır müzehher sikke-i i'câz. İçinde parlayan nur-u hidayet der ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Evet, altında nescolmuş mühefhef mantık ve bürhân, sağında aklı istin-tak; mürefref her taraf, ezhân "sadakte" der ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Yemîn olan şimalinde, eder vicdanı istîşhad. Emâmında hüsn-ü hayırdır, hedefinde saadettir. Onun miftahıdır her dem ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Emâm olan verâsında ona mesned semâvîdir ki vahy-i mahz-ı rabbânî. Bu şeş cihet ziyadârdır; bürûcunda tecellidâr ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

Evet vesvese-i sârık, bâvehim şüphe-i târık, ne haddi var ki o mârık, gi-rebilsin bu bârık kasa. Hem şârık ki sur sûreler şâhik, her kelime bir melek-i nâtık ki:

Lâ İlâhe İllâ Hû...

O Kur'ân-ı Azîmüşşân nasıl bir bahr-i tevhiddir. Bir tek katre, misal için bir tek Sûre-i İhlâs.. fakat kısa bir tek remzi, nihayetsiz rumûzundan. Bütün

envâ-ı şirki reddeder, hem de yedi envâ-ı tevhidi eder isbat; üçü menfî, üçü müsbet şu altı cümlede birden:

Birinci cümle: ¹ **فُلُّ هُوَ** karînesiz işarettir. Demek ıtlakla tâyindir. O tâyinde taayyün var. Ey

Lâ Hüve İllâ Hû...²

Şu tevhid-i şuhûda bir işarettir: Hakikat-bîn nazar tevhide müstağrak olursa der ki:

Lâ Meşhûde İllâ Hû...³

İkinci cümle: ⁴ **اللَّهُ أَحَدٌ** 'dir ki tevhid-i ulûhiyete tasrihtir. Hakikat, hak lisanı der ki:

Lâ Ma'bûde İllâ Hû...⁵

Üçüncü cümle: ⁶ **اللَّهُ الصَّمَدُ** 'dir. İki cevher-i tevhide sadeftir. Birinci dürrü: Tevhid-i rubûbiyet. Evet nizam-ı kevn lisanı der ki:

Lâ Hâlîka İllâ Hû...⁷

İkinci dürrü: Tevhid-i Kayyûmiyet. Evet serâser kâinatta, vücûd ve hem bekada, müessire ihtiyaç lisanı der ki:

Lâ Kayyûme İllâ Hû...⁸

Dördüncü: ⁹ **لَمْ يَلِدْ** 'dir. Bir tevhid-i celâlî müstetirdir; envâ-ı şirki reddeder, küfrü keser bîştibah.

Yâni tagayyür, ya tenasül, ya tecezzi eden elbet; ne hâlîktir, ne kayyûmdur, ne ilâh...

Veled fikri, tevellüd küfrünü **لَمْ** reddeder, birden keser atar. Şu şirktendir ki olmuştur beşer ekserisi gümrâh...

¹ "De ki: O'dur." (İhlâs sûresi, 112/1)

² "O'ndan başka o yok."

³ "O'ndan başka meşhud yok."

⁴ "Allah Mutlak Bir'dir." (İhlâs sûresi, 112/1)

⁵ "O'ndan başka mabud yok."

⁶ "Allah, Samed (Kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayan, fakat ezelde ve ebedde her varlığın Kendisine muhtaç olup, Kendisine sığındığı Zât)tır." (İhlâs sûresi, 112/2)

⁷ "O'ndan başka yaratıcı yok."

⁸ "O'ndan başka Kayyûm (bizatihi var olup başkasına muhtaç olmayan ve her şeyin varlık ve bekası kendisine muhtaç olan) yok."

⁹ "Ne doğurdu..." (İhlâs sûresi, 112/3)

Ki İlsâ (*aleyhisselâm*), ya Üzeyr'in, ya melâik, ya ukûlün tevellüd şirki meydan alıyor nev-i beşerde gâh bâ-gâh...

Beşincisi: ¹ **وَلَمْ يُولَدْ** Bir tevhid-i sermedî işareti şöyledir: Vâcib, Kadîm, Ezelî olmazsa, olmaz ilâh...

Yani: Ya müddeten hâdis ise, ya maddeden tevellüd, ya bir asıldan mün-fasıl olsa, elbette olmaz şu kâinata penah...

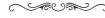
Esbap-perestî, nücûm-perestlik, sanem-perestî, tabiat-perestlik şirkin birer nev'idir; dalâlette birer çâh...

Altıncı: ² **وَلَمْ يَكُنْ لَمْ** Bir tevhid-i câmi'dir. Ne zâtında nazîri, ne ef'âlinde şeriki, ne sifâtında şebihî **لَمْ** lafzına nazargâh...

Şu altı cümle mânen birbirine netice, hem birbirinin bürhânı, müselseldir berâhin, müretteptir netâiç şu sûrede karargâh...

Demek şu Sûre-i İhlâs'ta, kendi mikdar-ı kametinde müselsel, hem mürettep otuz sûre münderiç; bu bunlara sehergâh...

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ³

¹ "...ne de doğuruldu." (İhlâs sûresi, 112/3)

² "(O'na denk, O'nunla mukayese edilebilecek) hiçbir şey yoktur." (İhlâs sûresi, 112/4)

³ Hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir.

﴿ 102 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu parça hem Lâhikaya, hem İ'câz-ı Kur'ân'ın âhirine yazılacak. Birkaç gün sonra, ehemmiyetli bir parçayı da göndereceğiz.

Mübârek Ramazan'ın Leyle-i Kadir sırrıyla, seksen üç sene bir ömr-ü mânevî kazandırması sırr-ı hikmetiyle ve Risale-i Nur'un şakirtlerindeki sırr-ı ihlâsla, tesânüd ve iştirâk-i a'mâl-i uhrevî düsturuyla, her bir sâdık şakirt, o fevkalâde mânevî kazancı elde edeceğine gayet kuvvetli bir delili budur ki:

Bu daire içinde kırk bin, belki yüz bin hâlis, hakikî müminlerin içinde hakikat-i leyle-i Kadri elde edecek bir-iki, on-yirmi değil, belki yüzlerin elde etmesi ihtimali kavîdir.

Sırr-ı ihlâsla ve iştirâk-i a'mâl-i uhrevî düsturunun sırrıyla biz ve siz bu hakikate müteveccihen, bu Ramazan-ı Şerif'te her birimiz umumun hesabına ve umum arkadaşları içinde kendini farz edip, "nun-u mütekellim-i maal-gayr"ı yani daima

أَجْرُنَا، إِزْحَمْنَا، وَاعْفِرْ لَنَا، وَوَفِّقْنَا، وَاهْدِنَا، وَاجْعَلْ لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي هَذَا الرَّمَضَانِ

خَيْرًا فِي حَقِّنَا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ³

gibi kelimelerde (نَا) içinde umum kardeşlerini niyet etmektir. Ve bilhassa, en zayıf olan bu kardeşinize, ağır vazifesinde, o hususî niyetle yardım etmektir.

﴿ 103 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hem sizi, hem bizi, hem Risale-i Nur dairesini ve hususan kahraman Tâhir'i, bu virdü'l-âzam-ı Kur'ânî'nin bu tarzda zuhura gelmesiyle tebrik ediyoruz. Evet, bunun tab'ında iki emr-i azîm var.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

³ Bizi siyânetinle korusun, bize merhamet etsin, bizi bağışlasın, bize muvaffakiyet ihsan etsin ve bizi doğru yoldan ayırmasın. Bu leyle-i Kadri, hakkımızda bin aydan hayırlı kıl.

Birisi: Mu'cizâtlı Kur'ân-ı Hakîm'in ve kerametli Risale-i Nur'un tab'larına matbaada görülmemiş bir çıkır açtı.

İkincisi: Tâhir'e ve Hâfız Ali'ye ve arkadaşlarına kazandırdığı fevkalâde bir sevap noktasıdır ki bu sırta delil-i zâhir, emsali matbaada, tab'da görülmemiş bir tarzda, aynen Tâhir'in hattı fotoğrafla alınmış gibi, kim bakıyorsa, "Bu Tâhir'in yazısıdır, matbu değildir." der.

Hem kâğıt, hem vakit dar olduğundan, bâki umuma selâm.

Kardeşiniz
Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu Ramazan-ı Şerif'te âfâka bakmamak ve dünyayı unutmaya çok muhtaç olduğum hâlde, maattessüf, dünyaya arasıra bakmaya bizi mecbur ediyorlar. İnşallah, bu bakmakta niyetimiz hizmet-i imaniye olduğundan, o da bir nevi ibadet sayılır.

Evet, size ilişikleri gibi, bize de ayrı ayrı suretlerde tecavüzlerini ihsas ediyorlar. Fakat, Cenâb-ı Hakk'a şükür ki onların tecavüzleri, aksülâmel nev'inde, Risale-i Nur'un fütuhatına yardım ediyor. İstanbul'daki ihtiyar adamın itirazı münasebetiyle kahraman Nazif yazıyor ki o itiraz, Risale-i Nur'un İstanbul'da fütihat yapmaya ve parlamaya vesile oldu. Ve bize karşı başka cihetlerde küçücük tecavüzler de öyle netice veriyor. Fakat şimdi, bîçâre bazı hocaları ve sofuları Risale-i Nur'a karşı bir çekinmek, bir soğukluk vermek için hiç hatıra gelmeyen bir vesileyi bulmuşlar. Şöyle ki:

Diyorlar: "Said yanında başka kitapları bulundurmuyor; demek onları beğenmiyor. Ve İmam Gazâlî'yi (*radîyallâhu anhi*) de tam beğenmiyor ki eserlerini yanına getirmiyor."

İşte bu acîb, manasız sözlerle bir bulantı veriyorlar. Bu nevi hileleri yapan, perde altında ehl-i zındıkadır; fakat, safdil hocaları ve bazı sofuları vâsita yapıyorlar.

Buna karşı deriz ki: Hâşâ, yüz defa hâşâ! Risale-i Nur ve şakirtlerinin bir üstadı olan Hüccetü'l-İslâm İmam Gazâlî ve beni Hazreti Ali ile bağlayan yegâne üstadımı beğenmemek değil, belki bütün kuvvetleriyle onların takip ettiği mesleği ehl-i dalâletin hücumundan kurtarmak ve muhafaza etmektir.

Fakat, onların zamanında bu dehşetli zındıka hücumu, erkân-ı imaniyeyi sarsmıyordu. O muhakkik ve allâme ve müçtehid zâtların asırlarına göre münâzara-yı ilmiyede ve diniyede istimâl ettikleri silâhlar hem geç elde edilir, hem bu zaman düşmanlarına birden galebe edemediğinden, Risale-i Nur Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'dan hem çabuk, hem keskin, hem tam düşmanların başını dağıtacak silâhları bulduğu için, o mübârek ve kudsi zâtların tezgâhlarına müracaat etmiyor. Çünkü umum onların mercileri ve menbâları ve üstadları olan Kur'ân, Risale-i Nur'a tam mükemmel bir üstad olmuştur. Ve hem vakit dar, hem bizler az olduğumuz için vakit bulamıyoruz ki o nuranî eserlerden de istifade etsek.

Hem Risale-i Nur şakirtlerinin yüz mislinden ziyade zâtlar, o kitaplarla meşguldürler ve o vazifeyi yapıyorlar. Biz de o vazifeyi onlara bırakmışız. Yoksa –hâşâ ve kellâ!– o kudsi üstadlarımızın mübârek eserlerini ruh u canımız kadar severiz. Fakat her birimizin bir kafası, birer eli, birer dili var; karşımızda da binler müteceviz var; vaktimiz dar. En son silâh, mitralyoz gibi Risale-i Nur burhanlarını gördüğümüzden, mecburiyetle ona sarılıp iktifa ediyoruz.

Latif bir tevafuk:

Bu mektubu, başta **بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ¹** deyip, müteaddit işler meydana geldi, daha yazmadık; tâ, mübârek Âtîf'in mübârek mektubu geldi, başında **بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ** kelimeleri mektubumuzun başına tevafuk etmek için bizi beklettirdi. O kerametkâr kalemiyle bu memlekete evvelce gönderdiği parlak yazıları Risale-i Nur'u, bu havalide parlamasına yaldızlatılmış. Şimdi müstesna kalemiyle bazı nüshaları, bu havalide imdadımıza göndermek niyeti, pek büyük bir hizmet-i nuriye olarak, bir fedakârlıktır; fakat kendine de çok lâzımdır.

Şimdiden, buradaki Risale-i Nur şakirtleri namına ona binler teşekkür ve o hizmette onu tebrik ediyoruz. Ve onun kerametli kalemi, cazibedar esrar-ı tevafukiyeden yüzünü çevirip doğrudan doğruya Risale-i Nur'un neşrine sarılması, bizi çok minnettar ve mesrur eyledi. Cenâb-ı Hak, onun gibi hâlis, muhlis talebeleri çoğaltsın, âmîn...

Mektuplarınızda arasına Sıddık Süleyman'ın, eski zamanda hararetili sadâkati ve alâkadarlığı ve kuvvetli şakirtliğiyle bahsi geçiyor. O zât, ben ölünceye

¹ Ramazan ayının dakikalarının âşireleri adedince.

kadar onun sadâkati ve selâmet-i kalbini ve bana ve Risale-i Nur'a hâlisâne hizmetini unutamıyorum.

≈ 105 ≈

Aziz, sıddık, hâlis, muhlis kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de ciddî, hakikî arkadaşlarım,

Bu yakında hem Isparta'da, hem bu havalide Risale-i Nur'un İhlâs Lem'aları intişara başladığı münasebetiyle ve bir-iki küçük hâdise cihetiyle şiddetli bir ihtar kalbe geldi. Riyâyâ dair Üç Nokta yazılacak:

Birincisi: Farz ve vaciplerde ve şeâir-i İslâmiye'de ve sünnet-i seniyyenin ittibâında ve haramların terkinde riyâ giremez; izharı, riyâ olmaz. Meğer, gayet zaaf-ı imanla beraber, fıtraten riyâkâr ola. Belki, şeâir-i İslâmiye'ye temas eden ibadetlerin izharları, ihfâsından çok derece daha sevaplı olduğunu, Hücetü'l-İslâm İmam Gazâlî (radıyallâhu anî) gibi zâtlar beyan ediyorlar.¹ Sâir nevafilin ihfâsı çok sevaplı olduğu hâlde, şeâire temas eden, hususan böyle bid'alar zamanında ittibâ-ı sünnetin şerafetini gösteren ve böyle büyük kebâir içinde, haramların terkinde takvâyı izhar etmek, değil riyâ, belki ihfâsından pek çok derece daha sevaplı ve hâlistir.

İkinci nokta: Riyâyâ insanları sevkeden esbabın:

Birincisi: Zaaf-ı imandır. Allah'ı düşünmeyen, esbaba perestîş eder, halklara hodfuruşlukla riyâkârâne vaziyet alır. Risale-i Nur şakirtleri, Risale-i Nur'dan aldıkları kuvvetli iman-ı tahkikî dersiyse esbaba ve nâsa ubûdiyet noktasında bir kıymet, bir ehemmiyet vermiyor ki ubûdiyetlerinde onlara gösterişle riyâ etsinler.

İkinci sebep: Hırs ve tamah, zaaf-ı fakr noktasında teveccüh-ü nâsı celbine medar riyâkârâne vaziyet almaya sevk ediyor.

Risale-i Nur'un şakirtleri, iktisat ve kanaat ve tevekkül ve kısmetine rıza gibi, Risale-i Nur'un dersinden aldıkları izzet-i imaniye, inşaallah, onları riyâdan ve dünya menfaatleri için hodfuruşluktan men eder.

Üçüncü sebep: Hırs-ı şöhret, hubb-u cah, makam sahibi olmak, emsiline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek, tasannukârâne (haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek) ve tekellüfkârâne (lâyık olmadığı yüksek makamlarda görünmek) tarzını takınmak ile riyâ eder.

¹ Bkz.: el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 2/319.

Risale-i Nur şakirtleri, “ene”yi, “nahnü”ye tebdil ettikleri, yani enâniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı mânevisinin hesabına çalışması, “ben” yerine “biz” demeleri; ve ehl-i tarîkatın fenâ fi’ş-şeyh, fenâ fi’r-resûl ve nefs-i emmâreyi öldürmek gibi riyâdan kurtaran vâsıtaların bu zamanda birisi de “fenâ fi’l-ihvan”, yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı mâneviyesi içinde eritip öyle davrandığı için, inşaallah, ehl-i hakikatın riyâdan kurtulmaları gibi, bu sırla onlar da kurtulurlar.

Üçüncü nokta: Vazife-i diniye itibarıyla nâsa hüsn-ü kabul ettirmek, o makamın iktiza ettiği yüksek tavırlar ve vaziyetler, hodfuruşluk ve riyâ sayılmaz ve sayılmamalı. Meğer o adam, o vazifeyi, kendi enâniyetine tâbi edip istimâl ede.

Evet, bir imam, imamet vazifesinde tesbihatları izhar eder, ismâ eder; hiçbir cihette riyâ olamaz. Fakat vazife haricinde o tesbihatları âşikâre halklara işittirmeye riyâ girebildiği için, gizlisi daha sevaplıdır.

Risale-i Nur’un hakikî şakirtleri, neşriyat-ı diniyelerinde ve ittibâ-i sünnetteki ibadetlerinde ve içtinab-ı kebâirdeki takvâlarında, Kur’ân hesabına vazifedar sayılırlar. İnşaallah riyâ olmaz. Meğer ki Risale-i Nur’a, başka bir maksad-ı dünyeviye için girmiş ola. Daha yazılacaktı, fakat bir tevakkuf hâli kesti.

Küçük Hüsrev Feyzi'nin bir istihracıdır.
Otuz üçüncü âyetten Hâfız Ali'nin istihracının bir zeyli ve lâhikasıdır.

Sûre-i Zümer'de ¹ أَقْمَنَ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ âyet-i azîmenin mana-yı sarihinden başka, bir mana-yı işârî tabakasının külliyyetinde dâhil bir ferdi Risale-i Nur ve tercümanı olduğuna kuvvetli bir delil buldum. Çünkü ² أَقْمَنَ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ cümlesi, hesab-ı cifrî ve ebcedî ve ri-yâzî ile bin üç yüz yirmi dokuz veya sekiz eder. Demek ³ أَقْمَنَ külliyyetinde ve ⁴ فَهُوَ işaretinde dâhil ve medar-ı nazar bir fert, inşirah-ı sadır⁵(Hâşiye) nuruyla başka

¹ “Allah’ın, göğsünü İslâm’a açması sebebiyle, Rabbi tarafından nûra kavuşan kimse...” (Zümer sûresi, 39/22)

² “Allah’ın, göğsünü İslâm’a açması sebebiyle, (Rabbi tarafından nûra kavuşan) kimse...”

³ “O kimse”

⁴ “Ve O...”

⁵ (Hâşiye) Bu şerh-i sadra münasebettar bir tevafuktur ki Üstadımdan anladım. Yirmi beş senedir

bir hâlete girip eski sıkıntıdan kurtulup nuranî bir mesleğe giren bir şahsı, eski ve yeni Harb-i Umumî'nin gelmeye hazırlanmaları olan o dehşetli tarihe ve o ferdin vaziyetine remzen bakar.

¹ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ 'deki ² نُورٍ مِنْ رَبِّهِ kelimesi, Risale-i Nur ismine ve manasına hem cifri, hem sureti, hem manası tevafuk ettiği gibi, ³ أَقَمْنَا سِرْحَانَ اللَّهِ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ cümlesinin de makam-ı cifrîsi gösterdiği tarihte Risale-i Nur'un tercümanı olan Üstadımın –tahkikatımla– aynen vaziyetine tevafuk ediyor.

Çünkü o zamanda Harb-i Umumî'nin mebdelerinde Üstadım, eski âdetini ve sâir ulûm-u felsefeyi ve ulûm-u âliyyeyi bırakıp tam bir inşirah-ı sadırla Risale-i Nur'un fâtıhası ve birinci mertebesi olan İşârâtü'l-İ'câz tefsirine başlayıp, bütün himmetini, efkârını Kur'ân'a sarfetmeye başladığına tevafuku kavî bir emâredir ki bu asırda o küllî mana-yı işârîde medar-ı nazar bir fert, Risale-i Nur'un tercümanı ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsini temsil eden mümessilidir.

Evet, madem Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan her asırda her ferde hitap eder bir ilm-i muhit ve bir irade-i şâmileyle her şeye bakabilir.

Ve madem ulemâ-yı İslâm'ın ittifakıyla, âyetlerin mana-yı sarîhinden başka işarî ve remzî ve zımnî müteaddit tabakalarında manaları vardır.

Ve madem ⁴ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا gibi hitaplarda, her asır gibi, bu asırdaki ehli iman, Asr-ı Saadet'teki müminler gibi dâhildir.

Ve madem İslâmiyet noktasında bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'ân ve Hadis, ihbar-ı gaybîyle, ehli imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.

Ve madem hesab-ı cifrî ve ebcedî ve riyâzî eskiden beri sağlam bir düsturdur ve kuvvetli bir emâre olabilir.

daima ve en mühim bir duası ⁴ اللَّهُمَّ اشْرَحْ صَدْرِي لِلْإِيمَانِ وَالْإِسْلَامِ "Allah'ım, göğsümü îmâna ve İslâma aç.." münâcâtı olmuş.

1 "Rabbi tarafından nûra kavuşan kimse..."

2 "Rabbi tarafından bir nûr."

3 "Allah'ın, göğsünü İslâm'a açması sebebiyle, (Rabbi tarafından nûra kavuşan) kimse..."

4 "Ey iman edenler!" (Bakara sûresi, 2/104, 153, 172, 178, 183, 208, 254, 264, 267, 278, 282; Âl-i İmran sûresi, 3/100, 102, 118, 130, 149, 156, 200; Nisâ sûresi, 4/19, 29, 43, 59, 71, 94, 135, 136, 144; ...)

Ve madem Risale-i Nur ve tercümanı ve şakirtleri iman ve Kur'ân hizmetinde parlak ve tesirli vazifeleri gayet ehemmiyet kesbetmiştir.

Ve madem bu büyük âyet, hesab-ı cifirle bu asra ve iki Harb-i Umumî'ye bakar; eski harbin patlamasına ve Risale-i Nur'un zuhuruna tevafuk ettiği gibi mânen de gösterir.

Elbette mezkûr hakikatlere ve kuvvetli karînelere binaen, bilâ-tereddüt hükmederiz ki Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve tercümanı, bu âyet-i azîmenin mana-yı işârî tabakasının külliyyetinde dâhil ve medar-ı nazar bir ferdidir ve bu âyet ona işaret eder ve mana-yı remziyle ondan da haber verir ve ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-yı i'câziyeyi gösterir denilebilir ve deriz.

Tahlil: Bir ش , iki ر yedi yüz; ل ف م ن ل iki yüz; ا ص د ه ا yüz; م س م yüz; ism-i Celâl altmış yedi; iki ل altmış; ¹ فَهُوَ doksan bir; ² لِلْإِسْلَام 'de iki veya üç ا iki veya üç; ح sekiz; ³ نُورٍ مِنْ رَبِّهِ – “Risale-i Nur” .. her ikisinde ⁴ نُورٍ var. Risalede ر , ⁵ رَبِّهِ 'deki ر 'ya mukabildir. Eğer نُورٍ 'deki tenvin sayılsa ⁶ النَّوْرِ 'da dahi şeddeli ن sayılır yine ittihad ederler. نُورٍ 'dan başka ⁷ مِنْ رَبِّهِ doksan yedi ederek Risale-i Nur'da kalan ل س ل ه iki ا dahi doksan yedi ederek tam tevâfuk eder. Türkçe telaffuzda Risale-i Nur hemzeyle okunması zarar vermez.

Sûre-i Mâide'nin on beşinci ve on altıncı âyeti **قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ** ⁸ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ Sûre-i Nisâ'nın âhîrinde **مُبِينٌ ۙ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ** ⁹ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا gibi, Risale-i Nur'a –mana ve cifir cihetiyle– mana-yı işârî efradından olduğuna kuvvetli bir karîne buldum.

1 “Ve O..”

2 “İslam'a..”

3 “Rabbi tarafından bir nûr.”

4 “Nur.”

5 “Onun Rabbi..”

6 “Nur.”

7 “Rabbi tarafından.”

8 “Evet, hiç şüphesiz size Allah'tan bir Nur ve kendisi apaçık olduğu gibi, her gerçeği de açıklayan bir Kitap (Kur'ân) gelmiş bulunuyor. Allah, o Nur ve Kitap vâstasıyla, (nızasını talep eden ve nızası istikâmetinde davrananları huzur, kurtuluş ve emniyet yollarına) iletir.” (Mâide sûresi, 5/15-16)

9 “Ey insanlar! Hiç şüphesiz Rabbinizden size kesin bir Delil geldi ve size her şeyi olduğu gibi apaydınlık gösteren ve yolunuzu aydınlatan parlak bir Nur indirdik.” (Nisâ sûresi, 4/174)

yüz üç; yekûnu bin üç yüz altmış altı, eğer meddeler ve okunmayan hemzeler sayılmazlarsa, bu seneki Muharrem tarihine, yani bin üç yüz altmış ikiye tamam tevafuk eder. Eğer ¹مُيِّنٌ'deki tenvinde vakfedilse, bin üç yüz on altıdır ki hem Risale-i Nur'un mukaddematına, hem tenvin ile tekemmülüne ve Birinci Şuâ'da beyan edildiği gibi, çok âyâtın ehemmiyetle gösterdikleri aynı meşhur tarihe tevafuk eder.

﴿ 107 ﴾

(Ehemmiyetli bir hocanın Üstad hakkında ziyade hüsn-ü zannını tâdil etmek münasebetiyle yazılmış. Belki size de faydası olur diye gönderildi.)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ² ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ³

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ⁴

Aziz, sâdik, muhterem kardeşimiz Hoca Haşmet,

Senin, müceddit hakkındaki mektubunu hayretle okuduk ve Üstadımıza da söyledik. Üstadımız diyor ki:

“Evet, bu zaman hem iman ve din için, hem hayat-ı içtimaî ve şeriat için, hem hukuk-u âmme ve siyaset-i İslâmiye için gayet ehemmiyetli birer müceddit ister. Fakat en ehemmiyetlisi, hakâik-i imaniyeyi muhafaza noktasında tecdid vazifesi, en mukaddes ve en büyüğüdür. Şeriat ve hayat-ı içtimaiye ve siyasiye daireleri ona nispeten ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalıyor. Rivâyât-ı hadisiyede, tecdid-i din hakkında ziyade ehemmiyet ise⁵, imanî hakâikteki tecdid itibarıyladır. Fakat efkâr-ı âmmede, hayat-perest insanların nazarında zâhiren geniş ve hâkimiyet noktasında cazibedar olan hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye ve siyaset-i diniye cihetleri daha ziyade ehemmiyetli görüldüğü için, o adese ile, o nokta-yı nazardan bakıyorlar, mana veriyorlar.

Hem bu üç vezâifi birden bir şahısta, yahut cemaatte bu zamanda bulunması ve mükemmel olması ve birbirini cerhetmemesi pek uzak, adetâ kabil görülmüyor. Âhırzamanda, Âl-i Beyt-i Nebevî'nin (aleyhissalâtü vesselâm)

¹ “Apaçık olduğu gibi, her gerçeği de açıklayan.”

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

³ “Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Ramazan ayının dakikalarının âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

⁵ “Bkz.: “Her yüz senenin başında ümmet-i Muhammed (s.a.s.)'e dinini tecdid edecek bir insanı, Allah gönderir.” (Ebû Davud, *melâhim* 1; et-Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat* 6/324; el-Hâkim, *el-Müstedrek* 4/567, 568).”

cemaat-i nuraniyesini temsil eden Hazreti Mehdi'de ve cemaatindeki şahs-ı mânevîde ancak içtima edebilir. Bu asırda, Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki Risale-i Nur'un hakikatine ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsine, hakâik-i imaniye muhafazasında tecdid vazifesini yaptırmış; yirmi seneden beri o vazife-i kudsiyede tesirli ve fatihâne neşriyle gayet dehşetli ve kuvvetli zındıka ve dalâlet hücumuna karşı tam mukabele edip, yüz binler ehl-i imanın imanlarını kurtardığını kırk binler adam şehâdet eder.

Amma, benim gibi âciz ve zayıf bir biçârenin, böyle binler derece had-dimden fazla bir yükü yüklemek tarzında şahsı, medar-ı nazar etmemeli." diyor. Ve size selâm ediyor. Biz de zâtınıza ve oradaki Risale-i Nur'la alâkadâr olanlara selâm ediyoruz.

Risale-i Nur şakirtlerinden

Emin, Feyzi, Kâmil

~ 108 ~

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹

Kardeşlerim,

Kur'ân'ın birtek âyetinin birtek işareti, ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-yı i'câziyeyi tevafuk suretiyle gösterdiğini mânevî bir ihtarla gördüm.

أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا² bu âyet-i kerîmenin makam-ı cifrîsi, şedde ve tenvin sayılmazsa, bin üç yüz elli bir; **مَيْتًا³** 'in aslı **مَيْتًا⁴** olmasından bin üç yüz altmış bir ederek; bu tarihte, umûr-u azîmeden bir dehşetli gıybeti, bu âyetin mana-yı işârî külliyetinde dâhil ediyor. Umûr-u azîmeden böyle bir acîb gıybet aynı tarihte, aynı senede vukua geldi. Şöyle ki:

On sekiz sene müddetinde sünnet-i seniyyeyi muhafaza için başına şapka koymadığından, on sekiz senedir haps-i münferit hükmünde ihtilâttan men ve yalnız bir odada hayatını geçirmeye mecbur edilen ve hususî ibadetgâhında ezan-ı Muhammedî okuyup **اللَّهُ أَكْبَرُ⁵** dediğinden ve **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ⁶**

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiç sizden biriniz ölmüş kardeşinin cesedini dişlemekten hoşlanır mı?" (Hucurât sûresi, 49/12).

3 "Ölü."

4 "Ölü."

5 Sadece büyüklükte değil hiçbir konuda eşi ve benzeri olmayan, başka bir şey Kendisiyle kıyas bile edilemeyecek yegâne büyük, Allah'tır.

6 "Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

hakikatini güneş gibi gösterdiğinden, yüz arkadaşıyla taht-ı tevkife alınan ve mahkûm edilen bir adamı, yüzer emâre ve karînelere istinaden inâyet-i ilâhiyeden geldiğine kat'î bir kanaatle işârât-ı Kur'âniye'den bir müjdeyi hem kendine, hem musibettede arkadaşlarına bir teselli niyetiyle beyan ettiği için, onu gıybet ve galiz tâbirâtla teşhir etmek ve onun dersleriyle imanlarını kurtaran, mâsum şakirtlerini ondan tenfir edip şüpheler vermek; güya ortalıkta medar-ı inkâr hiçbir şey yok ve hiçbir münkeratı ve cinayeti görmüyor gibi, yalnız o bîçârenin mevhum bir hatasını, sekiz senede seksen müdakkiklerin nazarında saklanan ve sathî ve inâdî nazarına göre, bir içtihadî yanlışını görüyor zannıyla galiz tâbirler ile zemmetmek, elbette bu asırda, bu memlekette Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın kasten işâretine medar olabilir azîm bir hâdisedir. Bence, Kur'ân'ın, nasıl ki her sûre ve bazen bir âyet ve bazen bir kelime bir mucize olur; öyle de bu âyetin tek bir işareti, ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'ayı i'câziedir. Bu âyetin bu işareti, bu asırda, Risale-i Nur şakirtlerinin hakkındaki gıybetle baktığına üç emâre var.

Birincisi: Birinci Şuâ olan İşârât-ı Kur'âniye risalesinde, Risale-i Nur'a ve tercümanına da işâret eden beşinci âyet olan

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ¹

gayet kuvvetli karînelere² kelime-i kudsiyesi cifir ve ebced hesabıyla ve üç cihet manasıyla Said Nursî'ye tevafuk etmesidir.

İkinci emâre:³ **أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيِّتًا** âyetin makam-ı cifrîsi ve riyâzîsi bin üç yüz altmış bir etmesidir ki aynı tarihte o acîb hâdise oldu.

Üçüncü emâre: İhtiyarım haricinde, beş vecihle zemmi zemmeden ve mu'cizane, gıybetten altı cihetle zecreden **أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيِّتًا** âyeti karşısında kendini gösterip temessül eyledi. Mânen “Bana bak!” dedi. Ben de baktım, birden tesbihat içinde gördüm ki bin üç yüz elli birden, tâ bin üç yüz altmış bir tarihini gösterdi. Hâlimize baktım; perde altında elli birden, tâ altmış bire kadar Risale-i Nur medet beklediği İstanbul âfâkında, perde altında bir nevi taarruz bulunmuş ve altmış birde birden patlamasıdır.

¹ “(Mânen) ölü iken (imanla) kendisini dirilttiğimiz ve kendisi için onunla insanlar arasında yolunu hiç şaşırmadan rahatça hareket ettiği bir ışık var ettiğimiz kimse...” (En'âm sûresi, 6/122)

² “Ölü.”

³ “Hiç sizden biriniz ölmüş kardeşinin cesedini dişlemekten hoşlanır mı?” (Hucurât sûresi, 49/12).

vermek ve ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avâmın nazarında birinci derece; ve hakikat nazarında, imana nispeten ancak onuncu derecede bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti, kâinatta en büyük mesele ve vazife ve hizmet olan hakâik-i imaniyenin çalışmasına râcih gördüklerinden, o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılâpçı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek cihetinde, Risale-i Nur'a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhâtına mâni olmak pek kuvvetli ihtimali vardı. Bunda hem hata, hem zarar büyüktür.

Kader-i ilâhî, bu yanlışlığı tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümit besleyenlerin ümitlerini tâdil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ulemâdan ve sâdâttan ve meşayihden ve ahbaptan ve hemşehriden birisini muarız çıkardı, o ifratı tâdil edip adalet etti. “Size, kâinatın en büyük meselesi olan iman hizmeti yeter.” diye, bizi merhametkârâne o hâdiseye mahkûm eyledi. Sonra, –lillâhilhamd– o muarızı susturdu, o ateşi söndürdü. Fakat münafıklar söndürmemek için çalışıyorlar.

İkinci nokta: Bu dehşetli ihtikârdan çıkan kaht ve galâ ve açlık ve zaruret, yaşamak damarını şiddetiyle yaralandırıyor. Bu yara, hissiyat-ı ulviye-i diniyeyi bir derece susturmaya vesile olup, ehl-i dalâlete yardım ediyor. Herkes midisini düşünmeye başlıyor. Kalb, hakikatten ziyade ekmeği düşünüp hayata, yaşamaya, yardıma koşup vazife-i hakikiyesini ikinci derecede bırakır. Buna karşı Risale-i Nur'un şakirtleri bir uzun Ramazan nazarıyla bakıp, keffaretü'z-zünûb ve bir riyâzet-i şer'iyeye çevirebilirler. Alenen nakz-ı sıyamla Ramazan'ın hürmetini kıran bedbahtlara gelen o musibet, mâsumları da incitir. Fakat Risale-i Nur şakirtleri ve mâsumları, o musibeti lehlerine döndürüp, hayırlı bir riyâzete kalb ederler, kanaat ve iktisatla karşılırlar.

Üçüncü nokta: İki Meseledir.

Birincisi: Müdakkik Hoca Sabri, Feyzi'nin istihracına dair Feyzi'ye yazdığı mektup, güzeldir. Lâhikaya girdikten sonra, hocalar **فِيهِ نَظْرٌ¹** dememek için bazı kelimâtı tâdil edildi.

İkinci mesele: İstanbul ulemâsının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman müftü'l-enam olan eski fetvâ emini, meşhur Ali Rıza Efendi, (*rahmetullâhî aleyhi*) Birinci Şuâ, İşârât-ı Kur'âniyye ve Âyetü'l-Kübrâ gibi risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki:

¹ Mülâhaza dairesi açık (Herkesin kabul ettiği bir görüş değil; tartışılır..)

“Bediüzzaman, şu zamanda, din-i İslâm’a en büyük hizmet eylediğini ve eserlerinin tam doğru olduğunu ve böyle bir zamanda, mahrumiyet içinde, ferâgat-ı nefis edip, yani dünyayı terk edip böyle bir eser meydana getirmek hiç kimseye müyesser olmadığını ve her suretle şâyân-ı tebrik olduğunu ve Risale-i Nur, müceddid-i din olduğunu ve Cenâb-ı Hak, onu muvaffakun bi’l-hayr eylesin, âmîn...” diyerek bazılarının sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle, Mevlânâ Celâleddin-i Rumî’nin pederleri olan Sultanü’l-ulemâ’nın bir kıssası ile onu müdafaa edip, demiş:

“Bu misillü, Bediüzzaman’ın dahi elbette bir içtihadı vardır. İtiraz edenler haksızdır.” demiş. Ve Hoca Mustafa’ya emretmiş, söylediğimi yaz: “Bediüzzaman’a kemâl-i hürmetle selâm ederim. Telifatınızın ikmaline hırz-ı can (yani, ruha nüsha olacak kadar kıymettar) ile dua etmekteyim. Bazı ulemâü’s-sû’un tenkidine uğradığına müteessir olma. Zira ‘Yemişli ağaç taşlanır’.¹(Hâşiye) kaziyesi meşhurdur. Mücahedatınıza devam buyurun. Cenâb-ı Hak ve Feyyâz-ı Mutlak âcilen murad ve matlubunuza muvaffakün bi’l-hayr eylesin. Bâki Hakk’ın birliğine emanet olunuz.”

Eski Fetva Emni

Ali Rıza

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şeriat ve Kur’ân cihetinde bu zamanda söz sahibi en büyük âlim böyle hükmetmiş. Risale-i Nur’un talebeleri, bu meseleyi ihtiyaten yabanilere onun ismini vermekle teşhir etmemek gerekir ve dualarına onu dâhil etmek lâzımdır.

Umum kardeşlerimize selâm.

¹ (Hâşiye) Yani, mübârek, tatlı meyveleri bulunan ağaçlara taş atarlar, akılları varsa tatsınlar ve yesinler. Çürütmeye lâyıq ve kabil değiller, demektir.

﴿ 110 ﴾

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا³

Aziz, sıddık, müstakim kardeşlerim,

Gayet ciddî bir ihtarla bir hakikati beyan etmeye lüzum var. Şöyle ki:

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ⁴ sırrıyla, ehl-i velâyet, gaybî olan şeyleri, bildirilmezse bilmezler. En büyük bir veli dahi, hasmının hakikî hâlini bilmedikleri için, haksız olarak mübareze etmesini aşere-i mübeşşerenin mâbeynindeki muharebe gösteriyor. Demek, iki veli, iki ehl-i hakikat birbiri inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer, bütün bütün zâhir-i şeriate muhalif ve hatası zâhir bir içtihadla hareket edilmiş ola.

Bu sırra binaen **وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ⁵** 'deki ulüv-ü cenâb düsturuna ittibaen ve avâm-ı mümininin şeyhlerine karşı hüsn-ü zanlarını kırmamakla, imanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur'un erkânlarının haksız itirazlara karşı haklı, fakat zararlı hiddetlerinden kurtarmak lüzumuna binaen; ve ehl-i ilhadın iki tâife-i ehl-i hakkın mâbeynindeki husumetten istifade ederek, birinin silâhıyla, itirazıyla ötekini cerhedip ve ötekinin delilleriyle berikini çürütüp ikisini de yere vurmak ve çürütmekten içtinaben, Risale-i Nur şakirtleri, bu mezkûr dört esasa binaen, muarızlara hiddet ve tehevür ile ve mukabele-i bilmişil ile karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdafaa için musalahakârâne, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir.

Çünkü bu zamanda enâniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti miktarında bir buz parçası olan enâniyetini eritmeyip bozmuyor, kendini mâzur biliyor; ondan nizâ çıkıyor. Ehl-i hak zarar eder; ehl-i dalâlet istifade ediyor.

İstanbul'da mâlûm itiraz hâdisesi îma ediyor ki ileride, meşrebini çok beğenen bazı zâtlar ve hodgâm bazı sofi-meşrepler ve nefsi emmâresini

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar süreklî üzerinize olsun.

4 Hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir.

5 "O muttakiler ki kızdıklarında öfkelerini yutar, insanların kusurlarını affederler." (Âl-i İmran sûresi, 3/134)

tam öldürmeyen ve hubb-u cah vartasından kurtulmayan bazı ehl-i irşad ve ehl-i hak, Risale-i Nur'a ve şakirtlerine karşı kendi meşreplerini ve mesleklerinin revacını ve etbâlarının hüsn-ü teveccühlerini muhafaza niyetiyle itiraz edecekler; belki dehşetli mukabele etmek ihtimali var. Böyle hâdiselerin vukuunda, bizlere, itidâl-i dem ve sarsılmamak ve adâvete girmemek ve o muarız tâîfenin de rüesalarını çürütmemek gerektir.

Fâş etmek hatırıma gelmeyen bir sırrı, fâş etmeye mecbur oldum. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîyi temsil eden has şakirtlerinin şahs-ı mânevîsi "Ferid" makamına mazhar oldukları için, değil hususî bir memleketin kutbu, belki -ekseriyet-i mutlakayla- Hicaz'da bulunan kutb-u âzamin tasarrufundan hariç olduğunu.. ve onun hükümü altına girmeye mecbur değil. Her zamanda bulunan iki imam gibi, onu tanımaya mecbur olmuyor. Ben, eskide, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini, o imamlardan birisini zannediyordum. Şimdi anlıyorum ki Gaus-ı Âzam'da, kutbiyet ve gausiyetle beraber, "Ferdiyet" dahi bulunduğundan, âhircamanda, şakirtlerinin bağlandığı Risale-i Nur, o "Ferdiyet" makamının mazharıdır. Bu gizlenmeye lâyük olan bu sırr-ı azîme binaen Mekke-i Mükerrreme'de dahi -farz-ı muhal olarak- Risale-i Nur'un aleyhinde bir itiraz kutb-u âzamdan dahi gelse, Risale-i Nur şakirtleri sarsılmayıp, o mübârek kutb-u âzamin itirazını iltifat ve selâm suretinde telâkki edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.

Evet, kardeşlerim, bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir.

يَسْتَجِئُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ¹ âyetinin sırr-ı işârîsiyle, âhireti bildikleri ve iman ettikleri hâlde dünyayı âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şeyyi bâki bir elmasa bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek ve âkıbeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman sâfi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı, bir musibetidir. O musibet sırrıyla, hakikî müminler dahi bazen ehl-i dalâlete taraftar olmak gibi dehşetli hatada bulunuyorlar. Cenâb-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirtlerini bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn...

¹ "Bile bile dünyayı (âhirete) tercih ederler." (İbrahim sûresi, 14/3).

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un intişarına ve fütuhatına karşı gelen biri semâvî, biri arzî iki musibete mukabele edecek ayrı bir inâyet-i ilâhiye cilvesi görülmeye başladı.

Arzî ve insanî olan musibet: Isparta'da ve İstanbul'da olduğu gibi, Kastamonu'nun havalisinde de ehl-i dalâlet, Risale-i Nur'un intişarına set çekmek için, has talebelerin ve ciddî çalışanların şevklerini kırmak ve onlara fütur vermek için, ayrı ayrı tarzlarda, umumî bir plân dâhilinde taarruz ediliyor. Hâlislere fütur veremediklerinden, başka meşgaleler bulmakla çalışmalarına zarar veriyorlar.

Semâvî musibet ise: İhtikâr neticesinde, hayat ve yaşama hissi, hissiyat-ı diniyeye galebe çalıp, ekser nâs midelerini, maişetini daima düşünüyor. Hatta ekser fukara kısmından olan Risale-i Nur talebeleri, bu musibete karşı çabalamak mecburiyeti ile hakiki ve en mühim vazifesi olan neşir hizmetini bırakmaya mecbur oluyor.

Hem insanların zihinleri, fikirleri kasten ve bizzat hakâik-i imaniyeye karşı bu yüzden bir derece lâkaytlık bir vaziyeti almasından, bir tevakkuf devri gelmesine mukabil, Cenâb-ı Hakk'ın inâyet ve rahmetiyle başka bir tarzda Risale-i Nur'un intişar ve fütuhatına meydan açmış.

Ezcümle, İstanbul âfâkından yüksek ulemânın eski fetva Emîni Ali Rıza, Ahmed Şirvanî ve parlak vaizlerden Şemsi gibi zâtlar, Risale-i Nur'la ciddî ve takdîr-kârâne münasebettar olmaya başlamalarıdır.

Hem, hatırımızda olmadığı hâlde yeni hurufla tab etmek üzere başta Âyetü'l-Kübrâ'nın en mühim parçası yedi parça, bir mecmuada tab etmek ve gençleri uyandıran üç-dört parça ayrı bir risalede, Hâfız Mustafa ile beraber tab etmek için matbaaya gönderdik.

Hem, mühim bir zât teşebbüs ediyor ki mühim parçalardan bir kısmını Ankara'da, büyük rütbeli birisinin muâvenetiyle tab etmek niyeti var. Ben şimdilik muvafakat etmedim.

Velhâsıl, bir kapı kapansa, inâyet-i ilâhiye daha parlak kapıları Risale-i Nur yüzünden açıyor, yol veriyor. Risale-i Nur'un mektup ve mefuz hurufatı adedince Cenâb-ı Erhamü'r-râhimine hamd ü senâ ve şükür olsun.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيَّ¹. Buna binaen, bu tevakkuf ve muvakkaten fütüra merak etmeyiniz. Zaten şimdiye kadar çalışmalar, tohumlar nev’inde istikbalde kâfi sümbüller verebilir. Farz-ı muhal olarak, hiç çalışılmasa da yine kifayet eder. Katiyen takarrur etmiş ki Risale-i Nur hakikatlerine gıdaya ihtiyaç gibi bu zamanda ihtiyaç var. Bu ihtiyaç ise onu tevakkufta bırakmaz, işletti-recek inşaallah.

Hâfız Mustafa ile umumunuza bedel görüştük, fakat pek az bir zamanda Cenâb-ı Hak, onu ve Tâhirî’yi tab meselesinde muvaffak eyesin, âmîn...

Hâfız Ali’nin mektubunda, medrese-i nuriyenin üstadı olan Hacı Hâfız ile gayet samimâne ve uhuvvetkârâne görüşmeleri ve meşveretleri bizleri çok mesrur eyledi.

Said Nursî

≈ 112 ≈

Aziz, siddık kardeşlerim,

Nur fabrikasının sahibi, Birinci Şuâ’nın dördüncü âyeti² bahsinde, hakikat-i İslâmiye’nin yedi esasını parlak bir surette ispat edildiği cümlesine dair soruyor ki: “Erkân-ı İslâmiye’yi beş biliyoruz.³ Hem vücub-u zekât rüknü, risalelerde ne suretle izah edildiğini” soruyor.

İscevap: İslâm’ın rükünleri başkadır; hakikat-i İslâmiyet’in⁴(Hâşiye) esasları yine başkadır. Hakikat-i İslâmiye’nin esasları, altı erkân-ı imaniye ile ve esas-ı ubûdiyet ki İslâm’ın beş rüknü olan savm, salât, hac, zekât, kelime-i şehâdet, mecmuunun hülâsasıdır. Risale-i Nur, altı rükn-ü imaniye ile bu esas-ı ubûdiyeti ispat edip⁵ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي cilvesine mazhariyeti muraddır.

Vücub-u zekâtın izahından murad ise, zekâtın teferruat tafsilatı değil, belki zekâtın hayat-ı içtimaiyede derece-i lüzumu ve ehemmiyetli kıymeti ispat edilmiş demektir. Evet, Risale-i Nur’dan evvel yazdığımız risalelerde, hem de Risale-i Nur’un müteaddit yerlerinde, vücub-u zekâtın hayat-ı içtimaiyede ne derece ehemmiyetli olduğu katiyen ve vâzihan ispat edilmiş demektir.

1 Allah’a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

2 Hicr sûresi, 15/87.

3 Bkz.: Buhârî, *îmân* 1; Müslim, *îmân* 21.

4 (Hâşiye) “Beraber” kelimesi Şuâ’da noksan olduğu için şüphe edilmiş.

5 “İkişerli yedi (âyetli sûre)” (Hicr sûresi, 15/87)

Isparta'da, Risale-i Nur'un ders ve neşrine iki köşkünü bir zaman tahsis eden kardeşimiz Şükrü Efendinin iki genç evlâdının vefatı beni müteessir etti. Çünkü beş-altı yaşında iken, mâsume kerîmesi yanıma geldikçe, her defa "Adın nedir?" soruyordum. Mâsumâne, kemâl-i fahirle, "Hayrunnisâ" derdi; beni şefkatle güldürüyordu. Cenâb-ı Hak, o mübârek mâsumeyi birden cennetine aldı, şu dünya cehenneminden kurtardı. Ve merhum mahdumu Hayati ise, hastalık, inşaallah, onu da Hayrünnisâ gibi günahsız, mâsum yaptı. Beraber cennet tarafına gittiler. Bu nokta-yı nazardan, ben o iki çocuğu tebrik ediyorum. Ve peder ve vâlidelerini de hem tâziye, hem mânen tebrik ediyorum ki o iki evlâtları ¹وَأَدَانَ مُحَمَّدُونَ¹ sırrına mazhar oldular. Ben, o ikisini, Risale-i Nur'un vefat eden şakirtleri içinde dualarımıza dâhil ettik.

Rüştü Efendi benim tarafımdan, Şükrü Efendiye, çocuk tâziyenamesi olan On Yedinci Mektub'u benim yerimde okusun.

Risale-i Nur'un kaptanı Sabri, Nis adasındaki bir kardeşimiz ve Onuncu Sözün tab'ından sonra tehlikeden muhafaza için kaç ay hanesinde saklayan ve peder ve vâlidesiyle, bizimle ciddî âlâkadar bulunan Veli Efendinin peder ve vâlidesinin vefat haberlerini yazıyor. Cenâb-ı Hak onlara rahmet eylesin. Ben, inşaallah çok zaman onları mânevî kazançlarıma şerik edeceğim.

≈ 113 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu zamanda, hususan bu sıralarda, Risale-i Nur'un şakirtleri tam bir metanet ve tesânüd ve dikkat etmeye muhtaçtırlar. Lillâhilhamd, Isparta ve halisi kahramanları demir gibi bir metanet göstermesiyle, başka yerlere de hüsn-ü misal oldu.

Ey Hüsrev! Tesirli ve güzel mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen bizi fevkalâde mesrur etti. Binler safalarla geldin. Sen, bu bir buçuk sene maddî kalemin işlemediğinden merak etme. Senin yerine o kerametli kaleminin yâdigârı olan Mu'cizât-ı Ahmediye'nin biri vilâyât-ı şarkiyede faalâne geziyor. Diğer son yazdığın nüsha da, İstanbul'da, senin yerinde çalışıp, inşaallah, fütuhat yapar. Senin yazdığın mucizeli iki Kur'ân-ı Azîmüştân'ın bu halide, hususan Ramazan-ı Şerif'te sana kazandırdıkları sevapları ve tahsin ve tebriklerini, inşaallah, yakında tab'a girmesiyle âlem-i İslâm'dan senin ruhu-na yağacak rahmet dualarını düşün, Allah'a şükret.

¹ "Ebedillîğe ermiş çocuklar" (Vâkıa sûresi, 56/17; Dehr sûresi, 76/19)

Hâfız Ali'nin mektubunda, İslâmköyü'ndeki hocalara muhabbete ve dostluğa karar vermesi bizi memnun eyledi. Evet, İslâmköyü, nasıl ki Risale-i Nur'a pek ziyade alâkadarlıkta imtiyaz ve sebkat kazanmış; öyle de ben orada iken, sâir hocalara nispeten İslâmköyü hocaları dahi daha ziyade insafli ve Risale-i Nur'u takdir ettiklerini gördüğümünden, bu havalideki hocaların lâkaytlıklarına karşı onları hüsn-ü misal gösteriyorum. İnşallah onlardan zarar gelmez. Ben İslâmköyü'nü, Nurs köyü gibi biliyorum; o hocalara da akrobam nazarıyla bakıyorum, onlara da selâm ediyorum. Evet, onların insafı ve Risale-i Nur'a karşı dostluklarıyla, Nur fabrikası o köyde dağdağsız teessüs etti tahmin ediyorum.

Ey Sabri kardeş! Başın sağ olsun. Cenâb-ı Hak, o vâlidemizi mağfired eylesin, âmîn... Benim, karâbet-i nesebiyeyi ihsas eden parmaklarındaki nişan ve bu yedi-sekiz sene Abdülmecid'den daha hararetili faalâne kardeşlik vazifesini yaptığınızdan, elbette senin merhume vâlidem benim de vâlidemdir. Onu da, vâlidem yanına mânevî kazançlarıma ve dualarıma hissedar ediyorum. Cenâb-ı Hak sana, sabr-ı cemîl ihsan ve o merhumeyi de garîk-i rahmet eylesin, âmîn...

Kardeşiniz
Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ben, pek kat'î bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kat'î kanaatim gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki Risale-i Nur'un hizmetinde bulunduğum günde, o hizmetin derecesine göre kalbimde, bedenimde, dimağimde, maişetimde bir inkişaf, inbisat, ferahlık, bereket görüyorum. Hem orada iken, hem burada çok kardeşlerimden aynı hâleti hissettim ve ediyorum. Ve çokları itiraf ediyor ki "Biz de hissediyoruz." derler. Hatta, size geçen sene yazdığım gibi, benim pek az gıda ile yaşadığımın sırrı, o bereket imiş.

Hem, İmam Şâfiî'den (*radîyallâhu anhu*) rivayet var ki: "Hâlis talebe-i ulûmun rızıkına ben kefalet edebilirim."¹ demiş. Çünkü rızıklarında vüs'at ve bereket olur.

¹ el-Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb* 1/244; el-Kannûcî, *Ebcedü'l-ulûm* 1/98; el-Münâvî, *Feyzu'l-kadir* 6/175.

Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm unvanına Risale-i Nur şakirtleri bu zamanda tam liyakat göstermişler. Elbette, şimdiki açlık ve kahta mukabil Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur tabeliğine tam sarılmaktır.

Evet, her tarafta bu derd-i maişet herkesi sarsıyor. Ehl-i dalâlet bundan istifade eder. Ehl-i diyanet de kendini mâzur bilir, “Zarurettir, ne yapalım.” der.

Demek ki Risale-i Nur şakirtleri, bu açlık ve zaruret musibetine karşı yine Nurla mukabele etmeli. Her şakirdin vazifesi, yalnız kendi imanını kurtarmak değil; belki başkasının imanlarını da muhafaza etmeye mükelleftir. O da hizmete ciddî devamla olur.

Size yazmıştık ki muarızlara adâvetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ehl-i takvâ, ehl-i ilme karşı dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki: Risale-i Nur’un zararına ve şakirtlerinin salâbet ve metanetlerine ilişecek bir tarzda daireniz içine sokmayınız. Öyleler, niyet-i hâliseyle girmesse, belki fütur verirler. Eğer enâniyetli ve hodfuruş ise, Risale-i Nur şakirtlerinin metanetlerini kırarlar, nazarlarını Risale-i Nur’un haricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metanet lâzımdır.

Bu havalide, hakikaten ümidimin fevkinde, Risale-i Nur talebelerinden iki kahraman yetiştiler: Baba-oğul Ahmed Nazif, Salâhaddin. Bu iki zât Risale-i Nur’un neşrinde iki yüz adam kadar çalıştıklarını görüyoruz. Ezcümle birisi, yani oğlu Kars’ta durup hem Van’a, hem Erzurum’a, hem Konya’ya, hem buralara –size leffen gönderdiğim mektup gibi– muhaberelele tesirli bir surette çalışıyor; tam bir Abdurrahman’dır.

Kardeşiniz
Said Nursî

Risale-i Nur, tarikat değil hakikattir. Âyât-ı Kur’âniye’den tereşşuh eden bir nurdur. Ne şarkın ulûmundan ve ne de garbın fûnunundan alınmış değil. Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyan’ın bu zamana mahsus bir i’câz-ı mânevîsidir. Menfaat-i şahsiye yoktur. Risale-i Nur’un hiç olmazsa Söz ve Mektuplarını tamamiyle okuyunca birçok hakikatler tezahür edeceğinden,

bugünkü düşüncenizden, yani Risale-i Nur'u yazmaktan çekinmek ve çekilmekten derhal teberri edeceksiniz.

Muhterem değerli kardeşim,

Derhal yazmaya başlayınız, korkmayınız. Hizmet-i Kur'ân, inşaallah, muhafaza edecektir. Diğer efendiyi ziyarete gidenlere ve Risale-i Nur'u yazan o havalideki kardeşlerimize geçmiş olsun.¹(Hâşiye) Hafız-ı Hakikî, inşaallah, muhafaza edecektir. İmam Ali'nin (*radiyallâhu anhu*)

تُقَادُ سِرَاجُ التُّورِ سِرًّا بَيَانَةً تُقَادُ سِرَاجُ السُّرُجِ سِرًّا تَتَوَرَّتْ²

emrine inkıyad etmek icap ettiğinden, Risale-i Nur'u gizli okumak, gizli yazmak, gizli neşretmek lâzımdı. O kardeşlerimizin bu emre riayet etmemesinden ileri geldiğinden, hafif şefkat tokatı yediklerinden, tekrar geçmiş olsun.

Hiç merak etmesinler, hiçbir şey yapılmaz ve yapamaz ve göremezler. Bu hâdiseden müteessir olup çekinmeyiniz; bilâkis çalışmanızı ziyadeleştirin ki tecrübe-i meydan-ı imtihanında muvaffak olasınız. Risale-i Nur'a sık sık ilirler, fakat bir halt edemezler. Çünkü Gavs-ı Âzam (*kudûse sirruhu*) ve İmam Ali (*radiyallâhu anhu*) gibi zâtların himâyeleri ve duaları berekâtına, Hafız-ı Hakikî hıfz eder.³ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي³. Ruhanî inkıbaz, inşaallah, geçecektir.

Risale-i Nur⁴ اَللَّذِيْنَ اٰمَنُوْا هُدًى وَشِفَاءً sırımına mazhardır. Ondan istimdat et. Risale-i Nur talebeleri birbirinin ibadetinden hissedar olduklarından, daimî virdleri olan bu âyet-i azîme size de şifa verir. Risale-i Nur'u yazınız, ihtiyata riayet ediniz.

Bütün kardeşlerime selâm ve hürmetler. Risale-i Nur'a çalışmanızı tekrar tavsiye ederim, kardeşlerim.

Kardeşiniz
Salâhaddin

1 (Hâşiye) Kardeşimiz Salâhaddin burada, Isparta'da olduğu gibi, bunlara da Risale-i Nur'u aramak için evlerini taharri edip sıkıştırdıkları zaman, hıfz-ı ilâhî ile birşey bulamadıkları zamanki hâdiseye işaret ediyor.

2 Nurun kandili gizlice fakat aynı zamanda da açık bir şekilde yakılır. Kandiller kandili gizli olarak nurlanır. (Bkz.: el-Gümüshânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.509-510)

3 Allah'a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

4 "O (Kur'ân), iman edenler için hidayet ve şifadır." (Fussilet sûresi, 41/44).

﴿ 116 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹

Aziz kardeşlerim,

Bu defa mektup yerinde bu meyveyi gönderiyoruz.

Karadağ'ın Bir Meyvesi

Bir âyetin mana-yı işarîsinin külliyyetinden bir ferdi, Hürriyetten bu ana kadar, Teşrin-i Sâni otuzuncu gün, bin üç yüz elli sekizde, Karadağ başına yalnız çıkıyordum. “İnsanların, hususan Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasaretleri ne vakitten başladı, ne vakte kadar devam eder?” hatıra geldi. Birden, her müşkülümü halleden Kur’ân-ı Mu’cizü'l-Beyan, Sûre-i **﴿وَالْعَصْرِ﴾**²’yi karşıma çıkardı. Dedi: “Bak.” Baktım. Her asra hitap ettiği gibi, bu asrımıza daha ziyade bakan **﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ﴾**³ (şedde ve tenvin sayılır) makam-ı cifrîsi bin üç yüz yirmi dört edip (1324), Hürriyet inkılâbıyla başlayan tebeddül-ü saltanat ve Balkan ve İtalyan harpleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlûbiyetleri ve dehşetli muahedeleri ve şeâir-i İslâmiye’nin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumî’nin zemin yüzünde fırtınaları gibi, semâvî ve arzî musibetlerle hasâret-i insaniyeyle **﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ﴾** âyetinin bu asra dahi bir hakikati, maddeten aynı tarihiyle gösterip, bir lem’a-yı i’câzını gösteriyor. **﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾**⁴ (هـ) (ت) âhirdeki (ت) (هـ) sayılır.

Şedde sayılır ise, makam-ı cifrîsi bin üç yüz elli sekiz olan bu senenin ve gelecek senenin aynı tarihini göstermekle o hasâretlerden, bâhusus mânevî hasâretlerden kurtulmanın çare-i yegânesi iman ve a’ mâl-i salih olduğu gibi ve mefhum-u muhalifiyle, o hasâretin de sebab-i yegânesi küfür ve küfran, şükürsüzlük, yani imansızlık, fîsk ve sefahet olduğunu gösterdi. Sûre-i **﴿وَالْعَصْرِ﴾**⁵’nin azametini ve kudsiyetini ve kısalığıyla beraber gayet geniş ve uzun hakâikin hazinesi olduğunu tasdik ederek Cenâb-ı Hakk’a şükrettik.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.

2 “Yemin olsun asra (hadiselerle yüklü zamana, bilhassa onun son parçasına)...” (Asr sûresi, 103/1)

3 “Yemin olsun asra (hadiselerle yüklü zamana, bilhassa onun son parçasına): Şurası bir gerçek ki, hüsrandır insan.” (Asr sûresi, 103/1-2)

4 “Ancak iman edip, imanları istikâmetinde sağlam, yerinde, doğru ve ıslaha yönelik işler yapanlar müstesna.” (Asr sûresi, 103/3)

5 “Yemin olsun asra (hadiselerle yüklü zamana, bilhassa onun son parçasına)...” (Asr sûresi, 103/1)

Evet, âlem-i İslâm'ın, bu asrın en büyük hasâreti olan bu dehşetli İkinci Harb-i Umumî'den kurtulmasının sebebi, Kur'ân'dan gelen iman ve a'mâl-i salih olduğu gibi; fakirlere gelen acı, açlık ve kahtın sebebi dahi, orucun tatlı açlığını çekmedikleri ve zenginlere gelen hasâret ve zayıatın sebebi de zekât yerinde ihtikâr etmeleridir. Ve Anadolu'nun bir meydan-ı harp olmamasının sebebi, **إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا**¹ kelime-i kudsiyesinin hakikatini fevkalâde bir surette yüz bin insanın kalblerine tahkikî bir tarzda ders veren Risale-i Nur olduğunu, pek çok emâreler ve şakirtlerinden binler ehl-i hakikat ve dikkatin kanaatleri ispat eder.

Ezcümle: Emârelerden biri, Risale-i Nur'a sıkıntı veren, veyahut hizmetinden çekilen pek çok adamların tokat yemeleri gibi, bu sene, bu memleketin etrafında umumî bir tarzda Risale-i Nur'un intişarına sıkıntı verip şimdiki bir nevi tevakkuf devresi vermek hatasıyla, şimdiki umumî sıkıntının bir sebebi olduğunu göstermesidir.

≈ 117 ≈

Sûre-i ﴿وَالْعَصْرِ﴾²'in dağ meyvesi namındaki nüktesine bir hâşiyedir.

³الصَّالِحَاتِ 'deki (ت) âhirdeki "tâ"lar, ekseriyetçe vakfa rast gelmesiyle, cifirce (هـ) sayılabilir. Bu noktada **إِلَّا**⁴ beraberdir. (1358) bu zamanımızı gösterir. Ve telâffuzca (هـ) okunmadığından (ت) kalabilir. Bu noktadan şeddeli sayılmazsa ve **إِلَّا** beraber değil iki yüz küsur sene zamana kadar iman ve amel-i salihle beraber bir tâife-i azîme, hasârât-ı azîmeye karşı mücadeleye devam edeceğine işaret edip, Fâtiha'nın âhirinde **صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ**⁵ bin beş yüz kırk yedi veya bin beş yüz yetmiş yedi gösterdiği zamana; hem

[**لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي**⁶، [**ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ**]⁷، [**حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ**]⁸]

1 "Ancak iman edip, (imanları istikâmetinde sağlam, yerinde, doğru ve ıslaha yönelik işler yapanlar) müstesna"

2 "Yemin olsun asra (hadiselerle yüklü zamana, bilhassa onun son parçasına)..." (Asr sûresi, 103/1)

3 "Sağlam, yerinde, doğru ve ıslaha yönelik işler"

4 "Ancak"

5 "Nimet ve lütfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilet." (Fâtiha sûresi, 1/7)

6 "Ümmetimden bir topluluk..."

7 "...hak üzerinde galip olacaktır."

8 "[Ümmetimden bir topluluk] Allah'ın emri gelinceye kadar (yani kıyametin kopmasına kadar) [hak üzerinde galip olacaktır]." Buhârî, *menâkıb* 28, *i'tisam* 10, *tevhid* 29; Müslim, *imâre* 171; Tirmizî, *fiten* 51.

birinci cümle, bin beş yüz makamıyla âhîrzamanda bir tâife-i mücâhidînin son zamanlarına; ve ikinci cümle, bin beş yüz altı makamıyla, galibane mücahedenin tarihine; ve üçüncü cümle, bin beş yüz kırk beş makamıyla, pek az bir farkla hem Fâtîha'nın, hem Ve'l-Asri sûresi'nin iki cümlesinin gaybî işaretlerine işaret edip, tevafuk eder. Demek, bu hadis-i şerifin üç cümlesinden her birisi, bin beş yüz tarihine ve mücahedenin ne kadar devam edeceğine dair işaretlerine, aynen bu **الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ**¹ –şedde sayılmazsa– bin beş yüz altmış bir makamıyla...

Hem **بِالصَّبْرِ**² –şedde sayılır fakat **بِالصَّبْرِ**³ 'da lâmdır– bin beş yüz altmış makamıyla iştirak edip, o tâife-i azîmenin mücahedatları ne kadar devam edeceğini mana-yı işarî ve cifrî ile gösterirler. Ve Fâtîha ve hadisin irâe ettikleri tarihe, makam-ı ebcedleriyle takarrüp edip, farklı bir derece tevafuk ederler ve manalarıyla da tam tetabuk ederek, parlak bir lem'a-yı i'câziye-i gaybiyeyi gösteriyorlar.

≈ 118 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Eski Said çok zaman Medresetü'z-Zehra'yı gaye-i hayal ederek çalışmış. Cenâb-ı Hak kemâl-i merhametinden, Isparta'yı o Medresetü'z-Zehra hükümüne getirdi. Ve nahiyemiz olan küçük Isparta'nın mahdut akraba ve ahbab yerine mübârek Isparta vilâyetini verip binler kardeşi ihsan eyledi. Belki muhtemeldir ki o küçük Isparta'nın aslı, bu büyük Isparta'dan gitmiş. Benim vatan-i aslim, o Isparta olmak caizdir. Hatta Ispartalı kim olursa olsun, başkalara nispeten benimle ve Risale-i Nur'la fazla alâkadar görüyorum. Hatta buradaki bütün zâbitan içinde biri müstesna, en ziyade bize ve Risale-i Nur'a ciddî alâkadar, bu hâmil-i mektup Ispartalı Hilmi Beyi gördüm. Onu Risale-i Nur'un has şakirtleri içinde kabul eyledik.

Isparta'da ve Sava'daki taarruz bir derece umumîdir. Risale-i Nur'un inşar ettiği her tarafta bu sıralarda, şimdiye kadar bir plân dâhilinde Risale-i Nur'un fütuhatına karşı tecavüz var. Bir derece şevk ve neşeye zarar verdi, bir devre-i tevakkuf açtı. Şimdiki kahtlığa o tevakkuf sebebiyet veriyor. Fakat, Cenâb-ı Hakk'a şükür, Isparta ve havalisi kahramanları çelik gibi bir metanet

1 “İman edip, imanları istikâmetinde sağlam, yerinde, doğru ve ıslaha yönelik işler yapanlar.”

2 “Birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler...” (Asr sûresi, 103/3)

3 “Sabrı (tavsiye edenler).”

göstermeleri, sâir yerlerin de kuvve-i mâneviyelerini takviye ediyorlar. Bazı ihtiyatsız ve dikkatsizlerin yüzünden cüz'î zararlar olduğundan, ihtiyat ve dikkat her vakit lâzımdır.

Barla'da, Risale-i Nur'un muvakkat tatili sebebiyle yağmursuzluk başladığı gibi ve Risale-i Nur'un müdahalesi ile yağmurun Barla etrafındaki daireye mahsus olarak gelmesi ve Isparta'nın, Risale-i Nur'a karşı iştiyakları ile, Hüsrev'in dediği gibi yağmur fevkalâde bir surette imdada gelmesi gibi, pek çok emârelerle ve burada Risale-i Nur münasebeti ile vücuda gelen yüzer hâdiselerin delâleti ile deriz ki: Bu Anadolu'ya aynı rahmet olan Risale-i Nur'a karşı, bu acîb zamanda böyle umumî ve geniş bir taarruzla ve bazı yerlerde tatile mecbur olması, bu kaht u galâyı ve bu acîb ihtikâr ve bereketsizlik ve açlığı netice verdiği bize kanaat verdi. Şimdi yanımdaki Emin ve Feyzi gibi sâir arkadaşlarım da aynı kanaattedirler.

Said Nursî

≈ 119 ≈

Risale-i Nur şakirtleri tarafından sorulan suâle cevaptır.

Suâl: Geçen sene sizden sormuştuk ki elli gündür merak edip dünya cereyanlarına bakmadınız ve sormadınız, o zaman bize bir cevap verdiniz. Gerçi o cevap hakikattir ve kâfidir; fakat Risale-i Nur'un intişarı ve hizmeti ve âlem-i İslâmiyet'in menfaati noktasında bir derece bakmanız lâzım iken, şimdi, on üç ay oluyor, aynı hâl devam ediyor. Merak edip hiç sormuyorsunuz.

Cevap: ¹ **إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ** âyetine en âzam bir tarzda şimdiki boğuşan insanlar mazhar olmalarından, onlara değil taraftar olmak veya merakla o cereyanları takip etmek ve onların yalan, aldatıcı propagandalarını dinlemek ve müteessirane mücadelelerini seyretmek, belki o acîb zulümlere bakmak da caiz değil. Çünkü zulme rıza zulümdür; taraftar olsa, zâlim olur. Meyletse ² **وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَمَا تَمَسَّكُمْ النَّارُ** âyetine mazhar olur.

Evet, hak ve hakikat ve din ve adalet hesabına olmadığına ve belki inat ve asabiyet-i milliyeye ve menfaat-i cinsiyeye ve nefsin enâniyetine dayanan, dünyada

¹ “Şurası bir gerçek ki insan, cidden çok zalimdir.” (İbrahim sûresi, 14/34)

² “Bir de sakın zulmedenlere meyletmeyin, sempati duymayın. Yoksa size ateş dokunur.” (Hûd sûresi, 11/113).

emsali vuku bulmayan gaddarâne bir zulüm hesabına olduğuna kat'î bir delil şudur ki: Bin mâsum çoluk-çocuk, ihtiyar, hasta bulunan bir yerde, bir-iki düşman askeri bulunmak bahanesiyle bombalarla onları mahvetmek; ve tabakat-ı beşer cereyanları içinde, burjuvaların en dehşetli müstebitleri ve sosyalistlerin ve bolşeviklerin en müfritleri olan anarşistler ile ittifak etmek; ve binler, milyonlar mâsumların kanlarını heder etmek ve bütün insanlara zarar olan bu harbi idâme ve sulhu reddetmektir.

İşte böyle hiçbir kanun-u adalete ve insaniyete ve hiçbir düstur-u hakikate ve hukuka muvâfık gelmeyen boğuşmalardan, elbette âlem-i İslâm ve Kur'ân teberrî eder. Yardımcılıklarına tenezzül edip tezellül etmez. Çünkü onlarda öyle dehşetli bir firavunluk, bir hodgâmlık hükmediyor; değil Kur'ân'a, İslâm'a yardım, belki kendine tâbi ve âlet etmekle elini uzatır. Öyle zâlimlerin kılıçlarına dayanmak, hakkaniyet-i Kur'âniye elbette tenezzül etmez.

Ve milyonlarla mâsumların kanıyla yoğrulmuş bir kuvvet yerine, Hâlık-ı kâinat'ın kudret ve rahmetine dayanmak, ehl-i Kur'ân'a farz ve vaciptir. Gerçi zındıka ve dinsizlik o boğuşanların birisine dayanıp ehl-i diyaneti ezer. O zındıkanın tazyikinden kurtulmak, onun aksi cereyanına taraftar olmak bir çaredir. Fakat şimdiye kadar o taraftarlık bir menfaat vermeyerek çok zararları dokunmuş.

Hem zındıka, nifak hasiyetiyle her tarafa döner. Senin dostunu kendine dost edip sana düşman eder. Senin taraftarlık cihetiyle kazandığın günahlar, faydasız boynunda kalır. Risale-i Nur şakirtlerinin vazifeleri iman olduğundan, hayat meseleleri onları çok alâkadar etmez ve merakla baktırmaz. İşte bu hakikate binaen, değil on üç ay, belki on üç sene¹(Hâşiye) dahi bakmasam hakkım var. Sizler baktınız, günahlardan başka ne kazandınız? Ben bakmadım, ne kaybettim?

İkinci suâl: İşârât-ı Kur'âniye risalesinde Fâtiha'nın âhirinde sırat-ı müs-

takim ashabı ki **أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ**² âyetiyle tarif edilen tâife içinde, hem **لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهَ بِأَمْرِهِ**³

1 (Hâşiye) Hem tam yedi senedir aynı hâl devam etti. Ne merak etti ve ne de sordu ve ne de bildi.

2 "Nimet ve lutfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilet." (Fâtiha sûresi, 1/7)

3 "Ümmetimden bir topluluk Allah'ın emri gelinceye kadar (yani kıyametin kopmasına kadar) hak üzerinde galip olacaktır." Buhârî, *menâkıb* 28, *i'tisam* 10, *tevhîd* 29; Müslim, *imâre* 171; Tirmizî, *fiten* 51.

hadisinin âhîrzamanda gösterdikleri mücâhidler içinde ve hem **إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا² وَالْعَصْرِ¹** sûresinin 'den başlayan üç cümlenin mana-yı îşârîsinde hususî bir surette bir ferdi, Risale-i Nur'un has şakirtleri olduğuna sebep nedir ve veç-i tahsisi nedir?

İlcevap: Sebebi ise, Risale-i Nur, yüze yakın din tılsımlarını ve hakâik-i Kur'âniye'nin muammâlarını hal ve keşfetmiştir ki her bir tılsımın bilinmemesinden, çok insanlar şübehata ve şükûke düşüp, tereddütlerden kurtulamayıp, bazen imanını kaybederdi. Şimdi, bütün dinsizler toplansalar, o tılsımların keşfinden sonra galebe edemezler. Yirmi Sekizinci Mektup'taki İnâyât-ı Seb'a'da bir kısmına îşaret edilmiş. İnşaallah, bir zaman o tılsımlar müstakîl bir risalede cemedilecek.

~ 120 ~

**بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ³ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ⁴
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ⁵**

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Kahraman Tahîrî ve Hâfız Mustafa'nın yaptıkları hizmet çok güzeldir. Onların tedbirleri isabetlidir, haktır. Nur fabrikasının divanında verdiğiniz kararlar, ne olursa kabulümüzdür. İşârât-ı Kur'âniye tevâbîleriyle beraber çok güzel. Yalnız, Seyyid Şefîk'e giden mektup, şahsına ait kısmı girmeyecekti. Lâhikadan aldığınız parçalar da çok güzel. Büyük Ali sisteminde, küçük ve ikinci Ali'nin mânidar fıkrası iyidir, fakat muhtasardır. En evvel gençlere ait üç-dört dersini –ki Hâfız Mustafa'ya vermiştik– el makinesiyle mümkünse eski huruf-la, değilse, yeni huruf-la⁶(Hâşiye) Nur fabrikasının divanındaki heyet münasip görse ve hâl müsaade etse, yazılsın, bize de bazı nüshalar gönderilsin. Mübâreklerin İşârâtü'l-İ'câz'larına bedel bir nüshamı postayla gönderdik. Cuma gününe rast gelen bu bayram, çok kıymetli olan haccü'l-ekber

1 “Yemin olsun asra (hadiselerle yüklü zamana, bilhassa onun son parçasına)...” (Asr sûresi, 103/1)

2 “Ancak iman edip, (imanları istikâmetinde sağlam, yerinde, doğru ve ıslaha yönelik işler yapanlar) müstesna.” (Asr sûresi, 103/3)

3 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

4 “Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

5 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

6 (Hâşiye) Risale-i Nur'un bir vazifesi huruf-u Kur'âniye'yi muhafaza olduğundan yeni huruf-a zaruret derecesinde, inşaallah, müsaade olur.

olduğundan, hacca bu sene gidenler çok kazanmışlar. Cenâb-ı Hak bizi de onların hayırlı dualarına hissedar eylesin, âmîn...

Tekrar be tekrar o bayramınızı ve umum Risale-i Nur şakirtlerinin bayramlarını ve Nur ve Gül fabrikalarının heyetlerini ve medrese-i nuriye şakirtlerinin ve üstadlarının ve Barla sıddıklarının ve mâsumların ve ümmî ihtiyarların, ricâlen ve nisâen umumunun birer birer bayramlarını tebrik ediyoruz.

Said Nursî

﴿ 121 ﴾

بِاسْمِهِ سُُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُزُوفٍ مَا كَتَبْتُمْ وَطَبَعْتُمْ³

Aziz, sıddık, muktedir, müteyakkız kardeşlerim,

Sizin mübârek leyâli-i aşerenizi ve Kurban Bayramınızı tebrik ederiz. Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin haşr-i cismanî hakkındaki hatırına gelen mesele ehemmiyetlidir ve mektubun âhirindeki temsili, gayet güzel ve mânidardır. O hatırayla, Dokuzuncu Şuâ'nın mukaddime-i haşriyeden sonraki dokuz burhan-ı haşriyeyi istiyor diye anladım. Fakat, maatteessüf, bir-iki senedir telif vazifesi tevakkuf etmiş. *Risale-i Nur'un mesâili, ilimle, fikirle, niyetle ve kastî bir ihtiyarla değil; ekseriyet-i mutlakayla sünûhât, zuhurat, ihtârât ile oluyor.* Bu dokuz berâhine şimdi ihtiyac-ı hakikî kalmamış ki telife sevkonmuyoruz.

Evet, erkân-ı imaniye içinde iman-ı billâh ve iman-ı bi'l-yevmi'l-âhir âlem-i İslâmiyet'in iki kutbu ve iki güneşidir.

Birincisi: Risale-i Nur, tamamıyla burhanlarını izah etmiş.

İkinci kutup ise: Kısmen müstakil olarak Onuncu Söz, Yirmi Dokuzuncu Söz, Yirmi Sekizinci Söz, hususan cismanî lezzetlerin ispatında ve mukaddime-i haşriye gibi risalelerde gayet kuvvetli haşr-i cismanîyi ispat etmiş, muannitleri de susturmuş. Ve iman-ı billâh gibi, bu dünyadaki mevcudât, zâhir bir surette onu göstermediğinden, kısm-ı ekserîsi ise, sâir erkân-ı imaniye içinde haşri, kuvvetli bir surette ispat eder.

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Yazdığınız ve bastığınız şeyler adedince Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Ezcümle: Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın hakkaniyetini ispat eden bütün hüccetleri, ikinci derecede haşr-i cismanîyi, binler âyât-ı Kur'âniye'nin tasvir ve izahatlarıyla ispat ediyor. Acaba, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın mucizâne cennetin lezâiz-i cismanîyesinden bahisleri ve izahları derecesinden, daha başka bir izaha lüzum kalır mı?

Hem Resûl-i Ekrem'in (*aleyhissalâtü vesselâm*) hakkaniyetini ispat eden bütün mucizeleri, hüccetleri ikinci derecede haşr-i cismanîyi ve cennet ve cehenmin lezâiz ve âlâm-ı cismanîsini harika belâgatiyle tasvir ve izah ediyor. Ve o izahattan sonra, daha izaha ihtiyaç kalır mı?

Hem Cenâb-ı Hakk'ın vücub-u vücudunu ve rahîmiyet ve hakîmiyetini ve ilim ve kudretini ve âdiliyet ve hafiziyetini ve sıfât-ı kudsiyesini ispat eden bütün burhanlar, hüccetler, bir cihette haşri ispat ettiği gibi; rubûbiyetin muktezası olan irsal-i rusûl ve inzâl-i kütüp cihetiyle, hem risalet-i Muhammediye'yi (*aleyhissalâtü vesselâm*) istilzam; hem Kur'ân, onun konuşması ve kelâmı olmadığını ve kelâmulullah olduğunu ispat etmekle, haşr-i cismanîyi tafsilatıyla bu iki noktadan yine ispat ediyor.

Elhâsıl: Risale-i Nur'da iman-ı billâh ve iman-ı bi'l-yevmi'l-âhir olan iki kutb-u imanî, tam birbirine müsavi gelecek bir derecede ispat edilmiş. Yalnız bu kadar var ki haşr-i cismanî kısmen sarîhan ve kısmen zimmî ve tebeî ispat edilmiş. Çünkü bu âlem-i şehâdet, Sâni'ini gayet sarîh ve zâhir gösteriyor ve haşri, zimmî ve perdeli haber verir. İnşallah, bir zaman, Risale-i Nur'un şakirtlerinden birisi veya birkaç tanesi, o dokuz makamı ve berahini telif edecek ve mukaddime-i haşriyenin başındaki âyât-ı âzâmın dokuz fıkrasının hazinelerini, Risale-i Nur'da münteşir haşr-i cismanî berahiniyle ve kalblerine gelen sünûhât ve ilhamat ile açıp, Dokuzuncu Şuâ'yı Onuncu Söz'den daha parlak, daha kuvvetli bir tarzda tekmil edecek.

Bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarınızı tebrik ediyoruz.

Said Nursî

﴿ 122 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ¹ sırıyla çok tecrübelerin neticesinde, çok defa zâhirî muvaffakiyetsizlik, hakkımızda birer inâyet perdesi olduğuna bir emâresi, belki bir delili de bu sene biz, her tarafta bir nevi taarruz, o taarruzdan bir nevi cüz'î tevakkuf, hem matbaaların kapıları şimdilik Risale-i Nur'a –hatta yeni hurufla dahi– kapanması hayırdır, birkaç cihette inâyetdir ve himâyettir.

Evelâ: Bu sene –perde altında– insanlar, eşedd-i zulümle rızık hakkında bir dehşetli ameliyat ve kader-i ilâhî, hakîmâne bir adaletle, çoktan beri teraküm eden zekâtları ve cizyeleri almak ve hadden çok ziyade tecavüz eden hırısı ve ihtikârî tokatlamak için, umumî bir ameliyat-ı cerrahiye hengâmında, elbette yalnız, imana ve âhirete hasr-ı nazar eden ve vazife noktasından hayat-ı içtimaiyeye çok bakmayan ve ihlâs-ı tâmmı kazanmak için hiçbir maksada âlet ve hiçbir dünyevî cereyana tâbi olmayan Risale-i Nur'un parlak ve kuvvetli hizmeti, tesettür perdesi altından çıkıp âşikâr bir tarzda olsaydı, her hâlde birinci ameliyat-ı insaniye ona ilişecekti. Ve ikinci ameliyat-ı kaderiye rızık ve mide üzerine olması cihetiyle, ya insanların nazarlarını o hizmetten çevirecekti, mideleriyle meşgul edecekti, veyahut o hizmetin ihlâsını bir derece kırıp maişet derdinin bir hissesi onda bulunacaktı.

Sâniyen: Yazılmasına şimdilik lüzum yok...

Sâlisen: İzharına bu zamanda izin yok... Fakat, madem şakirtlerin gayret ve şevk ve himmetleri şimdiye kadar matbaalara ihtiyaç bırakmamışlar, inşaallah, o kudsî hizmette devam edip, o elmas kalemlerle neşr-i envâr edecekler. Madem bütün bütün mesleğimize muhalif olan yeni hurufu bir-iki risale için kabul ettiğimiz hâlde matbaacılar çekindiler, o hayr-ı azîmi kaybettiler. Siz, o iki risaleyi, bizim hesabımıza, kahraman kardeşlerimizden yirmi-otuz zâta tevzi ederek, yirmi-otuz nüshayı eski hurufla yazdırınız. Yazan kalem sahiplerine daimî hasenât kazandıran o pek büyük hayrı siz kazanınız. Eğer yeni hurufla, el makinesiyle o iki risaleden yazılmış nüshalar varsa, bize bazı nüshalar gönderiniz.

¹ “Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur.” (Bakara sûresi, 2/216)

İşârât-ı Kur'âniye ve üç keramet-i Aleviye ve keramet-i Gavsîye hakkındaki Sikke-i Gaybiye risalesine bir tenbih ve ihtardır.

Bu gayet mahrem risaleler, nasılsa, muannit bir nâmahremine eline bu risalelerden birisi geçmiş. Gayet sathî ve inat nazarıyla bir-iki yerine hak-sız bir itirazla ehemmiyetli bir hâdiseye sebebiyet verdiği için, bu mecmua, Risale-i Nur'un has talebelerine, belki ehass-ı havassa mahsus olduğu hâlde ve benim vefatımdan sonra intişarına müsaade olmasıyla beraber, şimdi mezkûr hâdisenin sebebiyle herkese değil, belki ehl-i insaf ve Risale-i Nur'la alâkadar ve talebelerinden bulunanlara haslardan bir kaç şakirdin tensibiyle gösterilebilir fikriyle yazdık.

İkinci nokta: Bu risale Sikke-i Gaybiye baştan aşağıya kadar birtek neticeye bakar. Bine yakın emârelerle, Risale-i Nur'un makbuliyetine gaybî bir imza basıldığını ispat ediyor. Böyle birtek dâvâyâ bu derece kesretli ve ayrı ayrı cihetlerde binler emâreler ve imalar onu göstermesi ilmelyakîn değil, belki aynelyakîn, belki hakkalyakîn derecesinde o dâvâyı ispat eder.

Üçüncü nokta: Bu risaleyi mütalâa eden zâtlar, inceden inceye, hususan cifrî hesabatına meşgul olmaya lüzum yok. Hem bir kısmı anlaşılmasa da zararı yok. Hem umumunu okumak da lâzım değil. Hem keramet-i Gavsîye'nin âhirinde, iki yüz yirmi dördüncü sayfada, Şamlı Hâfız Tefvîk'in fıkrasından başlayıp âhire kadar mütalâadan sonra ve baştaki mukaddimeyi de okuduktan sonra istediği parçayı okusun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hem Kâtip Osman'ın, hem mübâreklerden İbrahim'in, hem Nur fabrika sahibinin, hem Hulûsî-i Sâni'nin mektupları bir-iki günde geldiler. Merakla mahzun kalbimizi müferrah eylediler. Kâtip Osman'ın mektubunda, hususî selâmlarını gönderdiği zâtların, hususan kahraman Rüştü, Zühtü, Bedevî ve Nuri kardeşlerimize hâssaten ve umuma selâm ve selâmetlerine dua ve Hüsrev'in yakında gelmesinin tebşiri, onun hakkındaki merakımızı izale etti.

Mâşallah, Kâtip Osman da Hüsrev gibi mucib-i merak noktaları yazıyor. Onun mektubunu getiren halıcı İbrahim demiş ki: "Sıddık Süleyman, Rüştü buraya gelmek ihtimali var." O kahraman kardeşim yakînen bilsin ki ben ondan ziyade ona müştakım. Fakat o her gün, has dairesinin birinci safında

mânen yanımızda bulunuyor, mânevî kazançlarımıza da hissedar oluyor. Bizim mesleğimizde sohbet-i suriye ehemmiyeti azdır.

Hem bu dehşetli ameliyat-ı dâhiliye hengâmında ve yol masrafı çok ziyade olduğundan, gelmek münasip olmuyor. Ve vehham ehl-i dünya, burada, ziyade bize dikkat ediyorlar. Hatta bu bayramda kapımı ziyaretçilere kapadık.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Rüştü'nün bir teşebbüsü var ki gençlere ait dört-beş parça ders ki Hâfız Mustafa'ya vermiştim ki tab etsin. Cenâb-ı Hak'â şükür, sizin kesretli kalemlerinizi matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Eğer kolayca, ucuzca mümkün olsa, eski veya yeni hurufla yaparsınız.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur'a karşı kemâl-i mahviyetle kemâl-i ihlâsı ve irtibatı, onun eskiden beri takdir ettiğim bir hâsiyet-i mümtaziyesini göstermekle beraber, benim gibi bir biçâreyi de şefaathçi yapıp, ben de onun kemâl-i samimiyetini şefaathçi yapıp duasına âmîn derim.

Mübârek köyünden, mübârekler cemaatinden, mübârek İbrahim'in bereketli mektubunu okudum. Beni memnun eden çok sözler var içinde. Ve bilhassa benim başıma yağın yağmurdan rüyada içmesi ve biraderzadesi Osman'ın ileride Risale-i Nur'a talebe olması, kendini okutması bizi mesrur eyledi. Cenâb-ı Hak öyle mübârekleri o köyde çoğaltsın, âmîn...

≈ 125 ≈

Aziz kardeşlerim,

Risale-i Nur'un hakkaniyetine ve ehemmiyetine dair bir imza-yı gaybî hükmünde olan yazdığınız mecmua-yı işârâta, Lâhika'dan intihap ettiğinizden iki misli daha ilâve ettik. Eğer siz de kendinize öyle bir mecmua yazmışsanız, ilâve ettiğimiz miktarı size de göndereceğiz. Bu mecmuanın gösterdiği kıymet Risale-i Nur'da bulunduğunu, bu zamanın dehşetli fırtınaları ispat ediyor.

Evet kardeşlerim; Hazreti İâs (aleyhisselâm), İncil-i Şerifte demiş ki: "Ben gi diyorum, tâ size tesellici gelsin. –Yani Ahmed (aleyhissalâtü vesselâm) gelsin.–"¹ demesiyle Kur'ân'ın beşere gayet büyük bir neticesi, bir gayesi, bir hediyesi, tesellisidir.

Evet, bu dehşetli kâinatın fırtınaları ve zeval ve tahribatları içinde ve bu boşluk nihayetsiz fezada her şeyle alâkadar olan insan için hakikî teselli ve

¹ Bkz.: İbni Kayyim el-Cevziye, *Hidayetü'l-hiyârâ* 1/55, 85, 157, 5/284; Kitap-ı Mukaddes (Türkçe terceme), Yeni Ahit, Yuhanna, bâb: 16, cümle: 7-8.

istinat ve istimdat noktalarını yalnız Kur'ân veriyor. En ziyade o teselliye muhtaç, bu zamanda, bu asırda en ziyade kuvvetli bir surette o teselliyi ispat eden, gösteren Risale-i Nur'dur. Çünkü zulümât ve evhamın menbaı olan tabiatı, o delmiş geçmiş, hakikat nuruna girmiş.

On Altıncı Söz gibi ekser parçalarında, hakâik-i imaniyenin yüzer tılsımlarını keşif ve izah edip, akli inkârdan ve tereddütlerden kurtarmış. İşte bu hakikat içindir ki bu çok usandırıcı ve dehşetli zamanda, usandırmayacak bir tarzda, çok tekrar ile beraber, akli başında olanları Risale-i Nur'la meşgul ediyor. Refet Bey'in mektubunda dediği gibi, "Risale-i Nur'un en bâriz hâsiyeti, usandırmamak. Yüz defa okunsa, yüz birinci defa yine zevkle okunabilir." Pek doğru demiş. Risale-i Nur'un tercümanı, hakikî vazifesinin haricinde dünyadaki istikbaliyata arasına bakması, bir derece zâhirî bir müşevveşiyet verir. Mesela, bundan otuz-kırk sene evvel diyordu: "Bir nur gelecek, bir nuranî âlemi göreceğiz." deyip, o mana geniş bir dairede ve siyasette tasavvur edilmiş.

Hem bundan on dört-on beş sene evvel, "Dinsizliği çevirenler müthiş semâvî tokatlar yiyecekler." diye büyük, geniş, küre-i arz dairesindeki bu dehşetli hâdiseyi, dar bir memlekette ve mahdud insanlarda tasavvur etmiş. Hâlbuki istikbal, o iki ihbar-ı gaybiyeyi tasavvurunun pek fevkinde tefsir ve tâbir eyledi.

Evet, eski Said'in "Bir nur âlemi göreceğiz." demesi, Risale-i Nur dairesinin manasını hissetmiş, geniş bir daire-i siyasiye tasavvur ettiği gibi; sırrı ¹﴿إِنَّا أَعْطَيْنَا﴾'nın remziyle, on üç-on dört sene sonra, "Dinsizliği, zındıklığı neşredenler, pek müthiş tokat yiyecekler." deyip o hakikati dar bir dairede tasavvur etmiş. Şimdi zaman, o iki hakikati tam tâbir ve tefsir etti.

Evet, başta Isparta vilâyeti olarak Risale-i Nur dairesi birinci hakikati pek parlak ve güzel bir surette gösterdiği gibi; ikinci hakikati de medeniyet-i sefihenin tuğyanını ve maddiyûnluk²(Hâşiye) tâununun aşılmasını çeviren ve idare eden ervah-ı habîsenin başlarına gelen bu dehşetli semâvî tokatlar, geniş bir dairede, o sırr-ı ¹﴿إِنَّا أَعْطَيْنَا﴾'nın hakikatini tam tamına ispat etmiş.

Risale-i Nur, kat'î burhanlara istinaden hükümleri, sâir hakâikte, aynı ayınaya, tevilsiz, tâbirsiz hakikat çıkması ve yalnız işârât-ı tevafukiye ve sünûhât-ı

¹ "Hiç şüphesiz (sana bol ve kesilmez hayır) verdik." (Kevser sûresi, 108/1)

² (Hâşiye) Evet, maddiyûnluk tâununun hastalığı nev-i beşere bu dehşetli sıtmayı ve küre-i arza bu titremeyi vermiştir.

kalbiyeye itimaden beyanatı, böyle dünyevî olan mesâil-i istikbaliyede neden bazen tâbir ve teville muhtaç oluyor diye hatırıma geldi.

Böyle bir cevap ihtar edildi ki: Gaybî istikbal-i dünyevîde ve dünya işlerinde, başa gelen hâdisâtı bildirmemekte Cenâb-ı Erhamû'r-râhimîn'in çok büyük bir rahmeti saklandığını ve gaybı gizlemekte çok ehemmiyetli bir hikmeti bulunduğu cihetle, gaybî şeyleri haber vermekten yasak edip, yalnız müphem ve mücmel bir surette, ya ilham veya ihtarla, bir emâreyi vesile ederek, keşfiyâta ve rüya-yı sâdikada, bir kısım gaybî hakikatleri ihsas eder. O hakikatlerin hususi suretleri vukuundan sonra bilinir.

Kardeşlerim, bu defa Hilmi Beyle gelen Refet ve Rüştü'nün mektupları bizi çok sevindirdi. Zaten Hüsrev, Refet, Rüştü Risale-i Nur'a intisapta eskiden beri beraber bulunmalarından, ben birisini tahattur etsem, üçü birden hatıra geliyor. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür ki bu dehşetli fırtınalar, onları ve sizleri sarsmadı. Mâşallah, Refet, şimdi de eski sadâkatini ve tam alâkasını tamamıyla muhafaza ettiğini anladık. Bir-iki senedir ondan hiçbir mektup ve hizmet-i Kur'âniye'deki vaziyetinden bir haber alamamıştım, merak ediyordum. Bu defa mektubunda "Ne vakit bir araya gelsek, Sözlere'den birini açıp okuyoruz, tatlı tatlı istifade edip, Üstadımızla görüşüyoruz." demesi, bizi sürûrla şükre sevketti. Sadâkate nâmdar Rüştü'nün mektubunda merak ettiğim noktaları beyan etmesi ve hizmet-i nuriye tevakkuf etmemesi ve sizlere sıkıntı olmaması, bizi çok mesrur eyledi.

Latîf bir tevafuk: Ahmed Nazif'in bu defa çok meşgaleler içinde yazdığı, yalnız On Dokuzuncu Mektup'ta (Mu'cizât-ı Ahmediye (aleyhissalâtü vesselâm)) tevafukatın mecmuu, dokuz bin sekiz yüz otuz üç adede bâliğ olduğunu gördük. O mektuptaki mu'cizât-ı Ahmediye'nin (aleyhissalâtü vesselâm) bir kerameti'dir diye hükmettik.

~ 126 ~

(Risale-i Nur şakirtlerinden Emin ve Feyzi'nin bir fıkrasıdır.)

Hem, Risale-i Nur'un kasabalara ve cemaatlara berekete medar olması ve ona zarar edenlere tokat gelmesi gibi, şahıslara da pek zâhir bir surette, hem bereket ve hüsn-ü maişet ona çalışanlara ve gaybî tokatlar, onun aleyhinde çalışanlara gelmesi, bu havalide çok hâdiseleri var. Biz, kendi nefsimizde; çalıştığımız zaman, pek zâhir bir surette bir hüsn-ü maişet, bir inâyet gördüğümüz gibi, Risale-i Nur veya şakirtleri aleyhine çalışanlara, şiddetli tokatlar geldiğini görüyoruz.

Ezcümle: Risale-i Nur'un erkânından birisi, kat'î bir surette haber veriyor ki üç-dört adam, dünya servetinin hatırı için toplanıp münâfikane tedbir kurdukları hengâmda, üç gün sonra o üç-dört adamın haneleri ve birinin dükkânı yanıp, her biri binler lira zayıyla tokat yediler.

Hem bir dessâs casus adam, Risale-i Nur şakirtleri aleyhinde çalışıyordu ki onları hapse attırsın. Bir gün, serbest olarak "Ben, bir ipucu bulamadım ki bunları hapse soksam. Eğer bir ipucu bulsam onları hapse sokacağım." diye ilân ettiği vakitten iki gün sonra bir iş yapıp, Risale-i Nur şakirtleri yerinde o adam iki sene hapse girdi.

Hem bedbaht, muannid bir adam, Risale-i Nur aleyhinde, hem şakirtlerinin bir rüknü aleyhinde mütecevizane bulunduğu hengâmda, bir-iki gün sonra meyhaneye gidip içe içe çatlamış, orada ölmüş. Bu neviden çok hâdiseler var. Demek *Risale-i Nur, dostlara tiryak olduğu gibi, düşmanlara da sâika oluyor.*

≈ 127 ≈

(Risale-i Nur şakirtlerinden Hâfız Tevfik, Mehmed Feyzi, Emin, Hilmi, Kâmil'in bir fıkrasıdır.)

Gavs-ı Âzam'ın, Üstadımız hakkında ¹ **فَإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَابَةِ** fıkrasıyla, inâyet ve teshile mazhar olduğuna ve tevafuk, Risale-i Nur'un kerametinin bir madeni olduğuna pek çok emârelerden, bu bir-iki gün zarfında, küçük ve latîf, fakat kat'î kanaat veren cüz'î hâdiselerin tevafukunda gözümüzle gördüğümüz inâyet-i rabbâniyenin numûnelerinden beş-altısını beyan ediyoruz ki onlar, bu iki gün zarfında beraber vuku bulmuş.

Birincisi: Dün, Üstadımıza, Risale-i Nur'a ait üç hizmet lâzım geldi. Kimse de yok. Biz de uzaktayız. Merdivenden inip, bir çocuğu bulup, bizlere göndermek niyetiyle kapıyı açtı. Risale-i Nur'un o hizmetini görecektir fevkalâde bir tarzda, dakikasıyla, üç şakirdi kapıya geldiler.

İkincisi: İki seneden ziyade Risale-i Nur'un mühim parçaları, Risale-i Nur'un berekâtıyla hanesi yangından kurtulan Hâfız Ahmed kendine yazdırıp, başka bir kaza ve nahiyede bulunan bir-iki zât, onları istinsah için aldılar. İki seneden beri ellerinden kaçırıp, mahcubiyetlerinden haber vermedikleri

¹ Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın. Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s.562.

için hem biz, hem Hâfız Ahmed, merak, hem hiddet ediyorduk. O kitaplar, bugün geldiği aynı vakit, dün aynı saatte, Üstadımıza, beş seneden beri, her birkaç gün zarfında kolaylık için bir parça yemek pişirmekle hatırını soruyordu. İki seneden beri o âdeti terk etmişti.

Hem komşuluktan da başka yere nakletmesiyle, iki senedir o âdet terk edilmişken, yine dün, o aynı saatte, iki sene evvelki aynı âdetiyle, o zâtın hanesinden, aynen eskisi gibi, küçücük bir hatır sormak nev'inde oğlu getirdi. Üstadımız dedi: "İki sene evvelki âdete lüzum kalmamış; siz de komşuluktan gitmişsiniz." dedi. Bugün aynı vakitte, o Hâfız Ahmed'in yazdırdığı kaybolan kitaplar, mükemmel bir surette istinsahla beraber geldi. Bizde şüphe bırakmadı ki bu latif tevafuk da, Risale-i Nur hakkındaki inâyetin bir cilvesidir.

Üçüncüsü: Üstadımız, aynı yine bugün Emin'e dedi: "Üç-dört aydır her hafta karyesinden buraya gelen hane sahibesi gelmedi, kirasını dört aydır almadı. Her hâlde cevap gönderin gelsin, alsın." dediği aynı dakikada, dört aydan beri yanına gelmeyen o hane sahibesi kapıyı vurdu, geldi. Beş aylık kirasını aldı. Üstadımız, bu hâdise-i inâyetten memnuniyeti için, uzak bir nahiyeden gelen, yuvarlak, hiç görmediğimiz ve burada bulunmayan bir küçük ekmeği o hane sahibesine verdi. Aynı vakitte, yirmi dakika zarfında, burada bulunmayan aynı ekmekten, iki sene Risale-i Nur'un iki kitabını alıp mütalâasının mânevî ücretinden binde bir ücret olarak geldi. Ve bir parçacık aşure çorbasını dahi yine o ev sahibesine verdi. Aynen, o aşurenin on misli kadar, latif üç ekmeğe, yine iki sene iki kitabın okunmasına binde bir ücreti diye geldi. Gözümüzle gördük.

Hem yine Üstadımız, bugün o hane sahibesine, yedi senedir adını bilmediği için "İsmin nedir?" diye sormuş. O da demiş: "Hayriye'dir." Hayriye isminde olmak tevafukuyla, iki saat sonra, Hayri namında Risale-i Nur'un bir şakirdi, haberimiz yokken İstanbul'a gitmiş. Hem ticaret münasebetiyle iki mühim şakirtler dahi gidip geç kaldılar. Maddî, mânevî fırtınalar münasebetiyle Üstadımız onları, hem oradaki mühim bir şakirdi çok merak ediyordu. Bugün o Hayri, iki saat Hayriye'den sonra geldi; o üç şakirt hakkındaki merakı izale ettikten sonra dört aydan beri devam eden "tefarik" namında Üstadımızın bir kokusu bugün bitmişti Hayri'nin elinde bir küçük şişe... Dedi: "Size tefarik getirdim." Biz de bu küçük, latif tefarikteki tevafuka "Barekâllah!" dedik.

Bu iki gün zarfında bu küçücük numûneler gibi, Üstadımız, Mu'cizât-ı Ahmediye'nin tashihatıyla meşgul olduğu için, bunlardan başka çok numûneleri görmüş. Madem iki günde böyle inâyetin cilvelerini görüyoruz; Risale-i Nur dairesi içinde dikkat edilse, herkes kendi nefsinde hizmeti derecesinde böyle numûneleri görebilir.

Risale-i Nur şakirtlerinden:

Hafız Tevfik	Hilmi	Kâmil	Hayri	Mehmed Feyzi	Emin
Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet

Gözümüzle gördük.

Evet; ben de tasdik ediyorum.

Said Nursî

≈ 128 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şiddetli kışta ve mânevî, dehşetli, ayrı tarz bir kışta ve nev-i beşer ictimaî hayatında müthiş kanlı diğer tarz bir kışta, çırpınan biçârelere rikkat-i cinsiye ve şefkat-i nev'îye cihetinden gayet derecede bir hüznün ve elem hissettim. Çok yerlerde beyan ettiğim gibi, yine Erhamû'r-râhimîn ve Ahkemülhâkimîn olan onların Hâlık-ı Kerîm ve Rahîm'in hikmet ve rahmeti, benim kalbimin imdadına yetişti. Mânen denildi ki:

“Senin bu şiddet-i teessürün, o Hakîm ve Rahîm'in hikmetini, rahmetini bir nevi tenkit hükmüne geçer. Rahmet-i ilâhiyeden ileri şefkat olunmaz. Hikmet-i rabbâniyeden daha ekmel hikmet, daire-i imkânda olamaz. Âsiler, cezalarını; mâsumlar, mazlumlar, zahmetlerinden on derece ziyade mükâfatlarını alacaklarını düşün. Senin daire-i iktidarının haricinde olan hâdisâta, O'nun merhamet ve hikmet ve adaleti ve rubûbiyeti noktasında bakmalısın.” Ben de o lüzumsuz şiddetli elem-i şefkatten kurtuldum.

Otuz sene evvel aşâirlerde gezerken, böyle suâl ettiler: “Acaba şu zaman ve dehrin şikâyetindeki –hatta büyük zâtlar ve evliyalar dahi felekten ve zamandan şikâyet ediyorlar– ondan, Sâni-i Zülcelâl'in sanat-ı bediine itiraz çıkmaz mı?”

Cevap: Hayır ve asla! Belki manası şudur: Güya şikâyetçi der ki: “İstedğim emir ve arzu ettiğim şey ve teşehhî ettiğim hâl, hikmet-i ezeliyenin düsturuyla tanzim olunan âlemin mahiyeti müstait değil ve inâyet-i ezeliyenin

pergeliyle nakşolunan feleğin kanunu müsait değil ve meşiet-i ezeliyenin matbaasında tab olunan zamanın tabiatı muvâfık değil ve mesâlih-i umumiye-yi tesis eden hikmet-i ilâhiye razı değildir ki şu âlem-i imkân, Feyyaz-ı Mutlakın yed-i kudretinden, şu ukûlümüzün hendese-siyle ve tehevvisümüzün iştahıyla istediğimiz her bir semeratı koparsın. Verse de tutamaz, düşse de kaldıramaz.”

Evet, bir şahsın tehevvisü için büyük bir daire-i muhita hareket-i mühimmesinden durmaz.

İşte, otuz sene evvelki cevaba, Risale-i Nur dahi zelzeleler bahsinde böyle küçük bir hâşiye ilhak ediyor ki her bir unsurun, maddî ve mânevî kış ve zelzele gibi hâdiselerin, yüzer hayırlı neticeleri ve gayeleri varken, şerli ve zararlı birtek neticesi için onu vazifesinden durdurmak, o yüzer hayırlı neticeleri terk etmekle, yüzer şer yapmak, tâ bir tek şer gelmesin gibi, hikmete, hakikate, rubûbiyete münafi olur. Fakat, küllî kanunların tazyikinden feryat eden fertlere, inâyât-ı hâssa ve imdâdât-ı hususiye ile ve ihsânât-ı mahsusa ile Rahmânürrahîm, her bîcârenin imdadına yetişebilir. Dertlerine, derman yetiştirir. Fakat o ferdin hevesi ile değil, hakikî menfaatıyla yardım eder. Bazen, dünyada istediği bir cama mukabil, âhirette bir elmas verir.

≈ 129 ≈

Üstadımızın ve Risale-i Nur'un ciddî hakâikleri içinde en tatlı bir fâkihesi tevafuk olduğu için, kardeşlerimize, yine bu iki gün zarfında küçük bir-iki tevafuku, size bundan evvelki tevafuka hâşiye olarak yazıyoruz.

Evet, nasıl ki kelimâtta ve kelimât-ı mektubede tevafuk, bir kast, bir inâyet-i hususiyeyi gösteriyor. Bazen harika olup keramet derecesine çıkıyor. Bazen latîf bir zarafet veriyor. Aynen öyle de Risale-i Nur'a ait ve Üstadımıza ait hadisatta da aynen, kastî ve inâyetkârâne tevafuku, akvaldeki o ef'âlde dahi görüyoruz.

Ezcümle: Size yazılan, dört ay gelmeyen hane sahibesi için Emin kardeşimize dedi: “Haber gönder.” tekellümünde, onun kapı çalması tevafuk ettiği gibi; aynı cümle, iki defa okunduğu zaman, “Emin'e dediği” kelimesi okunduğu ânında, aşağıdaki kapıyı Emin açtı. Gelmek zamanı gelmeden geldi. İkinci gün, yine başka bir adama okunduğu vakit, “Emin'e dediği” kelimesini okuduğu vakit, aynı anda yukarı kapıyı Emin açtı, gelmek âdetine muhalif olarak geldi, girdi. Bu iki tevafuk, hane sahibesinin tevafukuna tevafuku gösteriyor ki; en cüz'î işlerimiz de tesadüf değil, kastî tevafuktur.

Hem, dört ay evvel bize bir parça tarhana getiren Risale-i Nur şakirtlerinden Fuad'ın, İstanbul'a gidip, otuz gün tehirinden, geç kalmasından endişe ettiğimiz aynı günde, onun tarhanası bittiği aynı günde gelmesi tevafuk etti.

Hem aynı günde, bir parça tereyağı –biz ve Üstadımız da bunun bereketini hissediyorduk– bittiği dakikada onun miktarına tevafuk edip, zannımızca aynı yerde, aynı miktar, aynı zamanda geldiği gibi; hem buralarda, köylerde, kül içinde yapılan bir çörek, Üstadımızın hoşuna gittiği için sabah-akşam ondan yiyip ve on beş gün devam edip, bittiği aynı günde, aynı çörekten, onun akrabasından birisi getirdi. Bu tevafukun hatırı için geri çevirmedi, kabul etti. Mukabilinde bir teberrük verdi. Gözümüzle bu latif tevafukdaki şirin inâyet-i ilâhiyenin cüz'î cilvelerini gördük; ve anladık ki kör tesadüf işimize karışmıyor.

Mânidar tevafuk, Risale-i Nur'un kelimâtında ve hurufatında olduğu gibi, ona temas eden harekât ve ef'âlde de öyle mânidar tevafuklar var. İnâyete temas ettiği için, en cüz'î birşey de olsa kıymeti büyüktür. Böyle uzun yazmak ve ziyade ehemmiyet vermek israf olmaz. Çünkü manası olan inâyet ve iltifat-ı rahmet muraddır. Ve o bahis dahi mânevî bir şükürdür.

Risale-i Nur şakirtlerinden
Emin, Feyzi

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nur fabrikasının sahibiyle kahraman Tâhirî bizi gayet mesrur eden müjdeler veriyorlar, hem bazı meseleleri soruyorlar. Sizlerdeki erkânın verdikleri karar ve münasip gördüğü tarzlar, benim reyimin fevkinde, inşaallah, isabet ederler. Madem benim reyimi de almak istiyorlar. Şimdilik, evvelce nazlanan matbaacılara lüzum yok. Hem mesleğimize muhalif yeni hurufa, Risale-i Nur'un bir nevi müsaadesi hükmüne geçtiği için, lâzım değil. Sizler, el makiyesiyle yazdığınız miktar yeter. Zaten Nazif de el makinasıyla bir derece çalışıyor. Tashihine çok dikkat etmek lâzım. Eski hurufla elmas kalemli kardeşlerim matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Bize yardım etsinler.

Sorduğunuz ikinci cihet ise, Hâfız Mustafa'ya verdiğim yeni hurufla iki risale, çoğu ayrı ayrı olsun; bazı da beraber olsun. Gençlere ait risaleciğin başında isim olarak "Sirâcü'l-Gafilin" veyahut "Gençlik Rehberi" namı; tevhide ait risaleye "Hüccetüllahi'l-Bâliğa" namını; veyahut "Misbahü'l-İman";

keramet mecmuasının ismi ise, “Sikke-i Tasdik-i Gaybî” veya “Tasdik-i Gaybînin Hâtemi” namını başında yazarsınız.

Arabî “Virdü'l-Ekber-i Nuriye” tab edilmişse, Arabî bilmeyen Risale-i Nur şakirtlerine bir teshilât olmak için Yedinci Şuâ, Âyetü'l-Kübrâ ve Yirminci Mektup'ta izah ve tercüme edilen sayfalarının numaralarını Virdü'l-Ekber'in kenarlarına rakamla bir hâşiyecik gibi yazılsa iyi olur. Yani “Bu Arabî makam, filân risalede, filân sayfada izahı var.” diye işaret edilse ve elmas kalemli kardeşlerimiz bunu tevzi edip, her biri bazı nüshaları böyle işaretlerle kaydetse ve hem el makinesiyle yaptığınız veya matbaadan gelen risalelerden numûne için bir-iki nüshasını bize gönderseniz iyi olur.

≈ 131 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şiddetli maddî ve mânevî kıştaki galâ ve varlık içinde kaht ve derd-i maişet fukaralara ağır basması cihetinde, ekseri fakirü'l-hâl olan Risale-i Nur şakirtlerinin bu dehşetli hâle karşı sarsılmaları ve tesânüdlere bozulması ihtimaliyle ziyade endişe ediyordum. Sizler her zamandan ziyade bu fırtınada tesânüdünüzü ve ittihadınızı ve birbirinin kusuruna bakmaması, birbirini tenkit etmemesi, Risale-i Nur'un vazife-i kudsiye-i imaniyesi hesabına mükellef ve muhtaçsınız.

Sakın birbirinizden gücenmeyiniz ve tenkit etmeyiniz. Yoksa az bir zaaf gösterseniz, ehl-i nifak istifade edip sizlere büyük zarar verebilirler. Derd-i maişet zaruretine karşı, iktisat ve kanaatle mukabele etmeye zaruret var. Menfaat-i dünyeviye, çok ehl-i hakikati, ehl-i tarîkatı dahi bir nevi rekabete sevkettiği için endişe ederim. Risale-i Nur şakirtleri içinde şimdiye kadar bu cihet onları zedelememiş. İnşallah yine zedelemesin. Fakat herkes bir ahlâkta olamaz. Bazıları meşru dairede rahatını istese de itiraz edilmemeli. Zarurete düşen bir şakirt zekâtı kabul edebilir. Risale-i Nur'un hizmetine hasr-ı vakit eden rükünlere ve çalışanlara zekâtla yardım etmek de Risale-i Nur'a bir nevi hizmettir.

Hem yardım edilmeli. Fakat hırs ve tamah ve lisan-ı hâl ile istemek olmamalı. Yoksa, ehl-i dalâlet ki hırs ve tamah yolunda dinini feda etmiş; onlar nazarında kıyas-ı binnefs cihetiyle, “Risale-i Nur'un bir kısım şakirtleri dahi, dinini dünyaya âlet ediyorlar.” diye çirkin bir ithamla taarruzlarına meydan açar.

Sizler, arasıra, İhlâs ve İktisat Lem'alarını ve bazen Hücümât-ı Sitte risalesini mâbeyninizde beraber okumalısınız. Sizin şimdide kadar fevkalâde sebat ve metanet ve tesânüd ve ittifakınız, bu memlekete medar-ı iftihar olacak ve istikbalini kurtaracak derecededir. Dikkat ediniz, bu yeni fırtına sizin tesânüdünüzü bozmasın.

Arabî Virdü'l-Ekber-i Nuriye'ye dair müjdeniz ve kahraman Tâhir'lerin ve mübâreklerin sâri ve dehşetli hastalıklara tiryaklar ve ilâçlar yetiştirmeleri ve mütemadiyen çalışmaları bizi, belki ruhanîleri ve ricâlü'l-gayp zâtları dahi sevindiriyor. Hulûsî'nin, "ve'l-Asrı" nükte-i i'câziyesine karşı tam takdiri ve tasdiki ve Konya'ya tahvili, hizmet-i nuriye noktasında beni memnun eyledi. Evet, Risale-i Nur şakirtlerinin birincilerinden faal birisi, o ehemmiyetli şehre gitmesi lâzım idi.

Kardeşlerim,

Lem'a-yı Müdafaatta, "İsparta muhbirleri" unvanıyla bizi hapse sevkedilen Ankara'daki zâlimler irade edilmiş; mecburiyet tahtında öyle demişiz. Şimdi, Isparta, benim mübârek bir vatanım ve çok kıymetli kardeşlerimin dahi sevgili vatanları olduğundan, "İsparta muhbirleri" kelimesini o makamlardan kaldırdım, onların yerlerine "mülhid zâlimler" yazdım. Siz de öyle yapınız.

Hem, kahraman Tâhir'in bana yazdığı Müdafaat Risalesi'nde, İhtiyar Lem'ası'nda, Ankara'ya ait bahsinde, Sekizinci Rica yazmış. Hâlbuki Yedinci Rica'dır. Onu da tashih ediniz. Tâhirî gibi kahraman bir mahduma sahip olan ve hanesinde Risale-i Nur'un altı şakirdi bulunan kardeşimiz Hüsnü Efendiye bilmukabele selâm ve tebrik ederiz.

~ 132 ~

بِاسْمِهِ سُبْحَانَ¹، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

Aziz kardeşlerim,

Kur'ân'a ait en cüz'î, en küçük bir nüktenin de kıymeti büyük olduğundan, İşârât-ı Kur'âniye'nin bu zamanımıza temas eden küçük bir şuâtı, bugün, Sûre-i ³﴿وَالْعَصْرِ﴾ nükte-i i'câziyesi münasebetiyle, Sûre-i Fil'den, mana-yı

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ "Yemin olsun asra (hadiselerle yüklü zamana, bilhassa onun son parçasına)..." (Asr sûresi, 103/1)

işârî tabakasından, tevafuk düsturuna istinaden bir nüktesini beyan etmem ihtar edildi. Şöyle ki:

Sûre-i ¹﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ﴾ meşhur ve tarihî bir hâdise-i cüz'iyeyi beyanla küllî ve her asırda efradı bulunan o gibi ve ona benzeyen hâdiseleri ihtar ve tabakat-ı işariyeden her tabakaya göre bir manayı ifade etmek, umum asırlarda, umum nev-i beşerle konuşan Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın belâgatının muktezası olmasından, bu kudsî sûre, bu asrımıza da bakıyor, ders veriyor. Fenaları tokatlıyor. Mana-yı işârî tabakasından bu asrın en büyük hâdisesini haber vermekle beraber, dünyayı her cihetle dine tercih etmek ve dalâlette gitmenin cezası olarak –cifir ve hesab-ı ebced ile– “üç cümle”si, aynı hâdisenin zamanına tetabuk edip işaret ediyor.

Birinci cümlesi: Kâbe-i Muazzama'ya hücum eden Ebrehe askerlerinin başlarına ebâbil tayyareleriyle semâvî bombalar yağdırmasını ifade eden ²﴿تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ﴾ cümle-i kudsiyesi, bin üç yüz elli dokuz edip, dünyayı dine tercih eden ve nev-i beşeri yoldan çıkararak medeniyetçilerin başlarına semâvî bombalar ve taşları yağdırmasına tevafukla işaret ediyor.

İkinci cümle: ³﴿أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ﴾ kelime-i kudsiyesi, eski zaman hâdisesindeki Kâbe'nin nurunu söndürmek için, hilelerle hücum edenlerin kendileri yokluk, zulümât dalâletinde aksü'l-amelle aleyhlerine dönmesiyle tokat yedikleri gibi; bu asrın aynen hilelerle, desiselerle, zulümlerle edyân-ı semâviye kâbesini, kıblegâhını dalâlet hesabına tahribe çalışan cebbâr; mağrur ehl-i dalâletin tadlil ve idlâllerine semâvî bombalar tokadıyla cezalanmasına, aynı tarihî ⁴﴿فِي تَضْلِيلٍ﴾ kelime-i kudsiyesi bin üç yüz altmış makam-ı cifrîsiyle tevafuk edip işaret ediyor.

Üçüncüsü: ⁵﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ﴾ cümle-i kudsiyesi, Resûl-i Ekrem'e (*aleyfissalâtü vesselâm*) hitaben, “Senin mübârek vatanın ve kıblegâhın olan Mekke-i Mükerreme'yi ve Kâbe-i Muazzama'yı hârikulâde bir

¹ “(Gözünle) görmüş gibi bilmez misin, (Rabbin fillerle gelen o orduya) nasıl davrandı?” (Fil sûresi, 105/1)

² “Onları taşlarla vuruyorlardı.” (Fil sûresi, 105/4)

³ “Boşa çıkarmadı mı onların hile ve düzenlerini?” (Fil sûresi, 105/2)

⁴ “Boşa (çıkarmadı mı)?”

⁵ “(Gözünle) görmüş gibi bilmez misin, Rabbin fillerle gelen o orduya nasıl davrandı?” (Fil sûresi, 105/1)

surette düşmanlarından kurtarmasını ve o düşmanların nasıl bir tokat yediklerini görmüyor musun?” diye mana-yı sarîhiyle ifade ettiği gibi; bu asra da hi hitap eden o cümle-i kudsiye, mana-yı işârîsiyle der ki: “Senin dinin ve İslâmiyet’in ve Kur’ân’ın ve ehl-i hak ve hakikatin cebbâr düşmanları olan dünya-perest ve dünyanın menfaati için mukaddesatı çiğneyen o ashab-ı dünyaya Senin Rabbin nasıl tokatlarla cezalarını verdiğini görmüyor musun? Gör, bak!” diye mana-yı işârîsiyle bu cümle aynen makam-ı cifrîsiyle tam bin üç yüz elli dokuz (1359) tarihiyle, aynen âfât-ı semâvî nev’inde semâvî tokatlarla, “İslâmiyet’e ihanet cezası olarak...” diye mana-yı işârî ifade ediyor.

Yalnız ¹أَصْحَابِ الْفِيلِ yerinde ²أَصْحَابِ الدُّنْيَا gelir. Fil kalkar, dünya gelir. ³(Hâşiye)

Tahlil: ⁴تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ : İki (ت) sekiz yüz; iki (ر) dört yüz, iki (م) bir (ب) bir (ح) bir (ي) yüz; tenvin vakif olmadığından (ن) ‘dur, elli; bir (هـ) bir (ج) bir (medde elif) dokuz; mecmuu bin üç yüz elli dokuz.

⁵فِي تَضَلُّلٍ : İki (ض) sekiz yüz, (ف) seksen, (ت) dört yüz, iki (ي) yirmi, iki (ل) altmış, tenvin vakfa rast gelmiş, sayılmaz; yekûnu bin üç yüz altmış.

⁶أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ : İki (ر) bir (ت) sekiz yüz; iki (ف) iki (ك) iki yüz; iki (ل) bir (م) yüz; bir (ع) bir (ص) yüz altmış; dört (ب) üç (ا) bir (ي) bir (ح) yirmi dokuz; ⁷الدُّنْيَا’daki iki (د) bir (ا) dokuz; bir

¹ “Fillerle gelen o ordu.”

² Dünya ordusu.

³ (Hâşiye) Bu “Fil” lafzı kalkmasının sırrı, eski zamanda, dehşetli fil-i Mahmudî azametine, heybetine dayanmış, hücum etmişler. Şimdi ise, dünya servetine ve malına ve o servetle filolar teşkil edip, hatta, kırk milyon bir millet, o fil gibi filolarla dört yüz milyonu esaret altına almış. Ve Avrupa medeniyetçileri, medeniyetin mehasiniyle, iyilikleriyle, menfaatleriyle değil, belki medeniyetin seyyiâtıyla ve sefahetiyle ve dinsizliğiyle üç yüz elli milyon Müslümanların her tarafta hâkimiyetlerini imha edip, istibdadına serfuru etmiş ve bu musibet-i semâviyeye sebebiyet vermiş. Ve dünya-perest, gaddar zâlimler, zulümlerine ceza olarak tokatlar gelmeye; ve fakir ve mâsumlar ve mazlumlara, fâni mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymettar eylemek ve dünyadaki günahlarına keffaretü’z-zünûb etmeye kader-i ilâhîye fetva verdiler. Ben, bir buçuk senedir dünya-perestlerin bu musibetle vaziyetlerini ve safahâtlarını ve Harb-i Umumî sahifelerini kat’iyen bilmiyorum. Fakat iki sene evvelki vaziyetleri, bu sûre-i kudsiyenin mânâ-yı işârî tabakasından gelen tokatlar tam tamına onların başlarına iniyorlar. Ve sûrenin bir mânâ-yı işârîsini tam tefsir ediyor.

⁴ “Onları taşlarla vuruyorlardı.”

⁵ “(Gözünle) görmüş gibi bilmez misin, Rabbin fillerle gelen o orduya nasıl davrandı?”

⁶ “Fil.”

⁷ “Dünya.”

(ن) elli; bir (ي) on, bir (ل) bir. Bu yekûn bin üç yüz elli dokuz, eğer okunmayan (ل) sayılmazsa bin üç yüz elli sekiz eder. Hem Arabî, hem Rumî tarihiyle bu semâvî tokatların ayrı ayrı çeşitlerinin zamanlarına tevafuk ile parmak basıyor.¹(Hâşiye) Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dualar eylerim.

Kardeşiniz
Said Nursî

≈ 133 ≈

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim,

Sabri'nin tâbiriyle, Risale-i Nur'un Zülfikar'ı olan Hizbül-Ekber-i Nurî, elhak, me'mulümüzün fevkinde gayet parlak ve güzel ve dikkatli ve sıhhatli ve yanlışları pek az bir tarzda Cenâb-ı Hakk'ın inâyetiyle vücuda gelmiş. Hâfız Ali, Tâhirî, Hâfız Mustafa bu vazifede elhak tam çalışmışlar. Risale-i Nur'un eline bir elmas kılıç verdiler.

Kardeşlerim, Bu kudsî hediyeniz bu şehre girdiği aynı zamanda, daha biz haber almadan memleketimizde talebeler bir kitaba başladığı zaman, Kürtçe "meftihâne" nâmında bir ziyafet verdiklerine tam bir misal olarak, Risale-i Nur'un beş talebesi, ayrı ayrı köylerde, ne biz, ne onlar postadan haberimiz yokken, güya bu kudsî kitabın meftihânesi olarak her biri, ayrı ayrı tamandan mürekkep bir küçük ziyafet nev'inde getirdikleri, hiçbir sebep yokken, bütün bütün âdete muhalif bir tarzda o beşlerin bu noktada ittifakı ve tevafukları, beşimiz, ben, Emin, Feyzi, Hilmi, Tevfik müttefikan karar verdik ki tesadüf katiyen imkânı yok. Demek, buradaki medrese-i nuriyenin meftihânesi olarak, rahmet-i ilâhiye tarafından bir keramet-i nuriyedir.

Hem otuz günden beri ve İnebolu'dan her hafta bir-iki defa geldikleri hâlde, hiçbiri gelmeden, birden, sebepsiz, bir has talebe, üç günde yayan olarak, Hizbül-Ekber ile beraber geldi. İkinci gün, güya onun için gönderilmiş gibi; matbu Hizbül-Ekber-i Nuriye'nin bir kısmını aldı, götürdü.

¹ (Hâşiye) Evet, bu tokattan, pürşer beşer şirkten şükre girmesse ve Kur'an'a tarziye vermesse, melâike elleriyle de ahcâr-ı semâviye başlarına yağacağını bu süre bir mâna-yı işarı ile tehdit ediyor.

﴿ 134 ﴾

Aziz kardeşlerim,

Bu Hizb-i Nuriye benim şahsıma ait pek büyük bir keramet-i mâneviyesi var. Şimdi beyan etmek zamanı geldi.

Yirmi üç sene evvel, Eski Said, Yeni Said'e inkılâp ettiği zaman, tefekkür mesleğinde gittiği için ¹ *تَفَكُّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ* sırrını aradım. Her bir-iki senede o sır, ya Arabî, ya Türkçe bir risaleyi netice verip suret değişiyordu. Arabî Katre Risalesinden, tâ Âyetü'l-Kübrâ risalesine kadar, o hakikat devam edip suretler değiştirerek, tâ Hizbü'l-Ekber-i Nuriye suret-i daimesine girdi. Yirmi üç seneden beridir ki ne vakit sıkılsam ve fikir ve kalbe yorgunluk ve usanç gelse, bu hizbin bir kısmını mütefekkîrâne okumuşsam, o sıkıntıyı ve usanç ve yorgunluğu izale ediyordu. Hatta, bilâ-istisna, her gece sabaha yakın dört-beş saat meşguliyetten gelen usanç ve yorgunluk, o hizbin altısından birisini okumasıyla hiçbir eseri kalmadığı bin defa tekerrür etmiş. Mühim bir hakikati bu hakikat münasebetiyle bu zamanda ehl-i medreseye ve hocalara taalluk eden bir meseleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Eski zamandan beri ekser yerlerde medrese tâfesi tekkeler tâfesine serfûrû etmiş, yani inkıyat gösterip onlara velâyet semereleri için müracaat etmişler. Onların dükkânlarında ezvâk-ı imaniyeyi ve envâr-ı hakikati aramışlar. Hatta medresenin büyük bir âlimi, tekkenin küçük bir veli şeyhinin elini öper, tâbi olurdu. O âb-ı hayat çeşmesini tekkede aramışlar. Hâlbuki medrese içinde daha kısa bir yol hakikatin envârına gittiğini ve ulûm-u imaniyede daha sâfi ve daha hâlis bir âb-ı hayat çeşmesi bulunduğunu ve amel ve ubûdiyet ve tarîkattan daha yüksek ve daha tatlı ve daha kuvvetli bir tarîk-i velâyet ilimde, hakâik-i imaniyede ve Ehl-i Sünnet'in ilm-i kelâmında bulunmasını, Risale-i Nur, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın mucize-i mâneviyesiyle açmış, göstermiş; meydandadır.

İşte, Risale-i Nur'a herkesten ziyade kemâl-i şevkle taraftarâne ve müftehirâne medrese tâfesinden olan ulemâların koşmaları lâzım ve elzem iken, maatteessüf, daha medrese ehlinin ekseri, kendi medresesinden çıkan bu âb-ı hayat çeşmesini ve bu kıymettar bâki hazinesini tanımıyor, aramıyor, muhafaza edemiyor. Lillâhilhamd, şimdi tam tamına başladılar. Sözler mecmuası, hem hocaları, hem muallimleri Nur'lara çekti.

¹ "Bir saat tefekkür, bir sene (nafile) ibadetten daha hayırlıdır." el-Gazâlî, *İhyâu ulûmi'd-dîn* 4/423; el-Kurtubî, *el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân* 4/314; Aliyyülkârî, *el-Masnâ'* s. 82; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 1/370.

Hizb-i Nuriye başındaki Türkçe parçasının “tam Arabî bilen” kelimesinden sonra bu yazılsın: “Veyahut, Âyetü'l-Kübrâ ve Münâcât ve Yirminci Mektup risaleleri yanında bulunan ve okuyan.”

Hem dördüncü sayfanın nihayetinden ikinci satırın başındaki ¹ لِلْأَوْقَاتِ 'deki (و) tekaddüm etmiş, ² لِلْأَقْوَاتِ yazılsın, ³ قُوتٌ 'un cem'idir.

Hem yirmi ikinci sayfanın dördüncü satırında **وَفِي صَحِيفَةٍ حَسَنَاتِنَا** cümlesinde, **وَفِي صَحِيفَةٍ** kelimesinden sonra Hâfız Ali ve Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve Nazif ilâve edilecek. ⁴ وَأَمْثَالِهِ kelimesi de ⁵ وَأَمْثَالِهِمْ yazılacak.

≈ 135 ≈

Aziz, siddik kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki Isparta vilâyetini, eskiden beri bir gaye-i hayalim olan bir Medresetü'z-Zehra, bir Câmü'l-Ezher yapmış. Sizin kalemleriniz, Risale-i Nur'u matbaaya muhtaç etmeyeceğini, böyle kısa bir zamanda bu kadar mükemmel tevafuklu nüshaları teksir etmesi, bugün sabahleyin söylediğim bir dâvâyâ, öğlene yakın, sizin bu cennet bahçelerinin meyveleri gibi tatlı ve güzel hediyenizi Emin getirdi; sabahtaki dâvâyı tam ispat etti. Dâvâ da budur, demiştim:

Risale-i Nur'un hizmet ettiği hakâik-i imaniye her şeyin fevkinde olduğu gibi, bu zamanda her şeyden ziyade onlara ihtiyaç var. Fakat kalbini öldürmüş, nefsi hevesâtla şırmış mülhidler, imandaki hakikatin derece-i ihtiyacını inkâr ettiklerinden, “Ehl-i diyanet ve ehl-i ilmi sevmeden, tahrik eden makasıd-ı dünyeviye ve ihtiyacatıdır.” diye ithham ediyorlar. O ithhama göre de pek insafsızcasına onlara ilişiyorlar. Bu bedbaht mülhidleri kat'î bir surette iskât etmek, bilfiil –maddeten– öyle fedakârlar lâzım ki dünyanın en mühim meşgaleleri, belki büyük zararları onların hakâik-i imaniye ihtiyaçlarını susturmuyor. “Acaba öyleleri var mı?” diye hatırlarına geldi. Evet, vardır: İşte Isparta vilâyeti ve havalisi. İşte, Sandıklı tarafından üç-dört ay zarfında Risale-i Nur'u her şeye tercih eden efeleri ve mücâhidleri diye dâvâ etmiştim. İki saat sonra, hiç me'mul etmediğimiz bir tarzda, Rahmetullah namını alan Emin, iki sandıklı o dâvâyâ iki hüccet gösterdi.

1 ...vakitler

2 ...rızkılar

3 rızık

4 ..ve onun gibiler

5 ..ve onlar gibiler

Kardeşimiz Kâtip Osman'ın mektubu, ayrı ayrı çok meraklarıma bir merhem oldu. Cenâb-ı Hak, onun gibi Risale-i Nur'a binler şakirtleri o medrese-i nuranîde yetiştiresin, âmîn...

Âtîf'ın da Sandıklı tarafına gitmesi, muvaffakiyet kazanması, değil bizleri, melâikeleri de sevindirdi. Karye-i İrfan namı, inşaallah, bir medrese-i nuriye olur. Zaten Âtîf'taki ihlâs, öyle netice vereceğini hissediyordum.

Gül, Nur, Mübârek, Medrese-i Nuriye, Mâsum, İhtiyarlar heyetine binler selâm ve selâmetlerine dua ediyoruz.

On üç sene evvel Barla'da, beş misli bereketle keramet derecesine çıkan tatlı lokmaları ve o lokmaları hediye eden, çok mübârek Hacı Hâfız'ı sürûrla hatırımıza getiren bu yeni gelen tatlı lokmaları, beş çeşit tatlı geldi. Her bir tanesine sizlere Cenâb-ı Hak cennette binler cennet tatlıları versin, âmîn...

Aziz kardeşim Hüsrev,

Cenâb-ı Hak, merhumeyi mağfiret eylesin. Ve sana ve onun evlâtlarına sabr-ı cemil ihsan eylesin. Ben de mateminize cidden hissedarım. Senin ağlama ve ağlayan mektubuna iştirak ettim.

Evet, sen de benim gibi, dünyayla iki cihetle alâkan kesiliyor. Hem öyle lâzım. Senin gibi Risale-i Nur'un bir fedaisi, alâkası olmamalı ve alâka peyda etmemeli. Alâkalı olsa, fevkalâde bir sebat, bir ihlâsın lüzum ile beraber, bazı ârızalar içinde sarsılır, tam fedakârlık edemez.

O havalinin kahramanları elhak müstesnadırlar. Alâkalar onları sarsmıyor. Fakat bazıları, Hüsrev gibi, Said gibi ve Âtîf ve emsali gibi bütün bütün alâkasız da bulunmak lâzım. O merhume şimdiye kadar, Risale-i Nur'un has talebeleri içinde daima, her gün yüz defaya yakın ve hususî ismiyle de bir defa fecirde, mânevî kazançlarımıza on senedir hissedardır. Şimdi vefatından sonra ismiyle her gün çok defa hususî dualarda hissedar olduğu zaman gibi, yine yüz defa hissedar oluyor.

Aziz kardeşim Hüsrev! Seninle çok konuşmak istiyorum. Fakat bu dakikada o kadar vaktim dardır ki ziyarete gelen dost dört-beş adama karşı "Beni meşgul etmeyiniz." diye lüzumsuz hiddet ettim. Her neyse... Oradaki kardeşlerimize hasret ve iştihakla pek çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum. Buradaki kardeşleriniz de sizi tâziye ve oradaki kardeşlerine arz-ı hürmetle selâm ediyorlar.

﴿ 137 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hizb-i Nurî'de, hem **تَفَكُّرٌ سَاعَةً¹** sırrı, hem küllî bir ubûdiyet bulunduğundan; şimdi bu vakitte, kuvvetli bir emâreyi müşâhede ettim. Bugün Risale-i Nur'un Hizb-i Nurî'sinden bir kısmını ve Cevşenü'l-Kebîr'den dahi bir kısmını okurken gördüm ki kâinatın envânı ve âlemlerini Yirmi Dokuzuncu Mektub'un âhir kısmı ve **اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ²** âyetinin beyanında, seyahat-i kalbiyeyle, her bir ism-i ilâhî bu kâinattaki bir âlemi nurlandırdığını ve zulümâtı dağıttığını gördüğüm gibi; aynen ve daha başka bir şekilde, Cevşenü'l-Kebîr ve Risale-i Nur ve Hizb-i Nurî dahi kâinatı baştan başa nurlandırıyor, zulümât karanlıklarını dağıtıyor, gafletleri, tabiatları parça parça ediyor; ehl-i gaflet ve ehl-i dalâletin altında saklanmak istedikleri perdeleri yırtıyor gördüm, kâinatı envâıyla pamuk gibi hallaç ediyor, taraklarla tarıyor müşâhede ettim. Ehl-i dalâletin boğulduğu en son ve en geniş kâinat perdelerinin arkasında envâr-ı tevhidi gösteriyor.

Ezcümle: İki gün evvel, ism-i Hakem nüktesini okuyan bir Nakşî derişi, güneşin ve manzumesinin bahsini, Risale-i Nur mesleğine veç-i tatbikini anlamamış. Demiş: "Bu da ehl-i fen ve kozmoğrafyacilar gibi bahseder." tevehhüm etmiş. Yanımda ona okundu, ayıldı. "Bu bütün bütün başkadır." dedi. Demek kozmoğrafyacilar gibi, ehl-i fennin en son ve geniş nokta-yı istinatları ve medar-ı gafletleri olan perdelerde nur-u ehadîyeti gösteriyor. Orada da düşmanlarını takip ediyor, en uzak tahasungâhlarını bozuyor. Her yerde, huzura bir yol gösteriyor. Eğer güneşe kaçsa, ona der: "O bir soba, bir lâmbadır. Odununu, gazyağını veren kimdir? Bil, ayıl!" Başına vurur.

Hem kâinatı baştan başa aynalar hükmünde tecelliyat-ı esmâya mazhariyetlerini öyle gösteriyor ki gafletin imkânı olmuyor. Hiçbir şey huzura mâni olmuyor. Ehl-i tarîkat ve hakikat gibi huzur-u daimî kazanmak için kâinatı ya nefyetmek veya unutmak daha hatıra getirmemek değil, belki kâinat kadar geniş bir mertebe-i huzuru kazandırdığını ve geniş ve küllî ve daimî kâinat vüs'atinde bir ubûdiyet dairesini açtığını gördüm.

Daha var; fakat şimdi bu kadar yazdırıldı.

¹ "Bir saat tefekkür, (bir sene nafîle ibadetten daha hayırlıdır.)" el-Gazâlî, *İhyâu ulûmi'd-dîn* 4/423; el-Kurtubî, *el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân* 4/314; Aliyyülkârî, *el-Masnû'* s.82; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 1/370.

² "Allah göklerin ve yerin nûrudur." (Nûr sûresi, 24/35)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa Hâfız Ali'nin ve Halil İbrahim'in ve Lütfü'nün bir vârisi Abdullah'ın, ehemmiyetli üç mektuplarını aldım. Hâfız Ali'nin Hizb-i Kur'ânî ve Hizb-i Nurî'deki yanlışlardan teessürünü bildiriyor. Katiyen o bilsin ki o ve Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve arkadaşlarının gayretleriyle tab edilen o iki Hizb, bu zamanda, bu şerâit içinde gayet parlak bir muzafferiyet-i nuriyedir. Onların defter-i a'mâline, her tarafta hasenâtları geçirilir. Kim okusa, onların hissesi var. Yanlışları, tahminimizden çok azdır. Lillâhilhamd, kolayca tashih ettik. Lâyık ellere girmiş.

Halil İbrahim'in, Risale-i Nur hakkında gayet tatlı ve güzel ve mutabık temsili ve tavsifi, içinde samimî ihlâsından ve kanaatından geldiği cihetle, bizce gayet parlak ve edibâne düşmüş. Risale-i Nur'a ait kısmını Lâhikaya yazacağız. Hakikaten, Risale-i Nur'un mühim ve sebatkâr ve daimî bir rüknü olduğuna şüphe kalmamış. Ona ve rüfekâsına her gün hususî dualarımıza, kazançlarımızı, hususan İnce Mehmed hissedar olmalarını ve selâmımızı tebliğ edersiniz.

Merhum Lütfü'nün ciddî ve hakikî bir vârisi olan Abdullah'ın mektubunda, Risale-i Nur'la alâkadar olan başta Tâhirî ve babası ve Ali ve Vehbi, Şükrü, Mustafa, Mehmed, Hüseyin, Mehmed, Hakkı ve bilhassa eskiden Risale-i Nur'da mevkii bulunan Büyük Zühtü gibi kardeşlerimizin selâmları beni çok ziyade mesrur eyledi. Ben de o kardeşlerimize hem selâm hem dua, hem istid'â ediyorum. Onun mektubundaki suâller ise, şimdi bu dakikada ise zihnim başka yerle meşgul; onların cevabına bakamıyor.

Üçüncü mesele: Bir kardeşimiz, kusurunu görmediği münasebetiyle, onu ikaz için yazılmış ince bir meseledir. Belki size faydası olur, diye yazdık.

Bir zaman, evliya-yı azîmeden, nefsi-i emmâresinden kurtululardan birkaç zâttan, şiddetli mücahede-i nefsiyeler ve nefsi-i emmâreden şekvâlarını gördüm. Çok hayret ediyordum. Hayli zaman sonra, nefsi-i emmârenin kendi desaisinden başka, daha şiddetli ve daha ziyade söz dinlemez ve daha ziyade ahlâk-ı seyyieyi idame eden ve heves ve damar ve âsâb, tabiat ve hissiyat halitasından çıkan ve nefsi-i emmârenin son tahassungâhı bulunan ve nefsi-i emmâreyi tezkiyeden sonra onun eski vazife-i seyyiesini gören ve mücahede-yi âhir ömre kadar devam ettiren bir mânevî nefsi-i emmâreyi gördüm. Ve anladım ki o mübârek zâtlar, hakikî nefsi-i emmâreden değil, belki mecazî bir nefsi-i emmâreden şekvâ etmişler. Sonra gördüm ki İmam Rabbânî dahi bu mecazî nefsi-i emmâreden haber veriyor.

Bu ikinci nefis-i emmârede şuursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki onlarla ıslah olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemelerle nefret edip, veya tam bir fedailiğe her hissinin maksadına feda etsin. Ve Risale-i Nur'un erkânları gibi, her şeyini, enâniyetini bıraksın. Bu acîb asırda dehşetli bir aşılama ve şiringayla hem hakikî, hem mecazî iki nefis-i emmâre ittifak edip öyle seyyiâta, öyle günahlara seveerek giriyor. Kâinatı hiddete getiriyor. Hatta kendim, bir dakika zarfında, yirmi paralık bir sıkıntıyla, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım.

Hem on dakika zarfında, büyük bir mücadele-i mânevîde, benim cep-hemde, kırk ikilik bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı hâlde, o iki nefis-i emmârenin, muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i tefevvuk gibi gayet zulümlü ve zulümâtlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, "Niçin ben atmadım?" diye, en çirkin bir riyâ ve rekabet damarını hissettim. Cenâb-ı Hakk'a yüz bin şükür ediyorum ki Risale-i Nur ve bilhassa İhlâs Risaleleri, o iki nefsin bütün desâisini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki hâletleri birden izale etti. Ve mânevî bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azaptan kurtuldum.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

≈ 139 ≈

Aziz, siddik kardeşlerim,

Birden ruhuma gelmiş bir endişeyi beyan ediyorum.

Ehl-i dalâlet, Risale-i Nur'un elmas kılıçlarına mukabele edemedikleri için, şakirtleri içinde, derd-i maişet cihetinden ve bahar mevsimi gafletinden istifade ederek –meşrepler veya hissiyatları muhalefetinden zayıf damarları bulup– şakirtleri içindeki tesânüdü sarsmak istediklerini hissettim ve anladım. Sakın, çok dikkat ediniz, içinize bir mübâyenet düşmesin. İnsan hatadan hâli olamaz; fakat tevbe kapısı açıktır.

Nefis ve şeytan, sizi, kardeşinize karşı itiraza ve haklı olarak tenkide sevkettiği vakit, deyiniz ki: "Biz, değil böyle cüz'î hukukumuzu, belki hayatımızı ve haysiyetimizi ve dünyevî saadetimizi Risale-i Nur'un en kuvvetli râbitası olan tesânüde feda etmeye mükellefiz. O bize kazandırdığı netice itibarıyla dünyaya, enâniyete ait her şeyi feda etmek vazifemizdir."

deyip nefsinizi susturunuz. Medar-ı nizâ bir mesele varsa meşveret ediniz. Çok sıkı tutmayınız; herkes bir meşrepte olmaz. Müsamahayla birbirine bakmak şimdi elzemdir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

≈ 140 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki bu gaflet mevsimi olan baharda ve derd-i maişet belâsında, Risale-i Nur fütuhâtında devam ediyor. İstanbul'dan yazıyorlar ki oraya giden, başta Hüsrev'in Mu'cizât-ı Ahmediye'si olarak, risaleleri her kim görmüş ve okumuşsa, başta Fetva Emîni Ali Rıza olarak herkes hayret ve istihsan ile, "Bu tarz-ı ifade ve ispat ve beyan, hiçbir kitapta bulmamışız. Bu şerâit içinde böyle eserler hiç kimseye müyesser olmamış." deyip, kemâl-i iştîyakla karşıyorlar. Ve Ankara'da, dünyaca yüksek makamlarda, askeriye heyetinde, kemâl-i iştîyak ve takdirle Risale-i Nur'u yazıp okutturuyorlar. Başta Miralay Mehmed Yümnü olarak, mühim askerî paşaları, "Risale-i Nur iman kurtarıcıdır." diye takdirkârâne tam teslimiyetle okuyup istifade ediyorlar. Hatta burada da pek çok ayrı ayrı tarzda Risale-i Nur aleyhinde yaptıkları desiseler ve tedbirler ve şakirtleri soğutmak ve sarsmak plânları, hususan derd-i maişet belâları, Risale-i Nur'un inkişafını durdurmuyor, günden güne tevessü ediyor. Hatta en ziyade hücum edenler dahi, perde altında istifadeye çalışıyorlar. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki inâyet-i ilâhiye ve himâyet-i rabbaniye devam ediyor. Fakat, yalnız ehemmiyetli bir plânla, ayrı bir cephede, mütemerrid münafıklar tarafından bir hücum var. Çok ihtiyat ve dikkat ve sebat ve tesânüd lâzımdır ki tâ onların bu plânı da akîm kalsın. Plân da budur: "Risale-i Nur talebeleri içinde tesânüdü bozmak."

On sekiz seneden beri hakkımızda programları, has talebeleri bizden çıkarmak, soğutmak idi. Bu plânları akîm kaldı. Şimdi tesânüdü bozmak ve bazı menfaat-perest, fakat ehl-i ilim ve ehl-i dinden, Risale-i Nur'un cereyanına karşı rakip çıkarmak suretiyle intişarına zarar vermeye çalışıyorlar.

Hem Ramazan Risalesi'nin âhîrinde nefs-i emmâreyi, her nevi azaptan ziyade, açlıkla temerrüdünü terk ettiği gibi; şimdiki ehl-i nifakın mütemerridane sefahetinin cezası olarak, umuma ve mâsumlara da gelen bu açlık ve derd-i maişet belâsından ehl-i dalâlet istifade edip, Risale-i Nur'un

fakir şakirtlerinin aleyhine istimâl etmek ihtimali var. Madem şimdiye kadar ekseriyet-i mutlaka ile Risale-i Nur şakirtleri, Risale-i Nur hizmetini her belâya, her derde bir çare, bir ilâç bulmuşlar; biz her gün hizmet derecesinde, maişette kolaylık, kalbte ferahlık, sıkıntılara genişlik hissediyoruz, görüyoruz. *Elbette bu dehşetli yeni belâlara, musibetlere karşı da, yine Risale-i Nur'un hizmetiyle mukabele etmemiz lâzımdır.*

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ediyoruz.

≈ 141 ≈

Aziz, sıddık, mübârek, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın bir veçh-i i'câzını harika kalemiyle gösteren ve mütemadiyen defter-i hasenâtına, o yazdığı Kur'ân'ları okuyanların sevapları yazılan kıymettar Hüsrev,

Bana gönderdiğin iki mübârek nüshadan birincisini size, Hilmi Beyle gönderdim. Bir hiss-i kablelvuku ile, sen; "İsparta'dan ayrılacaksınız." diye ikisini birden bize göndermiştin. Çok da iyi oldu. Şimdi Isparta, Medresetü'z-Zehrâ-yı Ekber ve Medrese-i Nuriye-i Kübrâ olduğundan, bu kudsî eser, orada, hususan şuhûr-u selâse gelmek üzere bir zamanda lâzımdır. İnşallah, orada da, bizim gibi cüzleriyle taksimle hatmeler okunacak.

≈ 142 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa, Hâfız Ali'nin mektubunda büyük bir beşaret hissettik ki Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ımızı tab edilecek esbap var, mâniler yok. Madem mübârek Hüsrev geldi; en birinci hak, bu meselede onundur. Ve madem iki Ali ile Tâhirî, Hâfız Mustafa, harika tesânüdleriyle ve şimdiye kadar bütün Risale-i Nur talebelerini sevindiren ve ehl-i imanı memnun ve minnettar eden meydandaki hizmetleriyle ve kahraman Rüştü'nün lâyetezelzel sadâkati ile, Hüsrev ile beraber bu büyük ve ağır ve kıymettar hizmet-i Kur'âniye'ye kemâl-i tesânüdle çalışmak lâzımdır.

Sakın! Dikkat ediniz, ihtilâf-ı meşrebinizden ve zayıf damarlarınızdan ve derd-i maişet zaruretinizden ehl-i dalâlet istifade edip, birbirinizi tenkit ettirmeye meydan vermeyiniz. Meşveret-i şer'iyye ile reylerinizi teşettütten muhafaza ediniz. İhlâs Risalesi'nin düsturlarını her vakit göz önünüzde bulundurunuz. Yoksa, az bir ihtilâf bu vakitte Risale-i Nur'a büyük bir zarar verebilir. Hatta sizden saklamam, işte şimdi Feyzi de Emin de biliyorlar ki mâbeyninizde gayet

ehemmiyetsiz bir tenkit, bize burada zarar veriyor gibi, size, hiç bilmediğim hâlde, bu noktaya dair iki mektup yazdım ve ruhen çok endişe ediyordum. “Acaba yeni bir taarruz mu var?” diye muztarip idim.

Hem, o zarardandır ki mübârek Hüsrev’in gelmesiyle yeni bir şevk ve süratle bize Hizb-i Nurî’nin arkasına ilhak edilen münâcât parçası on beş gün tehire uğradı. On beş gün evvel bize geleceğini tahmin ediyordum. İnsan kursosuz olmaz ve rakipsiz de olmaz. Risale-i Nur’un kahraman şakirtleri her müşkülâta galebe ettikleri gibi; inşaallah, bu ehemmiyetli ve dehşetli mevsimde yine galebe ederler. Safvet ve ihlâslarını bozmayacaklar ve hizmetlerine fütur getirmeyecekler. Siz, tedbir-i maddiyeyi benden daha iyi bilirsiniz; fakat madem Hüsrev ile Rüştü, Risale-i Nur’da çok ehemmiyetli rükünlerdir. Hem etraflarında, Risale-i Nur’un çok ehemmiyetli şakirtleri var. Ve madem Hâfız Ali, Tâhirî, Hâfız Mustafa, Küçük Ali Risale-i Nur hizmetinde muvaffakiyetleri ile tam makbul oldukları tahakkuk etmiş; bu iki cereyan baştaki iki göz gibi olmalı. Tam bir tesânüd lâzım ki bu ağır defineye omuzları dayana-bilsin.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

Sava medrese-i nuriyenin kıymettar bir talebesi Marangoz Ahmed’in güzel ve halis manzumesi bizi memnun edip, Lâhika’ya girdi. Hususan Risale-i Nur’un sandalyesinden mâsumları inmedikleri ve “O nurlu sandalyede oturan; yangınlar, tuğyanlardan kurtulur.” diye sözleri, güya, tam Medresetü’z-Zehrâ’nın hakikî bir talebesi, istikbalden zamanımıza gelmiş bize teselli veriyor ve mâsum talebelerin çoğalmasını müjde veriyor.

Risale-i Nur’un telifi başında baş kâtip Şamlı Hâfız Tevfik’in haremi merhume Zehra, ben Barla’da iken, Şamlı Hâfız Risale-i Nur’u yazmasına çalışmak için, o merhume, Hâfız’ın bedeline belinde odun taşımakla odun getiriyordu ve Hâfız’ın işlerini görüyordu, tâ Nur’ları yazsın. Biz de o merhumeyi, o iyiliğine mukabil, Risale-i Nur’un vefat etmiş has talebeleri içinde o vakitten beri duamızda şerik ediyoruz, hem dua edeceğiz.

﴿ 144 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa beni çok mesrur eden ve şükre teşvik eden ve bu sıralarda hâsıl olan endişemi izale eden ve Isparta vilâyeti mânevî Medresetü'z-Zehrâ olduğunu ve Isparta şakirtleri sebatında ve sadâkatta her yere fâik olduklarını gösteren Risale-i Nur erkânlarından üç-dört mektup ve o mektupta isimleri bulunan has kardeşlerimin, Risale-i Nur'a hizmet ve kalemleri ile yardım cihetinde bize gösterdikleri fedakârâne ulüvv-ü cenâb, böyle bir zamanda ve böyle bir mevsimde gayet parlak bir inâyet-i rabbâniye olduğuna kanaatimiz var.

Nur fabrikasındaki Ali'ler ve Tâhirî'nin istedikleri mucizeli Kur'ân'ımızla i'câz-ı Kur'ân, zeyilleri ile beraber, İstanbul'da Hâfız Emin'in yanındadır; okutuyorlar ve yazdırıyorlar. İsterseniz benim nüshamı Hâfız Emin'den alınız, onun yerine güzelce zeyilli nüshanızdan birisini veriniz, yanında kalsın.

Kur'ân'ın son yazılan nüshasını da lüzum olduğu ve bilfiil İstanbul'a tab etmek için geldiğiniz zaman göndereceğim. Hüsrev'in uzun ve tesirli ve kıymettar mektubu ve hâşiyesinde kahraman Rüştü'nün küçücük mektubu ve pek çok alâkadâr olduğu ehemmiyetli kardeşlerimizin kalemleriyle bize yardımları ve Risale-i Nur'la iştigali her şeye tercih etmeleri ve Hüsrev'in de mütemadiyen geleliden beri çalışması ispat ediyor ki Isparta tamamıyla Risale-i Nur'a sahip olmuş ve bir Said yerinde bin Said'i bulmuş. Cenâb-ı Hakk'a nihayetsiz şükür, senâ ve hamd olsun. Mucizeli Kur'ân'ımızın matbaa ve teclid masrafı otuz bin liraya çıkması cihetiyle; bu azîm mesele şimdilik tehir etmesine mecburiyet var. Refet Bey'in bizi hayrete düşüren hayretli ve garip mektubunun baştaki kısmı, Lâhika'ya, medar-ı ibret olarak yazıyoruz. Ve bilhassa “Ene ve Zerre namındaki Otuzuncu Söz'ü her müminin ezber etmesi zarurîdir.” demesi; ve o eserin kıraatinden sonra Barla'da Abdurrahim namını kazanan ve “Yâ Rahîm, yâ Rahîm!” zikrini bize işittiren mübârek kedinin bir kardeşi olarak diğer mübârek bir kedi, ezan-ı Muhammedî'yi (*aleyhissalâtü vesselâm*) müştâkane, insan gibi dinlemesi, bize de sizin kadar hayret ve sürûr

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 “Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın.” (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

verdi. Ve ezan-ı Muhammedî'yi (*aleyhissalâtu vesselâm*) tam zuhuruna işaret müjdesi telâkki ettik. Ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü gibi hizmet-i Kur'âniye'de eski ve ehemmiyetli ve kıymetli Tenekeci Mehmed'in de rüyası ehemmiyetlidir. Allah hayretsin. Isparta için çok hayırlıdır; onun içinde ehemmiyetli bir müjde var.

Refet kardeşimizin mektubu dört cihetle beni memnun etmiş. Zaten eskiden beri Hüsrev, Refet, Rüştü, hayalimde, tasavvurumda birleşmişler. Cenâb-ı Hakk'a şükür ki onlardan ümit ettiğim kemâl-i sadâkat ve sebat devam ediyor.

Hem Hüsrev'in ve Hâfız Ali'nin mektuplarında isimleri bulunan sebat-kâr kardeşlerime ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü ve Isparta Hâfız Ali'si ve Sava kahramanlarına birer birer selâm ve dua ediyoruz. Şimdi bu mektubu yazarken, Risale-i Nur santralî Sabri'nin mektubunu Emin getirdi. Açtık, yağmursuzluk bahsine dair Risale-i Münâcât'ın kesretle yazılması bereketiyle yağmurun gelmesi ve rahmet-i ilâhiyenin fakir fukaraya imdat edilmesini yazdığını gördük. Benim için ehemmiyetli bir meseleyi halletti.

Burada da yağmura şedit ihtiyaç vardı. Yağmur gelecek hiçbir alâmet hissetmiyorduk. Bu kaht zamanında yağmursuzluk, fakir fukaraya çok ağır gelmişti. Ben üç defa, namazdan sonra, mâsum fukaraları ve aç kalan hayvanları ve Risale-i Nur'u şefaathçi yapıp dua ettik. Birden, aynı gece, me'mulümün fevkinde, duanın tam kabulünü gördük. Ben hayretle, bu cüz'î duamız, bu küllî meseleye ne derece dahil olduğunu bilemedim. Dedim: "Her hâlde çok mühim dualara, duamız da, binden bir hissesi olmuş." Şimdi tahakkuk etti ki; Isparta nuranîleri, nurlu mânevî duaları, bizi de o rahmetten hissedar eyledi. Hatta o duama arkamdan âmîn diyenlerden Feyzi'ye, bu manayı, bu hayretimi de ona şimdi söyledim. Evvelce söyleseydim, onun hüsn-ü zannını tâdil edemeyecektim. Çünkü o, Üstadına en büyük hisse veriyor.

Sabri'nin mektubunda, Sıddık Süleyman ve Barla'daki kardeşlerimizin selâmları ve eski alâkalarını tam muhafaza eylemeleri, Barla'daki hayatımı tahassürle hatırlattırdı. Ben de onlara çok selâm ederim.

Mübârek Hüsrev, mektubunda, has kardeşlerimizden Refet, Rüştü, Kâtip Osman, Osman Nuri, Âtîf ve Feyzi'nin bir yâdigâr-ı tahattur olarak, birer nüsha yazılarını bizlere hediye edilmelerini yazıyor. Cenâb-ı Hak, onlara, yazdıkları her bir harfe mukabil bin hasene versin, âmîn...

~ 145 ~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Her vakit ihtiyat iyidir. Zaten Hazreti İmam Ali (*radıyallâhu anhi*) de kerametkârane bize ihtiyatı tavsiye ediyor. Şimdi, Şark tarafında yeni bir hâdise: Bir şeyh tarafından, kendi müridleri ve halifeleri vâsıtasıyla din lehinde, eskiden beri meşhur olmuş Şeyh Ahmed namında türbedâr-ı nebevî tarafından vasiyetname-i Peygamberî (*aleyhissalâtü vesselâm*) namında bir eser; o havalide gezmiş, intişar etmiş. Oralarda çalışan kahraman Selâhaddin'i bir derece ihtiyata sevkedip, bütün siyasetlerin fevkinde ve siyasetlere tenez-zül etmeyen Risale-i Nur cereyanı, öyle siyasete temas edebilen cereyanlarla iştiraki görünmemek için, daha ziyade ihtiyat ve tevakkufa mecbur olmuş. Bugün, beş ay, Ankara'ya bir vazifeyle gitmek için buraya geldi. Bir hafiyeye onu takip edip o da arkasından girdi. Ben o casusa, Selâhaddin kalktıktan sonra, dedim ki:

Risale-i Nur ve ondan tam ders alan biz şakirtleri, değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve şimdiye kadar da etmemişiz. Biz ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz. Bizden zarar tevehhüm etmek divaneliktir.

Evvelâ: *Kur'ân bizi siyasetten men etmiş, tâ ki elmas gibi hakikatleri, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin.*

Sâniyen: *Şefkat, vicdan, hakikat bizi siyasetten men ediyor. Çünkü tokata müstehak dinsiz münafıklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi-sekiz mâsum bîçâre, çoluk-çocuk, zayıf, hasta, ihtiyarlar var. Belâ ve musibet gelse, o sekiz mâsumlar o belâyâ düşecekler. Belki o iki münafık dinsiz, daha az zarar görecek. Onun için, siyaset yoluyla, idare ve âsâyişi ihlâl tarzında, neticenin husulü de meşkûk olduğu hâlde girmek, Risale-i Nur'un mahiyetindeki şefkat, merhamet, hak, hakikat şakirtlerini men etmiş.*

Sâlisen: *Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükûmet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nur'a eşedd-i ihtiyaçla muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adâvet etmek, en dinsizleri de onun dindârâne, hakperestâne düsturlarına taraftar olmak gerektir. Meğer ki bütün bütün millete, vatan, hâkimiyet-i İslâmiye'ye hıyanet ola.*

Çünkü bu millet ve vatan, hayat-ı içtimaiyesi ve siyasiyesi anarşilikten kurtulmak ve büyük tehlikelerden halâs olmak için, beş esas lâzım ve zarurîdir:

Birincisi: Merhamet.

İkincisi: Hürmet.

Üçüncüsü: Emniyet.

Dördüncüsü: Haram ve helâli bilip haramdan çekilmek.

Beşincisi: Serseriliği bırakıp itaat etmelidir.

İşte Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit bu beş esası temin edip, hem âsâyîşin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişkinler katiyen bilsinler ki onların ilişmesi, anarşilik hesabına, vatan ve millete ve âsâyîşe düşmanlıktır. İşte bunun hülâsasını o casusa söyledim. Dedim ki:

“Seni gönderenlere böyle söyle. Hem de ki: On sekiz senedir bir defa kendi istirahatı için hükûmete müracaat etmeyen ve yirmi bir aydır dünyayı hercümerç eden harplerden hiçbir haber almayan ve çok mühim makamlarda çok mühim adamların dostâne temaslarını istiğna edip kabul etmeyen bir adama, ondan korkup, tevehhüm edip, dünyanıza karışmak ihtimali ile evhama düşüp tarassutlarla sıkıntı vermekte hangi mana var? Hangi maslahat var? Hangi kanun var? Divaneler de bilirler ki ona ilişmek divaneliktir.” dedik. O casus da kalktı gitti.

Umum kardeşlerimize, hususan erkânlarla ve matbaacılara, hususan Hizb-i Nuriye'nin nâşirleri olan Hâfız Ali, kahraman Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve rüfekalarına birer birer selâm ediyoruz.

≈ 146 ≈

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükrediyorum ki bu acîb zamanda, sizin gibi hâlis, muhlis, mahviyetli, fedakâr kardeşleri bize ihsan eylemiş.

Bu defa Hüsrev'in, Hâfız Ali'nin, Hâfız Mustafa'nın, Küçük Ali'nin birbirine hitaben yazdıkları dört mektuplarını okudum. En derin kalbimde bir sürûr, bir hiss-i şükran, bir memnuniyet hissettim. Bu çok kıymetli kardeşlerimin ne derece âli himmet ve yüksek ruhlu, Risale-i Nur hizmetinde ne derece fedakâr olduklarını anladım. *Ve Risale-i Nur böyle kuvvetli ve hâlis elle-re tevdi edildiğinden, bize kat'î kanaat verdi ki Risale-i Nur mağlûp olmayacak. Bu kuvvetli tesânüd onu daima yaşattırıp parlattırarak.*

Evet, kardeşlerim, sizler, ihlâs sırrını tam muhafaza ediyorsunuz. Bu kadar esbab-ı tefrika içinde vahdetinizi muhafaza, hakikaten bir harikadır.

Hâfız Ali'nin hakikaten müstesna bir mahviyet ve tevazu içinde ihlâsı ve fenâ fi'l-ihvan düsturunu muhafaza etmesi.. ve Hüsrev'in hakikaten tedbirce bana ihtiyaç bırakmayacak bir derecede tedbir ve dirâyeti ve Hâfız Ali gibi yüksek ihlâsı ve mahviyeti.. Hâfız Mustafa'nın hizmet-i nuriyede büyük iktidarı içinde kuvvetli bir sadâkati ve fedakârâne teslimiyeti.. ve hem Abdurrahman, hem Lütfü, hem Hâfız Ali manasını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali; Risale-i Nur hizmetini dünyada her şeye tercihen hayatının en büyük maksadı yapması ve sebeb-i ihtilâfa karşı kuvvetli mukavemeti bulunduğunu bu dört mektubunuz bana bildirdi.

Aynı sistemde, meselede alâkadar kahraman Tâhirî ve kahraman Rüştü'nün dahi aynı hakikatte ve aynı ahlâkta bulduklarını hiç şüphe etmiyoruz. Bu altı rûknün, bu muvakkat sarsıntıdan, hakikî bir tesânüdle birbirine el ele, omuz omuza, baş başa vermesi, altı yüz, belki altı bin kıymet-i mânevîyeyi alıyor diye, Cenâb-ı Hak'â Risale-i Nur hesabına hadsiz şükür ediyoruz ve sizi de tebrik ediyoruz. Isparta içindeki has ve hâlis kardeşlerimizden, bu âhir mektuplarda, Mehmed Zühtü, Isparta Hâfız Ali'sinden haber alamadığımdan merak ettim. Rahatsız değiller mi?

Sandıklı tarafından, kemâl-i şevkle ve ciddiyetle faaliyette bulunan Hasan Âtîf kardeşimizin bir mektubundan anladım ki orada, perde altında faaliyetini durdurmak için bazı hocalar, bir kısım tarîkâta mensup adamları vâsita edip fütur veriyorlar. Hâlbuki mesleğimiz, müsbet hareket etmektir. Değil mübareze, belki başkaları düşünmeye de mesleğimiz müsaade etmiyor.

Hem, müşterileri de aramaya mecbur değiliz. Müşteriler yalvarmalı. O kardeşimiz, hakikaten hâlis ve tam sâdik; kalemi gibi kalbi, ruhu da güzel; fakat birden her şeyi mükemmel ister, onun için biraz sıkıntı çeker. Mümkün olduğu kadar hem ihtiyat etsin, hem mübtedi hocalara mübareze kapısını açmasın. İnşallah, Cenâb-ı Hak onu muvaffak eder. O mıntıkada kendi gibi hâlis rûkûnleri bulur; belki de bulmuş.

Biz, başta onu ve onun etrafındaki Risale-i Nur şakirtlerini tebrik ediyoruz. Onların az hizmetlerine çok nazarıyla bakıyoruz. Ben buradan onlarla muhabere ve müşavere edemediğimden, sizler benim bedelime, o kardeşlerimize hem selâmımızı, hem mânevî kazançlarımıza, haslar dairesinde, Âtîf'in sâdik rûfekası unvanı altında dâhildirler. Her sabah yanımızda mânen bulunuyorlar.

≈ 147 ≈

Aziz, sıddık, müteyakkız, samimî, müttehid, mübârek kardeşlerim,

Ben de sizi tebrik ediyorum ki şeytan-ı cinnî ve insânın desiselerini akîm bıraktınız. Cenâb-ı Hak sizi bu hizmet-i nuriyede daima muvaffak eylesin, âmîn... Ve sizden ebeden razı olsun, âmîn...

Eskide, bir zaman Barla'da, bütün tarikatların şecere-i külliyesini tanzim ve istinsah etmek için Hâfız Ali ile Hüsrev o vakit o işte bulundular, çalıştılar. Tâ o vakitte bu iki zât, ileride Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmette bulunacaklarını ve başta iki göz gibi, iki bakar bir görür diye kuvvetli bir temenniyle ümit etmiştim. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki o ümidim o zamandan beri tahakkuk etti ve ediyor ve şimdi tam oldu.

Kardeşlerim, sizde vuku bulan küçücük kusurları çok i'zam etmeyiniz. Yalnız ben değil, belki zannediyorum ki hakikate muttali olan herkes tasdik eder ki Isparta ve havalisindeki Risale-i Nur şakirtlerinde fevkalâde bir sadâkat ve sebat ve uhuvvet ve ihlâs ve kahramanlık var ki bu acîb zamanda binler esbab-ı fesat ve ifsat içinde vahdetlerini ve ittifaklarını ve hizmette ciddi-yetlerini muhafaza ediyorlar.

Bu kadar fırtınalı hâdiseler içinde Risale-i Nur'u muattal bırakmadınız, söndürmediniz; belki öyle parlattırdınız ki bizi de ışıklandırıp gayrete getirdiniz. Ve bilhassa bahar mevsiminde, umumî gaflette ve derd-i maişetin verdiği dehşetli belâ içinde böyle kemâl-i şevk ve gayretle Risale-i Nur'a çalışmak, hakikaten bir inâyet-i ilâhiyedir. Sizleri bütün ruhumuzla tebrik ediyoruz. Ve kalemlerini bizim hesabımıza çalıştırmaya karar veren altı müttehid kahraman; bir ruh, altı ceset ve altı yeni Said yerinde ve yirmi bir kardeşimi, yirmi bir Abdurrahman ve Abdülmecid yerinde kabul ediyorum. Cenâb-ı Hak, o kalemlerin siyah nur olan mürekkeplerini, hadis-i sahihin nassıyla, her bir dirhemini, yüz dirhem şehid kanı kıymetinde yevm-i haşir ve mizanda defter-i hasenâtlarına ilâve eylesin, âmîn...

Nakkaş Mehmed ve Âsım'ın vârisi Babacan, hem hayatta, hem Risale-i Nur hizmetinde bulunmaları beni mesrur eyledi.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Merhum Mehmed Zühtü'nün vefatı, hakikaten Risale-i Nur cihetinde büyük bir zaıyattır. Fakat, Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki o mübârek zât, az bir zamanda Risale-i Nur'a pek çok hizmet eylemiş. Kırk-elli sene vazife-i nuriyesini, sekiz-on senede tamamıyla yapmış. Ve mânen içimizde, dairemizde, o fevkalâde hizmetiyle, parlak bir surette yaşıyor. Hasenât cihetinde ölmemiş; daima defter-i a'mâline, daha kesretli hasenât yazılıyor.

Hatta ben de eskide, sarih ismiyle bir kaç defa, "Risale-i Nur talebesi" unvanıyla yüzer defa onu ve onu Risale-i Nur'a veren merhum pederini mânevî kazançlarıma şerik ettiğim gibi; şimdi sarih ismiyle bazı gün elli defaya yakın hissedar oluyor. Demek, onun hayat kazancı ziyadeleşmiş. Cenâb-ı Hak, onun akâribine sabr-ı cemil ve ona mağfiret-i kâmile ihsan eylesin, âmîn...

O mübârek, kalemini bize vermişti; ben de onu, hem Abdurrahman, hem Abdülmecid yerinde kabul etmişim. Onu vefat etmemiş gibi, daima kalemî işler hükmünde kabul ediyoruz. İki yüze yakın mâsumları hanesinde, Kur'ân'ı ve Risale-i Nur'u ders veren o mübârek zât, aynen Abdurrahman gibi, az bir zamanda uzun bir ömrün vazifesini çabuk görmüş, bitirmiş, gitmiş. Kardeşimiz Kâtip Osman'ın onun hakkında yazdığı parlak fıkra Lâhikaya girdi. Hakikaten o zât, o fıkraya lâyıktır. İnşallah Isparta'da o sistemde çoklar daha çıkacak, bu acıyı unutturacak. Benim tarafımdan onun vâlidesini ve çocuklarını tâziye ediniz.

Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir şakirdi olan Hulûsi Bey'in ehemmiyetli bir mektubunu gördüm. Elhak, o kardeşimiz, birinciliğini daima muhafaza ediyor. Ben onu daima kalem elinde, Risale-i Nur'un işi başında biliyorum. Hem bütün muhaberelerimde birinci safta muhataptır. Onun suâllerine yazılan Mektubat risaleleri ve onun yazdığı samimî mektupları, onun yerinde pek çok insanları Risale-i Nur dairesine celbetmiş ve ediyor. O, dediği gibi, bizden uzak değil. Her gün çok defa beraberiz. Muhaberemiz hiç kesilmemiş. Sizlerle konuştuğum vakit Hulûsi'yi içinde buluyorum. Sabri, nasıl onun hesabıyla benimle konuşuyor; benim bedelime de onunla konuşsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin çok mübârek ve çok faydalı olan nuranî hediyelerinizi ve elmas kalemlerin yadigârlarını aldık. Cenâb-ı Hak, onları yazan o kalem sahiplerine, her bir harfine mukabil on rahmet eylesin, âmîn... Bu nurlu İhtiyar Risaleleri'nin bir nevi kerameti şudur ki:

Emanet kapıya gelirken, sekiz seneden beri yalnız iki defa yanıma gelen buranın ihtiyar müftüsü, belediye reisiyle hilâf-ı memûl bir surette gelmeleri ânında, Emin de emaneti kapıya getirmesi; hem aynı günde, İhtiyarlar emaneti geldiği vakit, bu şehirde, Risale-i Nur'un ümmî ihtiyarların başında iki gayet ihtiyar zât, ayrı ayrı yerden, her ikisi ellerinde birer parça yoğurt teberük getirmeleri; ve aynı günde Isparta kahramanlarının bir mümessili ve yanımıza yalnız üç defa gelen Hilmi Bey, bir günlük mesafeden gelirken, hilâf-ı me'mul olarak, emanet ellerimizde iken, güya hediyenin seyrine gelmiş gibi girmesi; hem aynı vakitte, bir-iki keramet-i nuriyeye medar Hayri isminde bir şakirt ve Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şakirdi ve Daday kasabasından gelen Fuad ile beraber girmeleriyle; elimizdeki emanetlerden, İstanbul'da okutmak için üç nüshayı Fuad'ın alması, elbette tesadüfî ve ittifakî değil, belki bu İhtiyarlar emanetine bir hüsn-ü istikbaldir ve bu havalide hüsn-ü tesirine bir işarettir.

Kardeşlerim! Erkân-ı sitteden iki Ali ile Tâhirî ve Hâfız Mustafa, bu iki-üç senede ve bilhassa bu havalide bana yardımları ve fütuhatları, ya fevkalâde ihlâslarından veya yüksek iktidar ve faaliyetlerinden o derecededir ki bu vilâyette Risale-i Nur şakirtlerini ebeden minnettar edip, Risale-i Nur'u dahi buralarda ebeden yerleştirdiler. Cenâb-ı Hak, onlardan ve sizlerden ebeden razı olsun, âmîn...

Kalemlerini ümmîliğime yardım veren medrese-i nuriyenin üstadı Hacı Hâfız ve mahdumu ve iki kardeş Mustafa ve Salih ve iki kardeş Ahmed ve Süleyman ve beş kardeş beraber talebe olup, üçü bize yardım etmeleri ve Babacan da, Âsım'ın ruhunu şâd edip, o sistemde yardımımıza koşması ve Zekâi de Lütü'nün ruhunu mesrur edip, eski Zekâi gibi vazifesine sarılması ve Marangoz Ahmed ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü (*afallâhu*) ve Nuri ve Tenekeci Mehmed gibi, eski kıymettar hizmetleriyle Isparta'yı nurlandıran diğerleri gibi, Kastamonu'nun tenvirine de koşmaları ve şimdi tanıdığım Mustafa ve Mustafa ve Mustafa ve Eyyüb, kalemleriyle, eski dost gibi

ümmîliğime yardım etmeleri, elbette, şüphesiz **فَإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ**¹ müjdesini tam tasdik ederler.

≈ 150 ≈

Aziz, sıddık, mücâhid kardeşlerim Hasan Âtîf ve sâdık rüfekası,

Evvelâ: Bu şuhûr-u selâse-i mübârekenizi tebrik ediyoruz. Sizin kalemlerinizin yadigârları ve Risale-i Nur'dan ayrılmamak ve sebat etmek senetleri olan yazılarınızı.. ve dininizi dünyanın çok fevkinde tutmanıza işaret veren dünya sureti üstündeki çizgilerinizi.. ve iman hizmetinde daima sebat etmenize vesikalar hükmündeki imzalarınızı.. kemâl-i memnuniyetle aldık; kabul ettik. Cenâb-ı Hak sizlere, hazine-i rahmetinden onların hurufatı adedince defter-i a'mâlinize haseneler yazsın, âmîn...

Aziz kardeşlerim! Bu defa yazılarınızda İhlâs Risalelerini gördüğüm için, sizi o gibi risalelerin dersine havale edip, ziyade bir derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki *mesleğimiz, sırr-ı ihlâsa dayanıp, hakâik-i imaniye olduğu için, hayat-ı dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabet ve tarafgirliğe ve mübarezeye sevkeden hâlâttan tecerrüt etmeye mesleğimiz itibarıyla mecburuz.* Binler teessüf ki şimdi müthiş yılanların hücumuna mâruz bîçâre ehl-i ilim ve ehl-i diyanet, sineklerin ısırması gibi cüz'î kusurâtı bahane ederek, birbirini tenkitle, yılanların ve zındık münafıkların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar.

Gayet muhlis kardeşimiz Hasan Âtîf'in mektubunda, bir ihtiyar âlim ve vaiz, Risale-i Nur'a zarar verecek bir vaziyette bulunmuş. Benim gibi binler kusurları bulunan bir bîçârenin, ehemmiyetli iki mazeretine binaen bir sünneti (sakal) terk ettiğim bahanesiyle şahsımı çürütüp, Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o zât, hem sizler biliniz ki: *Ben, Risale-i Nur'un bir hizmetkârıyım ve o dükkânın bir dellâlıyım. O ise (Risale-i Nur), Arş-ı Âzam'la bağlı olan Kur'ân-ı Azîmüştân'la bağlanmış bir hakikî tefsiridir. Benim şahsımdaki kusurat, ona sirayet edemez. Benim yırtık dellâllik elbisem, onun bâki elmaslarının kıymetini tenzil edemez.*

¹ Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın. Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli)* s. 562.

Sâniyen: O vâiz ve âlim zâta benim tarafımdan selâm söyleyiniz. Benim şahsıma olan tenkidini, itirazını, başım üstüne kabul ediyorum. Sizler de o zâtı ve onun gibileri münakaşa ve münâzaraya sevketmeyiniz. Hatta tecavüz edilse de beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun, madem imanı var, o noktada kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü daha müthiş düşman ve yılanlar var.

Hem elimizde nur var, topuz yok. Nur kimseyi incitmez, ışığıyla okşar. Ve bilhassa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enâniyeti de varsa, enâniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, **وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ** **مَرُّوا كِرَامًا¹** düsturunu rehber ediniz.

Hem, Hasan Avni ismindeki zât, madem evvelce Risale-i Nur'a girmiş ve yazısıyla da iştirak etmiş, o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da affediniz. Biz, değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarîkate mensup Müslümanlar; şimdi bu acîb zamanda, imanı bulunan ve hatta fırak-ı dâileden bile olsa onlarla uğraşmamak ve Allah'ı tanıyan ve âhireti tasdik eden Hıristiyan bile olsa, onlarla medar-ı nizâ noktaları medar-ı münakaşa etmemeyi; hem bu acîb zaman, hem mesleğimiz, hem kudsî hizmetimiz iktiza ediyor.

Ve Risale-i Nur'un âlem-i İslâm'da intişarına karşı hayat-ı içtimaiye ve siyasiye cihetinde mâniler çıkmamak için, Risale-i Nur şakirtleri musalâhakârâne vaziyeti almaya mükelleftirler.

Sakin hocaların Cuma ve cemaatlerine ilişmeyiniz. İştirak etmeseniz de iştirak edenleri tenkit etmeyiniz. Gerçi, İmam Rabbânî demiş ki: “Bid'a olan yerlere girmeyiniz.” Maksudı, “Sevabı olmaz.” demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü Selef-i Salihîn'den bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekte kebâire mâruz kalırsa, halvetanesinde bulunması lâzımdır.

Sâlisen: Hasan Âtîf'in mektubunda, cesur ve sebatkâr zâtlardan-ki “efeler” tâbir ediyor-bahis var. Biz, o cesur, sebatkâr yeni kardeşlerimizi ruh u canla kabul ediyoruz. Fakat Risale-i Nur dairesine girenler, şahsî cesaretlerini kıymetleştirmek için, sarsılmaz bir sebat ve metanete ve ihvanlarının tesânüdüne cidden çalışmaya sarfedip, o cam parçası hükmünde şahsî

¹ “O kullar, boş söz ve işlere rastladıklarında vakarla oradan geçip giderler.” (Furkan sûresi, 25/72).

cesaretini, hakikat-perestlik siddikiyetindeki fedakârlık elmasına çevirmek gerektir.

Evet, mesleğimizde, ihlâs-ı tâmmeden sonra en büyük esas, sebat ve metanettir. Ve o metanet cihetiyle şimdiye kadar çok vukuat var ki öy-leler, her biri yüze mukabil bu hizmet-i nuriyede muvaffak olmuş âdi bir adam ve yirmi otuz yaşında iken, altmış-yetmiş yaşındaki velilere tefev-uuk etmişler var.

Hem bir adam, kendi başına cesareti güzel de olsa, bir cemaat-i mütesânideye girdikten sonra, onların istirahatini ve sarsılmamalarını muhafaza etmek için, o şahsî cesareti istimâl edemez.

سَيَرُوا عَلَى سَيْرِ أَضْعَفِكُمْ¹ hadis-i şerifinin sırrıyla hareket etmek, hem şimdilik, bu müşevveş vaziyetlerde çok zararlı, hem hocaları, hem ehl-i si-yaseti Risale-i Nur'a karşı cephe almaya ve tecavüz etmeye sebebiyet ve-ren şapka ve ezan meseleleri ve Deccal ve Süfyan unvanları, Risale-i Nur şakirtleri yabanîlere karşı lüzumsuz medar-ı bahis ve münazaa edilme-mek lâzımdır ve ihtiyat etmek elzendir ve itidal-i demmi muhafaza et-mek vaciptir. Hatta, sizde cüz'î bir ihtiyatsızlık, buraya kadar bize tesir ediyor.

Risale-i Nur, bir daire değil; mütedâhil daireler gibi tabakâtı var. Erkânlar ve sahipler ve haslar ve nâşirler ve talebeler ve taraftarlar gibi tabakâtları var. Erkân dairesine liyakati olmayan, Risale-i Nur'a muhalif cereyana taraftar ol-mamak şartıyla daire haricine atılmaz. Hasların hâsiyeti bulunmayan, zıt bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir. Bid'a ile amel eden, kalben taraftar olmamak şartıyla dost olabilir. Onun için az bir kusurla düşman sınıfına iltihak etmemek için dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur'un erkânlarında ve hasla-rındaki esrarlar ve nazik tedbirlere onları teşrik etmemek gerektir.

≈ 151 ≈

Aziz, siddik kardeşlerim,

Bu iki günde iki küçük hâdiseler, dört-beş meseleleri tahattur ettirdi.

Birincisi: Salâhaddin Ankara'dan yazıyor ki tarîkat aleyhinde tecavü-ze başlamışlar. Hem Ankara'da, hem şarkta o meselede tevkifat varmış.

¹ "Sizden en zayıf olanların durumuna göre hareket ediniz." es-Sehâvî, el-Makâsîdül-Hasene s.246; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.112; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 1/563.

Risale-i Nur şakirtleri, –her tarafta– inâyet-i rabbâniye altında mahfuz kalıyorlar. Onların kuvvetli ihlâsı ve tesânüdlere ve ihtiyatları, o inâyeti, haklarında devam ettiriyor.

İkincisi: Bugünlerde herkes sıkıntıdan şekvâ ediyor. Âdetâ mânevî havanın bozukluğundan, maddî ve umumî bir sıkıntı hastalığını vermiş. Hatta bana da bir gün sirayet etti. Bizim her derdimize ilâç olan Risale-i Nur ile meşgul olanlarda, o sıkıntı hastalığı ya yok veya pek azdır.

Üçüncüsü: Merhum Mehmed Zühtü'nün vefatı, Risale-i Nur'un hizmeti noktasında bizi çok müteessir etti. Fakat birden, geçen sene, Hâfız Mehmed'in bütün müsadere edilen risalelerini, on gün zarfında, köyündeki Risale-i Nur şakirtleri tarafından yazıp ona vermek, çok merdâne taahhütleri hatırıma geldi ve anladım ki arslanlar yatağı olan Isparta ve havalisi, Mehmet Zühtü'nün hizmetini muzaaf bir surette yapacaklar ve o boşluğu dolduracaklar.

Dördüncüsü: Lâhikaya giren Ispartalı kardeşlerimizin mektuplarının bazılarında, Üstadları hakkında ifratla tavsifat gördüm. Kendime de baktım, o vasıflardan zekâtı da bana düşmüyor, benim hakkım değil. Dedim: “Acaba bu hakikat-perest kardeşlerim, çok îkazatımla beraber, bu hüsn-ü zan ifratında, hem devamlarında faydaları nedir?” Kalbe ihtar edildi ki: Onlar ve memleketleri ve Isparta havalisi, onların en büyük hüsn-ü zanları derecesinde hüsn-ü zanlarının yümnünü gördükleri için, Beşkazalı Osman-ı Halidî ve Topal Şükrü gibi ehl-i velâyete iktidaen, o nokta-yı nazardan ifrat etmemişler, bir hakikat görmüşler. Fakat, nasıl keşfiyât tevile ve rüyalar tâbire muhtaçtır; hususî hükümler tâmim edilse, bir cihette hata görünür. Öyle de onlar, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin kendilerine ve memleketlerine ettiği faydayı, o şahs-ı mânevînin mümessillerinden birisi olan, “Üstad” dedikleri bu kardeşlerine verip, o memleket hâdisesini umumî bir hâdiseye nazarıyla bakıp tâmim ederek, müfritane bir hüsn-ü zan suretinde gördü.

Beşincisi: Hatıra geldi ki Risale-i Nur'un eczaları çoktur. Herkes, muhtaç olduğu hâlde, bütününü elde edemez. Birden, Hücçetullahi'l-Bâliğa mecmuası, hatıra cevap olarak geldi.

Evet, Risale-i Nur'dan kesretli mecmualar çıkar ki her biri küçük, fakat kuvvetli Risale-i Nur olur. Her muhtacın eline geçebilir. Bu münasebetle, Yirmi Beşinci Söz'ün zeyillerini düşündüm. Şimdi benim yanımda

dört-beş nüsha var, zeyilsizdirler. Mübâreklerin bu defa gönderdikleri nüshanın zeylinde Rumûzât-ı Semaniye fihristesinden noksan alınmış Sûre-i ¹ ﴿إِنَّا أَعْطَيْنَا﴾ ve ² ﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ 'taki on üç "ا", parmak ile Fâtiha'da on üç el ile işaretleri ve ³ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ işareti gibi ehemmiyetli parçalar yoktur.

Dünkü gün ⁴ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ âyetine dair Yirmi Dokuzuncu Mektub'un âhirinde, seyahat-i hayaliye ve seyr-i kalbî risaleciğini okudum. Ve Birinci Şuâ'da bu âyet, Risale-i Nur'a işaretini tahattur ettim. Dedim: Bu iki nükte-i nuriye ve ⁵ ﴿تَعْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِيمَةٍ﴾ hüccet, nükte ve hâşiyesiyle beraber Mucize-i Kur'âniye zeyilleri içine girse münasip olur. Siz dahi münasip görseniz yazılısın. İcâz-ı Kur'ân nüktelerine ait mühim parça bulsanız ilâve edebilirsiniz.

Altıncısı: Seksen küsur sene mânevî ve bâki bir ömrü kazandırmak sırrını taşıyan şuhûr-u selâsenizi ve leyle-i Regaibinizi bütün ruhumla tebrik ediyorum.

İki üç gün evvel, Yirmi İkinci Söz tashih edilirken dinledim. Gördüm ki içinde hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlil, hem kuvvetli iman dersi, hem gafletsiz huzur, hem kudsi hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekkürîye gibi nurlar var. Bir kısım şakirtlerin ibadet niyetiyle risaleleri, ya yazmak veya okumak veya dinlemekliğin hikmetini bildim. Bârekâllah dedim, hak verdim.

Bu mektuptaki beş-altı meseleyi yazarken, Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin mektubuyla, ihlâsta ve çalışmakta ve ince düşünmekte mümtaz Hasan Âtîf'in mektubunu aldık. Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur şakirtlerinde sırr-ı ihlâsın ne derece yüksek bir terk-i enâniyet ve hazz-ı nefsi den teberri etmek gibi, ihlâsın en yüksek seciyeleri Risale-i Nur şakirtlerinde tezahür ediyor diye bir delil oldu.

Ezcümle: Hâfız Ali diyor ki: Hüsrev kardeşimiz kendi kalemiyle yazılan mu'cizâtlı Kur'ân'ı fotoğrafla tab'ına taraftar olmaması ve demir harflerle

¹ "Hiç şüphesiz (sana bol ve kesilmez hayır) verdik." (Kevser sûresi, 108/1)

² "Allah'ın yardımı geldiği zaman.." (Nasr sûresi, 110/1)

³ "Biz indirdik." (Nisâ sûresi, 4/105; Yûsuf sûresi, 12/2; Zümer sûresi, 39/2, 41; Duhân sûresi, 44/3; Kadir sûresi, 97/1)

⁴ "Allah göklerin (ve yerin) nurudur." (Nûr sûresi, 24/35)

⁵ "(Nihayet Batıya ulaştığında), güneşi âdeta kara bir balçıkta batar vaziyette (buldu)." (Kehf sûresi, 18/86)

müsaade oluncaya kadar beklemeye taraftar olması, onun fevkalâde ihlâsına ve nefsin huzûzâtından teberrisine kat'î delildir. Çünkü fotoğrafla tab edilse, onun kendi hattı olduğu için, binler Kur'ân nüshalarını kendi eliyle yazmış gibi âlem-i İslâm'ın mânevî nazarında ve uhrevî sevap cihetinde büyük ve mâsumâne ve zararsız bir makamı terk edip, ihlâsın sırrı için, hazzını unutarak, demir harflere taraftar olmuş. Ve gösterdiği yanlışlar düşmek sebebi ise, demir harflerde üç defa tab'a girmek noktasında dahi o yanlışlar bulunabilir.

Elhâsıl: Hâfız Ali'nin ihlâsından gelen ifadesi ve Hüsrev'i fevkalâde ihlâs noktasında takdir etmesi ve Hüsrev de gayet büyük ve bâki bir hissesini bırakıp, benim eskiden beri tekrar ettiğim bir dâvâm ki: *Risale-i Nur'un hakikî şakirtleri, hizmet-i imaniyeyi her şeyin fevkinde görür; kutbiyet de verilse ihlâs için hizmetkârlığı tercih eder.* Beni o dâvâda bilfiil tasdik etmesi cihetinden, bütün kuvvetimizle bu gibi kardeşlerimizi tebrik ediyoruz.

Kardeşimiz Hasan Âtîf'in mektubundan anladık ki hakikaten tam çalışıyor. Kendi tâbiriyle, Risale-i Nur'un mücâhidlerinin ve efelerinin kalem yadîgârlarını bize hediye olarak irsal ettiğine mukabil deriz: Cenâb-ı Hak, ebeden onlardan razı olsun. Ve daha çok mânidar yazdığı cümleler içinde, bir parça ehl-i bid'aya şiddet gördüm. Zaman, zemin, Risale-i Nur'un müsbet mesleği, ehl-i bid'a ile değil fiilen, belki fikren ve zihnen dahi meşgul olmaya müsaade etmez. İhtiyat her vakit lâzım. O hâlis kardeşimiz, inşaallah, oralarda kendi gibi çok hâlis şakirtleri yetiştirecek. Biz buradaki duamızda, Âtîf'la beraber oradaki bütün rüfekalarını teşrik ediyoruz. Ben bizzat onlarla muhabere etmek istiyorum. Fakat madem Isparta o vazifeyi daha mükemmel yapıyor; o vazifeyi onlara bırakıyorum.

Hâfız Ali'nin mektubunun âhîrinde, medrese-i nuriye kahramanlarından ve Hüsrev sisteminde Ahmed ve kardeşi Süleyman hakkında takdiratı bizi mesrur eyledi. Zaten o, medrese-i nuriye şakirtleri, benim nazarımda, eskiden beri bir gaye-i hayalim olan Medresetü'z-Zehrâ'nın talebeleri suretinde düşünüyordum. Ve derdim: "Onlar, bunlar oldu. Veya bunlar, onların düm-darlarıdır."

﴿ 152 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin Miracınızı tebrik ve Miraç Sahibi'nin (*aleyhissalâtu vesselâm*) sünnet-i seniyyesine sizi ve bizi tam muvaffak eylemesine rahmet-i ilâhiyeden niyaz ediyoruz. Size, bu bir-iki gün zarfında, nazar-ı dikkati celbeden bir-iki küçük meseleyi yazıyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur şakirtlerinin bir kısmı bekâr kalmaklığın çok sebeplerinden bir sebebini gösteren bir hâdise: Bugünlerde, gençlik darbesini yiyen ve bekâr kalan ve teselli bulmak için Risale-i Nur'la alâkadarlığa çalışan ve mühim bir mektepte ders almaya meşgul ve ehemmiyetli bir adamın kerîmesi bulunan hanıma icmâlen bir hakikat söyledim. Belki o havalide bazılara faydası var diye yazıyorum.

Dedim ki: Madem gençlik darbesini yedin, bir vazife-i fitriye olan tenasül kanununa daha girme. Çünkü o vazifenin mukabilinde ücret olarak erkeğin aldığı muvakkat lezzet ve keyif bir derece bidayette kâfi geliyor. Fakat, bîçâre kadın, o vazife-i fitriyede, bir sene ağır yükü çekmeye ve bir-iki sene veledin meşakkatine, beslemesine ve açık saçıklık sebebiyle kocasının nazarında sadâkatsizlik ittilhamı ve kocasının da gözü dışarıda olmak ihtimali ve ona samimî merhamet etmemesi cihetiyle, daimî sıkıntılara ve vicdanî azaplara mukabil, izdivaçta aldığı muvakkat bir keyif ve lezzet, bu bozuk zamanda, ona, o vazifeye mukabil yüzden birisine mukabil gelemiyor. Ve bilhassa, "küfüvv-ü şer'î" tâbir edilen, birbirine seciyeten veya diyaneten liyakat bulunmadığından, daha ziyade azap çektirir. Ve bilhassa terbiye-i İslâmiye haricinde, Müslüman namı altında olanlar, imandan gelen hürmet ve merhamet-i mütekeleyi bulamadıklarından, bütün bütün saadet-i hayatiyeyi mahvediyor, cehennem azabını çektiriyor.

Hem peder, hem vâlide, tenasül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil, yalnız veledin dünyada, kemâl-i

1 Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

2 "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

3 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

hürmet ve itaatle şefkatlerine ve hizmetlerine bedel, hâlis bir hürmet ve sâdikane bir itaat ve vefatlarından sonra, salâhatiyle ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i a'mâline hasenât yazdırmak ve on beş seneden evvel mâsumen ölmüşse onlara kıyamette şefaathçi olmak ve cennette, onların kucağında sevimli bir çocuk olmaktır.

Şimdi ise, terbiye-i İslâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan, belki yirmiden, belki kırktan bir çocuk ancak peder ve vâlidesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendâneyi gösterir. Mütebâkisi, endişelerle, şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sâdik dostlar olan peder ve vâlidesine vicdan azabı çektirir. Ve âhrette de dâvâcı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaath yerinde, şekvâcı olur.

İkinci mesele: Dünkü gün, beş tevafuk-u latîfeden kat'î bir kanaat bize geldi ki en cüz'î ve ehemmiyetsiz işlerimizde de inâyetkârâne bir dikkat altındayız.

Birincisi: Ben kapıya çıktığım vakit, me'mulün hilâfında, Risale-i Nur şakirtlerinden dört tane Ahmed'ler, bana alâkadar birer maksadı yapacak; birden, beraber kapıya geldiler: iki tane köylerden, ikisi de burada ayrı ayrı mahallelerden.

Hem yine, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi, Köroğlu Ahmed'e bir miktar yoğurt, hem teberrük, hem tayin olarak verdik. Daha elinde yoğurdu tutarken, Risale-i Nur'un mâsum talebelerinden Hilmi'nin mahdumu Ahmed, elinde, öteki Ahmed'e verdiğim miktar yoğurtla kapıyı açtı. Risale-i Nur talebelerinden altı Ahmed'in bir günde bu çeşit tevafukatı, tesadüfe benzemez; belki o Ahmed'lere nazar-ı dikkati celbeden bir işarettir.

İkincisi: Muhacir, fakir bir kadın benden bir teberrük istedi. Ben de bir gömlek verdim. Beş dakika sonra, aynı isimde bir kadın, bir gömleği bana kabul ettirmek için mühim bir vâsıtayı bulup gönderdi. Tevafuk hatırı için kabul ettim.

Hem aynı gün, bazı müstahak zâtlara yarı yağımı verirken kap fazla almış, pek azı bana kaldı. Aynen, onlar daha o yağtı almadan –benim niyetimde– bana kalacak miktar kadar uzak bir köyden kitaplarımı okumak mukabiline geldi. Onu da o tevafuk hatırı için kabul ettim.

Üçüncüsü: Aynı günde ben, at üzerinde seyahate (gezmeye) giderken, arkamda bir atlı süratle geliyor. İndi, ayağıma, üzengiye sarıldı: tanımadığım

bir adam. Dedim: “Sen kimsin, bu kadar dostluk gösteriyorsun?” Dedi: “Ben Kuzca hatibiyim.” Hâlbuki Kastamonu’da hiç bu namda bir karye bulunduğunu bilmiyordum. Sonra geldim. İki İspartalı asker yanıma geldiler. Birisi dedi: “Ben Kuzca hatibinden sana mektup getirdim.”

Bu acîb tevfuk bana, bu iki ayrı ayrı vilâyette, hem böyle tevfuk etmeleri, Risale-i Nur hizmetinde sadâkatle çalışmalarına bir işarettir.

Bu münasebetle Sabri, Kuzca hatibine, benim tarafımdan çok selâm etsin. Onu has talebeler içinde mânevî kazançlarıma şerik ediyoruz. Hususî mektup yazmak âdetimiz olmadığından, ona ayrıca mektup yazamadığımızdan gücenmesin. Tatlı bir tevfukun meyvesini, aynı gün daha şirin bir tarzda gördüm. Şöyle ki:

İki asker, kemâl-i sevinçle, gayet dostâne, “Sen İspartalısın, bizim hemşehrimizsin.”

Ben de dedim: “Maaliftihar, her cihetle İspartalıyım. Isparta taşıyla, toprağıyla benim nazarımda mübârektir, benim vatanımdır ve her biri yüze mukabil, yüzer ve binler hakikî kardeşlerimin meskat-ı re’sleridir.”

Evet, bu havaliye gelen İspartalılar asker olsun, başkalar olsun, ekseriyet-i mutlakayla beni hemşehri biliyorlar. Hangisi benimle görüşüyor, “Sen İspartalı mısın?”

Ben de diyorum: “Maa’l-iftihar, ben İspartalıyım.” Ve Isparta’da o kadar hakikî kardeşlerim ve akâriblerim var ki meskat-ı re’sim olan Nurs karyesine pek çok cihetlerle tercih ediyorum. Ve büyük Isparta’nın bir küçük evlâdı hükmünde olan İsparit nahiyemize, büyük Isparta’nın birtek köyünü tercih ediyorum. O kadar hâlis, kahraman kardeşleri bana veren Isparta, taşı da toprağı da bana ve belki Anadolu’ya mübârek olmuş. İnşallah, hem Anadolu’ya hem âlem-i İslâm’a neşrettikleri Nur tohumları birer rahmete mazhar olur, sümbül verir. Hem gıda, hem ziya, hem devâ olup mânevî galâ ve veba ve zulmü ve zulmeti dağıtır.

Dördüncüsü: Sâbık üç tevfuku yazdıktan sonra, büyük Hâfız Ali’nin gayet güzel mektubuyla, Hulûsi-i Sâlis Abdullah Çavuş’un mânidar mektubu ve Hulûsi Bey’in ve Kâtip Osman’ın kıymetli mektuplarını aldım. Hâfız Ali’nin mektubunda yazdığı şu fıkrâ, Konya âlimlerinin Risale-i Nur’u yazmakta ve takdir etmekte olduklarını ve tefsir sahibi Hoca Vehbi’nin (*rahmetullâhî aleyhi*) Risale-i İhlâs karşısında mağlûbiyetle beraber, Risale-i Nur’a karşı hayran ve takdîrkâr olması münasebetiyle, Hâfız Ali demiş:

“Risale-i Nur’un bir kerametidir, öküze et ve arslana ot atmaz. Öküze ot verir, arslana et verir. O arslan Hocanın en evvel İhlâs Risaleleri eline geçmiştir.”

İşte, Hâfız Ali’nin bu mektubunu aldığımdan ya altı, ya yedi gün evvel, Karadağ’dan inerken, birden diyordum: “*Yahu, ata et, arslana ot atma; arslana et, ata ot ver.*”

Bu kelimeyi beş-altı defa hoşuma gitmiş, tekrar ediyordum. Ya Hâfız Ali benden evvel yazmış, bana da söylettirdi; veyahut ben evvel söylemişim, ona yazdırılmış. Yalnız bu garip tevafukta bir farkımız var. O, “öküze ot” demiş, ben “ata ot” demişim.

≈ 153 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i imaniyede kuvvetli, metin, ciddî, sarsılmaz, fedakâr arkadaşlarım ve seyahat-i berzahîye ve uhreviyede nuranî yoldaşlarım,

Sizin, her bir dirhemi yüz dirhem şüheda kanı kadar kıymetdar siyah nuru akıtan mübârek kalemlerinizin bu defaki kudsî hediyelerin her bir harfine mukabil, Cenâb-ı Erhamü’r-râhimîn sizlere bin rahmet eylesin, âmîn...

Bu gaflet ve sıkıntılı ve usançlı mevsimde ve dünya meşgaleleri içinde bu fedakârâne gayretiniz ve sa’yiniz, hakikaten bir inâyet-i hâssadır ve bir keramet-i nuriyedir. Cenâb-ı Hak sizlerden ebeden razı olsun, âmîn...

Elmas kalemlerini, bize yardım için, yirmi bir Abdurrahman ve Abdülmecid’lerin bu kadar çabuk nüshaları yetiştirmeleri ve kabri pürnur olan Mehmed Zühtü’nün, berzahta dahi kalemimi bizim hesabımıza istimâl etmesi hükmünde, onun metrukatından nüshaların gönderilmesi, bizi derinden derine sürûrla şükre sevketti.

Eski talebeliğim zamanında mevsuk zâtlardan, onlar da mühim imamlardan naklederek işittim ki: “Ciddî, müştak, hâlis talebe-i ulûm, tahsilde iken vefat ettikleri zaman, berzahta aynı tahsil misali ve bir medrese-i mâneviyede bulunuyor gibi, o âleme muvâfık bir vaziyet ihsan ediliyor.” diye, o zaman talebe-i ulûm içinde çok defa medar-ı bahis oluyordu. Şimdi bu vakitte, talebe-i ulûmun en hâlisleri Risale-i Nur talebeleri olduğundan, elbette merhum Mehmed Zühtü, Âsım ve Lütfü gibi zâtların vazifeleri devam ediyor. Defter-i a’mâllerine hasenât yazmak için, mânevî kalemleri inşaallah işliyorlar. Cenâb-ı Hakk’a hadsiz şükür ediyoruz ki sizdeki fevkalâde gayret ve çalışmak

matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Bu defa gönderdiğiniz risaleler çok güzel, çok mükemmel, çok da lüzumlu. Fakat ben sehvetmişim. “On Birinci Lem’a” ile “Telvihât-ı Tis’a”yı yazmadığımız hâlde, yazmışım zannediyordum.

Minhâcû’s-Sünne bizde var. On bir nükteden ibaret olan On Birinci Lem’a, Mirkatû’s-Sünne ve Telvihât-ı Tis’a ile ve ona zeyl olarak dört hatveden ibaret, Risale-i Kader’in zeyli iken, On Yedinci Söz’ün zeyline giren parça dahi, Telvihât’a zeyil olarak yazılsa münasip olur.

¹ **اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** âyetinin tecellisine bakan bir seyahat-i kalbiye-i hayaliyeye dair iki-üç sayfalık Yirmi Dokuzuncu Mektub’un âhir kısımlarındaki parça dahi içlerinde bulunsa güzel olur. Şimdi size, musibet yüzünden bir inâyet-i hâssayı fazla dua etmenize vesile olmak için yazıyorum.

Bugün, dört saat evvel ben, yalnız, Karadağ’ın hâlî ormanları içinde idim. Gayet titiz bir ata binmişim. Ben binerken, birden dizgin kayışı koptu. O da fena ürktü, ma’reke takıldı. Beni öyle fena bir tarzda çiftelerle yere düşürdü. Ben o hâlde sağ elim, sol ayağım kırılmış gibi ihtimal verdiğim gibi, vaziyet de öyle gösteriyordu. At da başkasının malı. O hâlî orman içine daldı. Etrafta hiç kimse yok ki imdada yetişsin. Cenâb-ı Hakk’a hadsiz şükür ediyordum; el, ayağım kırılmamış, çok ziyade incitmiş iken, yine şemsiyeyle yürüyebildim. O titiz at da ormana dalıp, yolsuz bir istikâmete, benim yürüyüşümle yürüyerek, on beş dakikalık bir mesafeye bir saatte yetiştik. At su içmekte iken, Nuriye isminde bir kadın geldi. Elinde ekmek, bir parça ekmeği ata verip, tutuldu. Ben de Cenâb-ı Hakk’a şükür, o vakit binebildim, odaya geldim. Birden öyle bir tufanlı yağmur oldu; hücremin önünde bir sel olarak gördük. Eğer o su, o Nuriye’ye rast gelmeseydi, o hâlî yerde, o yağmur altında, at da başkasının malı, kaybolmak gibi çok musibetlerden Cenâb-ı Hak muhafaza eyledi.

Bu küçük musibette dokuz cihette nimet olduğunu tasdik ettik. Ve bu nevi hıfz ve himâyet, sizlerin samimî dualarınızın bir neticesi olduğu kanaatindeyiz. Ve bu dokuz cihetle medar-ı şükran hâdisi dün aldığımız hediye-i nuriyenin çok faydalı olduğuna işarettir. Çünkü darb-ı meselde meşhurdur ki: “Birşeyde zahmet, meşakkat, alâmet-i makbûliyetir.”

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ve dualarını istiyoruz.

¹ “Allah göklerin ve yerin nûrudur.” (Nûr sûresi, 24/35)

﴿ 154 ﴾

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim,

Bu mübârek eyyâm ve leyâlî-i şerifede mübârek dualarınıza daha ziyade ihtiyacımı göstermek için, bundan evvelki mektupta, titiz atın yüzünden gelen musibet gerçi ondan dokuzu nimete inkılâp etti. Ondandır birisi:

Eskiden beri bende bulunan kulunç illetine ve romatizma hastalığına iltihak edip, beni yatağa düşürdü. Fakat merak etmeyiniz, ben kalkıyorum, geziyorum. Katiyen, bugün gönderdiğiniz risaleleri tashih ederken kanaatim geldi ki; o musibetin bâki kalan ondan birisi, on derece bir nimet hükmünde oldu. Ve on adetten ziyade faydalarından bir faydası şudur ki:

Ben tashihatta gerçi usanmıyordum; fakat her tashihte yine ders alıp istifade etmek bir âdetimdi. Bazı çok zevk alıyordum. Bu mevsimde dağlarda, bağlardaki güzel sanat-ı ilâhiyeyi temâşâ zevki, o tashihteki zevkime galebe ediyordu. Bu yeni musibetteki mütemadiyen kendini ihsas eden hastalık, kemâl-i zevk ve şevkle, Hazreti Eyyub (*aleyhisselâm*)'ın Lem'ası'yla, Hastalık Lem'ası'nı her nüshada yeniden görüyorum gibi okuyup tashih ediyorum. Katiyen şüphem kalmadı ki o zahmetli hastalık, o lezzetli, rahmetli vazife-i nuriye için verilmiş. Gerçi harekâtımızda namaz ve abdestte sıkıntı veriyor; fakat hastalıkla ubûdiyet muzaaf sevabı olduğu gibi, bu tashihat-ı vazife-i nuriyede ki zevk, o sıkıntıları hiçe indirdi. —*الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ سِوَى الْكُفْرِ وَالضَّلَالِ*¹—

Sâniyen: Sizin nüshalarınızda bazen bir yanlış, bir kaç nüshada aynen bulunur. Demek mana iyi anlaşılmamış, öyle kalmış. Mesela, İktisadın âhirlerinde, Hüsrev'in hâşiyesinde, beşinci satırında, “Ulemâ ise, masraflarından, mallarının kıymetini bilmedikleri” cümlesi yanlıştır. Sahihi ise, “Ulemâ ise, marifetlerinden, mallarının kıymetini bildikleri için.” Hem bu satırın arkasındaki “arkasında” kelimesi yanlış, sahihi, “arasında”dır.

﴿ 155 ﴾

Aziz, sıddık, mübârek, fedakâr kardeşlerim,

Dün, altı ehemmiyetli mektuplarınızı aldım. Her mektubunuza uzun bir mektup yazmak cidden arzu ederdim. Hem de hakkınızdır; fakat bu hurufatı yazan Feyzi şahittir ki altı gecedir altı saat yatamadım. Yalnız bu altıncı gece,

¹ “Bize uygun gördüğü her hâlimizden ötürü hamdolsun Rabbimize.. yeter ki küfür ve dalâlete düşüp de cehennemlik olmayalım..” Bkz.: Tirmizî, *deavât* 128; Ebû Dâvûd, *edeb* 97, 98; İbni Mâce, *edeb* 55, *duâ* 2; Ahmed İbni Hanbel, *el-Müsned* 2/117.

bir buçuk saat kadar yatabildim. Onun için, bu ehemmiyetli mektuplara kısacık birer cümleyle iktifa ediyorum.

Evvelâ: *Risale-i Nur santralı ve Hulûsi, Hakkı, Süleyman'ı temsil eden Sabri kardeşim,*

Öşür, şer'î zekâttır. Zekât ise, müstehaklardır.

Sâniyen: *Gül fabrikası gülistanlarını ve merhum bedevî bülbüllerini konuşturan Hüsrev kardeş,*

Risale-i Nur, Isparta'yı, âfât-ı semâviye ve arziyeden muhafazasına sebep olduğunu, çok hadisatla beraber, bu yeni zelzele hâdisesi ve muarız hocaların dolularla başının tokatlanması, yeni bir hücceti oluyor. Ve Mucizât-ı Kur'âniye lâhikasını, sizin isabetli fikrinize havale ediyoruz. Hem siz, yazdığınız miktarı gönderiniz. Biz burada tekmil eder, size de sonra haber veririz.

Sâlisen: *Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali kardeş,*

Senin Risale-i Nur'a karşı harika ihlâs ve irtibat ve itikadın, inşaallah o Nur'ları o havalide daima parlattırarak. Senin, o büyük zelzelenin gürültüsünü işitmemen ve zelzeleyi hissetmemen, tokatını yiyen hoca gibi, Risale-i Nur'un bir nevi kerametidir. Demek, değil şakirtlere zarar vermek, belki inâyetkârâne, vücudunu da bazı haslara bildirmiyor, korkutmuyor.

Râbian: *Bizi ve Kastamonu şakirtlerini kıyamete kadar minnettar eden ve müstesna kalemiyle Risale-i Nur'un hemen umumunu bu havalide yetiştiren ve evlât ve peder ve vâlideleri ve refikasıyla Risale-i Nur'a hizmet eden kahraman Tâhirî kardeşim,*

Cenâb-ı Hak, hanenizdeki hemşireme, hem bana şifa ihsan eylesin. Hastalığıma ait bir parça size geliyor. Peder ve vâlidenize de benim tarafımdan deyiniz ki: "Tâhirî gibi kahraman bir şakirdi Risale-i Nur'a yetiştiren ve o vâsitayla defter-i a'mâllerine daima hasenât yazdıran bir şakirdi bize kardeş veren o mübârek zâtlar, inşaallah bu saadeti daima idame ettirecekler. Dünyanın cam parçalarını, o elmaslara tercih etmeyecekler. Onlar, hususî duamızda dâhildirler."

Hâmisen: *Mücâhidlerin üstadı ve efelerin hakikî bir nâsihi ve Risale-i Nur'un hâlis muhlis bir şakirdi olan Hasan Âtıf kardeşim,*

Senin uzun ve tesirli ve ehemmiyetli mektubun içindeki edîbâne, gayet ince hissiyatın ve sana mahsus latîf tâbirâtın hoşuma gitti. Kardeşim, müptedîlerin ve hodfuruşların ve mülhidlerin ilişmelerinden teessüratın beni, senin hesabına müteessir etti. Evvelce size yazdığım mektup, inşaallah o

teessüratı izale eder. *Risale-i Nur'un mesleği ise, vazifesini yapar, Cenâb-ı Hakk'ın vazifesine karışmaz. Vazifesi tebliğdir; kabul ettirmek, Cenâb-ı Hakk'ın vazifesidir.*

Hem, kemiyete ehemmiyet verilmez. Sen o havalideki bir tek Âtîf'ı bulsan, yüzü bulmuş gibidir. Merak etme. Hem, mümkün olduğu kadar hariçten gelen küçük ilişmelere ehemmiyet verme. Fakat ihtiyatla, bu atâlet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet iptilâsı zamanında cüz'î bir iştilal de ehemmiyetlidir. Tevakkuf değil, muvaffakiyetsiz mağlûbiyet yok! *Risale-i Nur'un her tarafta galibâne fütuhâtı var.*

Sâdisen: *Eski dost ve kardeş ve Risale-i Nur'un o zamanda ciddî bir talebesi ve Isparta hayatımda bana hüsn-ü hizmetle samimî bir arkadaş ve himmeti uzun, eli kısa, aziz kardeşim Mehmed Celâl,*

Seni, o zamandan beri unutmadım. Çok zaman Risale-i Nur dairesinde kalemiyle çalışanlar içinde isminle hissedar oluyordun. Senin yüksek istidadını ve ulüvv-ü himmetini Risale-i Nur'da istimâl etmek arzuluyordum. Demek, derd-i maişet, sizi bir derece kayıt altına aldı. Başta mübârek baban, hanenizde bulunanlara bilmukabele selâm ediyorum. Ve bilhassa Mehmed Seyrani Hayyat'a çok selâmla beraber, eğer benim orada iken tanıdığım ve Hüsrev sisteminde telâkki ettiğim Mehmed Seyrani ise, onun bin selâmına selâmla mukabele edip, o Seyrani, o zamandan beri Risale-i Nur'un bir cüzüne bahsi girdiği ve silinmediği gibi, hatırımda da silinmemiş. Çok defa bekliyordum ki Seyrani, Hüsrev'in arkasında koşup çalışsın. Demek, onu da derd-i maişet bağlamış.

Sâbian: *Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden Halil İbrahim'in on dört yaşındaki evlâd-ı mânevîsi, Risale-i Nur dairesindeki mâsum şakirtlerin dairesinde inşaallah ehemmiyetli mevki alacak ve o küçük şahsiyette parlak, büyük bir şakirt ruhu görünüyor. Mektubunda çocukça konuşmamış; gayet müdakkikâne büyük bir âlim gibi konuşması bizi çok sevindirdi. Mâşallah, bârekâllah dedirtti.*

Sâminen: *Evvelce haber aldığımız hastalığıma dair bir noksan parça, dualarına ve geçen Ramazan gibi mânen yardımlarınıza vesile olmak için, o hastalık münasebetiyle yanımıza gelen bazı zâtlara söylediğim ve noksan kalmış bir fıkrayı yazıyorum. Şöyle ki:*

Halimi soranlara dedim ki: Hem nazar, hem ervah-ı gayr-i tayyibe cihetinden başıma gelen bu musibet, rahmet-i ilâhiyeyle, on adetten bire indi, dokuzu nimet oldu. Bâki kalan birisi de dokuz menfaati oldu.

Birinci menfaati: Hastalıkta her saat ibadeti, dokuz saat ibadet hükmüne getirdi.

İkinci faydası: On beş hasta risalesini, tam zevkle tashih etmek ve bu hastalık zamanında, hastalara ve muhtaç olanlara çabuk yetiştirmeye sebep oldu.

Üçüncü faydası: Eski Said'i, Yeni Said'e kalb eden eski bir hastalık gibi, şimdi de Risale-i Nur'un parlak bir tarzda intişarı, Yeni Said'i de dünyayla bir derece alâkadar ettiği cihetle, o hâlin zararından kurtulmaya sebep oldu.

Dördüncüsü: Bu mübârek aylarda, pek çok iştihak ve ihtiyaçla fazla a'mâl-i uhreviyede bulunmak arzusuyla beraber, mevsim ve bazı esbap cihetiyle muvaffak olamayarak fazla müteessir idim. Bu hastalık, tam bu aylara lâyük bir tarzda, hastalıktan gelen ihlâs ve kesret-i sevap cihetiyle azîm bir menfaati oldu. Beni gündüzde dağ ve bağları gezmekten men ettiği gibi, gece uykusu ve gafletten kurtarıp, kemâl-i tazarru ve niyazla geceleri ihyaya sebep oldu.

Beşincisi: Geçenki Ramazan'daki hastalık gibi, bu hastalık dahi, fedakâr kardeşlerimin şefkatlerini heyecana getirip, benim hesabıma a'mâl-i uhreviyelerinin bir nevi zekâtını vermek; nâkıs, kusurlu sermayemi, birden ona, belki yüze ve bine çıkarmaya sebep olmasıdır.

Altıncı faydası: Hastalara, yirmi beş devâ-yı imanî veren risalenin ilâçlarını nefsimde tatbik ederek ayn-ı hakikat olduğunu tasdik edip, âsâb ve sinirden gelen ziyade hassasiyetimden kıymetsiz, fâni işleri lüzumsuz ve endişeli meraktan ve faydasız ve zararlı alâkadan bir derece kurtulmaya sebep olmasıdır.

Umum kardeşler ve hemşirelerimize birer birer selâm ve selâmetlerine dua ve dualarını rica eden kardeşiniz,

Said Nursî

≈ 156 ≈

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size, hastalığın dokuz faydasından bâki kalan üçünü yazıyorum ki o hastalığın bir meyvesi sâbık Arabî fıkradır.

Yedinci faydası: Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şakirdinin ehemmiyetli bir hatasını tamir etmesidir. Şimdilik bu ehemmiyetli faydayı izah etmek münasip değil.

Sekizinci faydası: Gayet incedir, izah edilmez; yalnız kısa bir işaret ederiz. Nasıl ki Hüsrev, yazdığı Kur'ân'ı, fotoğrafla tab'ını kabul etmeyerek binler cazibedar Kur'ân'lar kendi hattıyla âlem-i İslâm'da intişarıyla, kutbiyet derecesinde bir mertebe-i ulviyeyi ve yüksek bir şeref-i imtiyazı bırakıp, Risale-i Nur dairesindeki sırr-ı ihlâsı muhafaza ve hazz-ı nefisten teberri etmiştir. Aynen öyle de o hastalık ruhumda öyle bir inkılâp yaptı ki Risale-i Nur'un parlak fütuhatını müteşekkîrâne temâşâ etmek ve sevapdârâne, mücâhidâne, bir nevi kumandan hizmetinde bulunmaktan gelen uhrevî zevki ve şerefi ve dünyada uhrevî meyvesini gösteren hizmet-i imaniyenin şahsıma ait lezzeti ve imtiyazı, o sırr-ı ihlâs için bırakmak ve kardeşlerime havale etmek ve onların şeref ve zevkleriyle iktifa etmeye nefis-i emmârem dahi muvafakat ederek, dünyanın bu uhrevî ve güzel yüzünde gözünü kapamak ve eceli ve mevdi ferahla karşılamaya tam kabul etmesidir.

Dokuzuncu faydası: Çoktan beri benim hususî bir virdim ve hiç kaleme alınmayan ve mesleğimizin dört esasından en büyük esası olan şükrün en geniş ve en yüksek mertebesini ihata eden ve bende çok defa maddî ve mânevî hastalıkların bir nevi şifası olan ve İsm-i Âzam ve Besmele ile dokuz âyât-ı uzumâyî içine alan ve on dokuz defa şükür ve hamdi âzamî bir tarzda ifadeyle, tahmidâtın adetleriyle o eşyanın lisan-ı hâliyle ettikleri hamd ü senâyî niyet ederek, o hadsiz hamdlerin yekûnunu kendi hamdleri içine alarak azametli ve geniş bir tahmidnâme ve teşekkürnâme bulunan ve Sekîne'deki esmâ-yı sittenin muazzam yeni bir dersini izhar etmeye sebep olmasıdır.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ve beraetlerini tebrik ederiz.

≈ 157 ≈

(Medar-ı ibret ve hayret bir hâdisedir.)

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden bir zât yazıyor ki: "Adapazarı zelzelesinin aynı gününde, zelzeleden birkaç saat evvel, umumî ve herkese göstermek için, bir büyük tiyatro teşekkülüyle ve oyuncu kızlardan dört güzeline çırıl çıplak olarak âlâyışle çarşı ve pazarda gezdirerek, o cazibedarlara kapılan tiyatro binasında toplanan bin kişiden fazla seyirciler, oyun başlarken, birdenbire arz, kemâl-i hiddet ve gayz ile onların hayasız yüzlerini dehşetli tokladı, mahvedip zîr u zeber etti. Ve o binayı hâk ile yeksan eyledi."

Ben, dünyanın bu nevi hâdiselerinden iki senedir hiç haberim yoktu, bakmıyordum. Fakat bugünlerde hem Hüsrev ve hem kahraman Çelebi zelzeleden haber vermeleri ve Hüsrev ve rüfekasının kanaati ile, Isparta'nın gü-rültülü zelzelesi karşısında Risale-i Nur'u kuvvetli bir kalkan bulmasıyla hiçbir zarar vermemesi ve Risale-i Nur'a muarız bir hocanın bütün hâsılatını mahveden dolu, o muarıza has kalması, başkasına ilişmemesi bir derece kanaat verir ki ekser vilâyetlere giren ve Adapazar'a girmeyen Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan tesettür şîârını bu derece açık ihanetiyle, Risale-i Nur, onların yardımlarına koşmamış diye, yalnız bu hâdiseye baktım.

~ 158 ~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz, dünya işlerine siper edilmez. Çünkü ehemmiyetli bir ibadet-i tefekkürîye olduğu cihetle, dünyevî maksatlar onunla kasten istenilmez. İstenilse, ihlâs kırılır, o ehemmiyetli ibadet şekli değişir. Yani, çocuklar gibi, dövüştükleri vakit Kur'an'ı başına siper eder. Başına gelen zarar Kur'an'a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper istimâl edilmemeli.

Evet, Risale-i Nur'a işenler tokatlar yerler; yüzer vukuat şahittir. Fakat Risale-i Nur, tokatlarda istimâl edilmez ve niyet ve kast ile tokatlar gelmez. Çünkü sırr-ı ihlâs ve sırr-ı ubûdiyete münafidir. Bizler, bize zulmedenleri, bizi himâye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rabbimize havale ediyoruz.

Evet, dünyaya ait harika neticeler, bazı evrâd-ı mühimme gibi, Risale-i Nur'a çokça terettüp ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki veriliyor; illet olamaz, bir fayda olabilir. Eğer istemekle olsa, illet olur, ihlâsı kırar, o ibadeti kısmen iptal eder. Çabuk bu hâdiseyi teskin ediniz. Yoksa müna-fıklar istifade edecekler; belki onların parmağı var.

Evet, Risale-i Nur'un o kadar dehşetli muannidlere karşı galibâne mukavemeti, sırr-ı ihlâstan ve hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya saadet-i ebediyeye bakmasından ve hizmet-i imaniyeden başka bir maksat takip etmemesinden ve bazı ehl-i tarîkatın ehemmiyet verdikleri keşif ve kerâmât-ı şahsiyeye ehemmiyet vermemekten ve velâyet-i kübrâ sahipleri olan sahabîler gibi, verâset-i nübüvvet sırrıyla, yalnız iman nurlarını neşretmek ve ehl-i imanın imanlarını kurtarmaktır.

Evet, Risale-i Nur'un bu dehşetli zamandaki kazandırdığı iki netice-i muhakkikası her şeyin fevkindedir; başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor.

Birinci neticesi: *Sadâkat ve kanaat ile Risale-i Nur dairesine giren, imanla kabre gireceğine gayet kuvvetli senetler var.*

İkinci neticesi: *Risale-i Nur dairesinde, ihtiyarımız olmadan, haberi-miz yokken takarrur ve tahakkuk eden şirket-i maneviye-i uhreviye cihe-tiyle, her bir hakikî sâdık şakirdi binler diller ile, kalbler ile dua etmek, istiğfar etmek, ibadet etmek ve bazı melâike gibi kırk bin lisanla tesbih etmektir. Ve Ramazan-ı Şerif'teki hakikat-i leyle-i Kadir gibi, kudsi ve ulvî hakikatleri, yüz bin el ile aramaktır.*

İşte, bu gibi netice içindir ki Risale-i Nur şakirtleri, hizmet-i nuriyeyi velâyet makamına tercih eder; keşif ve kerâmâtı aramaz ve âhîret mey-velerini dünyada koparmaya çalışmaz ve vazife-i ilâhiye olan muvaffaki-yet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müs-tahak oldukları şan u şeref ve ezvak ve inâyetlere mazhar etmek gibi, kendi vazifelerinin haricinde bulunan şeylere karışmaz ve harekâtını on-lara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışırlar, “Vazifemiz hizmettir, o yeter.” derler.

Ve sâniyen: Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerif'in mecmuunda gizlenen hakikat-i leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur şakirtlerinin şirket-i mâneviye-i uhreviyeleri muktezasinca, her biri, müte-kellimi maalgayr sığası olan ³إِغْفِرْ لَنَا، ²إِزْحَمْنَا، ¹أَجْرُنَا gibi tâbirâtta, “biz” de-dikleri vakit, Risale-i Nur'un sâdık şakirtlerini niyet etmek gerektir. Tâ her bir şakirt umumun namına münâcât edip çalışsın. Ve bu biçâre ve az çalışabilen ve haddinden çok fazla hizmet ondan beklenen bu kardeşinize, o hüsn-ü zan-ları yanlış çıkarmamak için, geçen Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

1 Bizi sıyanetinle koru.

2 Bize merhametinle muamele et.

3 Bize acı ve mağfîret et.

(Birden hatıra gelen bir meseledir.)

Her şeyde, her musibette, hususan beşer eliyle gelen zulümlü musibetlerde, Risale-i Kader'de beyan edildiği gibi, iki sebep var.

Biri: Zâhiren esbaba bakan beşerdir.

Diğeri: Kader-i ilâhîdir.

Beşer, zâhirî esbaba bakar; bazen yanlış eder, zulmeder. Fakat kader, başka noktalara bakar, adalet eder. İşte, bugünlerde elîm bir endişeyle Risale-i Nur dairesine temas eden üç mesele, adalet-i kaderiye noktasında mânevî suâle cevaben ihtar edildi.

Birinci suâl: Neden fedakâr, yüksek bir şefkati taşıyan vâlide, bu zamanda, veledinin malından irsiyet almasından mahrum edildi, kader müsaade eyledi?

Selen cevap şu: Vâlideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarfetmeleridir ki “Evlâdım şan ve şeref rütbesinde memuriyet kazansın.” diye, bütün kuvvetleriyle, evlâtlarını dünyaya, mekteplere sevk ediyorlar. Hatta, mütedeyyin de olsa, Kur’ânî ilimlerin okumasından çekip dünya ile bağlarlar. İşte bu şefkatin bu yanlışından, kader bu mahrumiyete mahkûm etti.

İkinci suâl: Risale-i Nur’la münasebettar bazı zâtlara acıdım. “Neden pederinin malından hakkı iki sülüs iken, o haktan kısmen mahrumiyete kader-i ilâhî neden müsaade etti?”

Selen cevap: Şu asırda, öyle acîb bir aşılama, ebeveynine hürmet ve peder ve vâlidesinin şefkatlerine mukabil, bilâ-kayd ü şart kemâl-i hürmet ve itaat lâzım iken, ekseriyetle o hakikî hürmet ve itaat bozulduğundan, iki sülüs almaktan zulmen mahrum edildiler. Kader, onların kusuruna binaen müsaade etti. Kızlar ise, gerçi başka cihetlerde kusurları çok, fakat zafiyetlerine binaen himâyetskâr ve şefkatkâr ellere ziyade muhtaç bulduklarından, hürmetlerini peder ve vâlidelerine karşı ihtiyaçlarını hassasiyetle bir cihette ziyadeleştirdiklerinden, beşerin zâlim eliyle, kardeşlerinin kısmen haklarını, muvakkaten onlara vermeye müsaade etti.

Üçüncü suâl: Bazı mütedeyyin zâtların, dünyadâr haremleri yüzünden ziyade sıkıntı çekmeleri nedendir? Bu havalide o nevi hâdiseler çoktur.

Selen cevap: O mütedeyyin zâtlar, diyanetlerin muktezası böyle serbestiyet-i nisvan zamanında öyle serbest kadınların vâsıtasıyla dünyaya girişmeleri hatalarından, o kadınların eliyle tokat yemelerine kader müsaade etti.

Mütebâkisi, bir mübârek hanımın şuursuz müdahalesiyle geri kaldı.

Evvelâ: Bu mübârek Ramazan-ı Şerif'teki dualar, ihlâsı bulmak şartıyla, inşaallah, makbuldür. Fakat maatteessüf, ekseriyetçe Risale-i Nur şakirtlerinin nazarlarını dünyaya çevirmek ve huzur-u kalbi bozmak için, bazı taarruzlar yüzünden o ihlâs, o huzur-u tam bir derece zedelenir. Merak etmeyiniz, her şeyi Cenâb-ı Hakk'a havale edip öyle taarruzlara ehemmiyet vermeyin. Âtîf'a da yazınız, merak etmesin ve müteessir olmasın. O da bir kaza-yı ilâhîdir. İnşaallah, Sava Hâfız Mehmed'in hâdisesi gibi, Risale-i Nur'un lehine dönecektir.¹(Hâşiye-1)

Hem Âtîf'in parlak hizmeti tevakkufa uğraması²(Hâşiye-2) ve gerilemesi ve merhum Mehmed Zühtü Bedevî'nin, yüksek ve geniş hizmetinin perdelenmesini, düşünmesi beni ziyade mahzun ettiği hengâmda, elime bir mektup verildi. O mektup, o endişemi izale etti. *Risale-i Nur hizmetinde bir kapı kapansa, daha mühim kapılar açılır diye* kaide, yine hükmünü icra etti ki Sabri gibi Risale-i Nur'un gayet büyük bir rûknünün büyük amcası ve Risale-i Nur'un bir kahramanı olan Tâhîrî'nin eniştesi ve Risale-i Nur'un

1 (Hâşiye-1) Âtîf'a muâraza eden ve hücum eden tarikatçı müftü ve taassuplu vâiz ve hoca ve ehl-i tarikat, ehemmiyetli ehl-i ilim ve tarikat, bu muârazada, en son perdesini rejim hesabına ve tarafgirliğine ve himâyesine dayanıp, Âtîf'in müdafaa ettiği sünnet-i seniyye mesleğine taarruz suretine girdiğini; ve Risale-i Nur'a muâraza eden, bilerek veya bilmeyerek zındıkaya yardım ettiğine bir delil, bu defa adliyece benden sordular ki: "Kürt Âtîf rejim aleyhine çalışıyor. Demek onun muâziraları rejime dayandılar." Ben de dedim: Rejimi reddetmek ne vazifemizdir, ne de kuvvetimiz var. Ve ne de düşünüyoruz ve ne de Risale-i Nur izin veriyor. Fakat biz kabul etmiyoruz, amel etmiyoruz, istemiyoruz. Red başka, kabul etmemek başkadır, amel etmemek daha başkadır. Hazreti Ömer'in (*radıyallâhu anhu*) taht-ı hükmünde, kanun-ı adalet-i şer'iyesini reddetmeyen ve ilişmeyen Yahudilere, Nasârâyâ ilişmiyordular. Demek, kabul etmemek, tasdik etmemek, idarece bir cünha, bir suç teşkil etmiyor ki o çeşit muhalifler ve münkirler, en kuvvetli padişahların idaresi ve siyaseti altında bulunmuşlar. İşte, bu nokta-yı nazardan, Risale-i Nur'un şakirtlerinden en müthiş bir muhalif, rejim müessesesini tel'in de etse, bilfiil idareye ilişmese, onun mefkûresine kanunen ilişilmez. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikir, onları tebrie eder.

2 (Hâşiye-2) Şimdi aldığımız haber: Denizli Valisi ehemmiyetli bir şifre ile, bura valisine, Âtîf meselesini i'zam ederek şifre yazmış. Hâfız-ı Hakikî'nin hıfzına dayanıp telâş etmeyiniz. Fakat ihtiyat ediniz. Hapsolan Âtîf ve arkadaşlarına teselli veriniz ve merak etmesinler. Allah Kerîm'dir ve Rahîm'dir.

saff-ı evvelinde ve şakirtlerinin başında bir zaman nâzırlık vazifesini gören ve şimdiye kadar da Risale-i Nur hakkında kalbini bozmayan büyük Hâfız Zühtü'nün samimî kemâl-i sadâkat ve ihlâsı gösteren mektubuyla, ve Hulûsi-i sâlis Abdullah Çavuş'un hâşiyesinde tasdikle, bu eski ve yeni gayûr kardeşimiz Büyük Zühtü, resmiyete bakmayarak, Risale-i Nur'un mühim vazifelerinden olan mâsumlara Kur'ân dersini vermekle gösterildi ki merhum Zühtü Bedevî yerine bu Büyük Zühtü'yü yeni veriyor. Ve Âtîf'in tevakkufu yerine, bu müdakkik ve muktedir ve hatip Büyük Hâfız Zühtü'yü faaliyet getirdi. Cenâb-ı Hakk'a şükrediyoruz. Bugünden itibaren, Risale-i Nur'un has şakirtleri içinde şirket-i mâneviye-i nuriyeden hissedar olmasını ve ismiyle duaya girdiğini selâmımla beraber tebliğ ediniz.

≈ 161 ≈

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نِعْمَائِهِ¹

Risale-i Nur'un silsile-i kerâmâtından Mu'cizât-ı Ahmediye ve kerametli Yirmi Dokuzuncu Söz ve İşârâtü'l-İ'câz'ın himâyetkârâne ve mucizâne yeni bir kerametleri şudur ki:

Bu Ramazan-ı Şerif'in başında doktorun ihbarıyla ve kuvvetli emârelerin delâletiyle ve birden hararet kırk dereceden geçmesiyle tebeyyün eden, zehirlenmekten gelen şiddetli hastalık hengâmında, kardeşimiz Âtîf'in habbe gibi hâdisesini, hariç valiler kubbe yaparak, buranın hem adliye, hem zabıta, hem vilâyete şifrelerle Risale-i Nur aleyhine sevk edildiği aynı zamanda, iki saat evvel, Mu'cizât-ı Ahmediye İstanbul'dan koşup imdada gelmiş. Masada iken, Yirmi Dokuzuncu Söz ve kerametli İşârâtü'l-İ'câz, Tosya kasabasından imdada gelmiş gibi, aynı vakitte yaldızlı ciltleriyle masa üzerinde dururken, onların müsadere endişesi ve elliden ziyade sâir risalelerin de namazsız ellerin zaptına geçmek ihtimali ve şiddetli hastalığın konuşurmamak vaziyetiyle beraber, Risale-i Nur'un o üç kerametli risaleleri, öyle harika bir himâyet ve muhafaza vesile ve o zehirlendirmeye panzehir ve tiryak oldu ki bu hâle muttali olan bizler, şimdi de hayretteyiz. Güya hiçbir hastalık yokmuş gibi, gayet kuvvetli, hem şiddetli tokatlar vurarak, o düşmanlık vaziyeti dostluğa çevrildi.

Hem adliyenin büyük memurları ve taharri komiserleri, şiddetli taharri

¹ Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Bütün nimetleri ihsan eden Allah'a hamd olsun.

ve müsadere için geldikleri hâlde, elliden ziyade kitaplardan hiçbirine el uzatmadan, yalnız o risalelerin kerametlerini kısmen dinleyerek onların mânevî himâyeti altında muhafaza edildi. Yalnız Müdâfaat ve On Altıncı Mektup ve Ramazaniye Risalesi'ni mütalâa etmek için biz verdik.

Üçüncü günde, daha şiddetli arama ve taharri etmek, zabitanın siyasî komiseri bir taharri komiseriyle geldiği vakitten iki-üç saat evvel, üç kerametli risalelerin kumandasında bütün risaleler, kendilerini ellere vermemek için ortada görünmediler. Bütün iki saat o taharri neticesinde, Ankara'dan gelen bir Ramazan tebrikiyle, bir Ramazaniye Risalesi'ni elde ettiler. Mütalâadan sonra iade etmek vaadiyle aldılar. Bütün bu hâlât, yüksekte duran Mu'cizâtı Kur'ân-ı Azîmüştân'la beraber, i'câzlı Hizb-i Kur'ânî'nin nüshaları ve Hizb-i Nurî'nin risaleleri, bu harika vaziyeti gösterdiler.

Cenâb-ı Hakk'a, onların hurufatı adedince ve şehri Ramazan'ın dakikalarının âşireleri sayısınca hamd ü senâ ediyoruz.¹ **الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ**

Hem hastalıktan gelen teessür ve Âtîf hâdisesiyle kalbime gelen teellüm ve onlara acımak ve Isparta'ya sirayet etmek endişesinden neşet eden sıkıntı ve bu mübârek şehirde Risale-i Nur'un ² **سِرًّا تَنَوَّرَتْ** perdesi altına girmesi ve üçüncü günde, o iki taharriden sonra, akşama kadar gelen ve gidenlerin mütemadiyen tarassut edilmesi ve Emin'in hanesi de birşey bulunmadan taharri edilmesi cihetiyle ziyade muztarip ve müteallim iken, Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn'in rahmetiyle, şimdiye kadar devam eden inâyet-i ilâhiye himâyeti ve rıza, teslim, tevekkül ve ihlâsın verdikleri teselli, bütün o müz'ic şeyleri akîm bıraktı. Kemâl-i ferah ve istirahat ile "Görelim Mevlâ neyler, neylerse güzel eyler." deyip, kemâl-i teslimiyetle müsterih olduk. Siz de öyle olunuz, fütür getirmeyiniz.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Hastalık devam ediyor, fakat tahammül haricinde değil. O musibet de Risale-i Nur'un parlak neşriyatına tevakkuf vermemek içindi.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³

Kardeşiniz
Said Nursî

¹ "Bize uygun gördüğü her hâlimizden ötürü hamdolsun Rabbimize.." Bkz.: Tîmizî, *deavât* 128; Ebû Dâvûd, *edeb* 97, 98; İbni Mâce, *edeb* 55, *duâ* 2; Ahmed İbni Hanbel, *el-Müsned* 2/117.

² "Gizli olarak nurlanır." (Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb* (Evrâd-ı Şâzeli) s.509)

³ Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا فَزْدُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُّوسُ¹

İsm-i âzâmın hakkına ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın hürmetine ve Resûl-i Ekrem (*aleyhissalâtu vesselâm*)'ın şerefine, bu mecmuayı bastranları ve mübârek yardımcılarını ve Risale-i Nur talebelerini Cennetü'l-Firdevs'te saadet-i ebediye mazhar eyle, âmîn...

Ve hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'de daima muvaffak eyle, âmîn...

Ve defter-i hasenâtlarına Kastamonu Lâhikası'nın her bir harfine mukabil, bin hasene yazdır, âmîn...

Ve Nur'ların neşrinde sebat ve devam ve ihlâs ihsan eyle, âmîn...

Yâ Erhamerrâhimîn!.. Umum Risale-i Nur şâkirtlerini iki cihanda mesûd eyle, âmîn...

İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhafaza eyle, âmîn...

Ve bu âciz ve bîçâre Said'in kusurâtını affeyle, âmîn...

Umum Nur Şâkirtleri Nâmına
Said Nursî

¹ Ya Allah, yâ Rahmân: Ey Zât'ı itibarıyla merhametli olan! yâ Rahim: Ey rahmetiyle mahlûkâtına merhamet eden! yâ Ferd: Ey eşi ve benzeri olmayan! yâ Hayy: Ey her zaman var olan, diri olan, ezeli ve ebedi hayat sahibi olan! yâ Kayyûm: Ey kendi Zât'ı ile var olup, zeval bulmayan ve bütün varlıkları varlıkta tutup onları yöneten! yâ Hakem: Ey hükmü geçersiz kılınmayan Hâkim! yâ Adl: Ey tam adalet sahibi! yâ Kuddûs: Ey her şeyi tertemiz yapan ve kendisi bütün eksiklerden uzak ve yüce Zât!